Bundel - Commissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden van 30 mei 2023

1 Opening

19:00 uur

2.a Vaststellen concept besluitenlijst ABA d.d. 4-4-2023

Concept Besluitenlijst raadscommissie 4 april 2023 ABA.docx

2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 30-3 en 17-5-2023)

Toezeggingen afgedaan tussen 30-3 en 17-5-2023.pdf

2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht

Passieve informatieplicht: brief aan de raad 27 Verzoek schorsing- cq. vernietiging raadsbesluit (BBB Lijst Palmen)

2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen

3 Treffen gemeenschappelijke regeling Zorg- en veiligheidshuis Parkstad; Gemeenteblad 2023/9

*19:30 - 20:00 uur
Burg. Van der Rijt
Dhr. Van der Wijst*
Dhr. Nijsten (Zorg- en Veiligheidshuis)

Raadsvoorstel 9 Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.docx

Raadsvoorstel 9 (bijlage) Begroting ZVH Parkstad 2023.docx

Raadsvoorstel 9 (bijlage) GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad 2023.docx

4 Veiligheidsregio Zuid-Limburg Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024; Gemeenteblad 2023/34

*20:00 - 20:30 uur
Burg. Van der Rijt
Mw. Ruypers*
Mw. Boekesteijn (VRZL)

Raadsvoorstel 34 Veiligheidsregio Zuid-Limburg Jaarstukken 2022 en Begroting 2024.docx

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Aanbiedingsbrief jaarrekening en begroting VRZL en MCC.pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Begroting 2024 MCC (ter informatie).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Concept begroting 2024 VRZL (voor zienswijze).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Concept jaardocument 2022 VRZL (voor zienswijze).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Jaarbericht_2022_Veiligheidsregio_Zuid-Limburg (ter informatie).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Jaardocument 2022 MCC (ter informatie).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie).pdf

Raadsvoorstel 34 (bijlage) Uitgaande brief.docx

5 Stadsregio Parkstad Jaarrekening 2022 en Begroting 2024; Gemeenteblad 2023/38

*20:30 - 21:00 uur
Burg. Van der Rijt
Mw. Bocken*

Raadsvoorstel 38 Stadsregio Parkstad Limburg Jaarstukken 2022, eerste begrotingswijziging 2023, ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.docx

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Aanbiedingsbrief raden CJS 2022 en 1e beg.wijziging 2023.pdf

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Aanbiedingsbrief raden owb 2024.pdf

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Concept Jaarstukken 2022 Stadsregio Parkstad Limburg.pdf

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Concept Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.pdf

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Uitgaande brief.docx

Raadsvoorstel 38 (bijlage) Voorstel 1e begrotingswijziging 2023.pdf

6 Sluiting

21:00 uur

gemeente Brunssum

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE ALGEMEEN BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 4 APRIL 2023 OM 19:00 UUR

IN DE RAADZAAL

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden, gehouden op dinsdag 4 april 2023 om 19:00 uur in de raadzaal.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 1
https://www.youtube.com/channel/UCA6bz_Cq8uv6dL93rQSGGjQ

AANWEZIG COMMISSIE ALGEMEEN BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN:

Voorzitter:	Dhr. J.H.J. Janssen (PAK)
Burger-commissieleden:	Mw. B.H. Arts-Robeerts (SP) Dhr. D. Drenth (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. A.G. de Haas (VVD) Mw. J.H. Smeets (PvdA)
Raadsleden:	Dhr. J.A. Arts (SP) Mw. M.E.J. Baten-Werink (Lijst Borger) Mw V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. S.J.H. L'Espoir (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. L.C.C. Hermans (Lijst Borger) Dhr. R. Houkes (BBB Lijst Palmen) Dhr. F.G. Joosten (VVD) Mw. S. Offermans (PAK) Mr. J.M.H. Palmen (BBB Lijst Palmen)
College:	Mw. W.J.F. van der Rijt
Secretaris:	Niet aanwezig
Notulist (plv griffier):	Dhr. N.C.P. Meijers
Ambtelijke ondersteuning:	Mevr. N. Ruijpers (agendapunt 3 en 4); Dhr. F. Castermans (agendapunt 5)
Externe ondersteuning:	Geen
Participanten:	Geen
Afgemeld:	Dhr. N. Renkens (PAK)

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 19:00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst ABA d.d. 17-1-2023
De besluitenlijst van de commissie ABA van 17 januari 2023 wordt gewijzigd vastgesteld. De heer Houkes geeft aan dat de inhoud van de toezegging 1 (17-01-2023 ABA) inzake de subsidiemogelijkheid provincie niet conform is aangezien deze breder was bedoeld dan alleen voor het monument deze breder is. De griffie zal de toezegging naluisteren en, indien nodig, corrigeren.

Agendapunt 2b: Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 16-2-2023 en 29-3-2023)
De toezeggingen met nummers 5, 55, 90 (2022) en 6, 10, 12, 15 en 16 (2023) zijn akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd. De toezeggingen 13 en 8 (2023) zijn niet beantwoord en daarmee niet afgedaan. Toezegging 1 (2023) wordt mogelijk gewijzigd en in het geval van wijziging niet als afgedaan gezien (zie agendapunt 2a)

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht geeft de burgemeester een terugkoppeling over de vorming van het zorg- en veiligheidshuis, de aanvullende subsidie vanuit de regiodeal en geeft een winstwaarschuwing inzake een (stevige) doorwerking (tot 12% toe) voor de kosten van alle verbonden partijen door de cao-afspraken waarbij nu nog niet duidelijk is of en hoeveel daarvan (door)vergoed zal worden vanuit de Rijksmiddelen.

In het kader van de passieve informatieplicht wordt door mevrouw Braam een terugkoppeling gegeven vanuit de werkgroep verbinden. Mevrouw Braam geeft op enkele thema's de voortgang aan en kondigt een enquête begin mei 2023 aan over de communicatie vanuit de gemeenteraad.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
Er zijn geen mededelingen vanuit verbonden partijen.

Agendapunt 3: Integraal veiligheidsplan SVBBL 2023-2026; Gemeenteblad 2023/11

De portefeuillehouder geeft een toelichting op het voorstel en beantwoorden de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door mevrouw Ruijpers.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1.Het integraal veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 vast te stellen.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 9 mei 2023.

Agendapunt 4: Regionaal beleidsplan politie-eenheid Limburg 2024-2027; Gemeentebladnummer 2023/12
De portefeuillehouder geeft een toelichting op het voorstel en beantwoorden de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door mevrouw Ruijpers.

Toezegging 20 (4-4-2023 ABA) 2e versie zienswijze
Burgemeester van der Rijt zegt toe de zienswijze aan te passen, in lijn met de zienswijze van de gemeente Landgraaf qua cijfers, en deze als 2e versie van de bijlage aan toe te voegen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1. Kennis te nemen van het Regionaal Beleidsplan Politie Eenheid Limburg 2024-2027;
2. Bij wijze van bijgevoegde zienswijze niet in te stemmen met het Regionaal Beleidsplan Politie Eenheid Limburg 2024-2027.

De commissie adviseert in meerderheid het voorstel als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 9 mei 2023. De fracties van het PAK, VVD en Lijst Borger stemmen voor een B-stuk. De andere fracties, SP, PvdA, BBB-lijst Palmen en Lijst Brunssum Lokaal stemmen voor A-stuk.

Agendapunt 5: Communicatiebeleidsplan 2023; Gemeentebladnummer 2023/23
De portefeuillehouder geeft een toelichting op het voorstel en beantwoorden de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Castermans.

Toezegging 21 (4-4-2023 ABA) Budget Communicatie en kosten Zo-Nieuws
Burgemeester van der Rijt zegt toe inzichtelijk te maken welk budget beschikbaar is voor communicatieplan alsmede de kosten verbonden aan uitzendingen van Zo-Nieuws.

Toezegging 22 (4-4-2023 ABA) Aanpassen beleidsplan communicatie
Burgemeester van der Rijt zegt toe een tweede versie van het beleidsplan aan te leveren waarin het woord burgers vervangen wordt door inwoners.

De commissie adviseert in meerderheid, met uitzondering van de fracties van BBB Lijst Palmen en Lijst Brunssum lokaal voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
Het Communicatiebeleidsplan 2023 vast te stellen;
Het college opdracht te geven een uitvoeringsprogramma op te stellen;
De financiële consequenties daarvan ter goedkeuring voor te leggen aan de raad via de Programmabegroting 2024.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 9 mei 2023.

Agendapunt 5: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 21.35 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
Victoriapark	21-03-2023	19	Van Dijk	21-04-2023	Ja
Parkeernorm	14-03-2023	17	Van Dijk	05-04-2023	Ja
Voortgang zonnepark Tercaterrein	28-02-2023	14	Van Leusden	05-04-2023	Ja
Vergunning Parkstadroute	28-02-2023	13	Van Leusden	05-04-2023	Ja
Terugkoppelen gebruik reserve crisis en herstelfonds (BUZA)	17-01-2023	8	Van Dijk	05-04-2023	Ja
Zwembad De Bronspot	29-11-2022	95	Van Dijk	19-04-2023	Ja
Klimaatbeheersing Quintzaal	14-12-2021	79	Van der Rijt	30-03-2023	Ja

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: dinsdag 11 april 2023
Registratiekenmerk	: 202273311
Gemeentebladnr.	: 2023 / 9
Afdeling opsteller	: Bestuurszaken - VTH - Integrale veiligheid
Naam opsteller	: Ger van der Wijst, van der
Bereikbaar onder	: +31455278501 , ger.van.der.wijst@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Wilma Rijt, van der
Raadsvergadering d.d.	: 13 juni 2023
Uiterlijke datum	: n.v.t

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Treffen van de Gemeenschappelijke regeling Zorg- en veiligheidshuis zienswijze

2. **Voorstel**

a. voornemens te zijn een Gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad te treffen overeenkomstig bijgevoegde conceptregeling (principebesluit);
b. dit voornemen door middel van bijgevoegd raadsvoorstel kenbaar te maken aan de raadsleden, waarbij aan de raad wordt voorgesteld om geen zienswijze af te geven.
c. portefeuillehouder burgemeester Van der Rijt te mandateren om het B&W- en Raadsvoorstel in lijn te brengen met het beslispunt b.

3. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest moeilijke zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, verward gedrag, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken. Het Veiligheidshuis Parkstad ging op 20 september 2017 van start na de fusie van de Veiligheidshuizen Heerlen en Kerkrade. Nochtans heeft deze samenwerking geen rechtsvorm; zij hangt onder de gemeente Kerkrade. Dit houdt in dat de gemeente Kerkrade zorgdraagt voor huisvesting en faciliteiten en daarnaast medewerkers in dienst heeft ten behoeve van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De manager vervult de functie van afdelingshoofd en de begroting maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeente Kerkrade. De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst voorziet daar onvoldoende in.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Het blijkt praktisch onmogelijk om het college en de directie van de gemeente Kerkrade zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk te blijven houden voor alle praktische zaken die te maken hebben met ZVH Parkstad. Daarom is besloten om in te zetten op een transformatie naar een Gemeenschappelijke regeling voor ZVH Parkstad. De concept gemeenschappelijke regeling is gereed.

4. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

In 2021 is reeds op Parkstadniveau gesproken om te komen tot een uitvoerings- en handelingskader voor Parkstad ten aanzien van de verbinding tussen zorg en veiligheid en deze duurzaam te verankeren. Op 5 november 2021 heeft het Bestuurlijk Overleg bestaande uit de 7 burgemeesters besloten tot een naamswijziging van het Veiligheidshuis Parkstad naar het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en ook de beweging te maken naar een gemeenschappelijke regeling. Omdat daarin bevoegdheden terechtkomen van zowel het bestuursorgaan college als van het bestuursorgaan burgemeester, wordt de regeling getroffen door zowel de onderscheidenlijke colleges als de onderscheidenlijke burgemeesters van de 7 parkstadgemeentes tezamen. Het perspectief is dat de burgemeesters gezamenlijk het Dagelijks Bestuur vormen en dat de leden van het dagelijks bestuur en de wethouders met “zorg” in hun portefeuille samen het Algemeen Bestuur vormen.

De gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad krijgt rechtspersoonlijkheid en kan daardoor als openbaar lichaam volledig aan het rechtsverkeer deelnemen. Beperkende waarborgen daarbij zijn de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en het Besluit Begroting en Verantwoording.

Net als alle verbonden partijen zal de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dus onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke begrotings- en verantwoordingscyclus. Hoewel de Wet gemeenschappelijke regelingen het mogelijk maakt dat er bevoegdheden kunnen worden gedelegeerd wordt hier vooralsnog niet voor gekozen en zal er gebruik worden gemaakt van de mandaatconstructie indien dat nodig mocht zijn.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Het BBV met zaaknummer 202273311 is op 11 april 2023 in het College van B&W besproken

2. traject tot dusverre

Het beoogde traject tot dusverre is;

April 2023	--> burgemeesters en colleges besluitvorming betreffende samenwerking
April/mei 2023	--> gemeenteraad besluitvorming over zienswijze
Juni 2023	--> burgemeesters en college principebesluit en gemeenteraad toestemmingsbesluit voor samenwerking.
Juli 2023	--> burgemeesters en colleges besluiten over aangaan samenwerking
1 augustus 2023	--> inwerkingtreding gemeenschappelijke regeling ZVHP

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De burgemeester neemt zitting in het Dagelijks Bestuur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De Wethouder Zorg sluit aan bij het Algemeen Bestuur.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR)

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Dit voorstel is feitelijk een voorzetting van vigerende bedrijfsvoering met dien verstande dat de Zorg- en Veiligheidshuis niet meer ressorteert onder de vlag van Kerkrade maar een eigen entiteit wordt.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

De begroting 2023 per 01 januari kent een inwonerbijdrage van € 3,88. De bijgestelde Begroting 2023 kent een inwonerbijdrage van € 5,21. De verhoging is grotendeels terug te voeren tot herindexering c.q. nieuwe CAO voor het personeel.

c. Argumenten en overwegingen

De zorg- en veiligheidsdomeinen worden beter en duurzamer met elkaar verbonden.
ZVH Parkstad handhaaft haar uitgangspunten: professionaliteit, dienstverlening en kostenbewustzijn. De behoefte vanuit de huidige praktijk en de gewenste positionering van ZVH Parkstad als (uitvoerings)organisatie, kunnen met deze gemeenschappelijke regeling de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar verbinden.

Betere waarborg aanpak van de complexe casuïstiek.
De gemeenten kunnen direct invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht van het Zorg- en Veiligheidshuis. Zo kan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad uitgroeien tot één plek waar alle professionals terecht kunnen met hun (meedenk)vragen en aanvullende expertise. En hiermee de samenwerking in complexe casuïstiek intensiveren en zodoende een impuls geven aan de kwaliteit, de effectiviteit en de efficiency van de aanpak.

d. Opties en keuze

Een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders.

Het praktisch onmogelijk is het college en de directie van de gemeente Kerkrade zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk te houden voor alle zaken die het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad regarderen en daar ook mee moeten instemmen.

Door te kiezen voor de gemeenschappelijke regeling ontstaat er een eigenstandige Parkstadorganisatie die positie kan kiezen en onder verantwoordelijk van alle deelnemende Parkstadgemeenten en hun bestuurders opereert en daarover ook verantwoording aflegt.

Door niet te kiezen voor deelname aan deze gemeenschappelijke regeling worden wij uitgezonderd van deelname aan bepaalde overleggen, werken met applicaties etc waardoor wij op een onoverbrugbare informatieachterstand worden geplaatst en daarmee onze cliënten niet meer goed kunnen helpen.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2023 / 9
Afdeling : Bestuurszaken - VTH - Integrale veiligheid
Registratiekenmerk : 202273311

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2023 / 9;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 april 2023, afdeling Bestuurszaken - VTH - Integrale veiligheid ;

Besluit:

1. Kennis te nemen van het principebesluit tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis overeenkomstig bijgevoegde conceptregeling
2. .....

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 juni 2023

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Begroting 2023

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Inhoudsopgave

A. Inleiding 3
1. Algemeen 3
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, missie en visie 3
3. De organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis 6
1. Controle en verantwoording 7
C. Financieel 7
D. Verplichte paragrafen 7
Ad 1. Lokale heffingen 7
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 8
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 10
Ad 4. Financiering 10
Ad 5. Bedrijfsvoering 12
Ad 6. Verbonden partijen 13
Ad 7. Grondbeleid 13
E. Risico's en voorzienbare knelpunten 13

A. Inleiding

1. Algemeen

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft in 2021/2022 een traject opgestart dat moet leiden tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad per 1 januari 2023. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus cyclus daarbij aan te sluiten. Deze Begroting 2023 anticipeert op de aanstaande inwerkingtreding zodat direct aan de formeel wettelijke cyclus kan worden begonnen en voldaan.

Op grond van het BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de gemeentelijke taakveldindeling. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onderscheiden we de volgende taakgebieden:

04	Overhead
1.2	Openbare Orde en Veiligheid
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Wijkteams
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie
6.6	Maatwerkvoorzieningen WMO
6.81	Geëscaleerde zorg 18+
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Vanwege de aanpak en werkwijze van multi-complexe casuïstiek is het feitelijk niet mogelijk onze producten en diensten expliciet te duiden ten aanzien van een van de taakvelden omdat ze veelal in elkaar overlopen en elkaar versterken. Als voorbeeld een ex-gedetineerde dakloze die terugkeert naar Parkstad. Hij/zij is van toepassing op het merendeel van taakgebieden.

2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, missie en visie

De voorloper van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is het Veiligheidshuis Parkstad. Het Veiligheidshuis Parkstad is op 20 september 2017 van start gegaan. Dit als gevolg van de fusie van het Veiligheidshuis Heerlen en het Veiligheidshuis Kerkrade. Grondslag voor de samenwerking is een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst waarin naast het doel en de taken van het Veiligheidshuis Parkstad, ook de governance en de financiën beschreven zijn. Ten aanzien van de governance is er een Bestuurlijk Overleg bestaande uit de 7 burgemeesters. Een stuurgroep van de burgemeesters van de gemeenten die ook voorzitter zijn van de drie lokale driehoeken bestaande uit de burgemeesters van Heerlen, Landgraaf en Kerkrade, bereidt de vergaderingen voor. De burgemeester van Kerkrade is van beide gremia voorzitter. Jaarlijks worden een begroting, een jaarrekening, de formatie-omvang en een jaarplan vastgesteld.

De activiteiten van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad worden georganiseerd en uitgevoerd ten behoeve van alle deelnemende gemeenten en ketenpartners. De inkomsten bestaan uit een inwonerbijdrage, Rijksgelden, decentralisatie-uitkeringen en incidentele inkomsten verband houdende met specifieke dienstverlening voor gemeenten en ketenpartners.

De gemeente Kerkrade vervult de rol van zowel beheergemeente als die van rechtspersoon en draagt zorg voor de organisatorische en personele organisatie binnen de eigen kaders en uitgangspunten. Dit houdt in dat de gemeente Kerkrade verantwoordelijk is voor huisvesting en faciliteiten en daarnaast medewerkers in dienst heeft ten behoeve van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De manager vervult de functie van afdelingshoofd binnen de gemeente Kerkrade en de begroting maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeente Kerkrade. Per 1 oktober 2021 heeft er een naamsverandering plaatsgevonden in Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Werkwijze

De groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie, beweegt zich op het snijvlak van verschillende domeinen. Voor de aanpak en het forceren van een doorbraak hiervan zijn partijen uit meerdere ketens nodig en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad brengt professionals uit de verschillende domeinen aan tafel en beoordelen of zij gezamenlijk middels een casusoverleg en werkafspraken een doorbraak kunnen forceren. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft meer dan 50 ketenpartners die onder andere door het privacy protocol met elkaar verbonden zijn. Zoals Openbaar Ministerie, Politie, GGD (incl. Veilig Thuis), Bureau Jeugdzorg, Reclassering Nederland, Leger des heils, Raad voor de Kinderbescherming en Dienst Justitiële Inrichtingen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft daarnaast een grote kring van samenwerkingspartners in de zorg-, straf- en dienstverleningsketen, zoals woningcorporaties, maatschappelijke opvang en GGZ-aanbieders.

Deze partners analyseren de problematiek en stemmen interventies en maatregelen met elkaar af. Elke organisatie behoudt daarbij haar eigen rol en verantwoordelijkheid. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken.

Parallel daaraan wordt nauw samengewerkt met de Zorg- en Veiligheidshuizen Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland waarbij gestreefd wordt op Zuid-Limburgse schaal eenzelfde werkwijze te hanteren en door samen te werken synergie te behalen.

In deze ontwikkeling is geconstateerd dat de Parkstadproblematiek het rechtvaardigt dat er een robuust en toekomstbestendig Zorg- en Veiligheidshuis moet zijn. De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kan daar onvoldoende in voorzien. Dit naast wettelijke beperkingen vanwege het privaatrechtelijke karakter van de samenwerking. Daarom is besloten concreet in te zetten op een transformatie naar een gemeenschappelijke regeling namelijk het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Voordelen

Wij handhaven als Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onze uitgangspunten: professionaliteit, dienstverlening en kostenbewustzijn. De behoefte vanuit de huidige praktijk en de gewenste positionering als (uitvoerings)organisatie, kunnen met deze GR de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar verbinden. Andere voordelen van de GR zijn:

- Alle Parkstadgemeenten kunnen directe invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht;

- Een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders;
- Uitgroeien tot één plek waar alle ketenpartners en professionals terecht kunnen met vragen en aanvullende expertise;
- Meer intensieve samenwerking die een impuls geeft aan een kwalitatieve en effectieve aanpak bij complexe casuïstiek.

3. De organisatie

De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal geven op basis van de samenwerkingsovereenkomst tot aan de datum van definitieve vaststelling sturing aan het Zorg- en Veiligheidshuis. Per deze datum is de gemeenschappelijke regeling van kracht[1] en worden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de gemeente Kerkrade. Vanwege de verschillen in de raadscycli in Parkstad is het de verwachting dat dit in het eerste kwartaal van 2013 het geval is.

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 7 burgemeesters en 7 portefeuillehouders “zorg&sociaal domein” van de deelnemende gemeenten waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en het Zorg- en Veiligheidshuis de rol van opdrachtnemer vervullen. Er is geen onderscheid in de af te nemen producten of dienstverlening, dat is voor elke gemeente hetzelfde. Wel kunnen gemeenten extra producten of diensten “inkopen” als de problematiek zodanig is dat er sprake is van overvraging van het Zorg- en Veiligheidshuis en dit ten koste gaat van de overige gemeenten of dat er speciale dienstverlening wordt gevraagd.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de 7 burgemeesters en informeert het Algemeen Bestuur periodiek over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van het Zorg- en Veiligheidshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met de leiding van de organisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er zijn twee teammanagers die voor de operationele aansturing zorgen. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente Kerkrade dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financial en business control is een medewerkster in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, heeft de financial/businesscontroller een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement en archivering zal de verdere professionalisering verankerd worden via kwaliteitsmanagementsystemen. Ten aanzien van privacy wordt op Zuid-Limburg niveau samengewerkt met het Zorg- en Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland en het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Voor de archivering zal er aansluiting gezocht worden bij het Historisch Centrum Limburg.

4. Ontwikkelingen

Er is een concept jaarplan opgesteld door de 3 Zuid Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen. Naast het volgen van de landelijke meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen en daar ook inzet op te plegen, is er ook een Parkstadagenda voor 2023. Bij de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur zal aan het jaarplan een formele status worden toegekend. Het concept jaarplan 2023 is als bijlage bij deze ontwerp begroting gevoegd.

[1] Behoudens toestemming van de gemeenteraden en overige formaliteiten

B. Beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis

(Taakvelden ingevolge het nieuwe BBV)

Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is sprake van een viertal hoofdtaken:

1. Bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
2. Bijdragen aan de veiligheid(-sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.
3. Het vervullen namens de deelnemers gezamenlijk of als afzonderlijke deelnemer van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken.
4. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

Deze hoofdtaken vinden een concrete vertaling in diensten en producten en zijn steeds in ontwikkeling en volgen de landelijke trends en wetsvoorstellen en de wens van de Parkstadgemeenten en ketenpartners. In de bijlage bij deze Begroting 2023 is een nadere omschrijving opgenomen van de diensten en producten waarbij ook ken- en productiegetallen op zowel gemeentelijk als Parkstadniveau zijn inbegrepen.

Diensten en producten

De PersoonGerichteAanpak (PGA)
Consult & Advies (C&A)
JPP Jeugd Preventie Platform
Top-X
Multi disciplinaire aanpak ++ (MDA++)
Radicalisering
Zorg coördinator Mensenhandel (ZOCO)
Pleger in positie (PIP)
Beschermingstafel RvdK
Routeertafel Veilig Thuis
Ketenveldnorm
Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (personen met verward gedrag)
Personen met verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico
Verbinding RIEC regionale jeugdnetwerken
ZSM
Nazorg ex-gedetineerden / Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-)justitiabele burgers (BA)
BIJ regeling
Preventie van dakloosheid onder ex-gedetineerden Parkstad

1. Controle en verantwoording

De diensten en producten vormen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar toegevoegde waarde als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert. De inhoud en wijze van rapporteren zal samen met de ambtelijke aanspreekpunten en het Algemeen en Dagelijks Bestuur verder worden uitgewerkt. Hierbij zal centraal staan de vraag wat aan informatie en verantwoording nodig is om de opdrachtgevers regie te kunnen laten uitvoeren over het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Natuurlijk vormen de vereisten die de Wgr en het BBV stellen ook een belangrijke maatstaf.

C. Financieel

Algemeen

De Begroting 2023 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de opmaat naar de gemeenschappelijke regeling ervan en borduurt dan ook voor op de Begroting 2022 die samen met deze begroting in het proces van besluitvorming is gebracht teneinde het verschil tussen de oude en nieuwe situatie te kunnen markeren. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is immers voortdurend in ontwikkeling en kan het zijn dat alvorens het jaar 2023 van start gaat dat de realiteit weer heel anders is door besluitvorming inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Daarnaast zijn een aantal cruciale zaken nog niet helder of bekend en wachten deze op besluitvorming.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording is aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet van toepassing, omdat het Zorg- en Veiligheidshuis niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico's rekening worden gehouden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de risicoparagraaf dient te worden uitgebreid tot een weerstandsvermogensparagraaf. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Zorg- en Veiligheidshuis is een uitvoeringsorganisatie met beleidstaken die ten behoeve van de deelnemers taken uitvoert. Met de deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt.

Dit maakt ook de risicobenadering van het Zorg- en Veiligheidshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier een structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van diensten zal er altijd gewerkt worden met detachering of tijdelijke inzet van personeel.

Algemene en bestemmingsreserve

De deelnemers aan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Het is aan het Algemeen en Dagelijks Bestuur hierover in 2022/2023 een standpunt in te nemen. Dit geldt ook in het geval van een eventuele 'bestemmingsreserve gevolgen Cao-akkoord 2023 en verder'. Dit is wel een relevant aandachtspunt vanwege het feit dat inmiddels Cao's zijn vastgesteld bij het Rijk en provincies die een verhoging van de loonstaat van 7 tot 8 % betekenen.

Indicatoren

Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen. De solvabiliteitsratio wordt sterk beïnvloed door de rekening courant die naar verwachting met de gemeente Kerkrade wordt aangegaan en die rol sinds 2017 al vervuld. Het rekening courantsaldo 2020 is vereffend. Het gedurende 2021 opgebouwde rekening courant saldo wordt in de loop van dit jaar 2022 vereffend.
Een reële weergave van de solvabiliteitsratio is op dit moment echter niet mogelijk. Ook dit is in 2023 aan de orde. Een eigen vermogen is er niet.

De netto schuldquote (NSQ)

Een indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd. Een reële weergave van de netto schuldquote is op dit moment echter niet mogelijk. Ook dit is in 2023 aan de orde.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ*j*

Omdat géén leningen verstrekt worden en ook niet verstrekt gaan worden, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie

Er wordt noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen geëxploiteerd. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dat begroot op basis van de overeengekomen producten en diensten, is dit lastig om in deze definitie te vatten. Dit eens te meer omdat noch bij de oprichting nog in de daaropvolgende jaren in een voorziening of reserve was/is voorzien.

Belastingcapaciteit

Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling. Er worden géén belastingen geheven. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Alle kosten die gemaakt worden zijn tot en met het jaar 2022 toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform samenwerkingsovereenkomst. De gemeente Kerkrade neemt dit voor haar rekening. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor ICT apparatuur volledig toegerekend. Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen.

Ad 4. Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is de financieringssystematiek dat de deelnemers voor 2023 een voorschot per kwartaal gaan betalen, gebaseerd op de totale bijdrage.

Betalingen worden nu in 2022 nog verricht door de gemeente Kerkrade, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is een rekening courant verhouding ontstaan. Het is de bedoeling dat uiteindelijk de voorschotten van de deelnemers zodanig worden gefactureerd dat het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad steeds over voldoende liquide middelen beschikt en dat de rekening courantpositie op nul wordt teruggebracht. Dit zal niet altijd het geval kunnen zijn omdat de lasten niet gelijkmatig over het jaar verdeeld zijn.

Risicobeheer

Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak. Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Anno 2022 is dit nog niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld

De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Anno 2022 is dit nog niet aan de orde.

Omslagrente

De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven zijn er geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing.

Kredietrisico's

Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Omdat geen leningen en garanties aan derden verstrekt zijn of worden speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's

De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjaren-liquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Ook dit risico speelt niet.

Koers- en valutarisico

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is niet van toepassing. Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Ook dit geldt niet.

Debiteurenrisico's

Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien voornamelijk diensten worden verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden.

Kasbeheer / kasgeldlimiet

Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de gemeente Kerkrade die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van en van de afname van producten en diensten zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar). Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Momenteel bekijkt de minister van Financiën of de referentiewaarde van 0,4% verder verlaagd kan worden naar 0,3%. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Anno 2022 is dit nog niet aan de orde.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer worden uitbesteed aan de gemeente Kerkrade. Hiertoe worden procesafspraken gemaakt met de directie. Voor ondersteuning die niet binnen bovenstaande afspraken vallen wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement, is er eigen of gedeelde formatie in het kader van de samenwerking beschikbaar. De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering zal naar verwachting worden afgenomen bij Parkstad IT. Er zijn reeds maatwerkoffertes aangeboden doch door de onzekerheid met betrekking tot het huisvestingsvraagstuk on hold gezet.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie zullen zelf worden beheerd maar moeten wel nog worden aangeschaft. Dit betekent dat er sprake is van een stelpost.

Ad 6. Verbonden partijen

Niet van Toepassing

Ad 7. Grondbeleid
Niet van toepassing.

E. Risico's en voorzienbare knelpunten

Bij het perspectief op het begrotingsjaar 2023 wordt uitgegaan van 2 scenario's.

Hoofdreden van dit onderscheid over 2023 is dat het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad per 1 januari 2023 nog verbonden is aan Kerkrade en dat er nog geen zicht is wanneer de nieuwe huisvesting in het beoogde pand in Hoensbroek in gebruik genomen kan worden en wat de kosten en bijkomende kosten ervan zullen zijn. Het is daarom dat er recent een overleg heeft plaatsgevonden met de directie van Kerkrade. Uitkomst is dat tot aan het moment van verhuizing en er dus een harde break gemaakt gaat worden, het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onder de condities van de afgelopen jaren gefaciliteerd wordt. Op dat moment worden ook de kosten/ uitgaven zichtbaar die een GR met zich meebrengt.

Bij de opbouw van de Begroting 2023 is het uitgangspunt van het management dat de nieuwe huisvestingskosten en de daarbij horende faciliteiten niet hoger mogen zijn dan nu (100K). Reden is dat er gewoon geen zicht is op deze toekomstige kosten. In de vergelijking met de gemiddelde kosten van de Parkstadregio en het Gegevenshuis ten aanzien van huisvesting en ICT vermeld, is er een verschil van 250 K.

Dit bevestigt overigens het beeld dat de gemeente Kerkrade bij de aanvang van de fusieorganisatie in 2017, met een erg genereus en zeker niet kostendekkend tarief heeft ingestemd. Nu dit eindig is zal er een realistisch beeld gaan ontstaan met betrekking tot deze kosten. Maar ook als er geen GR zou komen, is de grens voor Kerkrade bereikt en zou de kostendekkendheid van de dienstverlening ter discussie worden gesteld. Zo is de huursom van het huidige pand 119K terwijl 40K betaald wordt.

Op dit moment vindt er intensief overleg plaats met de beoogde gebruikers van het pand in Hoensbroek. Tot op heden zijn dit de politie, het OM, het Huis van het Recht/Juridisch loket. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt de "hoofdgebruiker". Niet uit te sluiten is dat reclassering (3RO) en het Haltbureau ook gaan aansluiten.

Gesprekken met vastgoed Heerlen en de politie zijn in een finale fase beland. Parallel hieraan is er bestuurlijk en ambtelijk vanuit Heerlen een lobbytraject opgestart om het pand op een zo goedkoop als mogelijke wijze te verwerven. Ook het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft hierbij een rol gelet op de contacten met J&V.

Na verwerving zullen er ook nog de nodige bouwkundige ingrepen moeten plaatsvinden waardoor het onzeker is hoe hoog de huurprijs zal zijn en welke kosten daarbij inbegrepen zijn (bijvoorbeeld al dan niet ICT).

Het is kortom "in het nu" niet mogelijk een realistische inschatting te maken terwijl de huisvesting en faciliteiten substantiële onderdelen zijn van de Begroting 2023 e.v. en dus ook van de inwonerbijdrage omdat deze kosten niet kunnen worden omgeslagen.

Vanuit het management en de gemeente Heerlen trachten we dit proces zo goed en adequaat als mogelijk te managen maar uiteindelijk zal het aan het AB/DB van de GR zijn hierover een standpunt in te nemen.

Risico's en (voorzienbare) knelpunten

Naast het huisvestingvraagstuk en faciliteiten zijn er nog een aantal risico's en al dan niet voorzienbare knelpunten die in de risicoparagraaf van de Begroting 2023 opgenomen dienen te worden.

Verhoging inwonersbijdrage in begroting 2023

De Begroting 2023 per 1 januari 2023, kent een inwonerbijdrage van € 3,88. De Begroting 2023 (harde break) kent een inwonerbijdrage van minimaal € 4,21.

CAO Samenwerkende Gemeentelijke Overheden per 1 januari 2023

Ten aanzien van de CAO 2023 wordt uitgegaan van prognose die een verhoging van 2,5% inhoudt. Dit is een voorzichtige aanname gedaan door de gemeente Kerkrade. In het vierde kwartaal 2022 wordt uitsluitsel verwacht over het onderhandelingsresultaat van de vakbonden en VNG ten aanzien van de CAO's Gemeenten en Samenwerkende Gemeentelijke Overheden. De verwachting is dat dit hoger zal zijn. Elk procent meer dan 2,5% betekent bijvoorbeeld een verhoging van € 0,07 inwonerbijdrage.

Tekort aan formatie door generatiepact

De beheergemeente Kerkrade kent het generatiepact en de afspraken die daarvoor gelden zullen ook van toepassing zijn op de nieuwe GR als verworven recht. In 2023 zullen 6 medewerkers daarvan gebruik maken. Concreet betekent dit dat voor 10% minder salaris, 20% minder inzet gepleegd wordt hetgeen uiteindelijk een verlies van arbeidsproductiviteit in absolute (kwantiteit) en relatieve (kwaliteit) zin betekent van 1,2 fte. Gelet op de opgave zal dit "in de lengte of in de breedte" opgevangen moeten worden. Het financieel voordeel van 10% zou idealiter kunnen worden ingezet voor formatiecompensatie. Tot en met 2022 wordt dit in mindering gebracht op de totale personeelslasten terwijl het ZVHP zich dat niet kan permitteren.

Voor 2023 betreft dit een bedrag van 45-50 K. Als het bedrag kan worden gealloceerd waardoor een ½ fte procesregie kan worden ingezet, wordt de inwonerbijdrage hoger. Dit naast het gegeven dat het verlies van 1,2 fte hiermee niet gecompenseerd wordt. Uitgaande van 50K betekent dit een verhoging inwonerbijdrage van/met € 0,19.

Er is een toename van complexiteit en aantallen casuïstiek en nieuwe instroom. Dit kan in de toekomst leiden tot een formatie tekort

Algemeen beeld van de casuïstiek

De casuïstiek wordt ruwer en harder en de doorlooptijden lopen op. Dit is het beeld dat er is. Door de complexiteit is vaak inzet vanuit meerdere procesregisseurs nodig maar is er ook specialistische inzet van de zorgpartijen aan de orde. Zo wordt bijvoorbeeld Pureza steeds meer ingezet bij eerwraak casuïstiek. Tegelijkertijd lopen we ook tegen de grenzen van het haalbare aan waar onze ketenpartners mee kampen qua capaciteitstekorten en prioriteiten (OM/ Politie). Signalen van mensenhandel en uitbuiting worden steeds urgenter in onze casuïstiek.

Wet Tijdelijk Huisverbod

De trend die vorig jaar al werd ingezet ten aanzien van het opleggen van huisverboden is niet gestopt. Op dit moment staat de teller op meer dan 1 huisverbod per week. De impact daarvan op de bedrijfsvoering is groot. Een huisverbod heeft absolute prioriteit en veel zaken moeten door de procesregisseur en het bedrijfsbureau worden opgepakt. Wachtlijsten hanteren we niet en andere casussen worden getemporiseerd. Het is een open eind constructie die als de trend zich voortzet, binnen de huidige bezetting niet meer te managen is.

Nieuwe instroom

De impact van de instroom van Syrische gezinnen en individuele personen is genoegzaam bekend en we zien dat ook terug in de casuïstiek. Door de Oekraïense oorlog is er een nieuwe groep bijgekomen. In beide gevallen zien we dat terug in de huisverboden en ook in het verlengde daarvan in de PGA's, maar bij de laatste groep zijn er ook signalen van mensenhandel.

Economische / energie crisis leidt tot meer meldingen

Door de actuele economische/ energie crisis het de verwachting dat er net zoals in de coronaperiode het geval was, de stressoren toenemen in gezinnen en/ of hun omgeving. Dit heeft weer effect op de aanwas t.a.v. huisverboden en PGA's dan wel consult en advies die aan de ketenpartners en gemeenten verstrekt wordt.

Vinden van benodigde en gekwalificeerde personeel voor Inzet Sociaal Veilig Heerlen /Heerlen Noord en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Sinds de oprichting van het Zorg en Veiligheidshuis in 2017, wordt ondersteuning geleverd aan de wijkgerichte aanpak in Heerlen, beter bekend als Sociaal Veilig. De inzet heeft de afgelopen jaren een gestage groei doorgemaakt en rendeert door de gekozen aanpak.

Parallel hieraan loopt het traject met betrekking tot de extra inzet voor de wijkaanpak Heerlen Noord ten aanzien van het Nationaal Programma Probleemwijken en de inzet op jeugdige ondermijners. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is nadrukkelijk bij de voorbereiding en planvorming betrokken en krijgt als er goedkeuring van de plannen een feit is, een belangrijke rol in de uitvoering. Het zal daarbij een "uitdaging "zijn de benodigde en gekwalificeerde menskracht te werven. Dit geldt ook voor de reguliere werving.

Continuering projecten Parkstad nog niet structureel geborgd

In 2021 heeft gemeentelijke besluitvorming plaatsgevonden ten aanzien van onder andere het Bestuurlijk Akkoord Nazorg, het Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA), zorg coördinatie mensenhandel en aanpak jeugd- en jongerenoverlast Parkstad Breed, Naar verwachting zullen enkele van deze taken een structureel karakter gaan krijgen maar dat geldt qua zekerheid en continuïteit nog niet voor alle. Daarom zijn er ook 4 tijdelijke functies die in 2023 aflopen. In de Begroting 2023 zijn deze salarissen wel volledig over de hele jaarschijf ingecalculeerd. Dit in de veronderstelling/verwachting dat ultimo 2022 hierover besluitvorming plaatsvindt. Dit betekent dat als er een project afloopt er geen personele dekking meer is (Trap op trap af principe). Daarbij is het goed te kunnen constateren dat veel Rijkssubsidies een structureel karakter kennen en daardoor ook structurele functies kunnen worden aangeboden.

Lage raming kosten bedrijfsvorming

Voor het in stand houden en managen van een GR/Openbaar Lichaam zijn er basisvoorwaarden en basiskengetallen die een objectief kader geven wat nodig is om de bedrijfsvoering succesvol te kunnen runnen. Zo wordt algemeen 2% van de loonsom aangehouden voor de post onvoorzien i.v.m. ziekte en vervanging en eveneens 2% voor scholing en opleiding. Voor 2023 wordt dit voorzichtig gecalculeerd door 1% aan te houden. Dit omdat de aansluiting met de gemeente Kerkrade nog een feit is. Minimaal vanaf 2024 zou dat 2% moeten zijn. De nog te oormerken huisvestingskosten zijn al benoemd. Maar ook in de algemene bedrijfsvoeringskosten dient voorzien te worden zoals bijvoorbeeld een teamdag, kerstpakketten, lief en leed, representatie, kosten stagiaires, netwerkbijeenkomsten etc. Momenteel wordt nog deels “meegelift” met de faciliteiten van Kerkrade maar daar komt een einde aan.

Ook de inhuur van de financiële, personeels- en salarisadministratie dient ingevuld te worden. Momenteel vraagt Kerkrade hiervoor 9K. De gemeente Landgraaf factureert meer dan 50K bij het Gegevenshuis. De wens is en de voorkeur bestaat dat dit bij de gemeente Kerkrade blijft.

Er zijn kortom nog veel mitsen en maren en onduidelijkheid. Hoofdissue is en blijft toch de huisvesting en het verschil van 250K met de huidige situatie en de benchmark met de beide andere 2 openbare lichamen hetgeen alleen al voor het huisvestingsvraagstuk grosso modo een verhoging van de inwonerbijdrage met € 1,- betekent.

Vanzelfsprekend is dit niet de weg die moet worden ingeslagen maar dat er managerial en bestuurlijk ten aanzien van dit onderdeel van de begroting een opgave ligt is helder. Dat geldt in meer of mindere mate ook voor de overige keuzes en scenario’s die in deze risicoparagraaf zijn geschetst waarbij welke keuze dan ook, effect heeft op de begroting.

De cijfers

In de begroting is geen rekening gehouden met een indexering. Dit is een thema voor het Openbaar Lichaam/ GR om te besluiten. Veel GR’s kiezen voor het indexcijfer behorende bij het Prijs Bruto Binnenlands Product. Dit is pas aan de orde bij de Begroting 2024.

Onderstaand het overzicht aan baten en lasten en de daaruit voortvloeiende inwonerbijdrage (CBS 2022)

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
TOTAAL	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Totale Baten	**€ 2.119.393,00**	**€ 2.204.393,00**
Totale Lasten	**€ 2.119.393,00**	**€ 2.204.393,00**
Saldo Baten minus lasten	**€ -**	**€ -**
Totale bijdrage per inwoner	**€ 3,88**	**€ 4,21**

Lasten Personeel

Lasten	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Personeel	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Loonsom medewerkers	€ 1.892.903,00	€ 1.892.903,00
Loonsom mw. betaald door gemeente Kerkrade (+/-)	€ 87.480,00	€ 87.480,00
Reiskosten personeel	€ 7.500,00	€ 7.500,00
Opleidingen personeel	€ 7.500,00	€ 17.500,00
Onvoorzien		€ 20.000,00
Totaal personeel	**€ 1.995.383,00**	**€ 2.025.383,00**

Het is evident dat de oprichting van een GR consequenties heeft voor de bedrijfsvoering. Dat blijkt ook bij de GR's Gegevenshuis en Parkstadregio. Voor de functies financial/business control en bestuur ondersteuning is dat helder. Er ontstaat immers een eigenstandig financieel regime en verantwoordingscyclus. Daarnaast zullen het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de directeur/management ondersteund moeten worden. Maar niet onbelangrijk, door de gekozen werkwijze en takenpakket van het Algemeen Bestuur ten aanzien van generieke thema's zorg en veiligheid Parkstadbreed is ook ambtelijke/secretariële en facilitaire ondersteuning nodig om deze processen in de voorbereiding goed, adequaat en professioneel te organiseren. Hoewel beperkt in omvang heeft dit consequenties op de loonkosten. Voor 2023 is de voorzichtige inschatting van de afdeling P&O van de gemeente Kerkrade een CAO-verhoging 2,5. Dit is in beiden begrotingen 2023 opgenomen.

Huisvesting en ondersteuning

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Locatiekosten en faciliteiten gemeente Kerkrade	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Huur (vast bedrag vanuit de gemeente Kerkrade)	€ 40.000,00	€ 40.000,00
ICT-kosten	€ 27.510,00	€ 27.510,00
Diensten en middelen (facilitaire kosten)	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Diverse werkzaamheden (overige locatiekosten)	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Inhuur uren P&O en financien	€ 9.000,00	€ 15.000,00
Subtotaal	**€ 96.510,00**	**€ 102.510,00**

Sinds de oprichting in 2017 rekent de beheergemeente Kerkrade een vast bedrag aan locatiekosten en faciliteiten. In het kader van de ontvlechting is het de intentie dat de een deel van de financiële- en de volledige salarisadministratie en worden uitbesteed aan de gemeente Kerkrade. Hiertoe worden procesafspraken gemaakt met de directie. Duidelijk is dat een integrale kostprijs gerekend zal worden waarvoor wel al euro 15.000 is gereserveerd. De gesprekken zijn nog niet afgerond.

Ten aanzien van de huisvesting geldt hetzelfde qua kostenverhouding en de vergoeding die daar tegenover staat met dien verstande dat het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad het huidige pand, het Activerium, gaat verlaten. Zoals bekend heeft de gemeente Heerlen in goed overleg gevraagd te overwegen om samen met de gemeente Heerlen en het programmabureau Heerlen Noord te onderzoeken of huisvesting in Hoensbroek (RIEC gebouw / voormalig politiebureau) te overwegen valt als onderdeel van het Nationaal Programma Heerlen Noord. De onderhandelingen met de politie en de gemeente Heerlen bevinden zich in de finale fase en het heeft al de intentie -samen met andere mogelijk gebruikers- uitgesproken naar dit pand te zullen verhuizen. Binnen de Begroting 2023 (prognose) wordt evenwel vastgehouden aan de huidige budgetten zeker omdat ook andere gebruikers in het pand gehuisvest zullen worden.

Bedrijfsvoering

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Werkbudget bedrijfsvoering	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Communicatie	€ 2.500,00	€ 2.500,00
Cliëntgebonden werkbudget	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Organisatiegebonden werkbudget	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Accountant		€ 15.000,00
Archivering		€ 9.000,00
Facilities randaparatuur buiten contracten		€ 17.500,00
Teambuilding		€ 7.500,00
Samenwerking ZLZVH organisatie	€ 5.000,00	€ 5.000,00
Subtotaal	**€ 27.500,00**	**€ 76.500,00**

Bij de opbouw van deze post zijn naast de gebruikelijke posten een aantal nieuwe GR posten toegevoegd, zoals accountant, archivering en ICT hard en software. De transitie GR zal zo veel als mogelijk binnen de geraamde budgetten worden opgepakt en de samenwerking met de 3 huizen in Zuid-Limburg is een feit maar mogelijk wordt dit via met Ministerie van J&V verder gefaciliteerd. Binnen de begroting is daar (op de 5K na) geen ruimte voor en ook niet geprioriteerd zoals ook al bij recente vergaderingen van het Bestuurlijk Overleg is afgeconcludeerd.

Structurele baten

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Structurele baten	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Inwonerbijdrage	€ 993.578,00	€ 1.078.578,00
Rijksbijdrage J&V (via centrumgemeent Maastricht)	€ 111.925,00	€ 111.925,00
Bijdrage centrumgemeente Heerlen GIA	€ 120.000,00	€ 120.000,00
POK gelden	€ 145.372,00	€ 145.372,00
Loonsom mw. betaald door gemeente Kerkrade (+/-)	€ 87.480,00	€ 87.480,00
Subtotaal	**€ 1.458.355,00**	**€ 1.543.355,00**

Het ZVHP ontvangt GIA gelden vanuit de brede doeluitkering (BDU) Vrouwenopvang voor o.a. de inzet huisverboden en inzet VT (centrumgemeente Heerlen). Daarnaast de structurele gelden van het ministerie van J&V en de POK gelden (centrumgemeente Maastricht). Het is de keus en de eigenstandige bevoegdheid van de centrumgemeenten Maastricht en Heerlen deze bedragen te indexeren. Tot op heden is dit niet gebeurd en er zijn ook geen dwang of rechtsmiddelen hen daartoe te verplichten. De gemeente Kerkrade bekostigt een extra fte aan procesregie.

De opgehoogde inwonersbijdrage betekent in financiële zin het volgende voor de deelnemende gemeenten.

Inwoneraantal Parkstad CBS 2022	Aantal inwoners	BEGROTING 2023	PROGNOSE 2023
Heerlen	86.936	€ 336.994,27	€ 365.823,93
Kerkrade	45.442	€ 176.149,05	€ 191.218,49
Beekdaelen	36.065	€ 139.800,52	€ 151.760,37
Landgraaf	37.262	€ 144.440,51	€ 156.797,31
Simpelveld	10.477	€ 40.612,51	€ 44.086,88
Voerendaal	12.466	€ 48.322,57	€ 52.456,53
Brunssum	27.670	€ 107.258,57	€ 116.434,48
Totaal	**256.318**	€ 993.578,00	€ 1.078.578,00

Incidentele baten (centrum) gemeente Heerlen

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Beschermingstafel	€ 65.000,00	€ 65.000,00
Regie radicalisering	€ 29.900,00	€ 29.900,00
Subtotaal	**€ 94.900,00**	**€ 94.900,00**
Incidentele baten via gemeente Heerlen		
Project Vrieheide	€ 77.500,00	€ 77.500,00
Aanpak overlast centrum Heerlen / procesregie	€ 45.600,00	€ 45.600,00
Sociaal Veilig Heerlen Noord / procesregie	€ 91.200,00	€ 91.200,00
Sociaal Veilig Heerlen Noord / procesondersteuning	€ 29.900,00	€ 29.900,00
Sociaal Veilig Heerlen Noord fase 2 /procesregie	€ 45.600,00	€ 45.600,00
Sociaal Veilig Heerlen Noord fase 2 /procesondersteunin	€ 29.900,00	€ 29.900,00
Subtotaal	**€ 319.700,00**	**€ 319.700,00**

Door of via de gemeente Heerlen ontvangt het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad centrumgemeentegelden of Parkstadgelden. Daarnaast is het effect van het Nationaal Programma Heerlen Noord ook nadrukkelijk merkbaar in onze inzet in deze wijk. Deze inzet wordt apart door de gemeente Heerlen gefinancierd. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt steeds meer als strategische partner ingezet bij de aanpak Heerlen Noord / Parkstad. Diverse ontwikkelingen zijn in gang gezet en zijn ook nadrukkelijk onder de aandacht bij subsidieverstekkers en ministeries. Op enig moment heeft dit ook zijn weerslag op de formatie en budget/ begroting. Hierbij is en blijft het principe van “trap op trap af”.

Incidentele baten Zuid-Limburg

	Faciliteiten Kerkrade	Zelfstandige GR
Incidentele baten Zuid Limburg	**BEGROTING 2023 per 1-1-2023**	**PROGNOSE medio 2023**
Mensenhandel / zorgcoordinatie	€ 95.075,00	€ 95.075,00
VIA procesregie	€ 18.574,00	€ 18.574,00
Bestuurlijk Akkoord Nazorg projectleiding EC	€ 15.000,00	€ 15.000,00
Bestuurlijk Akkoord Nazorg	€ 117.789,00	€ 117.789,00
Subtotaal	**€ 246.438,00**	**€ 246.438,00**

Door de samenwerking met de 3 Zuid-Limburgse huizen komen er projectgelden vrij die worden ingezet op gemeenschappelijk thema's, zoals bijvoorbeeld het Bestuurlijk Akkoord Nazorg, Mensenhandel en het VIA. Deze gelden worden ingezet als formatie. Voor het Bestuurlijk akkoord nazorg is recent voor Zuid-Limburg een ZonMw subsidie toegekend voor 2022/2023. Besluitvorming voor de inzet 2023 voor Parkstad wordt voorbereid. In afwachting daarvan is 117K in de begroting opgenomen. De zorgcoördinatie mensenhandel is een coproductie tussen de centrumgemeenten Heerlen en Maastricht en de inzet is voor heel Zuid-Limburg. Financiering is gebaseerd op de BDU Vrouwenopvang. De zorgcoördinator is bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in tijdelijke dienst maar niet meer weg te denken gelet op de problematiek. Inzet is te komen tot een structurele financiering

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Gemeenschappelijke Regeling
Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

DE COLLEGES VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS EN DE BURGEMEESTERS VAN DE GEMEENTEN BEEKDAELEN, BRUNSSUM, HEERLEN, KERKRADE, LANDGRAAF, SIMPELVELD EN VOERENDAAL

elk voor zover het hun bevoegdheden betreft,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht,

gelet op de verleende toestemmingen door de gemeenteraden van Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal,

overwegende dat samenwerking op het gebied van specifieke ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen ten aanzien van zorg en veiligheid binnen een Zorg- en Veiligheidshuis meerwaarde oplevert;

BESLUITEN:

tot het treffen van de navolgende gemeenschappelijke regeling tot vorming van een openbaar lichaam genaamd: **Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad**

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1

Begripsbepalingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
   a. de regeling: de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad;
   b. deelnemer(s): een (de) aan deze regeling deelnemend(e) college(s) van burgemeester en wethouders en de burgemeester(s) van de gemeente(n) Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal;
   c. de wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
   d. het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad: het rechtspersoonlijkheid bezittende openbaar lichaam zoals bedoeld in artikel 2 van de regeling;
   e. het Algemeen Bestuur: het Algemeen Bestuur van de regeling;
   f. het Dagelijks Bestuur: het Dagelijks Bestuur van de regeling;
   g. college(s):het (de) college(s) van burgemeester en wethouders van de gemeente(n) Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal;
   h. burgemeester(s): de burgemeester(s) van de gemeente(n) Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.
2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wordt, tenzij anders vermeld, in die artikelen voor de gemeente, de raad en burgemeester en wethouders respectievelijk burgemeester gelezen: het openbaar lichaam, het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.

Artikel 2

Instelling en doel

1. Er is een openbaar lichaam dat rechtspersoonlijkheid bezit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de wet, genaamd het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is gevestigd te Heerlen.
3. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is ingesteld ter uitvoering van specifieke ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen en -taken op het gebied van zorg en veiligheid voor de deelnemers als vermeld in artikel 3 van de regeling. Met instemming van het bestuur kan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dit ook leveren aan niet deelnemende overheidsorganisaties, primair binnen de regio Zuid-Limburg.
4. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad voert deze regeling uitsluitend in mandaat uit.
5. Deze regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd.

Hoofdstuk 2

Taken

Artikel 3

1. Ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen hebben betrekking op tenminste een van de volgende taken:
   a. Bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
   b. Bijdragen aan de veiligheid(-sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.
   c. Het vervullen van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken die verband houden met de taken genoemd onder a en b.
   d. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering ten aanzien van de taken of afgeleiden daarvan genoemd onder a en b.
2. Het Algemeen Bestuur stelt jaarlijks een overzicht op van de ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen die betrekking hebben op de in het eerste lid genoemde taken.

Artikel 4

Dienstverlening

1. De deelnemers in de regeling nemen het volledige pakket aan taken, zoals genoemd in artikel 3 van de regeling, af.
2. Ter uitvoering van de taken zoals opgenomen in artikel 3 van de regeling worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten tussen het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad als dienstverlenende instantie (opdrachtnemer) en de deelnemers als afnemende instanties (opdrachtgevers).

Artikel 5

Werkzaamheden voor derden

Voor zover de diensten vallen binnen het kader van de in artikel 3 vermelde taken, is het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bevoegd tot het verrichten van diensten voor andere gemeenten dan de deelnemers en/of derden met een publiekrechtelijke status, na instemming door het Algemeen Bestuur en passend binnen geldende wettelijke kaders. Met deze organisaties worden eveneens dienstverlenings-overeenkomsten afgesloten en kostendekkende prijsafspraken gemaakt.

Artikel 6

Deelname aan samenwerkingsvormen

1. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad kan deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 93 tot en met 95 van de wet en aan een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS), overeenkomstig de Verordening (EG) nr. 1082/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 [Publicatieblad L 210 van 31.7.2006].
2. Het besluit daartoe wordt door een gekwalificeerde meerderheid van het Algemeen Bestuur genomen. Van een gekwalificeerde meerderheid is sprake bij 2/3 van het totaal aantal stemmen als bedoeld in artikel 9. Alvorens het Algemeen Bestuur een besluit neemt, worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen.

Artikel 7

Bestuursorganen

Het bestuur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter.

Artikel 8

Het Algemeen Bestuur

1. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de burgemeester en één wethouder per deelnemende Gemeente.
2. Met betrekking tot de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad berust bij het Algemeen Bestuur alle bevoegdheid, die niet bij wet, dan wel bij of krachtens deze regeling aan het Dagelijks Bestuur of aan de voorzitter is geattribueerd, opgedragen of gedelegeerd.
3. Het Algemeen Bestuur is bevoegd tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
4. Het besluit bedoeld in lid 3 van dit artikel wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemers een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen.

Artikel 9

De werkwijze van het Algemeen Bestuur

1. Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus. Indien geen consensus wordt bereikt, vindt besluitvorming plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen.
2. Indien de stemmen met betrekking tot een bepaald voorstel staken, wordt het betrokken besluit aangehouden tot de eerstvolgende vergadering. Indien de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Ingeval de stemmen bij herstemming over besluiten met betrekking tot benoeming, voordracht of aanbeveling van personen staken, beslist de voorzitter.
3. Bij het doen van benoemingen, keuzen, voordrachten en aanbevelingen betreffende personen wordt schriftelijk gestemd, in de overige gevallen mondeling.
4. Het Algemeen Bestuur vergadert jaarlijks tenminste drie keer en voorts zo vaak als de Voorzitter of het Algemeen Bestuur dit nodig acht, of ten minste een vijfde van de leden daarom verzoeken.
5. De vergaderingen zijn openbaar. Datum, tijdstip en plaats van de vergadering worden door de Voorzitter bekend gemaakt.
6. Het Algemeen Bestuur kan besluiten dat een vergadering besloten is, indien tenminste een vijfde gedeelte van de aanwezige leden daarom verzoekt of de Voorzitter dat nodig acht.
7. Het Algemeen Bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen vast.

Artikel 10

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemers.

Artikel 11

Taken en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur

1. De taken en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur volgen uit de wet, deze Regeling of zijn door de colleges of burgemeesters opgedragen. Het Dagelijks Bestuur heeft de navolgende taken:
    a. de uitvoering van specifieke ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen met betrekking tot de in artikel 3 genoemde taken.
    b. de besturing en de verantwoording van de gemeenschappelijke regeling.
    c. het bevorderen en invullen van de samenwerking binnen Parkstad.
    d. het leggen van dwarsverbanden en initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten.
    e. het vervullen van de werkgeversrol voor de Zorg- en Veiligheidshuis Parkstadorganisatie.
    f. de communicatie naar de stakeholders, zoals gemeenteraden, colleges, provincie, maatschappelijke organisaties en ketenpartners.
2. Aan het Dagelijks Bestuur worden bij deze regeling alle bevoegdheden opgedragen , die nodig zijn voor de uitvoering van de in het eerste lid genoemde taken.

Artikel 12

Besluitvorming door het Dagelijks Bestuur

1. Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus. Indien geen consensus wordt bereikt, vindt besluitvorming plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen.
2. Indien de stemmen met betrekking tot een bepaald voorstel staken, wordt het betrokken besluit aangehouden tot de eerstvolgende vergadering. Indien de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Ingeval de stemmen bij herstemming over besluiten met betrekking tot benoeming, voordracht of aanbeveling van personen staken, beslist de voorzitter.
3. Bij het doen van benoemingen, keuzen, voordrachten en aanbevelingen betreffende personen wordt schriftelijk gestemd, in de overige gevallen mondeling.
4. Aan het bepaalde in het tweede lid wordt geen toepassing gegeven als naar het oordeel van de Voorzitter het onderwerp waarover dient te worden besloten uit zijn aard geen uitstel duldt. In dat geval vindt onmiddellijk stemming plaats.
5. Indien er sprake is van verdaging, stelt de Voorzitter na heropening van de beraadslagingen vast of consensus bestaat of dat stemming nodig is.
6. Er vindt stemming/besluitvorming plaats indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is vertegenwoordigd.
7. Het Dagelijks Bestuur vergadert zo vaak als de Voorzitter of tenminste twee leden dit nodig oordelen.
8. Datum, tijdstip en plaats van een vergadering van het Dagelijks Bestuur worden door de Voorzitter aan de leden meegedeeld. De vergaderingen zijn besloten.
9. Het Dagelijks Bestuur kan besluiten dat een vergadering openbaar is.
10. Het Dagelijks Bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen vast.

Artikel 13

De Voorzitter

1. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan, tevens zijnde voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het Dagelijks Bestuur.
2. De voorzitter vertegenwoordigt het Zorg- en Veiligheidshuis in en buiten rechte. Hij kan deze vertegenwoordiging aan een door hem aan te wijzen gemachtigde opdragen.
3. De voorzitter ondertekent de stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan.

Artikel 14

De directeur/secretaris

1. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft een ambtelijke organisatie, met aan het hoofd de directeur/secretaris.
2. De directeur/secretaris wordt benoemd en ontslagen door het Dagelijks Bestuur.
3. Het Dagelijks Bestuur wijst een plaatsvervanger voor de directeur/secretaris aan, die de directeur/secretaris in geval van verhindering of ontstentenis vervangt.
4. Het Dagelijks Bestuur stelt de bezoldiging van de directeur/secretaris vast.
5. Het Dagelijks bestuur stelt een instructie voor de directeur/secretaris vast.

Artikel 15

Taken en bevoegdheden van de directeur/secretaris

1. De directeur/secretaris staat het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter terzijde.
2. De directeur/secretaris is aanwezig tijdens de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur en draagt zorg voor de notulering daarvan.
3. Door de directeur/secretaris worden alle stukken die van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur uitgaan (mee-) ondertekend.
4. De directeur/secretaris is belast met de algemene bedrijfsvoering en de leiding van de ambtelijke organisatie.

Artikel 16

Rechtspositie

1. Op het personeel van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is de CAO 'Samenwerkende gemeentelijke organisaties' van toepassing alsmede de door het bestuur vastgestelde personele regelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de uitvoering van de arbeidsvoorwaarden en de personele regelingen en kan daartoe volmacht/machtiging verlenen aan de directeur/secretaris.

Artikel 17

Personeel

1. Het Dagelijks Bestuur stelt de formatieomvang vast.
2. Het Dagelijks Bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht en met het schorsen en ontslaan van het personeel.
3. Het Dagelijks Bestuur kan de in het tweede lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de directeur/secretaris van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, tenzij het medewerkers betreft die belast zijn met functies van leidinggevende aard die rechtstreeks onder de directeur/secretaris ressorteren, of de directeur/secretaris zelf.

Artikel 18

Organisatie van beheer en administratie

1. Het Algemeen Bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en van het beheer van de vermogenswaarden van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.
2. Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur gaan geen geldleningen aan, tenzij het voornemen daartoe aan de deelnemers is gemeld onder het stellen van een termijn van ten minste vier weken om blijk te geven van hun zienswijze.

Artikel 19

Ontwerpbegroting, algemene financiële/beleidsmatige kaders en voorlopige jaarrekening
Het Dagelijks Bestuur zendt vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de ontwerpbegroting -inclusief de algemene financiële en beleidsmatige kaders - en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. Een en ander overeenkomstig artikel 34b en 35 van de wet.

Artikel 20

De begroting

1. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij dient.
2. Het Dagelijks Bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten, overeenkomstig artikel 34, tweede lid, van de wet.
3. Het Dagelijks Bestuur stelt jaarlijks een ontwerpbegroting van baten en lasten op, voorzien van een toelichting, en zendt deze conform artikel 19 toe aan de gemeenteraden.
   De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden. Het Dagelijks Bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt overeenkomstig artikel 35, vierde lid, van de wet.
4. Artikel 35, leden één, drie, vier en vijf van de Wet zijn niet van toepassing op begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de jaarlijkse bijdragen van de aan de regeling deelnemende gemeenten.

Artikel 21

De jaarrekening

1. Het Dagelijks Bestuur biedt de rekening van baten en lasten over het afgelopen jaar met alle bijbehorende bescheiden ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan.
2. Deze gaat vergezeld van een verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de rekening, ingesteld overeenkomstig de ingevolge de Gemeentewet aangewezen deskundige, en van hetgeen het Dagelijks Bestuur overigens te harer verantwoording dienstig acht.
3. Het Dagelijks Bestuur zendt de jaarrekening, met alle bijbehorende stukken, binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan Gedeputeerde Staten.
4. In de jaarrekening wordt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van deze regeling, de door iedere deelnemende Gemeente over het desbetreffende jaar verschuldigde bijdrage opgenomen.

Artikel 22

Inkomstenbronnen

De begroting van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt gevoed uit:

a. de bijdragen van de Gemeenten, tot het bedrag dat jaarlijks bij de vaststelling van de begroting wordt aangegeven naar rato van het inwoneraantal.
b. de bijdragen van de Gemeenten voor de taken die op hun verzoek worden uitgevoerd.
c. subsidies;
d. overige inkomsten.

Artikel 23

Betaling van bijdragen

De Gemeenten betalen voor de vijftiende dag van de maanden januari, april, juli en oktober telkens een vierde deel van de voor het begrotingsjaar geraamde bijdrage.

Artikel 24

Archivering

1. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam.
2. De directeur/ secretaris is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
3. Het Dagelijks Bestuur stelt voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, die nog niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
4. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam wordt aangewezen de archiefbewaarplaats Historisch Centrum Limburg.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, is belast de archivaris van Historisch Centrum Limburg.
6. De archivaris van Historisch Centrum Limburg brengt tweejaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag uit over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
7. Het dagelijks bestuur brengt tweejaarlijks verslag uit aan het algemeen bestuur over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden en de uitvoering van het archiefbeheer van de organen van het openbaar lichaam.
8. De deelnemers aan de regeling stellen tijdig aan het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de archiefbescheiden beschikbaar, die nodig zijn voor de uitvoering van de opgedragen taken.
9. In een verklaring van terbeschikkingstelling worden de periode van terbeschikkingstelling en het toezicht op het beheer van de ter beschikking gestelde archiefbescheiden vastgelegd.
10. In de verklaring kunnen nadere voorwaarden worden gesteld aan de terbeschikkingstelling.

Artikel 25

Inlichtingenplicht voor de gemeenten

De besturen van de Gemeenten verstrekken op verzoek van het Algemeen Bestuur en/of het Dagelijks Bestuur de benodigde inlichtingen en geven de medewerking, die voor de vervulling van de taken van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad nodig is.

Artikel 26

Inlichtingen en verantwoording aan het Algemeen Bestuur

1. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het Algemeen Bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven (on)gevraagd aan het Algemeen Bestuur alle informatie, die voor een juiste beoordeling van het door het Dagelijks Bestuur te voeren en gevoerde beleid nodig is. Deze informatie wordt verstrekt tijdens de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.
3. Zij geven, tezamen dan wel afzonderlijk, aan het Algemeen Bestuur, wanneer één of meer leden daarom verzoeken, alle gevraagde inlichtingen. Deze inlichtingen worden, behoudens strijdigheid met het algemeen belang, zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen twee maanden, in een vergadering van het Algemeen Bestuur verstrekt.

Artikel 27

Inlichtingen door de leden van het Algemeen Bestuur

1. Een lid van het Algemeen bestuur verschaft de raad, het college en de burgemeester van zijn Gemeente op de voor die gemeente gebruikelijke wijze alle inlichtingen, die door deze raad, college of burgemeester worden verlangd.
2. Deze inlichtingen worden, behoudens strijdigheid met het algemeen belang, zo spoedig mogelijk doch in ieder geval binnen twee maanden verstrekt.
3. De raad, het college of burgemeester kan een lid van het Algemeen Bestuur, nadat de inlichtingen in een vergadering of schriftelijk zijn verstrekt of dienden te zijn verstrekt, ter verantwoording roepen voor het door hem in het Algemeen Bestuur gevoerde beleid.
4. De raad ontvangt twee maal per jaar een voortgangsrapportage.

Artikel 28

Inlichtingen door de bestuursorganen

1. De bestuursorganen genoemd in artikel 7 verstrekken aan de raden en de colleges van de Gemeenten de door één of meer leden van die raden of door de colleges gevraagde inlichtingen schriftelijk en zo spoedig mogelijk, voor zover dat niet strijdig is met het algemeen belang.
2. De bestuursorganen genoemd in artikel 7 verstrekken aan de raden schriftelijk en zo spoedig mogelijk alle informatie die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

Artikel 29

Toetreding

1. Toetreding tot deze regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van alle deelnemers alsmede van de potentiële deelnemer na verkregen toestemming van de gemeenteraden. Voorafgaande aan de besluitvorming omtrent toestemming worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.
2. Het bestuur doet een voorstel omtrent de toetreding en geeft daarin aan of, en zo ja, welke voorwaarden aan de toetreding zijn verbonden.
3. Het bestuur stelt een toetredingssom vast voor de toetreding tot deze regeling.
4. De toetreding gaat in op een in overleg tussen het bestuur en de toetredende deelnemer te bepalen tijdstip, dat niet ligt vóór het tijdstip dat de in het eerste lid genoemde besluiten zijn genomen.

Artikel 30

Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders of burgemeester van een van de gemeenten kan besluiten tot uittreding, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. Een college dan wel burgemeester zendt, na toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan de dag nadat het bestuur het besluit heeft ontvangen.
3. Het bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in het concept-uittredingsplan.
4. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
5. De uittreding gaat in op 1 januari van het jaar volgende op het verstrijken van een termijn van drie jaren na het nemen van het besluit tot uittreding, tenzij de colleges en burgemeesters unaniem een andere opzegtermijn overeenkomen.

Artikel 30a

Procedure voor vaststelling uittredingsplan

1. Het uittredingsplan bepaalt de berekening van de financiële gevolgen van de uittreding.
2. Het uittredingsplan bevat een voorlopige berekening van de financiële gevolgen van de uittreding te betalen door de uittredende deelnemer, hierna te noemen de voorlopige uittreedsom.
3. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan wijst het bestuur een onafhankelijke externe deskundige aan die in opdracht van het bestuur het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
4. Het bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en de secretaris. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het bestuur, waaronder in ieder geval een vertegenwoordiger in het bestuur van de uittredende deelnemer.
5. Ten minste twaalf maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het bestuur het uittredingsplan en de voorlopige uittreedsom vast. Het bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de systematiek als bedoeld in het eerste lid en op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar.
6. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het bestuur de definitieve uittreedsom vast. Het bestuur baseert de berekening van de definitieve uittreedsom op de systematiek als bedoeld in artikel 29b en op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding.
7. Bij de berekening van de kosten voor uittreding zoals bedoeld in het zesde lid wordt een risico- opslag van 10% op de uittreedsom toegepast om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.

8. Bij de voorbereiding van het concept uittredingsplan biedt het bestuur de uittredende deelnemer de keuze tussen een betaling van de uittreedsom in een aantal termijnen of voor betaling van de uittreedsom in een keer. In het uittredingsplan bepaalt het bestuur conform de voorkeur van de uittredende deelnemer of de uittredende deelnemer de uittreedsom in een daarbij te bepalen aantal termijnen of in een keer dient te betalen.

Artikel 30b

Te vergoeden kosten

1. De voorlopige respectievelijk de definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten.
2. Onder frictiekosten worden verstaan alle incidentele kosten te maken door het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad die het directe gevolg van de beslissing tot uittreding van een deelnemer zijn.
3. Onder desintegratiekosten worden verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.
4. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom, binnen drie maanden nadat het bestuur de definitieve uittreedsom, als bedoeld in artikel 30a, zesde lid, heeft vastgesteld, tenzij in het uittredingsplan overeenkomstig artikel 30a, achtste lid, anders is vastgelegd.
5. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer.
6. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding, bedoeld in artikel 30, vijfde lid.
7. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande behoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.

Artikel 30c

Verplichtingen uittreder

1. De uittredende partij is gehouden zich in te spannen om de formatie van het Zorg- en Veiligheidshuis die als gevolg van de uittreding boventallig is geworden met behoud van arbeidsvoorwaarden in dienst te nemen of anderszins in stand te doen houden. De waarde van de formatie die de uittredende partij overneemt van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt gekapitaliseerd en in mindering gebracht op de uittreedsom.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op alle andere verplichtingen van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad die als gevolg van de uittreding overtollig zijn geworden dan wel verminderd of beëindigd dienen te worden.

Artikel 31

Opheffing

1. De Regeling wordt ontbonden en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad daarmee opgeheven, indien tenminste drie/vierde van de deelnemers daartoe besluiten, na verkregen toestemming van de betreffende gemeenteraden.
2. In geval van opheffing van de Regeling en daardoor uiteindelijk de ontbinding van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad stelt het Algemeen Bestuur een liquidatieplan vast, waarin in elk geval een sociaal plan ten aanzien van het personeel is opgenomen. Voordat het algemeen bestuur het liquidatieplan vaststelt worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.
   In het liquidatieplan kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Zo nodig blijven de bestuursorganen van de Regeling ook na de ingangsdatum van de opheffingsbesluiten in functie, totdat de liquidatie is beëindigd.

Artikel 32

Wijziging
De Regeling kan worden gewijzigd indien tenminste drie/vierde van de deelnemers daartoe besluiten, nadat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld om een zienswijze in te dienen en nadat de gemeenteraden toestemming hebben verleend .

Artikel 33

Onvoorziene situaties

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist het Algemeen Bestuur, zoveel mogelijk analoog aan of in de geest van de bepalingen van de Gemeentewet, de Wet en de Regeling.

Artikel 34

Evaluatie, burgerparticipatie en zienswijzen

1. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor een evaluatie van deze regeling binnen twee jaar na het in werking treden van deze regeling en rapporteert daarover aan de deelnemers.
2. Ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden niet betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling.
3. Deze regeling voorziet ten aanzien van de volgende besluiten van het Algemeen Bestuur in de mogelijkheid voor raden om voorafgaande aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze naar voren te brengen:
   a. het besluit tot deelname aan een andere gemeenschappelijke regeling (artikel 6, eerste lid)
   b. het besluit tot deelname aan een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (artikel 6, eerste lid);
   c. het vaststellen van een liquidatieplan (artikel 31, tweede lid).

Artikel 35

Rechtskracht eerder genomen besluiten

Vóór de inwerkingtreding van deze regeling door de bestuursorganen genomen besluiten op grond van de Samenwerkingsovereenkomst Veiligheidshuis Parkstad, behouden hun rechtskracht totdat door de bevoegde organen in deze nieuwe besluiten zijn genomen dan wel deze besluiten van rechtswege zijn vervallen.

Artikel 36

Bekendmaking en inwerkingtreden

1. De Regeling treedt in werking op 1 augustus 2023.
2. Het college van de gemeente Kerkrade is het bestuur zoals bedoeld in artikel 26, eerste lid van de wet.
3. Bekendmaking geschiedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 26, eerste lid van de wet.

Artikel 37

Titel

De Regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad“.

Aldus vastgesteld door:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beekdaelen

De burgemeester van de gemeente Beekdaelen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brunssum

De burgemeester van de gemeente Brunssum

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerlen

De burgemeester van de gemeente Heerlen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade

De burgemeester van de gemeente Kerkrade

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Landgraaf

De burgemeester van de gemeente Landgraaf

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Simpelveld
De burgemeester van de gemeente Simpelveld

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voerendaal

De burgemeester van de gemeente Voerendaal

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 9 mei 2023
Registratiekenmerk	: 202302617
Gemeentebladnr.	: 2023/34
Afdeling opsteller	: Bestuurszaken
Naam opsteller	: Nydia Ruijpers
Bereikbaar onder	: 045-5278471, nydia.ruijpers@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Wilma Rijt, van der
Raadsvergadering d.d.	: 12 juni 2023
Uiterlijke datum	: 12 juni 2023

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) zal in haar vergadering van 7 juli 2023 beslissen omtrent de vaststelling van de begroting 2024 en de jaarstukken 2022 van de VRZL en de begroting 2024 en de jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatie Centrum (hierna: MCC). Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de genoemde financiële stukken van de VRZL. Deze zienswijzen zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming van de stukken. De gemeenteraad is bij brief d.d. 3 april 2023 (bijlage 1) verzocht om voor 26 juni 2023 een eventuele zienswijze in te dienen. De jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC zijn ter informatie aan de gemeenteraden verzonden.

b. Huidige situatie/probleemstelling

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). Daarnaast ontvangt de Veiligheidsregio een BDUR-bijdrage (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) van de Rijksoverheid. Deze specifieke lumpsum uitkering wordt direct aan de VRZL ter beschikking gesteld en is een aanvullende tegemoetkoming voor de uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding, inclusief het gemeentelijke en geneeskundige deel.
De stukken van de VRZL bestaan uit twee programma's. Deze zijn hieronder samengevat, waarna afzonderlijke samenvattingen van de genoemde financiële stukken volgen. Een volledig inhoudelijk overzicht van de programma's kunt u vinden in de bijlagen.

1. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het beheersen van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op incidenten. Hierbij gaat het om incidenten zelf, maar ook om de dreiging of aankondiging van een gebeurtenis en de (mogelijke) impact op de openbare orde en veiligheid. Het programma bestaat uit een tweetal onderdelen. Allereerst activiteiten gericht op voorbereiding en coördinatie (Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie, Informatiemanagement, Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding, Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen en Kwaliteitszorg). Deze activiteiten zijn gericht op de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Ten tweede activiteiten van de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR), met o.a. Risicobeheersing, Planvorming en professionaliteit, Informatiemanagement, Kwaliteitszorg en Ketenmanagement. De activiteiten van de GHOR zijn gericht op de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied.

2. Brandweerzorg

De doelstellingen en activiteiten in het kader van het programma Brandweerzorg zijn gericht op het bestrijden van brand en incidenten, het redden van mens en dier, het verkleinen van de gevolgen van brand en incidenten en het

verkleinen van risico's op branden en incidenten door bijvoorbeeld voorlichting te geven hoe brandveilig te leven. De belangrijkste taken van de brandweer zijn gelegen in de onderdelen Risicobeheersing, Incidentbestrijding, Vakbekwaamheid, Kaderstelling en Meldkamer.

Over de ontwikkelingen van de brandweerzorg in Zuid-Limburg bent u verder als raad actief op de hoogte gehouden. Er zijn informatieve webinars aangeboden, fysieke raadsinformatiesessies over de brandweerzorg van morgen georganiseerd en is er een regionale klankbordgroep van raadsleden samengesteld om het beleid en de uitvoering daarvan te toetsen en te begeleiden. De burgemeester heeft u in raadsinformatiebrieven en -vergaderingen aanvullend op de mogelijkheden gewezen om uw betrokkenheid te laten horen in de Bestuurlijke dialoog verantwoorde Brandweerzorg 2024-2030. De opbrengst van deze dialoog wordt uitgewerkt in het Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027. De schriftelijke consultatie (artikel 14 lid 2 en artikel 15 lid 3 van de Wet veiligheidsregio's) van dit (ontwerp)beleidsplan zal worden begeleid door middel van een webinar, drie fysieke informatiesessies en een online magazine. Tevens zullen een aantal podcasts worden gemaakt na vaststelling van het meerjarenbeleidsplan in oktober 2023.

Jaarstukken 2022 VRZL
Het jaar 2022 stond in het teken van meerdere langdurige crisisstructuren. Bij afronding van de covidpandemie moest zich een nieuwe crisisstructuur vormen met een nieuw takenpakket: de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Samen met gemeenten bemiddelde VRZL onder andere bij opvanglocaties en voorzieningen en zocht op diverse vlakken afstemming met ministeries in crisisopschaling, hielp ze om noodlocaties in te richten en veerde ze mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moest worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Van de capaciteit en inzet werd het maximale gevraagd en ook financieel had dit impact. Daarnaast werd de VRZL geconfronteerd met autonome ontwikkelingen, zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en het zgn. verlofsparen. Het resultaat van de jaarrekening bedraagt € - 401.920 (€ -416.957 VRZL en € 15.037 GHOR). Voorgesteld wordt om het negatief resultaat van de VRZL incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten VRZL, hetgeen resulteert in een financiële impact voor Brunssum ad € 18.145. Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR ad € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Begroting 2024 VRZL
De begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2023. Dat betekent dat in de begroting 2024 geen majeure beleidswijzigingen zijn aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde meerjarenbeleid dat loopt tot 2024. Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie omdat deze het huidige meerjarenbeleidsplan afhecht, terwijl gelijktijdig het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 in ontwikkeling is. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn besproken in het bestuur van de VRZL. Daar is deels al op geanticipeerd, mede omdat sommige ambities een voortzetting zijn van de huidige ambities.

Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio's). Voor de inzet van deze extra middelen zijn kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de Veiligheidsregio.

Jaarstukken MCC 2022
Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar de brandweer, politie en ambulancezorg 24 uur per dag (24/7) intensief samenwerken om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie Limburg en het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding ondergebracht in het MCC. In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties bij rampen en crises zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat er een optimale en integrale afstemming plaatsvindt.

Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat van € 447.226,33 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds van het MCC. Er zijn in 2022 voor € 447.226,33 minder kosten uitgegeven dan de vooraf vastgestelde begroting ad € 1.487.500. Dit is voor een gedeelte toe te wijzen aan de lagere personeelskosten lagere rentekosten i.v.m. uitgestelde investeringen. Daarnaast zijn er vooral door het blijven stimuleren van thuiswerken veel lagere huisvestingskosten. In de categorie verbinding en automatisering zijn aankopen en investeringen uitgesteld. Ook in de categorie beheer is een onderschrijding waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid. De uitgestelde investeringen zijn voornamelijk het gevolg van de op dit moment lopende besprekingen inzake de eigendomsconstructie van het MCC en de daarbij behorende huisvesting van de partners in het MCC.

Begroting MCC 2024

Bij het opstellen van de begroting 2024 voor het MCC zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vastgestelde begroting 2023 vormt de basis voor de begroting 2024.
- De bijdrage van de partners is gefixeerd op de bijdrage van 2023 en alleen geïndexeerd voor 2024.
- Bij de indexering van de bijdrage/aandeel van politie en partners in 2024 is een loonstijging van 3,9% en een materiele kostenstijging van 2,4% toegepast conform MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau.
- De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). Tevens is er een bijdrage van de Meldkamer Limburg (MKL) opgenomen conform voorgaande jaren.
- De bijdrage derden heeft betrekking op de bijdrage Burgernet.
- Voor de berekening van de kapitaallasten 2024 is een afzonderlijke staat van activa opgemaakt. De vrijval en de nieuwe kapitaallasten van (vervangings)investeringen zijn in de begroting verwerkt.
- Bij de berekening van de afschrijvingskosten is uitgegaan van de Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie (HAP).
- In de begroting 2024 is geen raming opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Bij wijze van bijgevoegde zienswijze in te stemmen met de Jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, de Begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Begroting 2024 en de Jaarstukken 2022 Meld- en Coördinatiecentrum voor kennisgeving aan te nemen. De gemeenteraad is verzocht om vóór 26 juni 2022 een eventuele zienswijze in te dienen. Na raadsbesluit op 12 juni 2023 wordt de zienswijze op 13 juni 2023 aan de VRZL medegedeeld. In de vergadering van het Algemeen Bestuur VRZL 7 juli 2023 worden de zienswijzen bij de besluitvorming betrokken. In de statuten van de VRZL is bepaald dat besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.

b. Kaders

1. *eerdere besluitvorming (BBV nr.)*
   Niet van toepassing.
2. *traject tot dusverre*
   Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio heeft bij brief van 3 april de stukken voor een zienswijze toegezonden.
3. *rol/ bevoegdheden college van B en W*
   Het college adviseert de raad aangaande een zienswijze. De raad besluit.
4. *algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)*
   Artikel 68 Wet gemeenschappelijke regelingen (begrotingen dienen voor zienswijze aan de raden van deelnemende gemeenten te worden voorgelegd).
5. *past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?*
   Het past in de strategische visie.
6. *relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen*

Voorgesteld wordt om het negatief resultaat in de jaarrekening 2022 VRZL ad € 416.957 incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten VRZL. Voor Brunssum heeft dit een financiële impact ad € 18.145. Dit bedrag is meegenomen als bijraming in de 1e Berap 2023 omdat onderhavige jaarrekening 2022 van de Veiligheidsregio nog niet is vastgesteld door de Raad van Brunssum.

Financiële impact Begroting 2024 VRZL voor Brunssum bedraagt € 111.621. In ons begrotingsproces vindt bijstelling (actualisatie) nog plaats, zodat de begroting 2024 en meerjarenraming aansluit bij de nu voorliggende begroting VRZL en MCC. Dit betreft programma 2 van de gemeentelijke begroting.

c. Argumenten en overwegingen

1.1. Het tekort op de jaarrekening 2022 VRZL kent een oorzaak onvoorspelbare autonome ontwikkelingen met financiële impact op de organisatie in 2022.
Het tekort is met name te verklaren door de dotatie in de voorziening verlofsparen die niet gedekt wordt uit algemene dekkingsmiddelen. In december 2022 heeft er ook een eenmalige uitkering voor medewerkers o.b.v. de CAO plaatsgevonden, om de extreem hoge inflatie te compenseren. Deze uitkering kon niet geheel worden gedekt uit de incidentele vrijval reserves op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

1.2. Het verschil tussen de begroting 2022 en de jaarrekening 2022 is minder dan 1%.
Hoewel er sprake is van een tekort, is dit in relatie tot de volledige begroting, gering.

1.3. De landelijke vraagstukken en de ontwikkeling van de rol van veiligheidsregio's bij maatschappelijke opgaven zorgen in toenemende mate voor de veiligheidsregio voor financiële risico's.
In 2022 is landelijk in toenemende mate beroep gedaan op de veiligheidsregio's bij grote maatschappelijke opgaven zoals de organisatie en coördinatie van noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen, crisisnoodopvang van asielzoekers en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden, maar die wel moeten worden georganiseerd én voorgefinancierd. Dat levert een risico op, naast de 'reguliere' inzet in een maatschappij die onder druk staat op diverse gebieden (o.a. arbeidsmarkt en milieuvraagstukken).
1.4. De jaarrekening 2022 VRZL voldoet aan de wettelijke eisen uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
In paragraaf 3.3.10 is het structureel begrotingssaldo toegelicht en in paragraaf 3.3.9 is het overzicht van incidentele baten en lasten toegelicht. Deze overzichten zijn opgesteld en toegelicht conform de voorschriften BBV. De externe accountant heeft de jaarrekening getoetst op toepassing van de BBV en geen bevindingen of opmerkingen gemaakt.

1.5. Er volgt naar verwachting een positieve accountantsverklaring.
De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid, indien de resultaatbestemming zoals voorgesteld wordt uitgevoerd. Dat betekent dat incidenteel € 416.957 in rekening wordt gebracht bij de deelnemende gemeenten. Voor Brunssum betreft dit een bijdrage ad € 18.145 (zie paragraaf 'geld' van dit voorstel).

1.6. Door het tekort incidenteel te dekken vanuit gemeenten blijven cruciale gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL en een structureel tekort op de begroting, uit.
Een structureel tekort leidt er in principe toe dat de algemene reserve (verder) wordt uitgeput, waardoor er geen buffer meer bij VRZL bestaat om risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de omvang van de reserve nihil worden, maar ook alsnog beroep moeten worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om elk nieuw tekort aan te vullen. Bijkomend effect is dat Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder de VRZL onder preventief toezicht plaatst, aangezien een structureel tekort zal ontstaan op de begroting van VRZL.

2.1. Er is sprake van een overzichtelijke begroting 2023 VRZL.
Conform afspraken heeft de VRZL een duidelijke programmabegroting opgesteld.

2.2. De begroting gaat uit van ongewijzigd beleid en vastgestelde afspraken.
In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Investeringen zijn

voornamelijk zogenaamde geplande vervangingsinvesteringen in voertuigen en materieel. Daarnaast is bij de opstelling van de Begroting 2024 de door het Algemeen Bestuur van de VRZL op 2 december 2022 vastgestelde “uitgangspunten begroting 2024” gehanteerd. Daartoe behoren onder andere de uitgangspunten: het lopend beleid wordt voortgezet en de Begroting 2024 wordt opgebouwd vanuit het bestaande beleid.

2.3. De indexering waarmee de VRZL in de begroting 2024 rekening houdt, betreft een voortzetting van de bestuurlijke lijn.
De toegepaste indexatie is op basis van reeds gemaakte afspraken over de indexerings-systematiek (bestendige gedragslijn). In december 2022 zijn in het AB VRZL t.a.v. de in-dexering de volgende financiële uitgangspunten vastgesteld:

- Bij het opstellen van de (concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die bij de septembercirculaire van enig jaar worden gepubliceerd. Aangezien de begroting voor 1 april van het voorafgaande jaar gereed dient te zijn, kan geen gebruik worden gemaakt van de indexpercentages conform de meicirculaire van het gemeentefonds.
- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau met als peildatum september, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.

2.4. De begroting is opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
De begroting is opgesteld conform voorschriften BBV en voldoet aan de wettelijke eisen.

3.1. Het positief resultaat MCC wordt (conform afspraak) toegevoegd aan het egalisatiefonds MCC.
Het wijzigen van het eigenaarschap van MCC wordt momenteel besproken, waarbij het de bedoeling is om deze wijziging in te laten gaan per 1 januari 2024, mits alle partijen instemmen met de bijbehorende financiële effecten. Een financieel effect voor VRZL kan zijn dat er gelden vrijkomen vanuit een mogelijke liquidatie van het MCC construct, met daarbij een aandeel voor deelnemende gemeenten VRZL.

3.2. De begroting 2023 MCC is overzichtelijk en voldoet aan de verwachting.
De begroting 2023 MCC is gebaseerd op bestaand beleid en geeft op een overzichtelijke manier inzicht in wat het MCC doet, wat het kost en waaruit dit wordt gefinancierd.

d. Opties en keuze

1.1 Het tekort op de jaarrekening 2022 VRZL wordt doorbelast aan gemeenten en niet opgevangen door de algemene reserve van de VRZL.
De verwerking van het negatieve resultaat 2022 dient in principe opgevangen te worden door de VRZL zelf, door dekking uit de algemene reserve en niet vanuit een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten. Echter, indien het nadelig resultaat van € 416.957 ten laste wordt gebracht van de reserve VRZL, wordt het weerstandvermogen dusdanig beperkt dat dit naar verwachting cruciale gevolgen heeft voor de (structurele) begroting VRZL en daarmee ook voor de deelnemende gemeenten (zie argument 1.6.).

2.1. Het definitieve effect van de nieuwe CAO op VRZL is voor 2024 nog onzeker.
Recent is een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio’s. Daarin is een loonstijging afgesproken van ca. 10%. Dit kent een effect op 2023 en heeft ook een structurele doorwerking naar 2024. Hierdoor wordt een tekort op de loonkosten voorzien, dat nog beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Voor 2024 is het wel de verwachting dat het benoemde maximale effect van de CAO-stijging weer afneemt, omdat het bedrag wordt gecompenseerd vanuit de loonindexering zoals die bekend zal worden in de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Dat leidt tot compensatie waarmee de loonstijging VRZL waarschijnlijk vanaf 2024 structureel kan worden afgedekt. Nb. Periodiek worden gemeenten geïnformeerd over de realisatie. Daar waar risico’s zich voordoen met een financieel effect, hebben deze altijd een plek en behandeling in de bestuurlijke cyclus VRZL.

2.2. Het definitieve effect van de hogere energiekosten is voor 2024 nog onzeker.
De VRZL heeft in 2023 te maken met hogere energiekosten die het resultaat zijn van een aanbesteding door het Collectief Zuid-Limburg, waarbij gemeenten VRZL zijn aangesloten. Daarnaast is de energiemarkt een autonome

ontwikkeling met financiële impact die niet door VRZL te beïnvloeden is, maar wel een financiële onzekerheid met zich meebrengt. Dit is een risicopost (Begroting 2024 VRZL, p.23). Echter, de VRZL concludeert dat deze hogere kosten in de omvang van 2023 een incidenteel karakter kennen. Het huidige energiecontract is voor één jaar afgesloten, waarbij de prijs is gebaseerd op de prijzen in de periode 1 februari 2022 tot en met 30 november 2022. Op dit moment wordt gekeken naar een contract vanaf 1 januari 2024. Gezien de dalende gasprijzen verwacht men dat een prijsstijging uiteindelijk minder effect heeft. Daarnaast neemt VRZL-maatregelen om het energieverbruik te beteugelen.
Nb. Periodiek worden gemeenten geïnformeerd over de realisatie. Daar waar risico's zich voordoen met een financieel effect, hebben deze altijd een plek en behandeling in de bestuurlijke cyclus VRZL.

Het is aan de raad om te oordelen of het geven van een zienswijze op de financiële stukken wenselijk is. Als besloten wordt tot het indienen van een zienswijze dan neemt het AB deze mee in de besluitvorming.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief Zienswijze Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 VRZL
2. Jaarbericht 2022 VRZL (ter informatie)
3. Jaarstukken 2022 VRZL (voor zienswijze)
4. Begroting 2024 VRZL (voor zienswijze)
5. Jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
6. Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
7. Begroting 2024 MCC (ter informatie)
8. Zienswijze gemeenteraad Brunssum Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 VRZL

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2023/34
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202302617

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2023/34;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 mei 2023, afdeling bestuurszaken;

Besluit:
Bijgevoegde zienswijze in te dienen omtrent de Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juni 2023.

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 3 april 2023
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2022 en de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg aan.

Op 31 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio ingestemd met het ter zienswijze voorleggen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van VRZL en het ter informatie delen van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 MCC.

Wat het jaar 2022 ons bracht (bijlage 1)
2022 was voor ons als Veiligheidsregio wederom een bewogen jaar. Met het hoogwater nog op het netvlies diende de vluchtelingencrisis zich aan. Een flinke uitdaging, waar we samen met de gemeenten de handen vol aan hadden. Uiteraard ging ook het ‘reguliere’ werk onverminderd door. Want Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken en houden, daar staan we voor.
Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die wij wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kenden we tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en

de eerste contouren van verlofsparen. We zijn niet helemaal binnen de kaders gebleven. Met maar een afwijking van minder dan 1 % op onze begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, een goede prestatie geleverd.

TER ZIENSWIJZE

Jaarstukken 2022 VRZL (bijlage 2)
De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

- Indien het AB in juli instemt met de resultaatbestemming zoals voorgesteld door het Dagelijks Bestuur, zal € 416.957 incidenteel in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Indien we afwijken van dit voorstel nog te bestemmen resultaat, dan heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL. Immers een structureel tekort leidt er in eerste aanleg toe dat de algemene reserve wordt uitgeput waardoor er geen buffer bij VRZL meer is om de risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de reserve een omvang van nul hebben, maar ertoe leiden dat jaarlijks een beroep dient te worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om het gerealiseerde tekort aan te vullen.

Bijkomend effect zal zijn dat de Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder VRZL onder preventief toezicht kan plaatsen aangezien er een structureel tekort ontstaat op de begroting van VRZL. Preventief toezicht betekent dat de begroting of wijzigingen daarvan vooraf goedkeuring van de toezichthouder moeten krijgen.

- Daarnaast wordt voorgesteld om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Begroting 2024 VRZL (bijlage 3)
In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst ".

Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie, omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

TER INFORMATIE

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC (bijlage 4, 5 en 6).
Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat van (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds van het MCC.

Het wijzigen van het eigenaarschap van MCC wordt momenteel besproken, waarbij het de bedoeling is om deze wijziging in te laten gaan per 1 januari 2024, mits alle partijen instemmen met de bijbehorende financiële effecten. Een financieel effect voor VRZL kan zijn dat er gelden vrijkomen vanuit een mogelijke liquidatie van het MCC construct, met daarbij een aandeel voor deelnemende gemeenten VRZL. Als dat het geval zal zijn keren we dat uit aan deelnemende gemeenten, met de kanttekening dat de effecten van een huur- of gebruikersovereenkomst VRZL daarin verdisconteerd zullen worden.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming wordt voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om vóór 26 juni a.s. uw zienswijze op de financiële stukken VRZL kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie
U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de jaarstukken 2022, begrotingen 2024, sturen naar:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Een reactie per mail kan gestuurd worden aan: stafbureau@brwzl.nl

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
met vriendelijke groet,

mr. J.M. Penn-te Strake,
Voorzitter

L.W.M. Houben,
Secretaris

BIJLAGEN**:**

1. Jaarbericht 2022 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2022 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept begroting 2024 VRZL (voor zienswijze)
4. Jaardocument 2022 MCC (ter informatie)
5. Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
6. Begroting 2024 MCC (ter informatie)

2024

Begroting Meld- en Coördinatiecentrum (MCC)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

1 BESTUUR EN VASTSTELLING 4
1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 4
1.2 Opstellen en vaststellen begroting 2024 5

2 HET MELD EN COÖRDINATIECENTRUM (MCC) 6

3 BEGROTING 2024 7
3.1 Begroting 2024 MCC 7

4 TOELICHTING BEGROTING 2024 MCC 8

5 BIJLAGE 9

VOORWOORD

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In de gemeenschappelijke meldkamer Limburg wordt intensief samengewerkt door de politie, brandweer en ambulancezorg om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen.

In het MCC zijn meerdere collega's werkzaam van de partners in het veiligheidsdomein in Limburg en de Meldkamer Limburg. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg ondergebracht in het MCC evenals het Veiligheidsbureau van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

In het geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat dat een optimale en integrale afstemming plaatsvindt. Hierdoor is het mogelijk om bestuurlijke sturing en operationele sturing adequaat en resultaatgericht te realiseren.

Samenwerken en informatie delen (netcentrisch werken) blijft ook in 2024 een belangrijke opgave. Een verdergaande samenwerking tussen de Veiligheidsregio Limburg Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft hierin een belangrijke opgave zodat we in Limburg staan voor een goede voorbereiding en aanpak van de rampen- en crisisbestrijding.

Hierbij wordt de begroting 2024 van het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) aangeboden. De begroting 2024 is gebaseerd op het bestaand beleid.

Het MCC kent een aantal economische eigenaren: de 16 deelnemende gemeenten, de Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid Limburg, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de politie.

In de overeenkomst MCC is vastgelegd dat het MCC zal worden geëxploiteerd onder gezamenlijk risico en beheer van alle deelnemende partners.

De penvoering/administratie wordt uitgevoerd door de Politie. Het beheer van het pand is middels een Service Level Agreement (SLA) belegd bij de politie. De manager MCC is verantwoordelijk voor de coördinatie van het MCC.

De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage VRZL. Om schommelingen in de exploitatie en in de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten te vermijden, is een egalisatiefonds ingericht. Dit egalisatiefonds heeft een vastgesteld plafondbedrag van maximaal drie exploitatiejaren, zijnde afgerond € 3,4 miljoen. Als dit plafond bereikt is wordt het overschot aan de deelnemende eigenaren gerestitueerd op basis van de afgesproken verdeelsleutel.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio is ten behoeve van het beheer en de exploitatie bevoegd tot goedkeuring en vaststelling van de begroting en het financieel jaarverslag. Aanpassingen en veranderingen met financiële consequenties zullen gedurende het jaar op basis van begrotingswijzigingen worden aangeboden.

Kim van Kooij, directeur politie eenheid Limburg,
Petro Winkens, plv. directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

1 BESTUUR EN VASTSTELLING

1.1 RECHTSPERSOONLIJKHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept begroting. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de begroting.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 31 december 2022):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.J.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen-Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2 OPSTELLEN EN VASTSTELLEN BEGROTING 2024

1.2.1 Opstellen

De concept begroting 2024 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 31 maart 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

1.2.2 Vaststellen

De begroting 2024 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 7 juli 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

2 HET MELD EN COÖRDINATIECENTRUM (MCC)

De volgende doelstellingen zijn voor het MCC geformuleerd:

1. Het huisvesten van een gemeenschappelijke meldkamer en servicecentrum. Voor het meldkamerdeel is in 2016 de huisvesting gerealiseerd van de Meldkamer Limburg. Deze meldkamer levert de diensten voor de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg.
2. Vanuit de centrale plek op proactieve wijze multidisciplinair voorbereiden van de aanpak van crises en rampen.
3. Het vanuit de centrale plek coördineren van crises en rampen.

In het MCC werken de volgende partijen samen:

- De Politie.
- De Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- De gemeenten die vallen binnen de grenzen van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Crisispartners van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (zoals Waterschap, Rijkswaterstaat, Defensie, Euregionale partners).
- De Meldkamer Limburg.

In het MCC zijn de diensten fysiek onder één dak gehuisvest. Dat wil zeggen de onderdelen van de diensten die zich bezig houden met de voorbereiding en de bestrijding van crises en rampen.

3 BEGROTING 2024

3.1 BEGROTING 2024 MCC

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Opbrengsten			
Politie	710.660	738.400	754.600
Meldkamer Limburg	506.600	526.000	537.500
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	258.980	270.100	276.000
Derden	11.260	11.500	11.900
Overige baten	-	-	-
Totaal opbrengsten	**1.487.500**	**1.546.000**	**1.580.000**
Lasten			
Personeel	170.340	195.400	203.100
Rentekosten	164.928	260.000	260.000
Huisvesting	617.841	852.900	873.500
Automatisering/verbindingen	58.270	169.700	173.800
Operationeel	-	-	-
Beheerskosten	28.894	68.000	69.600
Totaal Lasten	**1.040.274**	**1.546.000**	**1.580.000**
Resultaat	**447.226**	**-**	**-**

4 TOELICHTING BEGROTING 2024 MCC

Bij het opstellen van de begroting 2024 voor het MCC zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vastgestelde begroting 2023 vormt de basis voor de begroting 2024.
- De bijdrage van de partners is gefixeerd op de bijdrage van 2023 en alleen geïndexeerd voor 2024.
- Bij de indexering van de bijdrage/aandeel van politie en partners in 2024 is een loonstijging van 3,9% en een materiele kostenstijging van 2,4% toegepast conform MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau.
- De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). Tevens is er een bijdrage van de Meldkamer Limburg(MKL) opgenomen conform voorgaande jaren.
- De bijdrage derden heeft betrekking op de bijdrage Burgernet.
- Voor de berekening van de kapitaallasten 2024 is uitgegaan van de begroting 2023 daar er in 2024 geen nieuwe kapitaallasten van (vervangings)investeringen worden verwacht.
- Bij de berekening van de afschrijvingskosten is uitgegaan van de Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie (HAP).
- In de begroting 2024 is geen raming opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

5 BIJLAGE

Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2024

Gemeente	Peildatum 2022 januari	Bijdrage per inwoner 0,229834
Beek (L.)	15.817	3.635
Beekdaelen	35.922	8.256
Brunssum	27.674	6.360
Eijsden-Margraten	25.857	5.943
Gulpen-Wittem	14.178	3.259
Heerlen	86.845	19.960
Kerkrade	45.324	10.417
Landgraaf	37.023	8.509
Maastricht	121.151	27.845
Meerssen	18.581	4.271
Simpelveld	10.425	2.396
Sittard-Geleen	91.719	21.080
Stein (L.)	24.803	5.701
Vaals	10.135	2.329
Valkenburg aan de Geul	16.167	3.716
Voerendaal	12.426	2.856
	594.047	**136.532**

2024

Begroting 2024 VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 19

2 PARAGRAFEN 23
2.1 Algemeen 23
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 31
2.4 Financiering 31
2.5 Bedrijfsvoering 36
2.6 Verbonden partijen 43
2.7 Wet open overheid 44

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 45
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 46
3.2 Overzicht van baten en lasten 51
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 52
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 52
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 53
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2024-2027 54
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 55
3.8 Geldleningen 56
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 57
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2024-2027 59

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2025-2027. De begroting 2024 heeft de begroting 2023 als uitgangspunt.

In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.
Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

Een belangrijke actuele ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de veiligheidsregio.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio’s door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

Ook vragen we aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment, met name de incidentele stijging van de energiekosten, en welke gevolgen dit al in 2023 heeft en wellicht ook in 2024. De prijsstijgingen zijn dusdanig groot dat we extra goed moeten monitoren of we over 2023 niet tegen een fors tekort aanlopen.
Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Dit zijn autonome ontwikkelingen met een financiële impact voor VRZL en die niet door VRZL te beïnvloeden zijn.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken de brandweer en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen in 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2023 € 1,3 miljoen extra krijgen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag stijgt in 2024 naar verwachting naar ca. € 1,7 miljoen (in 2023 wordt de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken).

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:
Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').

1. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
2. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.

1.1.2 Waar staan we voor?

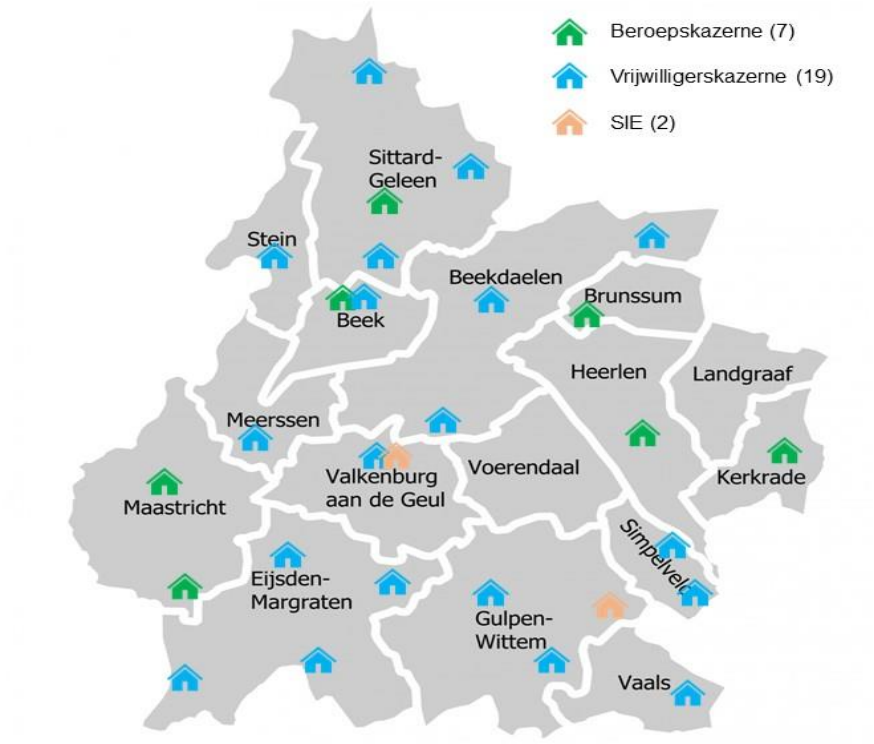
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

Toelichting

De begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2023.

De begroting 2023 heeft VRZL wel aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2023 en deze vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2024 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de nota reserves en voorzieningen welke het AB heeft vastgesteld d.d. 14 oktober 2022. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft waarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC;
- GHOR.

Wij zijn een betrouwbare partner zijn die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement; operationele informatievoorziening, risico- en crisis communicatie, operationele voorbereiding (planvorming); opleiden, trainen en oefenen; waarbij een goed kwaliteitszorgsysteem daarin monitort waar we ons constant kunnen verbeteren.

Binnen het onderdeel 'bevolkingszorg' komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, verankerd in de samenwerkingsovereenkomst gemeenten, om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven. Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar.

In deze begroting worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

We zoeken naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises op de lange baan geschoven worden.

Samenwerking

Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater, alsook de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode. We hebben in het verleden onder meer een Euregionale Meet & Greet georganiseerd waarbij crisisfunctionarissen van Nederland, Duitsland en België elkaar hebben ontmoet en waar waardevolle contacten zijn ontstaan die bijdragen aan een goede samenwerking.

De rol van VRZL in het project Koningsdag 2022 Maastricht was gericht op coördinatie, verbinding en samenwerking tussen de gemeente Maastricht en alle betrokken veiligheidspartners. De programma's brandweerzorg en C&R hadden beiden een nadrukkelijke rol in de voorbereiding en uitvoering en hebben nauw samengewerkt. De contacten en netwerken die hierbij ontstaan zijn, worden ook in de toekomst gebruikt.

Hierin werken we samen met de Veiligheidsregio Limburg Noord.

Bevolkingszorg en evenementen

Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Een regionale ambtelijke adviesgroep adviseert gemeenten periodiek over alle voorkomende gemeentelijke thema's die hierin spelen.

Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Het ligt in de lijn der verwachting dat ook in 2024 een forse inspanning vanuit VRZL wordt verwacht op beide bovengenoemde thema's. Dat zorgt er opnieuw voor dat Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit in zal moeten zetten voor genoemde crises en dat kan tot gevolg hebben dat reguliere werkzaamheden (zowel binnen C&R als in de gemeenten) alleen waar nodig opgepakt worden.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes; we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK zullen we ook in 2024 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's werken we samen in Zuid-6 verband om de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief).

In 2024 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.
Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop ontwikkelingen zal kennen en waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
Nieuwe of geactualiseerde planvorming moet ook bij de crisisfunctionarissen bekend gemaakt en getraind worden. Daarnaast moeten we hen voorbereiden op onbekende risico's. Wij blijven inzetten op 1-op-1 coaching om de GRIP-functionarissen beter te faciliteren in hun eigen ontwikkeling. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden. Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL, is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. In 2024 zullen daartoe verschillende activiteiten plaatsvinden, zoals een bestuurlijke training acteren in de crisisstructuur, oefeningen voor het Regionaal Operationeel Team (ROT), de GRIP-workshopdagen, de genoemde euregionale Meet & Greet maar ook RBT Scenario-oefeningen.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's. Burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid.

De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief. Het vraagt een continue monitoring en analyse van de aanwezige risico's en scenario-ontwikkeling.

Het effect daarvan is dat mensen die wonen en/of werken en/of verblijven in Zuid-Limburg op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij een adequaat handelingsperspectief hebben wanneer zich een incident voordoet.

De verantwoordelijkheid van de overheid ligt verder bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van veiligheid in vergunningen en bij het veilig bouwen en gebruiken van gebouwen. De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij.

Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan en dit zal de komende jaren worden voortgezet.

De komende jaren is er ook veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Naast de risicocommunicatie informeert de Veiligheidsregio de bevolking over wat zij geacht wordt te doen in het geval van crises en geeft zij duiding van incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat de Veiligheidsregio vooruit denkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

De crises stapelen zich op, zo schrijven de onderzoekers (NIPV, 2022). Een constatering welke binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg beaamd wordt. We zien steeds meer crises die elkaar opvolgen en/of versterken zoals in het geval van de vluchtelingen crisis, COVID-19, Boerenprotesten en overstromingen.

De vele andersoortige / langdurige crises van de afgelopen jaren, de versterking van regionale en landelijke crisisbeheersing en de nieuwe wetgeving inclusief bijbehorende ambities vragen veel van het programma C&R en van crisis- en risicocommunicatie

Kwaliteitszorg en professionaliteit

De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de afzonderlijke hulpdiensten en van de onderlinge samenwerking. VRZL staat landelijk al bekend als een voorbeeld van best practice bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP incidenten binnen de VRZL worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Ook andere incidenten dan GRIP-incidenten worden, indien daar aanleiding toe is, geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.

Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2024 gecontinueerd.

Daarnaast willen we Kwaliteitszorg in 2024 zowel binnen VRZL als veiligheidsregio-overstijgend verder ontwikkelen. De contourennota vermeldt dat de veiligheidsregio's er tot nu toe niet in zijn geslaagd om samen een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Dit is een gezamenlijke volgende stap voor de veiligheidsregio's, waar VRZL graag aan bijdraagt.

We zijn aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio's en ook bij het Netwerk Kennisregie, om zo goed mogelijk de ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise.

Het ligt in de lijn der verwachting dat de opvang ontheemden Oekraïne nog voortduurt in 2024, evenals het faciliteren van ons bestuur middels het coördineren en faciliteren in de opvang van reguliere asielzoekers, statushouders en andere aanverwante zaken.

De periode van herstel na een crisis waar we na twee jaar COVID-19 en een Hoogwater zo naar snakten als organisatie is nog even op de lange baan geschoven. We merken dat veel collega's (intern maar ook van de gemeenten en andere partners) op hun laatste tandvlees lopen. We zijn op zoek naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Het invulling geven aan het coördineren van langdurige crises zal op een andere manier georganiseerd worden. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting en het werk met betrekking tot onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen welke daarmee op de lange baan geschoven worden.

Ook in 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer duidelijker vorm krijgen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027. De regie- en netwerkfunctie van de Veiligheidsregio wordt versterkt door vanuit het programma C&R integraal te sturen op gewenste ontwikkelingen.

Euregio Maas-Rijn Incident en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten. Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg en voor technische en specialistische hulpverlening.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien. Daarnaast willen we snel en adequaat in kunnen spelen op veranderingen. Maatschappelijke beleving van risico's speelt daarbij een rol. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp en de vluchtelingen-crisis hebben laten zien dat we daartoe binnen de VRZL in staat zijn, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. We willen inspelen op de externe ontwikkelingen en de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht inzetten om dat te realiseren.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energie transitie

Trends en ontwikkelingen
- Verdere flexibilisering van de crisismanagementstructuur en benodigde uitbreiding capaciteit
- Netwerkrol veiligheidsregio's
- Verbinding Rijk / regio
- Versterken informatiepositie en technologie

Daarnaast is het herstellen van de inspanningen die COVID-19, Hoogwater en de vluchtelingencrisis gevraagd hebben een belangrijk issue. In 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer stollen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staan ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden.

De capaciteit welke nodig is voor dit langdurige crisismanagement is niet te putten uit de reguliere GRIP-structuur, aangezien deze berekend is op flitsrampen. Hiertoe zullen in de komende beleidsperiode oplossingen verkend worden, en vervolgens geïmplementeerd worden, om ook gedurende langdurige crisis beter geëquipeerd te zijn. Dit zal zowel verankerd dienen te worden in het regionaal crisisplan alsmede de werkwijze Verbinding Rijk / regio en daarmee een impact hebben op alle processen binnen C&R.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie, het Hoogwater en de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt zullen we verdergaand investeren.

De opbrengsten van de jarenlange samenwerking in het programma EMRIC hebben hun meerwaarde getoond. Intensiveren van die samenwerking bereid Zuid-Limburg nog beter voor op de risico's binnen of net buiten ons gebied. Vanzelfsprekend zal er geïnvesteerd blijven worden in samenwerking met andere Nederlandse Veiligheidsregio's, landelijke netwerken en vakraden.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

1. Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
2. Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
3. Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
4. Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
5. Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de komende beleidsperiode gerealiseerd worden.

Zoals het NIPV opmerkt (2022) beschikken burgers en maatschappelijke groepen vaak over waardevolle ervaring, gebiedskennis en expertise. Daartoe is er in VRZL reeds beleid vastgelegd welke uitgebreid gedeeld zijn met gemeenten in de regio in relatie tot burgerparticipatie. Implementatie van de opgeleverde beleidsstukken per gemeenten is hierin een volgende stap voor de komende beleidsperiode. De VRZL loopt hier landelijk in voorop. Daarnaast is het ook van belang dat er een verdere doorontwikkeling plaatsvindt van de crisisorganisaties binnen de gemeenten zelf. Hiertoe zijn er reeds 'best-practice' gemeenten in de regio bekend. De VRZL is niet verantwoordelijk voor de gemeentelijke crisisorganisatie maar zal wel adviseren en best-practices delen binnen netwerkoverleggen.

Informatiemanagement
Een goede informatiepositie, 24/7 weten wat er speelt in onze (eu)regio, is allesbepalend voor het kunnen uitvoeren van onze taken. Beeld hebben en houden van alles wat er speelt, betekent informatie bij elkaar brengen van partners en deze samen duiden, zowel in tijden van een crisis als in de voorbereiding daarop. Dit betekent dat we de lat nog hoger willen leggen en moeten blijven innoveren en investeren op dit vlak. Informatiemanagement wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio en van strategisch belang; het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie onder de noemer "informatie gestuurd werken". Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, is daarbij een belangrijke basis die verder geborgd en versterkt moet worden.

Operationele Informatievoorziening richt zich op alles wat we doen om te voorzien van de informatiebehoefte van de primaire processen (incidentbestrijding en risicobeheersing) binnen het programma brandweerzorg. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen.

MOV en MOTO

Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) met betrekking tot de eerder genoemde geprioriteerde thema's: Toenemende maatschappelijke onrust, Effecten klimaatverandering en de Energie transitie, zullen geïntensiveerd worden. Hiernaast zullen de reguliere planvorming op basis van het risico profiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) ge-update worden. Waarbij deze thema's vervolgens, na vaststellen van adequate operationele voorbereiding middels het proces MOTO middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed zullen worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen. De collega's van MOV participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Gezien de hoeveelheid aan benodigde planvorming blijft het een uitdaging om deze behapbaar te houden voor crisisfunctionarissen door deze gebruiksvriendelijke aan de bieden. Dit, onder nadere, middels een functiegerichte Smartphone applicatie, Webinars, vlogs, inloopsessies en de reguliere bronnen.

In lijn met de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) beaamt de VRZL dat crisisbeheersing in toenemende mate een geprofessionaliseerde taak is. Er is een stevig fundament van kennis, kunde en ervaring noodzakelijk, ook in relatie tot het voorgaande punt.

De commissie adviseert dan ook om in de nieuwe wetgeving vast te leggen dat het stelsel van crisisbeheersing voorziet in kennisontwikkeling en het gezamenlijk opstellen van kwaliteitsnormen. Deze kwaliteitsnormen en de implementatie daarvan zullen impact hebben op MOTO. Bestaande kwalificatieprofielen en competentieprofielen worden al gedeeltelijk gebruikt.

Daarnaast zal er in de beleidsperiode extra aandacht besteed worden aan de geprioriteerde thema's, naast de reguliere thematische oefencyclus.

Risico- en Crisiscommunicatie

De contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) alsmede (Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, 2020) adviseren om crisiscommunicatie te beschouwen als eigenstandig proces, ondersteunend aan de crisisbeheersing, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het kabinet wil dit nadrukkelijk met de burgemeesters en besturen van de veiligheidsregio's bezien en hen bij de nadere uitwerking betrekken.

Binnen de veiligheidsregio Zuid-Limburg is risico- en crisiscommunicatie ingebed binnen het programma C&R als eigenstandig proces. Een verdere verbetering van slagkracht ten behoeve van risico- en crisiscommunicatie in langdurige crisis is nodig. Daarnaast is het terugbrengen van de grootte van de piketpoules ten behoeve van crisiscommunicatie bij GRIP-opschaling een speerpunt voor de komende beleidsperiode.

Op het gebied van communicatie hebben we de komende jaren mooie ontwikkeltrajecten en projecten in het vooruitzicht. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, vult de agenda voor 2024 al snel.

Kwaliteitszorg

VRZL is reeds een ‘best-practice’ in het land op het gebied van evalueren van ieder GRIP-incident. De evaluatiepunten uit incidenten worden vervolgens meetbaar teruggebracht naar de verschillende processen en afdelingen binnen de organisatie. Hierdoor wordt het lerend vermogen aantoonbaar gemaakt. In de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) constateert de commissie dat het de veiligheidsregio’s tot op heden niet is gelukt om een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. VRZL is gevraagd hierin een belangrijke bijdrage te leveren. Dit landelijke project kan vanzelfsprekend ook een enorme boost geven aan onze eigen doorontwikkeling van kwaliteitszorg. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de organisatie en de mensen in de organisatie. Middels halfjaar en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.
- Intensiever volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie (bijvoorbeeld evaluatie Operationeel Kernoverleg).

EMRIC

Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. EMRIC wil vanaf 2024 invulling geven aan het verder versterken van de (eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)

Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een nieuw provinciaal risicoprofiel dat in 2023 wordt opgesteld en vastgesteld door het bestuur zal de basis zijn voor het werk van de GHOR voor de periode 2024-2027. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt toe. Tegelijkertijd zijn er in Europa meer incidenten en neemt de dreiging toe. Steeds opnieuw is de vraag welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn en wat dit mag kosten. Voorzorgsmaatregelen kosten (veel) geld en de vraag is of dit altijd nodig is.

Tegelijkertijd is de maatschappelijke druk groot als iets gebeurt en blijkt dat geen voorzorgsmaatregelen genomen zijn.

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	**264**	**500**	**500**	**500**	**500**	**500**
Lasten						
Personeel	3.800	5.775	5.841	6.400	6.784	7.540
Opleiding, vorming en training	241	217	250	275	300	325
Kantoor	440	664	500	525	550	600
Automatisering	483	499	500	525	550	600
Huisvesting	119	170	150	175	200	225
Voertuigen	143	83	150	175	200	225
Materialen	313	83	300	325	350	375
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**5.539**	**7.491**	**7.691**	**8.400**	**8.934**	**9.890**
Dotatie voorzieningen	10	10	10	10	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**10**	**10**	**10**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	25	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-195**	**-25**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-5.090**	**-6.976**	**-7.201**	**-7.910**	**-8.434**	**-9.390**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2024:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2024 worden ten aanzien van de risicobeheersing de volgende producten opgeleverd:

1. Dynamisch Brandweer risicoprofiel: Afgeleid van het provinciaal risicoprofiel is in 2022 het brandweerrisicoprofiel opgesteld. Het brandweerrisicoprofiel omvat actuele informatie over de risico's per gemeente en wordt continu geactualiseerd. In 2024 zal het brandweerrisicoprofiel verder worden uitgewerkt in een dynamisch brandweerrisicoprofiel. Het dynamisch brandweerrisicoprofiel geeft een actueel inzicht in de risico's binnen een gemeente.
2. Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing: In april 2022 is de "Visie op inrichting Risicobeheersing" door het AB vastgesteld. Deze visie is in 2023 opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2024 zal deze visie geïmplementeerd worden.
   Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen.
c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

3. Implementatie van de Omgevingswet: Naar verwachting is de nieuwe omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.

Incidentbestrijding

Met betrekking tot de repressieve organisatie en paraatheid zijn voor 2024 de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Opkomsttijden en bezetting brandweereenheden zijn conform afgesproken norm en beleid;
- Bemensing en opkomsttijden alle brandweerpiketten zijn conform norm en beleid;
- Paraatheid en slagkracht zijn in balans met het risicoprofiel;
- Iedere kazerne beschikt over een oefenprogramma voor basis- en specialistische taken;
- Vakbekwaam blijven: ontwikkeling naar eindbeeld dat gehele repressieve dienst in 2024 is bijgeschoold in actuele les- en leerstof van Brandweer Nederland;
- Project Arbeidshygiëne is conform plan van aanpak (2023) geïmplementeerd;
- Er vindt een doorontwikkeling plaats om de werking van de Servicecentra te optimaliseren;
- Uitvoering geven aan internationale convenanten (n.a.v. programma EMRIC)
- In samenwerking met Kaderstelling wordt het zogenaamde concept Uitruk op Maat verder uitgerold
- Verplichtend karakter werkzaamheden
- 2e Loopbaanbeleid
- Vrijwilligheid
- Monitoren TS6 versus TS flex

Ook in 2024 is het streven om in algemene zin de operationele prestaties op het terrein van brandweerzorg te blijven leveren, ondanks dat nog steeds veel aandacht geschonken moet worden aan de doorontwikkeling van de organisatie. De uitvoering van het leiderschapsprogramma in 2024 moet hier een nadrukkelijke bijdrage aan leveren.

Vakbekwaamheid

Het organiseren van vakbekwaamheid vraagt een breed scala aan werkzaamheden binnen de domeinen opleiden, oefenen en bijscholen. De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient namelijk te allen tijde op orde te zijn. Dat is nodig in deze hoogtechnologische samenleving, waarin ontwikkelingen snel gaan. Het betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen.

Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Er wordt verder een actieve bijdrage verwacht aan het concept lerende organisatie en het behouden van een gerenommeerd opleidingscentrum d.m.v. certificering. In 2024 zal worden ingezet op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en stabilisatie van het instructeursbestand. Daarnaast staat 2024-2025 in het teken van het realistisch oefenen van de landelijke herziene werkwijze hulpverlening (van THV naar HV) voor het repressieve personeel. Naar aanleiding van de behaalde audit, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten ook in 2024 “omarmd” worden, het “Kader blijvende vakbekwaamheid” maakt hier onderdeel van uit.

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen diverse thema’s coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2024 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsprogramma in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de daadwerkelijke implementatie van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, de verkenning op behoud van vrijwilligheid, de implementatie van het zogenaamde concept Uitruk op Maat en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten.

Meldkamer
Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en de veiligheidsregio Limburg- Noord. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstellingen en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema’s:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2024 wordt in dat kader gestart met het borgen van actuele informatie.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Dit wordt in 2024 opgepakt in het opleidingsprogramma.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2024 wordt samen met Kaderstelling onder andere gewerkt aan de voltooiing van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema’s vorm te geven.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	12.453	1.600	1.600	1.600	1.000	1.000
Baten	**12.453**	**1.600**	**1.600**	**1.600**	**1.000**	**1.000**
Lasten						
Personeel	25.737	26.547	26.782	26.850	27.044	27.340
Opleiding, vorming en training	1.437	1.951	2.000	2.000	2.000	2.000
Kantoor	171	119	120	175	200	200
Automatisering	24	17	25	25	25	25
Huisvesting	13.953	3.250	3.300	3.550	4.100	4.500
Voertuigen	907	842	900	1.000	1.000	1.000
Materialen	866	878	900	1.000	1.000	1.000
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Lasten	**47.451**	**38.032**	**39.232**	**40.742**	**41.569**	**42.334**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.517	2.062	2.616	2.672	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**2.062**	**2.616**	**2.672**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	3.476	3.676	4.273	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**856**	**477**	**5**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-39.371**	**-38.971**	**-40.253**	**-41.114**	**-42.431**	**-43.377**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Energiekosten
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1.	CAO-ontwikkelingen 2023	PM					
2.	Energiekosten	PM					
3.	Vrijwilligheid	500.000	75%		375.000		
4.	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
5.	Verduurzaming / Milieu-eisen	1.000.000	75%	750.000			
6.	Datalekken / Informatiebeveiliging	800.000	50%		133.333	133.333	133.333
7.	Krapte arbeidsmarkt	250.000	75%		62.500	62.500	62.500
8.	Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
9.	Wet open overheid (Woo)	100.000	75%				75.000
10.	Oekraïne	PM					
11.	CNO Asielzoekers / Uithuisplaatsing statushouders	PM					
12.	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
13.	Verlofsparen	PM					
14.	Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	PM					
				1.000.000	**645.833**	**195.833**	**270.833**

- **CAO ontwikkelingen 2023:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), zullen we de "gemiste" prijscompensatie nu niet vertalen in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven

de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

Deze mogelijke compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen. De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de septembercirculaire 2023 en kennen een incidenteel karakter.

VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om een stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken.

- **Vrijwilligheid:** Een landelijk thema is de Vrijwilligheid. Dit is aan verandering onderhevig en de gekozen verandering heeft een financiële impact. De oplossing die uiteindelijk gekozen zal worden heeft een sterke impact op financieel gebied, nog los van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Dit impliceert een financieel risico voor de deelnemende gemeenten.

  Ten opzichte van 2022 is dit risico in 2023 gedaald van € 1.500.000 naar € 500.000 waarbij ook de kans dat dit risico zich voordoet is gedaald van 90% naar 75%.

De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er een Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg is opgesteld die door de Tweede Kamer in 2023 wordt behandeld en waarbij ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor brandweerzorg.

De verwachting is dat belangrijke thema's aan de orde zullen komen zoals de wijze van financiering en de hoogte daarvan, bestuurlijke verhoudingen en bevoegdheden, verankering van de rol van de veiligheidsregio's bij brandweerzorg, crisisbeheersing, bevolkingszorg en de taak van de GHOR.

- **Technologische ontwikkelingen:** De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Ten aanzien van 2022 is de kans dat dit zich voordoet in 2023 teruggebracht van 95% naar 50%, en daarmee het bedrag, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Verduurzaming / milieu eisen**: Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2022 is dit risico gelijk gebleven. Verduurzaming is ook onderdeel van de bestuurlijke dialoog huisvesting. De effecten daarvan zullen in de toekomst meegenomen worden.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Indien VRZL het predicaat vitale organisatie gaat krijgen in de toekomst betekent dit dat onze informatiebeveiliging moet voldoen aan de BIO norm 5. Dit is de hoogste norm en kan structurele meerkosten met zich meebrengen die nu nog niet in te schatten zijn.

- **Krapte arbeidsmarkt**: Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. Dit risico is ten opzichte van 2021 niet gewijzigd.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2022 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact en kans van dit risico bij te stellen in 2023. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden.

Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**: De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

  Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

  Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

  De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

- **Opvang ontheemden Oekraïne**: Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage conform het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen. Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

  De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 9,0 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

Conform het bekostigingsbesluit zullen de gemaakte kosten door VRZL volledig vergoed gaan worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid echter bestaat het risico dat we niet alle kosten volledig vergoed gaan krijgen hoewel we dit wel verwachten.

- **Crisisnoodopvang Asielzoekers (CNO):** Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt. Eind november ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald.

  Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. VRZL gaat de gemaakte kosten 2022 ten aanzien van CNO declareren bij het COA. We verwachten dat alle door VRZL gemaakte kosten vergoed zullen worden.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog**: Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:** Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk.

  Voor deze uren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL gebruik gaan maken hiervan met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, wij hiervoor mogelijk een beroep zullen doen op deelnemende gemeenten VRZL aangezien voor deze autonome ontwikkeling geen ruimte is binnen de begroting van VRZL.

  Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met accountant.

- **Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's**: Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds), waarmee de veiligheidsregio's in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

  De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn een expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.

Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking in een waarborgfonds op termijn een besparing op doordat de verhouding schade-premie van de ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Of dat ook gaat gelden voor VRZL is nu niet bekend aangezien eerst de hoogte en bijdrage hieraan bekend moeten zijn.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2022 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	64.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**27,01%**	**41,65%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leni	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	65.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**26,60%**	**41,65%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Eigen vermogen	4.789	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
B	Balanstotaal	63.224	60.200	55.000	55.000	55.000	65.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,57%**	**7,41%**	**8,27%**	**6,45%**	**4,82%**	**2,85%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Totale structurele lasten	54.748	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
B	Totale structurele baten	55.526	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.032	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.295	3.200	4.208	5.302	5.470	5.428
E	Totale baten	66.633	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**0,06%**	**-1,63%**	**-0,12%**	**1,43%**	**1,46%**	**1,14%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten.
Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2023 en 2024 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat.
Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2023 en 2024 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Vanaf 2027 zullen we langlopende leningen aantrekken in verband met nieuwbouw van bestaande kazernes.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2024	2e kw. 2024	3e kw. 2024	4e kw. 2024	2024
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	62.147	62.147	62.147	62.147	62.147
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	350	350	350	350	350
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	4.746	4.746	4.746	4.746	4.746

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap		Variabelen renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
	1	Renteherzieningen	-	-	-	-
	2	Aflossingen	2.137	2.000	2.000	2.000
	3	Renterisico (1+2)	2.137	2.000	2.000	2.000
	4	Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190
5a (4>3)		Ruimte onder renterisiconorm	10.292	10.678	11.132	11.190
5b (4<3)		Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm						
4a		Begrotingstotaal	62.147	63.390	65.658	65.951
4b		Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b		Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2024
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	430
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**430**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**430**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**430**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**430**

Liquiditeitenbeheer

In 2022 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2023 en 2024 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2022 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een recente evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.243**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.093	1.093	1.093	1.093
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	62.147			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	62.147			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.243			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT, Automatisering en Facilitaire zaken (I, A en F)
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2024 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2024 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2024 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden. In 2022 en 2023 is hier op geïnvesteerd zodat we al een cyclus hebben gedraaid ten behoeve van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot nu toe alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, willen we Kwaliteitszorg vanaf 2024 een organisatie breed onderdeel maken. De ontwikkeling van een uniform kwaliteitszorgsysteem, waar de veiligheidsregio's gezamenlijk voor aan de lat staan, is daar een voorbeeld van.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen tien jaar grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Tot 1 juli 2022 waren de verschillende teams die nu samen bedrijfsvoering vormen losse teams met een eigen verantwoordelijkheid. Die eigen verantwoordelijkheden zijn gebleven, maar de medewerkers en teamleiders hebben samengewerkt aan één bedrijfsvoeringsfilosofie. Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R hebben we een filosofie opgesteld die we de komende jaren in- en uitvoeren.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Het is gebleken dat medewerkers binnen bedrijfsvoering werken met systemen die elkaar onvoldoende 'begrijpen'. Sommige systemen zijn verouderd en leveranciers ondersteunen ze steeds minder. Tijd dus om ook binnen dit programma met de tijd mee te gaan en te komen tot één bedrijfsvoering ondersteunend systeem. Naar verwachting vindt de aanbesteding hiervan plaats in 2023 en de invoering in 2024/2025, zodat de werkzaamheden van bedrijfsvoering efficiënter kunnen plaatsvinden. Daardoor is er vanaf 2024 meer stuurinformatie beschikbaar waardoor VRZL beter nog beter in control komt.

Team Personeel en Organisatie (P & O)
Team P&O staat in 2024 een aantal stevige uitdagingen te wachten. Het voorziene tweede loopbaanbeleid voor brandweermedewerkers die tegen de twintig jaar restrictie aanlopen, vraagt aandacht en capaciteit. In 2026 moeten de eerste medewerkers die vanaf 2006 bij incidentbestrijding in dienst zijn getreden een tweede loopbaan uitvoeren.

Vitaal en veerkrachtig P&O beleid
We willen een professionele, vitale en veerkrachtige organisatie zijn. Aandacht voor onze medewerkers is alleen daarom al belangrijk. Door een inspirerende en veilige werkomgeving te bieden en bij te dragen aan het huidige en toekomstige (werk)geluk van medewerkers, blijven we een gewilde werkgever. Krapte is een serieus probleem op de arbeidsmarkt, waarbij in onze regio de potentiële beroepsbevolking al jaren structureel harder daalt en ouder is dan in de rest van Nederland. Daarnaast neemt de omloopsnelheid van kennis alsmaar toe en zijn jongeren veel meer op zoek naar zingeving. Ze willen bij een organisatie werken die waarde creëert. In 2024 zal verdiepend worden ingezet op het onderwerp recruitment en employer branding.

Strategische personeelsplanning
We willen ons vitale en veerkrachtig P&O-beleid voortzetten en aanscherpen. We gaan aan de slag met strategische personeelsplanning om te werken aan onze toekomstbestendigheid. Hoe verbinden we de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen?
We nemen de externe en interne ontwikkelingen, strategie en ambitie van VRZL als basis en kijken of het huidige personeelsbestand daarbij past. We gaan ook aan de slag met HR-speerpunten en oplossingen. Strategische personeelsplanning heeft onder meer een relatie met de thema's werving, selectie, opleiding en talentmanagement.

Piketorganisatie
Veel van onze medewerkers vervullen gedeeltelijk een operationele piketrol. Een piketorganisatie is een constructie die bestaat uit hulpverleners van verschillende disciplines. In een kantoorfunctie bijvoorbeeld dragen ze een pager. Wanneer de pager een signaal geeft, ruilen ze hun kantoorfunctie in voor een rol in de piketorganisatie om gezamenlijk een incident te bestrijden. Ook 's avonds, 's nachts en in de weekenden staan deze collega's paraat. Door alle in- en externe ontwikkelingen staat er steeds meer spanning op de kwaliteit en continuïteit van de piketorganisatie. De komende beleidsplanperiode onderzoeken we hoe we deze nog beter kunnen inrichten.

VRZL als lerende organisatie

VRZL is een lerende organisatie. Het team P&O heeft op basis van uitgesproken ambities in de programma's op dit onderdeel een online academie in de organisatie geborgd. Deze academie ondersteunt het leervermogen over de gehele breedte van de organisatie.

Team P&O richt zich in 2024 eveneens op de implementatie en borging van het nieuwe bedrijfsvoeringprogramma.

Team ICT, Automatisering en Facilitaire Zaken (I, A & F)

Team IA&F faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. ICT en Automatisering zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren. In 2023 treffen we voorbereidingen om te komen tot één ICT-omgeving voor VRZL. Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide op een andere plek worden geservicet. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2024 voeren we vernieuwingen in.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Huisvesting: Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Volgens de huidige inzichten zijn de brandweerkazernes in Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade in beeld voor (mogelijke) vervanging. Het tweede huisvestingsdeel bestaat uit de huisvesting van de bedrijfsvoering zelf. Die is nu verdeeld over vier locaties. In de komende beleidsplanperiode onderzoeken we of en hoe we onze ambitie kunnen verwezenlijken om tot één locatie te komen.
2. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.
   De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst. Binnen VRZL zijn de bedrijfsprocessen pas gedeeltelijk uitgeschreven en actueel. De directie wil de aandacht eerst richten op de kritische processen. Zo kunnen we in de kortste tijd de grootste resultaten behalen om onze informatiebeveiliging te verbeteren.

Wat zijn onze ambities op het gebied van informatieveiligheid?

- Voortdurend risicoanalyses uitvoeren die leidend zijn voor besluitvorming en prioritering.
- Vastelling van een plan van aanpak waarin staat vermeld welk informatiebeveiligingsniveau haalbaar is, binnen welk tijdbestek realisatie haalbaar is, met als voorlopig einddoel niveau 4. Meteen na vaststelling van het plan vindt de invoering daarvan plaats.
- Uitbreiding samenwerking tussen de verschillende veiligheidsregio's om de BIO nog effectiever te maken. Er zijn al samenwerkingsgroepen gevormd om projecten uit te voeren en te besparen op kosten en menskracht. We willen nadrukkelijk deel blijven uitmaken van deze (landelijke) samenwerkingsverbanden.

Wat van invloed kan zijn op deze ambities is als veiligheidsregio's mogelijk deel gaan uitmaken van de vitale infrastructuur. Verhoging van de ambities is dan nodig om aan nieuwe eisen te voldoen.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. In 2024 besteden we onze volle aandacht onder meer aan de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling vóór 1 juli 2024 en de gevolgen van de Wet open overheid.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de 'merken' Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals rondom Chemelot en binnen LINKS. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende periode verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma's C&R en Brandweerzorg. In combinatie met een nieuw bedrijfsvoeringspakket zal in de komende periode de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie.

Hiervoor wordt een aanbestedingsprocedure opgestart. Het nieuwe bedrijfsvoeringspakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het huidige financieel en HRM pakket.
Daarnaast gaan we met dit nieuwe ERP systeem over tot de implementatie van het Purchase-to-Pay systeem welke voorziet in een bestelsysteem, contract-managementsysteem en de digitale afhandeling van het gehele inkoopproces. In de komende periode zullen ook de P&O processen worden ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Het nieuwe ERP systeem is toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering en zal leiden tot efficiëntere processen en tot lagere kosten.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook verder worden vormgegeven en doorontwikkeld.

In de complexe financiële omgeving van VRZL met tal van teams, kazernes en programma's is dat een echte uitdaging.

Kwaliteitszorg

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Totaal	**53.539**	**56.280**	**58.156**	**60.331**	**62.331**	**64.403**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	377	200	200	200	200	200
Baten	**377**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**
Lasten						
Personeel	6.274	6.800	6.868	6.937	7.006	7.076
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-	-	-
Kantoor	1.455	1.300	1.500	1.550	1.600	1.650
Automatisering	2.369	2.400	2.500	2.700	2.800	2.850
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Voertuigen	168	177	200	200	200	200
Materialen	46	51	50	50	50	50
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**10.312**	**10.728**	**11.118**	**11.437**	**11.656**	**11.826**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	59	60	60	60	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**60**	**60**	**60**	**-**	**-**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	265	286	-	-	-
Mutatie reserves	**-514**	**-265**	**-286**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-9.480**	**-10.333**	**-10.702**	**-11.307**	**-11.466**	**-11.636**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.
- Het LINKS-traject maakt deel uit van een Europees subsidieprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Daardoor kunnen Europese instellingen en overheidsorganisaties van elkaar leren en samen oplossingen zoeken voor vergelijkbare problemen. VRZL en Chemelot participeren in dit traject.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2024 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het nieuwe MJB 2024-2027 dient hier na vaststelling nog een plek in te krijgen.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2024 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2024 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2024 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2024, financiële parameters begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd.
- Een eventuele herrekening van de gemeentelijke bijdrage zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De VRZL gebruikt voor de meerjarenraming geen index percentage.
- Basis voor de begroting 2024 vormt de vastgestelde begroting 2023.
- De uitkomsten op basis van de bestuurlijke dialoog Huisvesting kennen een financiële component die in deze begroting (nog) niet zijn meegenomen.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Onderstaand benoemen wij enkele autonome ontwikkelingen waarop VRZL geen invloed heeft maar die een financiële component kennen die niet vanuit de bestaande begroting gefinancierd kunnen worden.

- **CAO lonen:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.875.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.051.180 (€ 2.875.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

Als er geen compensatie wordt verkregen voor het verschil van de werkelijke loonkosten en de indexering op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023, zal het structureel tekort verwerkt worden in het resultaat. Dat heeft tot gevolg dat de algemene reserve uitgeput zal worden en VRZL daarmee geen weerstandsvermogen heeft om de risico's te mitigeren.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), hebben we de "gemiste" prijscompensatie niet vertaald in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

  VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

  De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

  Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

  Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

  Op basis van de verwachte energiekosten 2023 en inschatting van het prijsindexcijfer 2023, zal VRZL het begrote tekort op de energielasten 2023 van € 1.358.700 extra laten compenseren door de gemeenten in 2023. Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

  Omdat de situatie per instelling verschilt, kunnen gemeenten met deze extra middelen zorgen voor maatwerk om te voorkomen dat instellingen in de problemen komen door de hogere kosten. Deze extra compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen.

De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september van enig jaar en kennen een incidenteel karakter.

Voor 2023 is de stijging van de energiekosten niet op te vangen zonder aanvullende middelen. VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Het is afwachten wat de kosten gaan worden in 2024. Indien deze gelijk of wellicht hoger zijn dan in 2023 zullen we ook in 2024 een beroep doen op deelnemende gemeenten om deze incidentele kosten vergoed te krijgen aangezien deze niet binnen de begroting van VRZL opgevangen kunnen worden.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

  De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (WOO):** De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

  De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL. Het Rijk heeft immers financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Overige inkomsten	13.094	2.300	2.300	2.300	1.700	1.700
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Lasten						
Personeel	29.537	32.322	32.623	33.250	33.828	34.880
Opleiding, vorming en training	1.678	2.168	2.250	2.275	2.300	2.325
Kantoor	611	783	620	700	750	800
Automatisering	507	516	525	550	575	625
Huisvesting	14.072	3.420	3.450	3.725	4.300	4.725
Voertuigen	1.050	925	1.050	1.175	1.200	1.225
Materialen	1.179	961	1.200	1.325	1.350	1.375
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Dotatie voorzieningen	3.586	2.132	2.686	2.742	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	4.185	3.966	4.559	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Activa					
Materiele vaste activa	38.971	40.000	41.000	45.000	47.500
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	38.971	**40.000**	**41.000**	**45.000**	**47.500**
Passiva					
Reserves	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
Voorzieningen	6.559	5.616	5.177	4.500	4.000
Vaste schulden	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
	34.272	**31.282**	**27.843**	**24.266**	**32.966**
Financieringstekort	***4.699***	***8.718***	***13.157***	***20.734***	***14.534***

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

Taakvelden		**Baten**			**Lasten**		
		2024	2025	2026	2024	2025	2026
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	200	200	200	11.128	11.447	11.666
0.5	Treasury	-	-	-	430	400	370
0.10	Mutaties reserves	4.559	5.106	5.275	4.278	4.406	4.538
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.759**	**5.306**	**5.475**	**15.836**	**16.253**	**16.574**
1	**Veiligheid**	-	-	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	60.256	62.431	63.831	49.179	51.484	52.732
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**60.256**	**62.431**	**63.831**	**49.179**	**51.484**	**52.732**
Totaal taakvelden		***65.015***	***67.737***	***69.306***	***65.015***	***67.737***	***69.306***

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten regulier*	43.901.141	42.704.656	1.196.485
Afrekening index 2022 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	2.059.683	2.059.683	-
Extra structurele bijdrage	560.000	560.000	-
Geraamde index 2024			
loonindex 2/3 basis MEV 2023 (3,0%)	906.486	906.486	-
prijsindex 1/3 basis MEV 2023 (3,0%)	453.243	453.243	-
	47.880.553	**46.684.068**	
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten FLO*	1.932.079	1.932.079	-
index 2,8%	54.098	54.098	-
	1.986.177	**1.986.177**	**-**
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	**-**
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	**-**
Totaal begroting 2024	**49.975.330**	**48.778.845**	**1.196.485**

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2024-2027

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Beek	1.166.909	49.604	31.795	1.726	1.250.034	1.287.243	1.326.132	1.365.062
Beekdaelen	2.471.476	105.060	72.033	3.655	2.652.224	2.726.339	2.808.707	2.891.159
Brunssum	2.033.277	86.433	55.739	3.007	2.178.456	2.242.952	2.310.716	2.378.549
Eijsden-Margraten	1.879.345	79.889	51.653	2.779	2.013.667	2.073.147	2.135.781	2.198.478
Gulpen-Wittem	1.267.707	53.889	28.402	1.875	1.351.872	1.398.435	1.440.684	1.482.977
Heerlen	7.002.741	297.680	174.507	10.356	7.485.285	7.724.877	7.958.260	8.191.882
Kerkrade	3.392.238	144.201	91.652	5.017	3.633.108	3.742.052	3.855.107	3.968.277
Landgraaf	2.439.684	103.709	75.024	3.608	2.622.025	2.691.269	2.772.577	2.853.969
Maastricht	10.709.069	455.233	243.509	15.838	11.423.648	11.813.408	12.170.312	12.527.583
Meerssen	1.243.144	52.845	37.716	1.838	1.335.543	1.371.339	1.412.770	1.454.243
Simpelveld	764.767	32.510	21.144	1.131	819.551	843.631	869.118	894.632
Sittard-Geleen	7.476.439	317.817	185.165	11.057	7.990.477	8.247.423	8.496.593	8.746.018
Stein	1.579.382	67.138	50.101	2.336	1.698.957	1.742.251	1.794.887	1.847.578
Vaals	926.374	39.379	20.248	1.370	987.371	1.021.903	1.052.776	1.083.682
Valkenburg aan de Geul	1.436.370	61.059	32.799	2.124	1.532.351	1.584.491	1.632.361	1.680.280
Voerendaal	934.648	39.731	24.999	1.382	1.000.761	1.031.031	1.062.180	1.093.362
Totaal	**46.723.568**	**1.986.177**	**1.196.485**	**69.100**	**49.975.330**	**51.541.790**	**53.098.960**	**54.657.731**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2023				2024			2025		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.348	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**
Algemene reserve GHOR	88	-	-	**88**	-	-	**88**	-	-	**88**
Ingroeireserve kapitaallasten	2.434	4.153	3.426	**3.161**	4.278	4.273	**3.166**	4.406	5.106	**2.466**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	551	-	**265**	**286**	-	286	**-**	-	-	**-**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	250	-	250	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve doorontwikkeling VB	25	-	25	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**4.790**	**4.153**	**3.966**	**4.977**	**4.278**	**4.559**	**4.696**	**4.406**	**5.106**	**3.996**
Voorziening verlofsparen	202	200	-	**402**	200	-	**602**	200	-	**802**
Voorziening FLO	1.625	1.932	2.595	**962**	1.986	2.594	**354**	2.042	2.147	**249**
Voorziening onderhoud panden	6.126	-	1.000	**5.126**	500	1.000	**4.626**	500	1.000	**4.126**
Voorziening WW-verplichtingen	104	-	35	**69**	-	35	**34**	-	34	**-**
Totaal voorzieningen	**8.057**	**2.132**	**3.630**	**6.559**	**2.686**	**3.629**	**5.616**	**2.742**	**3.181**	**5.177**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Aflossing 2024	rente 2024	Aflossing 2025	Aflossing 2026	Pro resto hoofdsom per 31 december 2026
Geldleningen										
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	414.755	2034	5,040%	222.276	14.000	15.000	10.500	15.000	16.150	162.126
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	760.513	24.000	27.000	46.600	27.000	28.800	653.713
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	-	70.350	-	1.500.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.759.784	29.000	30.000	84.600	32.000	33.200	1.635.584
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.764.336	28.000	30.000	86.600	31.000	32.800	1.642.536
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.238.775	99.000	103.000	56.900	109.000	114.000	813.775
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	4.000.000	1.000.000	1.000.000	17.400	1.000.000	1.000.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.333.334	333.333	333.333	56.250	333.333	333.333	8.000.002
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	4.800.000	600.000	600.000	800	600.000	600.000	2.400.000
Totaal	**34.958.450**			**25.379.018**	**2.127.333**	**2.138.333**	**430.000**	**2.147.333**	**3.658.283**	**15.307.736**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2023 - 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0
Gebouwen en renovaties	2.559.515	0	200.000	0	18.000.000
Installaties	1.205.000	40.000	0	200.000	0
Inventaris en inrichting	441.700	265.000	225.000	430.000	482.500
ICT en automatiseringsapparatuur	244.222	59.760	165.000	100.000	138.472
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	337.000	2.800.000	357.000	0	947.000
Kleine Voertuigen	1.250.000	622.000	1.992.000	0	60.000
Bepakking	126.000	356.000	0	331.000	11.000
Haakarmbakken	90.000	0	15.000	0	0
Vaartuigen	0	0	250.000	0	0
Verbindingsmiddelen	644.000	822.000	25.000	25.000	34.000
Adembeschermingsapparatuur	400.000	4.000	640.000	0	106.000
Oefenmiddelen	127.000	44.000	11.200	154.000	69.000
Duiken/OVR	75.000	21.000	44.000	91.000	184.000
Brandweermateriaal overig	144.000	18.000	46.000	0	0
Beroepskleding	1.300.000	1.960.000	110.000	210.000	310.000
Totaal	**8.943.437**	**7.011.760**	**4.080.200**	**1.541.000**	**20.341.972**

Kapitaallasten 2023 – 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	20.906	22.428	23.753	23.286	21.523
Gebouwen en renovaties	785.531	788.942	893.665	790.869	841.413
Installaties (nieuw)	52.087	190.815	194.411	193.757	206.084
Installaties (oud)	174.649	132.828	131.191	123.704	117.346
Inventaris en inrichting (nieuw)	131.051	197.296	226.795	243.851	273.807
Inventaris en inrichting (oud)	20.888	0	0	0	0
ICT en automatiseringsapparatuur	141.431	189.233	131.267	162.998	173.694
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.793.898	1.793.274	1.960.970	1.970.550	1.936.519
Kleine Voertuigen	152.742	295.842	340.342	565.948	565.247
Bepakking	142.884	315.351	347.818	325.818	349.635
Haakarmbakken	133.637	132.947	132.479	132.441	130.355
Vaartuigen	6.599	1.652	1.633	25.000	25.000
Verbindingsmiddelen	141.224	332.968	483.048	390.229	365.756
Adembeschermingsapparatuur	240.058	190.833	148.994	188.206	182.062
Oefenmiddelen	75.033	81.593	86.727	72.587	101.011
Duiken/OVR	40.811	71.196	75.028	74.521	74.063
Brandweermateriaal overig	20.837	37.354	39.360	39.887	38.493
Beroepskleding	354.131	430.753	925.044	876.954	867.260
Innovatie	0	0	0	0	0
Totaal	**4.428.397**	**5.205.304**	**6.142.526**	**6.200.604**	**6.269.267**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2024-2027

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		7.701	7.701		8.410	8.410		8.934	8.934		9.890	9.890
Programma Brandweerzorg	286	41.562	41.848		43.414	43.414		44.168	44.168		44.992	44.992
Totaal lasten programma's	286	49.263	49.549	-	51.824	51.824	-	53.102	53.102	-	54.882	54.882
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		500	500		500	500		500	500		500	500
Programma Brandweerzorg		1.600	1.600		1.600	1.600		1.000	1.000		1.000	1.000
Totaal baten programma's	-	2.100	2.100	-	2.100	2.100	-	1.500	1.500	-	1.500	1.500
Saldo van baten en lasten programma's	-286	-47.163	-47.449	-	-49.724	-49.724	-	-51.602	-51.602	-	-53.382	-53.382
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		11.178	11.178		11.497	11.497		11.656	11.656		11.826	11.826
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	11.188	11.188	-	11.507	11.507	-	11.666	11.666	-	11.836	11.836
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		58.156	58.156		60.331	60.331		62.331	62.331		64.403	64.403
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		200	200		200	200		200	200		200	200
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	58.356	58.356	-	60.531	60.531	-	62.531	62.531	-	64.603	64.603
Totaal saldo baten en lasten		-281	-281	-	-700	-700	-	-737	-737	-	-615	-615
Storting in reserves		4.278	4.278		4.406	4.406		4.538	4.538		4.674	4.674
Onttrekking uit reserves	286	4.273	4.559	-	5.106	5.106		5.275	5.275		5.289	5.289
	286	-5	281	-	700	700	-	737	737	-	615	615
Totaal structurele lasten		64.729	64.729		67.737	67.737		69.306	69.306		71.392	71.392
Totaal structurele baten	-	64.729	64.729	-	67.737	67.737	-	69.306	69.306	-	71.392	71.392
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

2022

Jaardocument

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN 5
1.1 Voorwoord 5
1.2 Leeswijzer 6
1.3 Bestuur 6
1.4 Deel A – Samenvatting VRZL jaarrekening 2022 7
1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 7
1.4.2 Economisch beeld 7
1.4.3 Financiële kengetallen 8

2 DEEL B – JAARVERSLAG 11
2.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 11
2.1.1 Omvangrijk netwerk 11
2.1.2 Missie, visie en kernwaarden 11
2.1.3 Doel 12
2.1.4 Ons werkgebied 12
2.1.5 Beleidskader 13
2.1.6 Wat heeft het gekost? 13
2.2 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 15
2.2.1 Wie zijn we? 15
2.2.2 Waar staan we voor? 15
2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan? 15
2.2.4 Wat heeft het gekost? 19
2.3 Programma Brandweerzorg 20
2.3.1 Wie zijn we? 20
2.3.2 Waar staan we voor? 20
2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan? 20
2.3.4 Wat heeft het gekost? 25
2.4 Paragrafen 26

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26
2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 33
2.4.3 Financiering 33
2.4.4 Bedrijfsvoering 35
2.4.5 Verbonden partijen 40
2.4.6 Wet open overheid (WOO) 41
2.5 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 42
2.6 COVID-19 42
2.7 Hoogwaterramp 42
2.8 Oekraïne / crisis noodopvang asielzoekers 43
2.9 Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 46
2.10 Wet gemeenschappelijke regelingen 46

3 DEEL C – JAARREKENING 47
3.1 Balans (voor resultaatbestemming) 48
3.2 Overzicht van baten en lasten 50
3.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 51
3.2.2 Vaste activa 54
3.2.3 Vlottende activa 55
3.2.4 Vaste passiva 58
3.2.5 Vlottende passiva 62
3.2.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 63
3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 64
3.3.1 Algemeen 64
3.3.2 Algemene dekkingsmiddelen 64
3.3.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 65
3.3.4 Programma Brandweerzorg 66
3.3.5 Bedrijfsvoering (overhead) 67
3.3.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen 68
3.3.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 68
3.3.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien 68

3.3.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma 69
3.3.10 Structureel begrotingssaldo 70
3.3.11 Begrotingsrechtmatigheid 71
3.3.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 72
3.3.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat 74

4 OVERIGE GEGEVENS 75
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 75
4.2 Bijlagen 76
4.3 SiSa-verantwoording 76
4.4 Taakvelden 77
4.5 Bijdrage gemeenten 2022 78

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 VOORWOORD

Als veiligheidsregio willen we, net als iedere organisatie, elke dag opnieuw een beetje beter worden. Met elkaar onze jaarlijkse doelstellingen behalen. Werkprocessen slimmer inrichten en onze dienstverlening verbeteren. Het wezenlijke verschil met veel andere organisaties: zodra de pieper gaat om in de bres te springen bij een brand, hulpverlening of 'flitsramp', moet de rest van het werk wijken. Of het 'reguliere' werk komt er gewoon bovenop. En dat is in zekere zin prima. Hulpverlenen bij rampen en crises behoort tot onze kerntaken. Het geeft ons voldoening. Het geeft ons wilskracht om de lat nog wat hoger te leggen.

Ook wanneer wij nodig zijn bij langdurige crises, staan we – dag in dag uit – klaar om te helpen. Zoals onze veiligheidsregio de landelijke COVID-19-maatregelen vertaalt naar een regionale uitvoering. Bij de aanvang van 2022 was onze verwachting dat de rust binnen een afzienbare tijd zou terugkeren. Op vrijdag 25 februari worden de laatste aandachtspunten besproken rondom COVID-19 in relatie met Carnaval tijdens het laatste overleg van het Regionaal Beleidsteam (RBT). Zo'n twee jaar lang werken alle kolommen van onze crisisorganisatie onophoudelijk aan de bestrijding van de COVID-19-crisis. "Tussendoor" worden we in de zomer van 2021 nog geconfronteerd met Hoogwater. Een korte voorjaarsvakantie en enige hersteltijd zou welkom zijn. Maar op donderdag 24 februari volgt de inval in Oekraïne en in de week erop zit het RBT opnieuw met elkaar om tafel. Nu met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne als agendapunt.

Zo rollen we in 2022 van het ene naar de andere langdurige crisisstructuur. Met een nieuwe bezetting en een nieuw takenpakket. Samen met onze gemeenten bemiddelen we dat jaar tussen vraag en aanbod van opvanglocaties en woningen. We stemmen af met de ministeries. En we helpen om noodlocaties in te richten. Ook veren wij mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moet worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Onze capaciteit en inzet werd tot een maximum gestretcht. En dat gold evengoed voor alle betrokken gemeenten.

Niet te vergeten dat wij als hulpverlener en netwerkpartner zelf ook 'gewoon' een organisatie runnen. Een organisatie die we meer robuust en toekomstbestendig dienen te maken. Ook op dat vlak hebben we stappen gezet in 2022. Het lukt ons nieuw talent te werven op de vacatures die nog open stonden en daarmee kwetsbaarheden te verminderen. Het lukt ons eigen werkprocessen en onze dienstverlening te verbeteren. Het lukt ons alle achttien GRIP-opschalingen van dit jaar te evalueren en onze manier van werken aan te scherpen met wat wij daaruit leerden. We onderzochten hoe in 2030 adequate brandweerzorg te kunnen blijven leveren. We startten de dialoog over 'Welke vernieuwingen zijn nodig in onze huisvesting en wat is haalbaar?' Binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding sorteren we voor op ontwikkelingen die we samen met de deelnemende gemeenten zullen vormgeven. Dat krijgt allemaal een plek in het meerjarenbeleidsplan 2024-2030 waar we in 2022 aan werkten. En vanzelfsprekend worden incidenten bestreden, vergunningen verleend, risico's voortdurend in kaart gebracht en blijft de meldkamer operationeel.

Dit alles bij elkaar vergt wat van onze mensen. Een winnaarsmentaliteit. Daarbij draait winnen niet om het verslaan van een denkbeeldige 'concurrent' of het persé halen van onze jaarlijkse (financiële) doelstellingen. Winnen gaat over accepteren van omstandigheden waar je geen invloed op hebt en het vinden van de kracht om moeilijke omstandigheden die je wél in de hand hebt, te veranderen.

Dank aan de collega's van de gemeenten die zich inzetten om zaken voor elkaar te krijgen rondom de crisisopvang. Dank aan de collega's van onze organisatie die zich zo flexibel opstelden of ervoor zorgden dat de dagdagelijkse werkzaamheden gewoon doorliepen.

Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die wij wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kenden we tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en de eerste contouren van verlofsparen. We zijn niet helemaal binnen de kaders gebleven. Met maar een afwijking van minder dan 1 % op onze begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, een goede prestatie geleverd.

Léon Houben

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

1.2 LEESWIJZER

Veiligheidsregio Zuid-Limburg blikt terug op de financiën en het beleid van 2022. Onze jaarrekening bestaat uit drie delen. In het eerste deel (deel A) is een managementsamenvatting te vinden. Daarin geven we een beeld wat de Veiligheidsregio doet en bieden we een overzicht van de inkomsten en uitgaven en andere financiële kerngetallen. In het tweede deel (deel B) is het complete jaarverslag te vinden met verantwoording per programma en in het derde deel (deel C) is de financiële jaarrekening opgenomen.

De toelichting wie verantwoordelijk is voor het opstellen van deze stukken, is al op de volgende pagina te lezen onder hoofdstuk 1.3: ‘bestuur’.

1.3 BESTUUR

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een verplichte gemeenschappelijke regeling die de gemeenten in Zuid-Limburg in stand houden. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter
		Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten - Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers - Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts - Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.4 DEEL A – SAMENVATTING VRZL JAARREKENING 2022

De jaarrekening VRZL 2022 in het kort:

1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze *pay-off*. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

1.4.2 Economisch beeld

We kunnen niet om de twee grote crises heen welke ook dit jaar een enorme impact hebben gehad op de taken van de VRZL, de laatste stuiptrekkingen van COVID-19 en de Oekraïne-crisis. Maar 2022 stond ook in het teken van de afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021.

Hoogwater in Limburg

In 2022 is op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van het COT een plan van aanpak opgesteld om concreet met verbeteringen aan de slag te gaan. Dat heeft onder meer geleid tot een aangepast Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg. Dat omvat nu ook de zijrivieren en een scenario voor een mogelijke dijkdoorbraak. Voor de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp zijn er veel kosten gemaakt. VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de Wet Tegemoetkoming Schade (WTS) alsook bij de Wet Veiligheidsregio's (WVR). Er heeft regelmatig overleg plaats gevonden met de schade-expert van het Nivre, die de schadeclaim beoordeelt, waarna uiteindelijk een taxatierapport wordt opgesteld. Het definitieve taxatierapport dient nog opgesteld te worden waarna door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beide claims beoordeeld worden. Wij hebben op 26 januari 2023 een beslisbrief ontvangen ten aanzien van onze claim WVR. Onze claim is volledig gehonoreerd. Wel zijn we nog in afwachting van onze WTS claim.

De doorlooptijd is erg lang ten aanzien van deze beoordeling en we hopen dat dit op korte termijn (in 2023) zal worden afgehandeld.

COVID-19

VRZL is in 2022 nog steeds druk aan het werk geweest om de ingediende financiële claim betreffende COVID-19 geaccepteerd en uitgekeerd te krijgen. In de maand december van 2022 hebben wij vanuit het Ministerie van VWS bericht ontvangen dat de door ons ingediende meerkosten over het jaar 2021 volledig zullen worden vergoed. Daarmee heeft er een definitieve afronding plaats gevonden ten aanzien van onze claim.

Oekraïne-crisis

Het jaar 2022 kende daarnaast een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen.

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is hiertoe onder meer een voorschot verstrekt en de meerkosten worden conform landelijk beleid gedeclareerd op basis van de vastgestelde en goedkeurende accountantsverklaring vóór 15 juli 2023. Met name de teams binnen bedrijfsvoering hebben extra inspanningen geleverd om de enorme stroom aan facturen, contracten, aangegane verplichtingen te matchen, te controleren, te verwerken en te declareren.

1.4.3 Financiële kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen: (bedragen x € 1.000) (zie hoofdstuk 3.3.2)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Resultaat 2022: (zie hoofdstuk 3.3.13)
Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het Algemeen Bestuur bedraagt - € 401.920 negatief (inclusief GHOR, € 15.037 positief).

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2022	Rekening 2022
Negatief resultaat over 2022 met verwerking positief resultaat GHOR	**-401.920**
Negatief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	-416.957
Positief resultaat GHOR	15.037

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om het negatief resultaat van de VRZL groot € 416.957 niet in mindering te brengen op de algemene reserve, maar incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Weerstandsvermogen VRZL: (zie hoofdstuk 2.4.1.5)
Op 31 december 2022 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve C&R en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van dit cijfer is de conclusie dat het geraamde weerstandsvermogen voor de Veiligheidsregio als geheel ruim onvoldoende is.

Structureel begrotingssaldo: (zie hoofdstuk 3.3.10)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	2020	2021	2022
Saldo baten en lasten	-2.392	-1.036	-255
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.072	916	-147
Begrotingssaldo na bestemming	**680**	**-120**	**-402**
Incidentele storting voorziening FLO	-	-1.000	-
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	-	191	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	-	90	-
Eenmalige uitkering CAO	-	-	-686
Incidentele storting voorziening groot onderhoud panden	-	-	-682
Hoogwaterramp	-	-	335
Incidentele stortingen algemene reserve	-362	-	
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	48	35	99
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	-	547	514
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	-	255	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	261	82
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	-	195
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallasten	-	-	-300
Afwijkingen begroting incidenteel	617		
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**303**	**379**	**-443**
Structureel begrotingssaldo	**377**	**-499**	**41**

Het structureel begrotingssaldo 2022 is € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

In 2021 is bestuurlijk gevraagd om met een oplossingsrichting te komen inzake de verwerking en waardering van de voorziening FLO. VRZL heeft samen met een ambtelijke werkgroep FLO een voorstel uitgewerkt om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO in de jaarrekening 2021. Het voorstel om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO heeft ertoe geleid dat we jaarlijks structureel € 560.000 extra doteren aan de voorziening FLO. Deze structurele dotatie wordt in eerste aanleg door VRZL opgevangen vanuit de eigen exploitatie en leidt in de basis tot een interne taakstelling voor VRZL, waarbij bekeken moet worden of dat een reëel scenario is. In 2021 is de extra dotatie van € 560.000 aan deze voorziening door VRZL vanuit incidentele middelen gefinancierd. Doordat in 2021 een structurele last is gedekt door incidentele meevallers sluit VRZL in 2021 met een structureel begrotingssaldo van € 499.000 negatief.

Het bestuur heeft uitgesproken en benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor deze interne taakstelling binnen VRZL. Daarmee moet volgens het bestuur gekeken worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Er mogen geen ontoelaatbare inhoudelijke gevolgen zijn.

In 2022 is er een zienswijzetraject opgestart richting deelnemende gemeenten inzake het verlenen van een extra structurele bijdrage door gemeenten met een omvang van € 560.000. In de vergadering van het algemeen bestuur van april 2023 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen en gezien de zienswijzen die we tot op heden hebben ontvangen verwachten wij dat dit tot een goedkeurend besluit zal leiden.

Voor het jaar 2022 heeft VRZL alles in het werk gesteld om deze extra dotatie aan de voorziening te doen. De herijking FLO die in 2022 heeft plaatsgevonden laat zien dat deze extra dotatie de komende jaren structureel van aard is.

Indien deze dotatie door VRZL dient te worden gedaan aan de voorziening zal er telkenmale vanuit incidentele middelen dekking te worden gevonden. Dit gaat echter ten koste van een interne taakstelling die steeds moeilijker wordt op te vangen gezien het feit dat er nog maar weinig reserves zijn die door vrijval kunnen bijdragen aan deze dekking. Daarnaast heeft VRZL in 2022 vacatures dienen te bevriezen om zo gelden vrij te maken voor dotatie voorziening FLO.

Door het bevriezen van vacatures in 2022 heeft de VRZL een begrotingssaldo na bestemming kunnen realiseren van € 402.000 negatief en daarmee een licht positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Voor het jaar 2023 is dit geen optie gezien de taken van de VRZL en de daarmee gepaard gaande personele capaciteit die daarvoor benodigd is. Het niet invullen van de vacatures in 2023 zal beteken dat er inhoudelijke gevolgen ontstaan doordat VRZL niet alle taken kan uitvoeren.

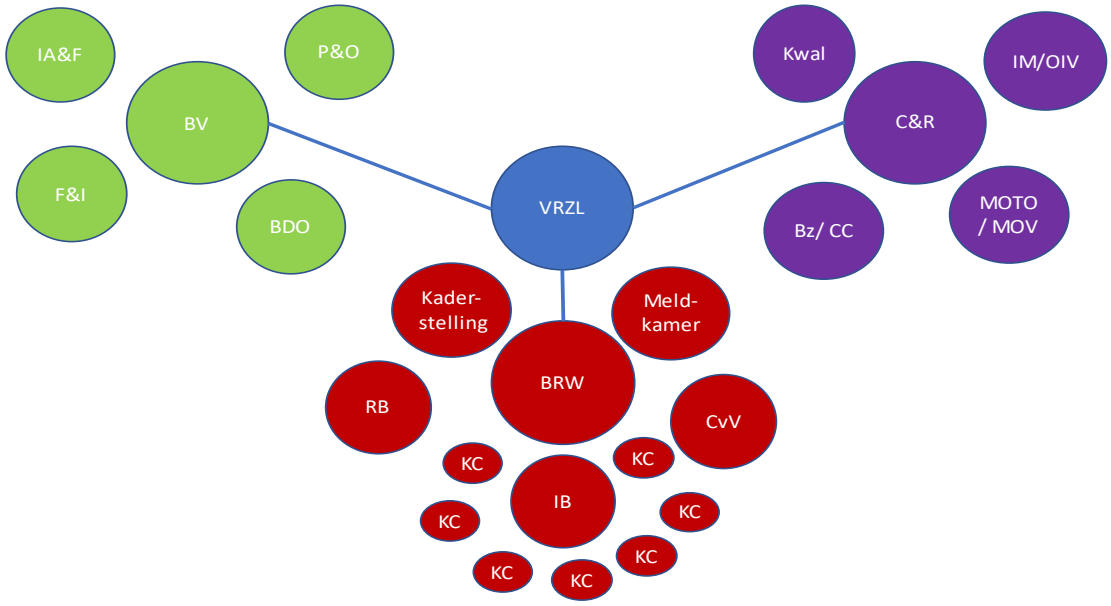
2 DEEL B – JAARVERSLAG

In dit deel volgt een verantwoording van de programma's Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweerzorg en Bedrijfsvoering waarin we ook toelichten wat ze doen en waar ze naartoe werken. We beginnen onze toelichting echter op concern niveau.

2.1 WIE WIJ ZIJN EN WAT ONS DOEL IS

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: dat van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en dat van Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

2.1.1 Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

2.1.2 Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

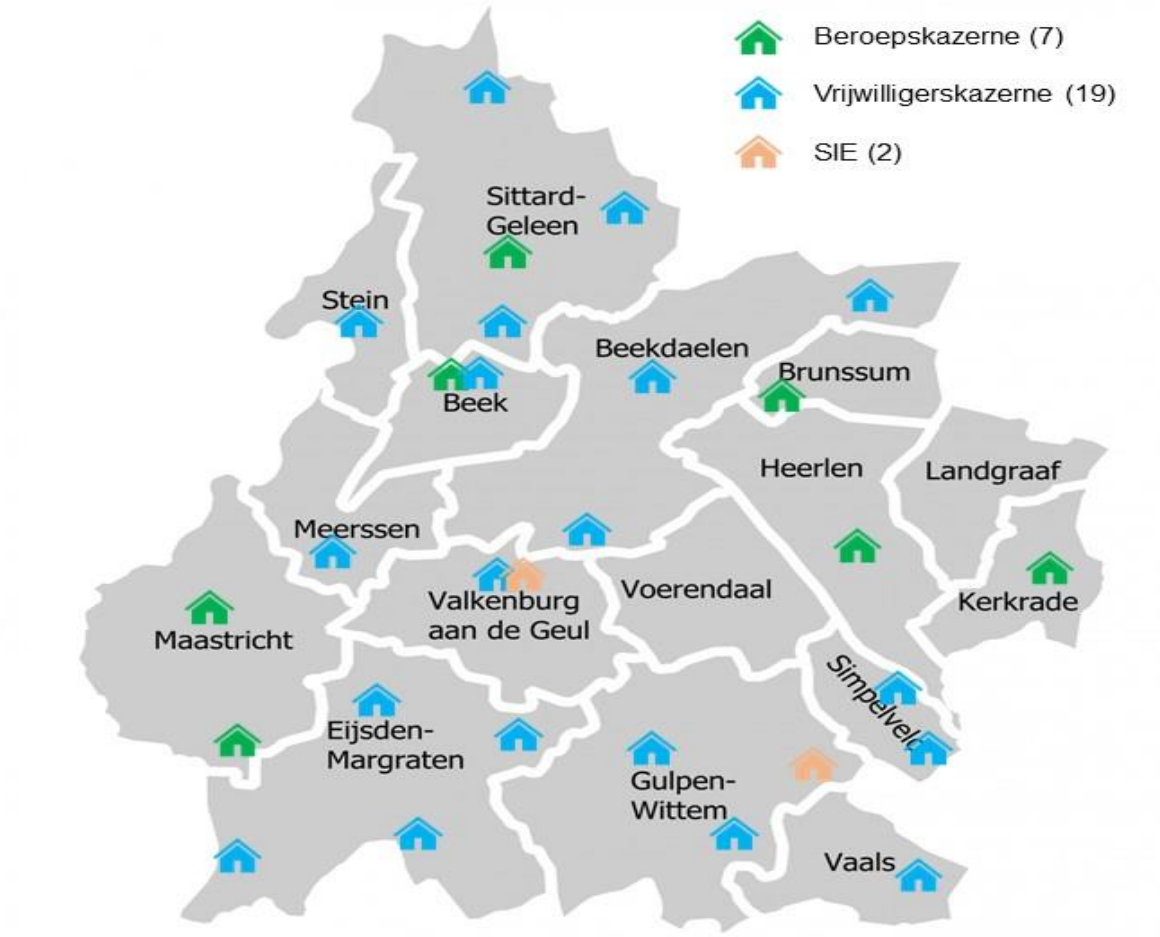
2.1.3 Doel

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

2.1.4 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

2.1.5 Beleidskader

Voor het functioneren van de organisatie binnen de bestuurlijk juridische context van een gemeenschappelijke regeling is een scala aan wettelijke regelgeving en bestuurlijke afspraken van toepassing. Belangrijke elementen daarin zijn bijvoorbeeld:

- Gemeenschappelijke regeling VRZL
- Organisatieverordening
- Controleverordening
- Verordening financieel beheer
- Treasurystatuut
- Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 VRZL
- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Diverse rampbestrijdingsplannen voor specifieke categorieën objecten
- Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienen te worden. Wij zullen het bestuur in 2023 meenemen in het plan van aanpak over de realisatie hiervan. De besluitvorming over de actualisering van de overige verordeningen heeft inmiddels plaatsgevonden en deze zijn bestuurlijk vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 8 juli 2022.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**53.480**	**51.687**	**59.675**	**66.633**
Lasten	**45.517**	**44.814**	**46.453**	**52.990**
Overhead	9.196	8.004	9.689	10.312
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.586**
Mutatie reserves	**-916**	**-1.141**	**148**	**147**
Resultaat	**-120**	**-**	**-**	**-402**

Het resultaat 2022 van VRZL bedraagt € 402.000 negatief en is samengesteld uit een negatief resultaat van € 417.000 voor VRZL (exclusief GHOR) en een resultaat van € 15.000 positief voor de GHOR. Het structurele begrotingssaldo 2022 bedraagt € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

Het tekort van € 402.000 is met name te verklaren door de dotatie in de voorziening verlofsparen die niet gedekt wordt uit algemene dekkingsmiddelen maar wel structureel van aard zijn. Daarnaast zijn de advieskosten fors gestegen in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Ook deze kosten worden niet gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen. In december heeft een eenmalige uitkering CAO plaatsgevonden die niet geheel gedekt wordt uit de incidentele vrijval reserves op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

Door over de hele breedte van de organisatie vacatures later te hebben ingevuld of invulling uitgesteld te hebben tot 2023 hebben we het tekort kunnen beperken tot € 402.000. Dat heeft tot gevolg dat het op sommige vlakken ‘piept en kraakt’ omdat we genoodzaakt waren te schuiven met de inzet van middelen. Hierdoor kent onze organisatie een personele capacitaire druk.

De extra personele capaciteit die wij hebben moeten inzetten op het dossier opvang ontheemden Oekraïne / crisisnoodopvang asielzoekers heeft de druk nog verder verhoogd.

Daarom moeten wij de vacatures vanaf 2023 ingevuld hebben, hetgeen zal leiden tot fors meer loonlasten vanaf 2023. De forse stijging van onder andere loonkosten, energiekosten, brandstofkosten en de fors hogere aanschaf- en onderhoudskosten door de hoge inflatie, zal een significante impact hebben op onze begroting 2023.

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting. De bijdrage gemeenten is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het Algemeen Bestuur.

2.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING (INCLUSIEF GHOR)

2.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, zoals gedefinieerd in er Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende clusters van activiteiten:

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg.
- EMRIC

In deze jaarrekening worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

2.2.2 Waar staan we voor?

Wij inventariseren de grootschalige risico's in onze veiligheidsregio en in een straal daar om heen. Als wij onze risico's kennen kunnen we ons daarop voorbereiden. Wij staan voor een adequate voorbereiding en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en voor het leveren van een adequate bijdrage op bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door een adequate uitvoering van onder meer risicobeheersing, communicatie en informatiemanagement. Een goed kwaliteitszorgsysteem maakt dat we daarin monitoren en verbeteren waar het kan.

Binnen bevolkingszorg komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet Veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven. Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten net zoals de overige interne partners brandweer, Politie en GHOR conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar ten behoeve van de GRIP-opschaling.

2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Door de vloeiende overgang van COVID-19 naar Oekraïne is er geen hersteltijd geweest voor de organisatie. We merken dat dit impact heeft op onze medewerkers en op de crisis-medewerkers van de aansloten partners en gemeenten. We zoeken naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises op de lange baan geschoven worden. Een aantal activiteiten is daarom in 2022 minder intensief opgepakt dan verwacht.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode. We hebben in 2022 daarom onder meer een Euregionale Meet & Greet georganiseerd waarbij crisisfunctionarissen van Nederland, Duitsland en België elkaar hebben ontmoet. Aan de hand van scenario's zijn de verschillen tussen de landen geduid en besproken.

De rol van VRZL in het project Koningsdag 2022 Maastricht was gericht op coördinatie, verbinding en samenwerking tussen de gemeente Maastricht en alle betrokken veiligheidspartners. De programma's brandweerzorg en C&R hadden beiden een nadrukkelijke rol in de voorbereiding en uitvoering en hebben nauw samengewerkt. De contacten en netwerken die hierbij ontstaan zijn, worden ook in de toekomst gebruikt.

Bevolkingszorg en evenementen
Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Een regionale ambtelijke adviesgroep adviseert gemeenten periodiek over alle voorkomende gemeentelijke thema's die hierin spelen.

Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Hierdoor heeft Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit ingezet voor genoemde crises en worden reguliere werkzaamheden (zowel binnen C&R als in de gemeenten) alleen waar nodig opgepakt.

Tot 25 februari 2022 waren evenementen nog niet toegestaan, of moesten voldoen aan strenge COVID-19 eisen. Vanuit VRZL heeft vanaf het begin van de COVID-19-crisis multidisciplinair overleg plaatsgevonden die de vaak veranderende regels voor evenementen bundelde en vertaalde naar gemeentelijke handvaten en bestuurlijk advies. Ook adviseerden we vanuit Bevolkingszorg continu richting de aangewezen ROL COVID-19 in het Operationeel Team van VRZL. Eind februari 2022 werd duidelijk dat het organiseren van evenementen weer toegestaan was. Het carnaval kon weer met grote groepen gevierd worden. Er leek een inhaalslag plaats te vinden. Na twee jaar opschorting was het jaar 2022 de uitgelezen periode om een evenement te organiseren. De rest van 2022 is door de meeste gemeenten gebruikt om de bulk aan evenementen, adequaat het hoofd te bieden. Ook gezien de tekorten in mensen en middelen die gemeenten en de evenementenwereld hard troffen. Vanuit het Limburgs Evenementen Orgaan zijn de reguliere werkzaamheden weer opgepakt en de jaarplanning is geactualiseerd.

Vanaf juni 2022 is begonnen met het proces tot herijking van het Provinciaal Risicoprofiel, in samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg Noord. In april 2023 moet het geüpdatet Provinciaal Risicoprofiel door het Algemeen Bestuur van de VRZL (en van VRLN) vastgesteld worden.

Vanaf 2022 wordt er gewerkt met een jaarlijks verslag van de coördinerend gemeentesecretaris over de geleverde prestaties binnen bevolkingszorg. Aandachtspunten daaruit zullen vanaf 2023 ook in de begroting meegenomen worden.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes: we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK hebben we in 2022 samengewerkt met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's hebben we samengewerkt om in Zuid-6 verband de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief). In 2022 hebben we verder gewerkt aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.

MOV en MOTO
Het actueel houden van de bestaande wettelijke plannen (Rampbestrijdingsplannen, multidisciplinaire informatiekaarten) gebeurt in een vierjaarlijkse cyclus. Het oefenprogramma is daarop afgestemd zodat ervaringen uit oefeningen alsmede evaluatiepunten vanuit kwaliteitszorg ook meegenomen kunnen worden in een volgende actualisatie. In 2022 zijn de rampbestrijdingsplannen (RBP) Hoogwater Limburg, Chemelot en Maastricht Aachen Airport geactualiseerd. Met name het RBP Hoogwater Limburg zal ook de komende jaren jaarlijks geactualiseerd worden omdat er nog veel evaluaties lopen na het Hoogwater van 2021, er nog veel maatregelen voorbereid worden en de impact daarvan invloed heeft op de noodzakelijke voorbereiding.

Nieuwe of geactualiseerde planvorming moet ook bij de crisisfunctionarissen bekend gemaakt en ingetraind worden. Daarnaast moeten we hen voorbereiden op onbekende risico's. Ook in 2022 is daarom specifiek ingezet op 1-op-1 coaching om de GRIP-functionarissen beter te faciliteren in hun eigen ontwikkeling. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden. Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL, is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. In 2022 hebben daartoe verschillende activiteiten plaatsgevonden zoals een bestuurlijke training acteren in de crisisstructuur, oefeningen voor het Regionaal Operationeel Team (ROT), de GRIP-workshopdagen, de genoemde euregionale Meet & Greet maar ook RBT Scenario-oefeningen.

Op het vlak van de planvorming is naast het actualiseren van de RBP's ook gewerkt aan het onderhoud van, Multidisciplinaire Inzet Kaarten (MIK's) en bereikbaarheidskaarten inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen. Het uitvoeren van de planning op het terrein van MOTO en MOV kon gelukkig voor een groot deel weer fysiek. De opgestelde oefenkalender kon in 2022 conform planning worden gerealiseerd.

Risico en Crisis Communicatie
Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan.

De komende jaren is er veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Daarnaast vroeg de crisiscommunicatie rondom COVID-19, de afhandeling van het Hoogwater en de opvang ontheemden vanwege de Oekraïne-crisis de nodige communicatie-tijd van medewerkers. Er werd voor 2022 wederom een enorme crisisinzet van VRZL verwacht. Deels hebben we dat moeten invullen met inhuurkrachten omdat er een groter en langduriger beroep op de crisisorganisatie werd gedaan dan de bestaande capaciteit kon invullen. Deze kosten van inhuur worden conform toezegging van het ministerie gedeclareerd en vergoed.

Kwaliteitszorg
Het kwaliteitszorgsysteem evolueert en wordt steeds steviger. Partners worden actiever betrokken bij evaluaties. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie en de mensen in de crisisorganisatie. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

We zijn aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio's en sinds 2022 ook bij het Netwerk Kennisregie, om zo goed mogelijk de ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise.

Alle GRIP incidenten binnen de VRZL zijn multidisciplinair en met input van de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten zijn verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten zijn vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. Ook andere dan GRIP-incidenten worden op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe is.

Waar we dachten in 2022 een einde aan de COVID-19 pandemie te gaan beleven en weer aandacht te kunnen geven aan reguliere werkzaamheden is er in de praktijk sprake geweest van een vloeiende overgang van COVID-19 naar Oekraïne. Het laatste COVID-19 overleg was de vrijdag voor Carnaval (laatste check of de voorbereiding daarop conform de regels plaatsvond) en de dag daarvoor viel Rusland Oekraïne binnen. De week daarna spraken wij voor het eerst over de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Inmiddels coördineren en faciliteren we ons bestuur in de opvang van reguliere asielzoekers, statushouders en andere aanverwante zaken. De periode van herstel na een crisis waar we na twee jaar COVID-19 en een Hoogwater zo naar snakten als organisatie is nog even op de lange baan geschoven. We merken dat veel collega's (intern maar ook van de gemeenten en andere partners) op hun laatste tandvlees lopen. We zullen op zoek moeten naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Het invulling geven aan het coördineren van langdurige crises zal op een andere manier georganiseerd worden. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting en het werk met betrekking tot onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen welke daarmee op de lange baan geschoven worden.

In 2023 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer duidelijker vorm krijgen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

In figuur 1 is het aantal GRIP-incidenten in 2022 weergegeven.

2022	
GRIP 1	10
GRIP 2 (inclusief OKO-opgeschaalde incidenten)	8
GRIP 3	0
GRIP 4	0
Totaal	**18**

Figuur 1. Aantal GRIP-incidenten in 2022

In 2022 is gewerkt aan implementatie van de geconstateerde verbeterpunten van de incidenten uit 2021 en de verbeterpunten die hieraan toegevoegd werden in de loop van 2022. Hiervoor wordt verwezen naar de Verbetermonitor januari-juni 2022 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 14 oktober 2022) en de Verbetermonitor 2022 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 13/14 april 2023).

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Dat is in 2022-2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar aan bijgedragen.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten.

Na afloop van de crisissituatie rondom COVID-19 is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne de nodige tijd. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg kende een enorme inhaalslag in 2022 en zal ook de komende jaren veel aandacht vragen.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de jaarrekening van de GGD Zuid Limburg en de jaarverantwoording van de GHOR.

2.2.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**568**	**244**	**279**	**264**
Lasten	**5.867**	**5.593**	**5.435**	**5.539**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	10
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**10**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	195	195
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-195**	**-195**
Resultaat	**-5.299**	**-5.349**	**-4.961**	**-5.090**

Toelichting:
Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De prognose van het programma C&R ligt in lijn met de vastgestelde begroting 2022 na wijziging.

2.3 PROGRAMMA BRANDWEERZORG

2.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

2.3.2 Waar staan we voor?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. Daarnaast bestrijden we brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Hieronder volgt per team een omschrijving van de bereikte resultaten.

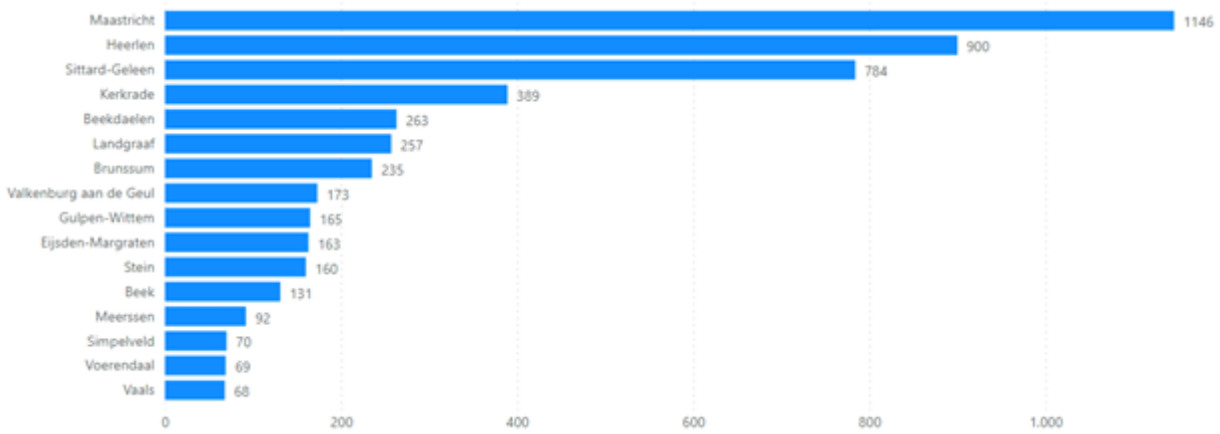
Incidentbestrijding

Dit onderdeel vormt de kern van de brandweerorganisatie. 24 uur per dag en 365 dagen per jaar staat de operationele brandweerorganisatie paraat. Het onderdeel Incidentbestrijding omvat de repressieve taakuitvoering van de brandweer. Deze taak wordt uitgevoerd vanuit 26 kazernes die voor 16 gemeenten in ons verzorgingsgebied brandweerzorg leveren.

Repressieve Brandweerzorg wordt geleverd in de vorm van:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidenten bestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen

De incidenten in 2022 zijn weergegeven in figuur 2 uitgesplitst naar gemeenten.

Figuur 2. Aantal inzetten per gemeente in 2022

Kazernes
De kazernes hebben een lokale functie en kunnen een functie vervullen voor de omliggende gemeenten. Een aantal kazernes heeft daarnaast een regionale functie of een functie als servicecentrum. Een Service Centrum beheert (aanschaffen, onderhouden, afstoten) materieel en materiaal behorende tot het domein. De Service Centra bevinden zich in de beroepskazernes en bedienen de hele regio vanuit hun eigen specialisme.

SC gebruiksgoederen, oefenmiddelen, transport (Maastricht Noord)
Vanuit Maastricht Noord worden alle kazernes voorzien van de benodigde verbruiksgoederen. Dit zijn niet alleen huishoudelijke producten, maar ook uitruk-gerelateerde producten. Door het slim en regionaal inkopen worden zo veel mogelijk kosten bespaard en de interne 'klanten' goed gefaciliteerd.

Daarnaast koopt, onderhoudt en keurt deze kazerne alle middelen die gebruikt worden tijdens oefeningen bij alle kazernes in Zuid-Limburg. In 2022 is een project gestart voor het inrichten van HV-oefenkarren, waardoor het voor de kazernes eenvoudiger wordt om te kunnen oefenen met specifieke materialen van de hulpverleningsvoertuigen zonder deze voertuigen iedere keer "uit de uitruk te halen". Afronding wordt verwacht in 2023.

Vanuit Maastricht Noord dragen we ook zorg voor alle logistieke bewegingen van goederen en materialen tussen de kazernes en service centra in Zuid-Limburg, reinigen we de vuilwerkpakken en toebehoren na een uitruk of oefening, reinigen en onderhouden we de pakken en uitrusting van het oppervlakte reddingsteam. Met ruim 5200 inzetten per jaar (zie figuur 2).

SC verbindingen, kleding, slangen en armaturen (Kerkrade)
Het SC Verbindingen draagt zorg voor producten die gelieerd zijn aan verbindingen en of verbindingsmiddelen. Het gaat dan onder andere om portofoons, mobilofoons en pagers, kazernealarmering en lichtkranten. Dit houdt in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan deze producten.
De producten van het SC Verbindingen bestaan in groeiende mate uit ICT-oplossingen. Er is steeds meer sprake van overlap met Operationele Informatie Voorziening (OIV) en ICT. In 2022 is verder ingezet op samenwerking met OIV en ICT op productniveau om toekomstbestendig te worden.

Kerkrade draagt ook zorg voor alle kleding en bijpassend schoeisel per kledingsoort die door medewerkers van de veiligheidsregio gedragen en vanuit de dienst verstrekt wordt. Vanuit Kerkrade dragen we ook zorg voor al het materieel waar water door heen gaat.
Dit houdt voor het reguliere proces in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan dit materieel.

SC Grote Voertuigen (Brunssum)
Het SC Grote Voertuigen is verantwoordelijk voor alle (brandweer)voertuigen zwaarder dan 3.500 kg en containers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het SC GRV zorgt 24/7 voor de inzetbaarheid van een 60-tal brandweervoertuigen zoals tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, haakarmvoertuigen, bakwagens en een 30-tal containers in de gehele regio.

Het SC GRV draagt zorg voor projecten zoals aanbesteding, aanschaf, bouwbegeleiding, ombouw en implementatie van nieuwe voertuigen en containers.

Het SC GRV voert onderhoud werkzaamheden uit, verhelpt zelf storingen /verricht reparaties zowel ter plaatse als in de werkplaatsen. Werkzaamheden aan chassis, keuringen en schades worden deels uitgegeven aan dealers. Het SC GRV heeft reserve tankautospuiten ter beschikking die als vervanging op de kazernes worden gewisseld.

SC persoonlijke beschermingsmiddelen, adembescherming (Heerlen en Maastricht Zuid)
De medewerkers incidentbestrijding van de kazernes Heerlen en Maastricht Zuid verzorgen het onderhoud en keuringen van de ademlucht apparatuur voor alle 26 kazernes in Zuid-Limburg.

Vanuit kazerne Heerlen worden tevens de blushelmen onderhouden en kazerne Maastricht Zuid is daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud van de duikapparatuur. Ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is een strategisch servicecentrum binnen incidentbestrijding. Daarom worden de medewerkers jaarlijks (2022:30) geschoold bij de firma Dräger om deze werkzaamheden uit te mogen voeren.

SC bepakking en kleine voertuigen (Sittard-West)
SC kleine voertuigen verzorgt het beheer en onderhoud van alle kleine voertuigen van VRZL. Tevens onderhoudt het SC de boten en aanhangers die in gebruik zijn. Naast het beheer en onderhoud zijn we ook verantwoordelijk voor de vervanging van de voertuigen. In 2022 zijn we bezig geweest met de aanbesteding van de voertuigen voor de piketfunctionarissen. Deze voertuigen worden in 2023 geleverd.

Het SC bepakkingen is verantwoordelijk voor de bepakking van alle voertuigen van incidentbestrijding. Het SC bepakkingen houdt zich bezig met het controleren, keuren en vervangen van de bepakking. Wekelijks komen er voertuigen naar Sittard voor de jaarlijkse controle. Op deze manier blijft de bepakking up-to-date en gekeurd. Projecten die in 2022 gerealiseerd zijn, zijn onder andere de aanschaf van rookstoppers, emergency plugs en het vervangen van het redgereedschap op alle tankautospuiten door accu-aangedreven redgereedschap

SC Bedrijfsvoering (Beek)
SC Bedrijfsvoering geeft uitvoering aan een 15-tal administratieve werkprocessen van zowel het programma Brandweerzorg alsook het programma Bedrijfsvoering. Hierbij kan gedacht worden aan het verwerken, controleren en klaarzetten van declaraties, registeren van verlof en beheer van alle tankpassen.

Daarnaast is SC Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het functioneel beheer van ondersteunende programma's als Topdesk en AG5, voor de regionale roosters van de repressieve dienst en voor het aansturen van de multifunctionele poule. Het speerpunt van SC Bedrijfsvoering is 'andere afdelingen ontzorgen in de uitvoering van administratieve processen voor zover dat past binnen de capaciteit van het SC'.

Vakbekwaamheid / Centrum voor Vakmanschap
De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient te allen tijde op orde te zijn. Dat vraagt een gedegen voorbereiding en hoge mate van deskundigheid. De brandweer investeert continu in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving.

Alle opleidings- en oefenactiviteiten worden, na versoepeling van de COVID-19-maatregelen, weer in de volle breedte georganiseerd en aangeboden.

Centraal stond in 2022 en staat in 2023 de bijscholing rondom de 'basisprincipes brandbestrijding'. Er wordt vernieuwend gewerkt, waarbij leren ook leuk mag zijn. Voorbeeld hiervan is de inzet van Skills-lab voor alle repressieve medewerkers. In een uitdagende escaperoom werden de skills van de professionals en het bevorderen van de communicatie en samenwerking getraind, alles geënt op de vijf basisprincipes brandbestrijding.

De afgelopen periode stond ook in het teken van de bijscholing van onze instructeurs inzake tunnelbrandbestrijding en ondergrondse infra op een trainingscentrum te Zwitserland. De bijscholing van alle chauffeurs (in totaal 400) is gestart in de gehele regio en officieren zijn getraind op de onderwerpen situationele commandovoering, brandbestrijding en rookverspreiding.

Naast de bijscholingen hebben we voortdurend 120 tot 150 cursisten in opleiding voor een repressieve functie. De planning c.q. beschikbaarheid van instructeurs en opleiders voor al deze activiteiten wordt een steeds grotere uitdaging. Mede hierdoor is het realistisch oefenen in het kader van de 'basisprincipes brandbestrijding' uitgesteld tot medio 2023.

Meldkamer
De meldkamer is per 21 juni 2022 aangesloten op de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Dit proces is goed verlopen en maakt het mogelijk dat de meldkamers in het land dezelfde systemen gebruiken en elkaar beter kunnen helpen bij overloop, uitval of andere problemen.

Daarnaast hebben we vanaf 1 november 2022 24x7 een Calamiteiten Coördinator (CaCo) in dienst. We zijn druk bezig geweest met de formatie op orde te brengen. De dienstverlening van de meldkamer is niet in het geding geweest maar met name de personele bezetting heeft in 2022 wel eens kopzorgen veroorzaakt.

Risicobeheersing
Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering.

Voor het thema Risicobeheersing is op 2 december 2021 in de tweede sessie van de Bestuurlijke Dialoog Brandweerzorg Zuid-Limburg het gesprek aangegaan met het Algemeen Bestuur (AB). Dit heeft geresulteerd in een eindproduct 'Visie op inrichting Risicobeheersing'. Deze visie is in april 2022 door het AB vastgesteld en wordt onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL.

De veiligheidsregio werkt risicogericht en richt zich vooral op het creëren en instandhouding van een veilige leefomgeving, een veilige incidentbestrijding en op bewustwording en zelfredzaamheid

In het thema 'Voorkomen van brand' krijgt de veiligheidsregio een steeds belangrijkere rol. In het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet (van controleur naar adviseur) heeft de veiligheidsregio samen met de gemeenten gewerkt aan integrale veiligheidsplannen (IVP's) waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden per gemeente.

In oktober 2022 is het brandweer-risicoprofiel (ist-situatie) door het AB vastgesteld. Dit risicoprofiel is afgeleid van het provinciale risicoprofiel en geeft specifiek inzicht in de brandweer-risico's in Zuid-Limburg en hoe de brandweerorganisatie hier (met name repressief) op ingericht is. Ook geeft het een beeld van trends (op basis van de incidenthistorie) en ontwikkelingen (zoals de klimaatverandering en de energietransitie) en de (mogelijke) consequenties daarvan voor de (brandweer)organisatie.

Omdat het palet aan risico's continu in beweging is en steeds opnieuw geïnventariseerd en geanalyseerd moet worden (om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen), wordt het statisch brandweer risicoprofiel omgevormd tot een dynamisch exemplaar. Het dynamisch brandweer risicoprofiel (soll-situatie) is gebaseerd op databronnen die realtime (of periodiek) geactualiseerd worden, wordt weergegeven in digitale tools zoals een geoviewer en een dashboard en zoomt in op gemeente- en op buurtniveau. Het is voornamelijk bedoeld als middel om in gesprek te gaan met gemeenten over het afdekken van risico's maar zal ook gebruikt worden bij advisering (ten aanzien van omgevingsvisie, -plan en -vergunning). Voor het dynamisch brandweer risicoprofiel is een procesbeschrijving opgesteld, waar in 2023 nader invulling aan gegeven wordt.

In het jaar 2022 zijn op de respectievelijke aandachtsgebieden resultaten geboekt. Dit heeft plaatsgevonden naast de extra taken die het team risicobeheersing heeft uitgevoerd voor de locaties vluchtelingen Oekraïne en asielzoekers. Het team risicobeheersing kent een verdeling naar ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven.

Onderstaand een niet uitputtende opsomming van gerealiseerde zaken:

<u>Ruimtelijke veiligheid</u>
Heeft in 2022 66 adviezen ruimtelijke ordening en 38 adviezen bij milieuvergunningen opgeleverd. Daarnaast heeft dit onderdeel in het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet bijdragen geleverd in onder meer handreiking externe veiligheid Sittard-Geleen, de omgevingsvisie van Sittard-Geleen en van Beekdaelen, het ambitiedocument externe veiligheid van Kerkrade.
Daarnaast is er deelgenomen aan de regionale werkgroep omgevingstafel, de regionale werkgroep omgevingsplan, het projectleidersoverleg Omgevingswet en is er regionaal geoefend met de omgevingswet.

Ook is in 2022 meegewerkt aan/ deelgenomen aan/ verder gewerkt aan het brandweer Risicoprofiel, het project Veilige Energie Transitie, zaakgericht werken VTH, Communicatie risicobeheersing (Omgevingswet, Brandweerrisicoprofiel en Integraal Veiligheidsplan, een workshop zelfredzaamheid bij Chemelot incidenten voor zorginstellingen en overleg over de bereikbaarheid gedurende de verbreding A2.

<u>Industriële veiligheid</u>
Dit team is belast met de veiligheid rondom industriële objecten in onze veiligheidsregio. Het gaat dan om 15 zogenaamde Brzo-bedrijven (Chemelot geldt als 1 bedrijf met 20 deelinrichtingen verdeeld over 12 site-users). In 2022 zijn 27 Brzo-inspecties uitgevoerd. Daarnaast zijn 8 veiligheidsrapporten beoordeeld en 27 aanvragen, voornamelijk milieuvergunningen, van Brzo-bedrijven van advies voorzien. In 2022 is tevens de aanwijzing van de bedrijfsbrandweer van Chemelot geactualiseerd.

<u>Brandveiligheid</u>
Binnen dit onderdeel zijn in 2022 416 handhavingsadviezen afgegeven, 200 evenementenvergunningen behandeld en 1.019 adviezen bij vergunningen verstrekt.

Brandveilig leven (BVL)
Dit onderdeel is continu bezig met de bewustwording rondom met name het onderwerp brandveiligheid. Daarvoor zijn diverse producten geleverd zoals onder meer herhalingstraining interne Ambassadeur BVL, voorlichting BVL via sociale media, TV Maastricht, magazine wooncorporaties, Senioren Limburg, deelname aan regulier overleg met wooncorporaties met voor 2022 als belangrijkste thema rookmelderplicht 'juni 2022' in bestaande bouw, rookmeldercampagne in verband met rookmelderplicht 1 juli 2022, voorlichting aan de Katholieke Bond van Ouderen, voorlichting aan diverse basisscholen, voorlichting gegeven aan gastouder gezinnen.

Kaderstelling
De resultaten van het team Kaderstelling zijn onder te verdelen in een drietal thema's te weten, 'beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning', 'bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning' en 'operationele ondersteuning'.

Op het gebied van beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning is een significante bijdrage geleverd aan de bestuurlijke dialoog met het bestuur. Het team is hiervoor in 2022 gestart met het opstellen van het dekkingsplan 2022-2023 en de dataverzameling en -analyse ten behoeve van het dekkingsplan 2024-2027. Ook draagt het team binnen dit thema zorg voor de input ten behoeve van het brandweer risicoprofiel dat in het kader van de bestuurlijke dialoog wordt opgesteld.

Op het gebied van bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning zijn er diverse projecten gerealiseerd Zo is een bijdrage geleverd aan de aankoop en implementatie van een nieuw repressief informatiesysteem (genaamd LiveOP), is een bijdrage geleverd aan de overgang naar het Landelijke Meldkamer Systeem en is de aanbesteding afgerond voor nieuwe kleine voertuigen.

Ook is een scan van de beheersmatige werkzaamheden op de beroepskazernes gemaakt, waarbij is gekeken op welke wijze doorontwikkeling van de beheersmatige werkzaamheden mogelijk is. Daarnaast heeft de uitvoering van projecten conform meerjareninvesteringsplan (MIP) plaatsgevonden, te denken valt hierbij aan de aanbesteding van nieuwe redvoertuigen, watertransportsystemen etc., welke dit jaar in gebruik zijn genomen.

Ook zijn alle Arbo-taken in de eerste helft van 2022 (ad hoc en conform planning) uitgevoerd. Tevens is gestart met de verbeterpunten uit de evaluaties rondom de hoogwaterramp 2021 in Limburg. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld.

Binnen de operationele ondersteuning heeft het team een bijdrage geleverd aan de crisisinzet van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg in deze periode. Zo is veel capaciteit geleverd aan het interne coördinatieteam voor de effecten van COVID-19. Hierbij horen ook de afbouw van de maatregelen en het monitoren van de dagelijkse ontwikkelingen.

Verder is er capaciteit geleverd ten behoeve van de regionale crisisteams voor onder andere de vluchtelingenproblematiek en de effecten van de oorlog in de Oekraïne. Meer in de reguliere processen heeft coördinatie van brandonderzoek plaatsgevonden, waarbij door de energiecrisis ook vaker onderzoek is gedaan naar onveilige situaties in de huiselijke omgeving.

Ook regulier is de bijdrage aan de Euregionale samenwerking (EMRIC) op het gebied van logistieke afstemming en het opzetten van oefeningen waarbij in 2022 aanvullend aan de reguliere bijdrage een start is gemaakt met de evaluatie van de gemaakte afspraken binnen EMRIC.

Aanvullend aan de reguliere taken van Kaderstelling heeft intensivering van de samenwerking met Chemelot plaatsgevonden door middel van oefeningen (lokaal maar ook op GRIP niveau). Qua innovatie is tenslotte aansluiting gezocht bij het landelijke project digitale verkenning met als doel snel(lere) beeldvorming borgen bij incidenten.

2.3.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**2.189**	**347**	**5.753**	**12.453**
Lasten	**39.650**	**39.221**	**41.018**	**47.451**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.517
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.517**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	3.738	5.601	3.476	3.476
Mutatie reserves	**-369**	**-1.081**	**857**	**856**
Resultaat	**-36.895**	**-37.793**	**-39.507**	**-39.371**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. In de begroting na wijziging 2022 bedragen de begrote huisvestingskosten voor Oekraïne en noodopvang asielzoekers € 4,5 mln. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 132.000) betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

2.4 PARAGRAFEN

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1.1 Definities

Het ***weerstandsvermogen*** kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De ***weerstandscapaciteit*** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.4.1.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Energiekosten
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

2.4.1.3 Risico's

In het kader van de jaarrekening VRZL wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft waar VRZL rekening mee dient te houden en die een mogelijke impact kennen voor deelnemende gemeenten.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven. Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. We hebben in de tabel rekening gehouden met aanscherpingen die maken dat de verhouding anders is geworden.

Natuurlijk geldt dat risicomanagement ‘going concern’ zal blijven. Het beoordelen van de risico’s heeft derhalve een cyclisch karakter en loopt mee met het verschijnen van de P&C documenten.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfs-voering
1.	**CAO-ontwikkelingen 2023**	1.476.180	100%	1.476.180			
2.	**Energiekosten**	1.358.700	100%	1.358.700			
3.	**Vrijwilligheid**	500.000	75%		375.000		
4.	**Technologische ontwikkelingen**	500.000	50%	250.000			
5.	**Verduurzaming / Milieu-eisen**	1.000.000	75%	750.000			
6.	**Datalekken / Informatiebeveiliging**	800.000	50%		133.333	133.333	133.333
7.	**Krapte arbeidsmarkt**	250.000	75%		62.500	62.500	62.500
8.	**Omgevingswet**	100.000	75%		75.000		
9.	**Wet open overheid (Woo)**	100.000	75%				75.000
10.	**Oekraïne**	PM					
11.	**CNO Asielzoekers / Uithuisplaatsing statushouders**	PM					
12.	**Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog**	PM					
13.	**Verlofsparen**	PM					
14.	**Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's**	PM					
				3.834.880	**645.833**	**195.833**	**270.833**

- **CAO ontwikkelingen 2023:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), zullen we de “gemiste” prijscompensatie nu niet vertalen in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

  VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

Omdat de situatie per instelling verschilt, kunnen gemeenten met deze extra middelen zorgen voor maatwerk om te voorkomen dat instellingen in de problemen komen door de hogere kosten. Deze extra compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen. De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de septembercirculaire 2023 en kennen een incidenteel karakter.

Voor 2023 is de stijging van de energiekosten niet op te vangen zonder aanvullende middelen. VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken.

- **Vrijwilligheid:** Een landelijk thema is de Vrijwilligheid. Dit is aan verandering onderhevig en de gekozen verandering heeft een financiële impact. De oplossing die uiteindelijk gekozen zal worden heeft een sterke impact op financieel gebied, nog los van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Dit impliceert een financieel risico voor de deelnemende gemeenten.

  Ten opzichte van 2022 is dit risico in 2023 gedaald van € 1.500.000 naar € 500.000 waarbij ook de kans dat dit risico zich voordoet is gedaald van 90% naar 75%.

  De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er een Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg is opgesteld die door de Tweede Kamer 2023 wordt behandeld en waarbij ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor brandweerzorg.

  De verwachting is dat belangrijke thema's aan de orde zullen komen zoals de wijze van financiering en de hoogte daarvan, bestuurlijke verhoudingen en bevoegdheden, verankering van de rol van de veiligheidsregio's bij brandweerzorg, crisisbeheersing, bevolkingszorg en de taak van de GHOR.

- **Technologische ontwikkelingen:** De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Ten aanzien van 2022 is de kans dat dit zich voordoet in 2023 teruggebracht van 95% naar 50%, en daarmee het bedrag, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Verduurzaming / milieu eisen:** Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2022 is dit risico gelijk gebleven. Verduurzaming is ook onderdeel van de bestuurlijke dialoog huisvesting. De effecten daarvan zullen in de toekomst meegenomen worden.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Indien VRZL het predicaat vitale organisatie gaat krijgen in de toekomst betekent dit dat onze informatiebeveiliging moet voldoen aan de BIO norm 5. Dit is de hoogste norm en kan structurele meerkosten met zich meebrengen die nu nog niet in te schatten zijn.

- **Krapte arbeidsmarkt:** Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. Dit risico is ten opzichte van 2021 niet gewijzigd.

- **Omgevingswet:** Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

  Ten opzichte van 2022 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact en kans van dit risico bij te stellen in 2023. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden.

- **Wet open overheid (Woo)**: De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

  Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

  Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

  De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

- **Opvang ontheemden Oekraïne:** Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage conform het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen. Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

  De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 4,7 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

  Conform het bekostigingsbesluit zullen de gemaakte kosten door VRZL volledig vergoed gaan worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid echter bestaat het risico dat we niet alle kosten volledig vergoed gaan krijgen hoewel we dit wel verwachten.

- **Crisisnoodopvang Asielzoekers (CNO):** Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt. Eind november ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald.

  Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. VRZL gaat de gemaakte kosten 2022 ten aanzien van CNO declareren bij het COA. We verwachten dat alle door VRZL gemaakte kosten vergoed zullen worden.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:** Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:** Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk.

  Voor deze uren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL gebruik gaan maken hiervan met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, wij hiervoor mogelijk een beroep zullen doen op deelnemende gemeenten VRZL aangezien voor deze autonome ontwikkeling geen ruimte is binnen de begroting van VRZL.

  Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met accountant.

- **Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's:** Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds), waarmee de veiligheidsregio's in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

  De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn een expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.

  Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking in een waarborgfonds op termijn een besparing op doordat de verhouding schade-premie van de ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Of dat ook gaat gelden voor VRZL is nu niet bekend aangezien eerst de hoogte en bijdrage hieraan bekend moeten zijn.

2.4.1.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4.1.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2021 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.4.1.6 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden	27.497	27.497	25.379	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	4.108	924	14.179	924	924
C	Overlopende passiva	16.697	26.183	11.770	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.410	27.745	25.018	27.745	27.745
F	Liquide middelen	149	134	140	134	134
G	Overlopende activa	190	607	447	607	607
H	Totale baten	53.480	51.667	66.633	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**42,17%**	**50,55%**	**37,78%**	**40,57%**	**35,53%**
1B	**Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Vaste schulden	27.497	27.497	25.379	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	4.108	924	14.179	924	924
C	Overlopende passiva	16.697	26.183	11.770	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.410	27.745	25.018	27.745	27.745
F	Liquide middelen	149	134	140	134	134
G	Overlopende activa	190	607	447	607	607
H	Totale baten	53.480	51.667	66.633	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**42,17%**	**50,55%**	**37,78%**	**40,57%**	**35,53%**
2.	**Solvabiliteitsratio [3]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Eigen vermogen	4.761	8.130	4.789	2.602	2.224
B	Balanstotaal	60.198	43.310	63.224	60.200	60.200
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,91%**	**18,77%**	**7,57%**	**4,32%**	**3,69%**
3.	**Structurele exploitatieruimte [4]**	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
A	Totale structurele lasten	52.316	52.827	54.748	54.904	55.934
B	Totale structurele baten	51.999	51.687	55.524	53.920	55.556
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	3.369	4.520	4.032	3.574	3.682
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.187	5.661	3.295	3.669	4.031
E	Totale baten	53.480	51.687	66.633	53.920	55.556
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-0,93%**	**0,00%**	**0,06%**	**-1,65%**	**-0,05%**

De solvabiliteit lijkt ten opzichte van de begroting verslechterd te zijn. Echter in de begroting is de voorziening FLO nog verwerkt als zijnde een reserve. Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is de reserve FLO verwerkt als een voorziening FLO. Hierdoor dient in de begrotingscijfers € 4,1 miljoen gecorrigeerd te worden op de reserves. Als we deze post corrigeren in de begroting (€ 4,1 miljoen minder reserves) komen we tot een begroot solvabiliteitspercentage van 9,31% welke in lijn ligt met de realisatie.

De structurele exploitatieruimte bedraagt 0,06% hetgeen neerkomt op een klein positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Het structureel begrotingssaldo is verder toegelicht in de jaarrekening in paragraaf 3.4.10.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van dit meerjarig investeringsplan hebben er vervangingsinvesteringen plaatsgevonden in 2022.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan. In 2022 heeft een extra incidentele dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit om de voorziening uit te lijnen op basis van de huidige prijsontwikkelingen. De gerealiseerde onderhoudskosten van de panden zijn in 2022 onttrokken aan de voorziening.

2.4.3 Financiering

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2022	2e kw. 2022	3e kw. 2022	4e kw. 2022	2022
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	59.527	59.527	59.527	59.527	59.527
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	4.881	4.881	4.881	4.881	4.881
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	11.764	7.644	8.065	12.051	12.051
	Schuld in rekening courant	413	413	413	406	406
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	154	155	144	140	140
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	22.527	28.662	13.409	25.018	25.018
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.504	-20.759	-5.075	-12.701	-12.701
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.881	4.881	4.881	4.881	4.881
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	15.385	25.641	9.957	17.583	17.583

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2022
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	2.117
3	Renterisico (1+2)	2.117
4	Renterisiconorm	11.905
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	9.788
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-

Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	59.527
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	11.905

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Renteschema	2022
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	459
b	De externe rentebaten	27
	Saldo rentelasten en rentebaten	**432**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**432**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**432**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**432**

2.4.4 Bedrijfsvoering

2.4.4.1 Wie zijn we?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën & Inkoop (F & I)
- Personeel & Organisatieontwikkeling (P & O)
- Informatie, Automatisering & Facilitair (I, A & F)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

2.4.4.2 Waar staan we voor?

Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen vanaf 2022 verder doorontwikkeld worden.

2.4.4.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Bedrijfsvoering algemeen

Ook in 2022 is gewerkt aan de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering binnen VRZL. Zo is in 2022 in overleg met de directie en leidinggevenden binnen de organisatie de bedrijfsvoeringsfilosofie vastgesteld. De bedrijfsvoeringsfilosofie gaat in op de wijze waarop bedrijfsvoering in gezamenlijkheid (als één programma) invulling geeft aan de sturende en ondersteunende processen binnen VRZL.
Daartoe heeft in 2022 een zogenaamde klantarena plaatsgevonden, geïnitieerd vanuit Bedrijfsvoering, waarbij met leidinggevenden vanuit de primaire programma's gekeken is naar de klantbeleving van de 'klanten' van Bedrijfsvoering. Verbeterpunten die hieruit naar voren zijn gekomen zijn of worden samen opgepakt.

In 2022 is besloten om één Bedrijfsvoerings-ondersteunend systeem te gaan aanbesteden. Een systeem dat het gehele programma Bedrijfsvoering ondersteunt in haar processen. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart, de verwachting is dat de aanbesteding in 2023 gerealiseerd zal worden.

BDO

Team BDO ondersteunt bestuur en directie in de breedste zin van het woord. Het jaar 2022 stond voor BDO in het teken van (de nasleep van) de COVID-19-crisis, de Hoogwaterramp, de Oekraïne crisis en daaropvolgend de asielcrisis, o.a. door het faciliteren van de (bestuurlijke) afstemmingsoverleggen die in het jaar 2022 26 keer op deze thema's hebben plaatsgevonden.

Daarnaast bood BDO ondersteuning bij de reguliere bestuurscyclus van het bestuur VRZL en bij het doorlopen van verschillende zienswijze procedures bij de gemeenteraden van onze deelnemende gemeenten. Ook werd aanhaking bij landelijke platforms zoals het Veiligheidsberaad en de RCDV en de aangesloten vakraden gefaciliteerd.

In 2022 is verder invulling gegeven aan het actualiseren van de P&C-cyclus en het mede-ondersteunen van de introductie van de digitale A3-systematiek voor jaarplannen. Dat draagt onder meer bij aan beter inzicht in de voortgang binnen de organisatie. Specifiek werd in 2022 werk gemaakt van de verdere uitwerking van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg en werd een start gemaakt met de opzet voor het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027.

Communicatie is vanaf de tweede helft van 2022 ondergebracht binnen team BDO met een eigen coördinator. Communicatie ondersteunt in de brede zin de beeldvorming rondom de organisatie, de uitstraling naar buiten (en naar binnen) en de wijze waarop daaraan invulling wordt gegeven, in woord, geschrift, gebaar en gedrag.

F & I
Binnen Financiën en Inkoop zijn we bezig met de implementatie van een nieuw financieel pakket in combinatie met een Purchase-to-Pay systeem die de financiële beheersing van de Veiligheidsregio gaat verbeteren. We streven ernaar om per 1 januari 2024 live te gaan met dit nieuwe financiële systeem. Daarbij worden alle contracten binnen de Veiligheidsregio geïnventariseerd en tegen het licht gehouden. We streven ernaar om het contractenregister in 2023 op orde te hebben.

Het traject om te komen tot een financiële rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023 ligt op schema. De benodigde documenten daarvoor zijn door het Bestuur in 2022 vastgesteld. De financiële processen zijn beschreven en de risico's zijn benoemd. De interne controlewerkzaamheden zijn opgestart. Met ingang van 2023 zal als onderdeel van de managementrapportage gerapporteerd worden over de voortgang van de interne controlewerkzaamheden.

P & O
Per juli 2022 is er sprake van een nieuwe directiestructuur binnen VRZL. De wijziging in de directiestructuur heeft ertoe geleid dat eveneens op andere plekken binnen de organisatie wijzigingen gewenst waren. Dit heeft tot gevolg gehad dat de organisatie documenten (het Sturings- & Managementconcept, de Fijnstructuur en het Formatieoverzicht) opnieuw beschreven en vastgesteld zijn.

Het in 2021 voor het eerst gehouden werkbelevingsonderzoek en de daaruit vloeiende plannen van aanpak per team heeft ertoe geleid dat in 2022 binnen de teams hieraan uitvoering is gegeven. Het 2e werkbelevingsonderzoek dat eigenlijk voor 2022 was gepland is in verband met COVID-19 uitgesteld naar januari 2023.

Binnen P&O zijn de in 2021 beschreven werkprocessen de afgelopen maanden verder geprofessionaliseerd en verbeterd (van 'ist' naar 'soll'). De HR-visie, een belangrijk scharnierpunt tussen de organisatiedoelstellingen en het HR-beleid, is recent opgeleverd en zal zich nog verder ontwikkelen als onderwerp van gesprek tussen de leidinggevenden en de werkvloer.

In 2022 is onder leiding van een externe partij vorm gegeven aan het leiderschapsprogramma, resulterend in een aantal constructieve bijeenkomsten, waarin de gezamenlijke ambities, cultuur en gedrag, zoals we het binnen onze organisatie voor ons zien, zijn gevat in een grafische vertaling. Deze grafische vertaling zal worden gebruikt als leidraad voor de sessies in 2023.

Ook in 2022 heeft het thema 2e loopbaanbeleid de benodigde aandacht. De medewerkers, leidinggevenden en de loopbaanbalie vervullen een rol in deze begeleiding en het hanteren van het beleid. Het doel is de betreffende medewerkers te begeleiden naar een nieuwe loopbaan na 20 jaar dienstverband binnen of buiten VRZL.

Als organisatie hebben we verschillende instrumenten ontwikkeld en beschikbaar gesteld om onze medewerkers daarbij te ondersteunen. Het afgelopen jaar is een behoorlijke groei te zien in het aantal medewerkers die bezig zijn (in allerlei verschillende vormen) met hun tweede loopbaan.

In overleg met IA&F is gewerkt aan het verder door ontwikkelen van het E-HRM systeem. De recruitment module is geïmplementeerd. Dit om een verdere professionalisering te borgen.

Het team P&O heeft in het kader van de doorontwikkeling van de salarisadministratie in 2022 een plan van aanpak opgeleverd, waaraan momenteel uitvoering wordt gegeven. Door een aantal langdurige zieken binnen dit teamonderdeel is in de uitvoering vertraging opgelopen.

I, A & F
Het team I, A en F omvat Informatisering, Automatisering en Facilitaire Zaken. In 2022 is er gewerkt aan een visie op informatisering met bijhorende roadmap voor Informatiemanagement. Afgesproken is dat het in kaart brengen van bedrijfsprocessen het startpunt is om optimalisatie op IT te kunnen doorvoeren. Dit is inmiddels voor een groot aantal processen gerealiseerd. Gezien dit een ongoing concern is zal dit de komende jaren verder uitgebreid worden naar alle bedrijfskritische processen.

Als overheidsorganisatie dienen wij te voldoen aan de BIO maatregelen. Hiervoor zijn de afgelopen jaren diverse beleidsstukken opgesteld en is er een externe audit uitgevoerd om te zien waar wij staan op dat vlak als organisatie. Bestuurlijk is vastgesteld dat wij als VRZL streven naar niveau 4 van 5. Gebleken is dat wij rondom niveau 2 zitten (soms 1, soms 3). De audit zal als ijkpunt gebruikt worden om de volgende implementatie fase in te gaan.

Er is gewerkt om diverse applicaties naar de Cloud te brengen. Dit met als doel flexibiliteit en schaalbaarheid. Ook heeft er een verdere uitbreiding van technische hybride samenwerkingsoplossingen plaats gevonden, waarbij ook hybride vakbekwaam worden en blijven beter gefaciliteerd kan worden.

Op facilitair gebied heeft 2022 in het teken gestaan van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg thema huisvesting. Wij hebben bijgedragen aan het opstellen van een aantal scenario's die voorgelegd gaan worden aan ons bestuur. In deze scenario's wordt gekeken naar de eigendomsconstructies waarbinnen ruimte is genomen voor de thema's duurzaamheid, flexibiliteit, innovatie en meerjarig financieel perspectief. Ook wordt er gewerkt aan duurzaamheid op de lange termijn en op de korte termijn. Dit onder andere in relatie tot de hoge energieprijzen.

Algemene kengetallen op concernniveau

Verzuimpercentage:
Het gemiddelde verzuimpercentage over 2022 laat een forse stijging van 1,6% zien ten opzichte van 2021. Het verzuimpercentage over 2022 is 6,82%. Deze stijging van het verzuimpercentage is een landelijke trend, maar daarom niet minder zorgelijk voor VRZL. Binnen het programma Brandweerzorg is er een hoog verzuimpercentage te zien bij de Meldkamer, Kaderstelling en Vakbekwaamheid en binnen het programma Bedrijfsvoering met name bij P&O waarbij sprake is van verzuim vanwege langdurige ziekte.

Verzuimpercentages	Kort	Middellang	Lang	Gemiddeld verzuim
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding				7,30%
Brandweerzorg	0,67%	1,20%	4,01%	5,88%
Bedrijfsvoering	0,37%	0,39%	6,52%	7,28%
Totaal	**0,61%**	**1,02%**	**5,19%**	**6,82%**

Personele opbouw en samenstelling
De personele opbouw en samenstelling van VRZL is als volgt:

Personele opbouw en samenstelling (in FTE)	Formatie	Bezetting per 31 december 2022	Vacatures	Gemiddelde leeftijd
Directie	2,00	2,00	-	57,50
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	21,86	20,46	1,40	42,92
Brandweerzorg	291,00	285,21	5,79	45,03
Bedrijfsvoering	54,80	51,71	3,09	46,26
Vrijwilligers (aantal)	535,00	524,00	11,00	41,34
Totaal	**904,66**	**883,38**	**21,28**	**43,24**

2.4.4.4 Wat heeft het gekost?

Voor wat betreft overhead wordt de definitie gevolgd zoals die door de wetgever wordt gegeven; daarbij sluiten we aan bij de landelijke handreiking voor veiligheidsregio's.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO-kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het algemeen bestuur.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2022 door het Ministerie van Justitie en Veiligheid en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2022 € 6.287.454.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**182**	**39**	**148**	**377**
Lasten	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	59
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**59**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	547	60	514	514
Mutatie reserves	**-547**	**-60**	**-514**	**-514**
Resultaat	**-8.467**	**-7.915**	**-9.027**	**-9.480**

De kantoorkosten laat een forse overschrijding zien door hoge advieskosten die gemaakt zijn in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Daarnaast heeft in de realisatiecijfers een reclassificering plaatsgevonden van de overheadkosten GHOR door een verschuiving van personeelskosten naar kantoorlasten. Voor het overige liggen de exploitatie van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting.

De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

2.4.4.5 Financiële rechtmatigheidsverantwoording

De externe accountant gaf tot en met de jaarrekening 2022 een controleverklaring af omtrent getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Vanaf jaarrekening 2023 geeft de externe accountant alleen nog een controleverklaring af omtrent getrouwheid.

Op 25 mei 2022 is het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers in de Tweede Kamer behandeld, waar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Op 31 mei heeft de stemming plaatsgevonden en is het wetsvoorstel door de Tweede Kamer met een ruime meerderheid aangenomen.

Dit is een belangrijke mijlpaal op weg naar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De vervolgstap is dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel zal behandelen. Tevens zal onderliggende regelgeving nog moeten worden aangepast. Het heeft relatief lang geduurd voordat het wetsvoorstel kon worden behandeld en om de nodige vervolgstappen zorgvuldig te kunnen zetten, is besloten om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in te laten gaan met ingang van het verslagjaar 2023. De jaarrekening voor het verslagjaar 2023 wordt in het kalenderjaar 2024 vastgesteld.

Vanaf jaarrekening 2023 zal het Dagelijks Bestuur een financiële rechtmatigheidsverklaring opnemen in het jaarverslag van de VRZL. Het Dagelijks Bestuur gaat daarmee verantwoording afleggen omtrent de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst bij de jaarrekeningcontrole door de externe accountant. VRZL dient zodanige maatregelen te treffen dat de rechtmatigheid van de algehele uitvoering gewaarborgd is. VRZL ligt op koers om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording in het jaardocument vanaf 2023. De controle verordening is hierop al aangepast en deze is vastgesteld in het DB van 24 juni 2022.

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 18 november 2022 het intern controleplan VRZL vastgesteld. Het intern controleplan VRZL is afgestemd met de accountant in het kader van de jaarrekening controle. Daarbij is gekozen voor variant 1:

- het opstellen door het Dagelijks Bestuur van een financiële rechtmatigheidsverantwoording die alleen iets zegt over het naleven van wet- en regelgeving, die betrekking heeft op financiële beheerhandelingen waarmee aan de wettelijke norm wordt voldaan;

Door het Intern Controleplan VRZL vast te stellen is er afstemming met het Controleprotocol accountantscontrole 2022 (vastgesteld door het AB d.d. 2 december 2022), en kan er invulling worden gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording die vanaf 2023 voor het bestuur van VRZL geldt. . Het Intern Controleplan geeft een beeld van de toetsing van de financiële beheersing en is een leidraad voor de organisatie om te waarborgen dat financiële beheer handelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Het is van belang dat deze interne controles worden vastgelegd, intern voor het management én extern voor de accountant. De accountant maakt bij haar controlewerkzaamheden ook gebruik van het intern controleplan. De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre de activiteiten van VRZL op een beheerste wijze plaatsvinden, ofwel in hoeverre VRZL “in control’’ is.

Daarnaast zijn alle relevante (financiële) processen beschreven. Naast de interne controle werkzaamheden die eerder al werden uitgevoerd, zijn deze werkzaamheden in 2022 verder uitgebreid om te komen tot een deugdelijke grondslag voor de rechtmatigheidsverantwoording.

2.4.5 Verbonden partijen

2.4.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.4.5.2 Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	• Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeen-schappelijke Regeling. • Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen: • Kosten van accounts en werkplekken • Kosten van opslag Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening door middel van technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van Parkstad-IT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan Parkstad-IT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

2.4.5.3 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.
- Het LINKS-traject maakt deel uit van een Europees subsidieprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Daardoor kunnen Europese instellingen en overheidsorganisaties van elkaar leren en samen oplossingen zoeken voor vergelijkbare problemen. VRZL en Chemelot participeren in dit traject.

2.4.6 Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Binnen Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een groep collega's vanuit de teams Kaderstelling, Kwaliteitszorg/C&R, IA&F, BDO en communicatie in de eerste helft van 2022 samengekomen om een eerste verkenning te doen van de huidige stand van zaken binnen Veiligheidsregio Zuid-Limburg met betrekking tot de implementatie van de Woo en welke acties acuut dienen te worden uitgezet. In de komende periode, zal door middel van een implementatieproject Woo, verder werk worden gemaakt van de opgaven die de Woo met zich meebrengt.

2.5 FUNCTIONEEL LEEFTIJDSONTSLAG (FLO)

Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 6 december 2019 de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is o.a. aangegeven dat de FLO-kosten (tot en met 2044) een grillig verloop hebben en dat deze moeten worden geëgaliseerd om de gemeentelijke bijdrage stabiel te houden. Om de kosten die samenhangen met het FLO te kunnen dragen heeft VRZL in 2021 op advies van de accountant een voorziening getroffen. De herijking FLO die in 2021 heeft plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat er een forse extra dotatie is gedaan aan deze voorziening om te voorkomen dat deze voorziening negatief zou worden, iets dat niet mag bij een voorziening. Er heeft in 2021 o.a. een extra dotatie plaatsgevonden met een omvang van € 560.000 die toen met incidentele middelen is gefinancierd. In 2022 is geconstateerd dat deze extra kosten structureel zijn voor de komende jaren en niet uit de staande begroting gefinancierd kunnen worden.

De FLO overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. Medewerkers kunnen door deze wetswijziging zelf kiezen wanneer zij de FLO laten ingaan. Dat kan een verschuiving van kosten tot gevolg hebben waardoor bestuurlijk is afgesproken de FLO in het jaar 2022 en 2023 nogmaals te herijken en te monitoren op inhoud en effecten. De herijking in 2022 liet zien dat er een extra bijdrage van de gemeenten noodzakelijk was in de omvang van € 560.000.

In de vergadering van het AB d.d. 14 oktober 2022 heeft VRZL door middel van een memo inzicht gegeven in de casus FLO en de extra dotatie aan de FLO voorziening, en dat heeft ertoe geleid dat het AB een voorgenomen positief besluit heeft genomen over een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL met een omvang van in totaal € 560.000 met ingang van 2023. Een verhoging van de structurele reguliere bijdrage raakt het budgetrecht van gemeenteraden en derhalve is dit voorgenomen positief besluit voor zienswijze naar de gemeenten gestuurd. In afwachting van de zienswijzen van deelnemende gemeenten VRZL zal in het AB van 13 en 14 april 2023 een definitief besluit worden genomen. VRZL zal de kosten FLO jaarlijks herijken en hierover het bestuur informeren.

2.6 COVID-19

Bij een terugblik op 2022 en de financiële verantwoording die daarbij hoort kunnen we nog steeds niet om COVID-19 heen gezien de meerkosten die VRZL heeft gemaakt in het jaar 2021 in relatie tot COVID-19, en waar wij in afwachting waren van toekenning door het Ministerie van VWS. In de maand december van 2022 hebben wij vanuit het Ministerie van VWS bericht ontvangen dat de door ons ingediende meerkosten volledig zullen worden vergoed. Daarmee heeft er een definitieve afronding plaats gevonden ten aanzien van onze claim. VRZL blijft alert op mogelijke veranderingen ten opzichte van de huidige situatie en daar waar nodig op acteren.

2.7 HOOGWATERRAMP

In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners, met hulp van velen uit andere veiligheidsregio’s en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard. De nasleep duurt nog voort.

Het is belangrijk om te leren van de werkzaamheden die we uitvoeren. Daarom hebben we er óók op ingezet dat de ramp goed geëvalueerd wordt. In 2022 hebben wij op basis van de aanbevelingen uit de COT-rapportage een plan van aanpak opgesteld om concreet met verbeteringen aan de slag te gaan.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio’s verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken. VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de wet tegemoetkoming schade (WTS) alsook bij de wet veiligheidsregio’s (WVR). Er heeft in 2022 regelmatig overleg plaats gevonden met de schade-expert van het Nivre, die de schadeclaim beoordeelt, waarna uiteindelijk een taxatierapport werd opgesteld. In de maand januari 2023 hebben wij de beslisbrief ontvangen van RVO inzake onze claim.

Onze kosten die wij geclaimd hebben zijn daarmee volledig vergoed in het kader van de WVR. We zijn nog in afwachting van afhandeling van onze WTS claim. De doorlooptijd is erg lang ten aanzien van deze beoordeling en we hopen dat dit in 2023 zal worden afgehandeld. Deze claim heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

2.8 OEKRAÏNE / CRISIS NOODOPVANG ASIELZOEKERS

Oekraïne:
Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan. Vanwege de mogelijke komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren.

De toestroom van ontheemden uit Oekraïne is dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden. Om die reden heeft het kabinet in het Veiligheidsberaad van 7 maart 2022 de opdracht gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om samen met gemeenten opvanglocaties te realiseren en te exploiteren voor 50.000 opvangplekken.

Tijdens het Veiligheidsberaad van 25 april 2022. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een aanvullend verzoek voor noodopvang van Oekraïense vluchtelingen gedaan. De veiligheidsregio's hebben hun bereidheid uitgesproken zich in te zetten om nog eens 25.000 opvangplekken te realiseren bovenop de reeds toezegde 50.000 opvangplekken.

Het Veiligheidsberaad heeft wel randvoorwaarden gesteld waaraan voldaan moet zijn om de extra 25.000 noodopvangplekken te kunnen realiseren. Een van die randvoorwaarden is het aanpassen van het verdeelmodel van een verdeling van een vast aantal noodopvangplekken per regio naar een verdeling naar absorptievermogen, een verdeling op maat derhalve. In het Veiligheidsberaad van 7 juni 2022 is besloten het verdeelmodel naar rato inwoners en oppervlakte te gebruiken. Voor VRZL betekent dit een inspanningsverplichting voor in totaal 2.663 opvangplekken.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed. Dit besluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR en die toezien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio.

Het besluit voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne voor de periode vanaf 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022.

Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen.

Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 4,7 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

De meerkosten in het kader van de opvang ontheemden Oekraïne heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

Kostensoort	Opgave kosten
Overige meerkosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	4.720.782
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	-
Overige taken/activiteiten	-
Subtotaal	**4.720.782**
Minder opbrengsten (verrekend met minder kosten)	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	-
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	-
Overige taken/activiteiten	-
Subtotaal	**-**
Totale kosten 2022	**4.720.782**

Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO)
In het Veiligheidsberaad van 23 mei jl. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een dringend beroep gedaan op de veiligheidsregio's om te helpen bij het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel door middel van het realiseren van tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. In lijn met hiertoe gemaakte afspraken met de operationeel directeur COA, is door de RCDV een aflosschema crisisnoodopvang voor de veiligheidsregio's opgesteld, waar het Veiligheidsberaad op 7 juni jl. mee heeft ingestemd.

Volgens dit aflosschema spannen telkens vier veiligheidsregio's zich in om gedurende 14 dagen 150 crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers uit Ter Apel te realiseren, leidend tot een continue beschikbaarheid van 600 crisisnoodopvangplekken gedurende een periode van 12 weken.

De inkt van deze afspraak was nog niet droog, toen duidelijk werd dat het aantal van 600 crisisnoodopvangplekken om Ter Apel te ontlasten onvoldoende is. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft dit tijdens de vergadering van het Veiligheidsberaad van 7 juni al kenbaar gemaakt.

Het Veiligheidsberaad heeft vervolgens de RCDV verzocht om een plan te maken om te komen tot een continue beschikbaarheid van 6x150 crisisnoodopvangplekken, 900 plekken in totaal derhalve, met inachtneming van prognoses van het COA.

In de praktijk vangen veiligheidsregio's en gemeenten overigens ook nu al meer asielzoekers op in crisisnoodopvang dan de gevraagde 900. Ook de gevraagde 900 zal onvoldoende zijn als er geen structurele aanpassing van de huidige werkwijze komt en een doorbraak geforceerd wordt in de asielketen in Nederland. Tot nu toe blijven de toegezegde middellange en lange termijn oplossingen uit.

Bijna elke dag worden de veiligheidsregio's benaderd om nog meer opvangplekken beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisaties van gemeenten zijn niet in staat om nog meer inzet te leveren. In de praktijk is dit wel nodig bij crisisnoodopvang, omdat het COA geen of maar een heel klein deel van de benodigde inzet kan leveren en onvoldoende personeel heeft om haar afspraken ten aanzien van de crisisnoodopvanglocaties na te komen. Het COA is in de praktijk niet bij machte om, zoals afgesproken, de medische zorg op de opvanglocaties te organiseren, zodat ook deze taak bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's landt.

Aan veel afspraken die door de RCDV, met instemming van het Veiligheidsberaad (Veiligheidsberaad 7 juni jl.), met het COA zijn gemaakt, wordt door het COA (nog) niet voldaan. Daarbij is er nog steeds geen beeld hoe het COA ervoor zorgt dat asielzoekers, na de crisisnoodopvang, naar (semi)permanente opvangplekken worden gebracht. Sterker nog, nu worden asielzoekers van de ene crisisnoodopvang naar de volgende gebracht (van sporthal naar sporthal).

Na twee jaar COVID-19 en enkele maanden opvang van Oekraïners komen veiligheidsregio's nauwelijks nog aan de eigen taken toe. Ondanks eerdere toezeggingen vanuit andere overheidsorganisaties is van personele bijstand nog geen sprake. De veiligheidsregio's lossen steeds meer uitvoeringsproblemen van het COA op. Strakke coördinatie en prognoses vanuit het COA ontbreken.

De inspanningen van de veiligheidsregio's zijn niet alleen gericht op het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten, maar ook op het bereiken van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Wat is naar de samenleving toe verantwoord en hoe blijf je als overheid betrouwbaar? Het ontbreken van heldere prognoses van het COA en de steeds wisselende vraag richting veiligheidsregio's en gemeenten, maken dit niet eenvoudiger.

Goede afspraken met COA en Rijk zijn voor ons van groot belang. Voor deze activiteiten worden kosten gemaakt. Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt.

Eind november 2022 ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald. Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 6 miljoen en VRZL zal deze kosten declareren bij het COA. Inmiddels is gebleken dat dit dossier ons ook in 2023 nog volop bezig zal houden.

De kosten samenhangend met de CNO inzake de doorbelasting naar het COA heeft VRZL als vordering op de balans opgenomen en heeft daarmee geen resultaateffect.

2.9 BESTUURLIJKE DIALOOG BRANDWEERZORG

Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderend beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

Het jaar 2022 is vooral gebruikt om enerzijds de op ons af komende wettelijke ontwikkelingen te doorgronden en anderzijds het bestuur in positie te brengen om te kunnen onderzoeken welke vernieuwing gewenst en haalbaar is. In 2022 zijn ook de eerste deelproducten opgeleverd, te weten: visie op inrichting risicobeheersing, (statisch) brandweerrisicoprofiel en het brandweerdekkingsplan / materieelspreidingsplan 2022 ("foto van nu"). Gestart is met het opstellen van een nieuw brandweerdekkingsplan 2024-2027.

De belangrijkste uitgangspunten rondom incidentbestrijding zijn daarmee: behoud vrijwilligheid (mede voor de slagkracht), het vasthouden aan de backbone van de huidige beroepskazernes (o.a. voor de paraatheid), het blijven invullen van de bestaande specialismen en het inrichten van het nieuwe dekkingsplan via de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden.

De belangrijkste uitgangspunten rondom risicobeheersing zijn dat bevestigd werd dat de brandweer de adviseur blijft van de gemeente in het kader van fysieke veiligheid en de niet wettelijke taken blijft uitvoeren. Daarnaast zal de gemeente in overleg gaan met de brandweer over de risico's op basis van een op te leveren dynamisch brandweerrisicoprofiel. Uitkomsten daarvan worden vastgelegd in het integraal veiligheidsplan van de gemeente. Afgelopen jaar zijn we ook de dialoog gestart over het thema huisvesting. Al eerder was afgesproken dat, daar waar nieuwbouw aan de orde is, dit in eigendom van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) komt.

Gedurende dit gehele proces zijn de gemeenteraden regelmatig en actief geconsulteerd. Middels "tafelgesprekken" op gemeenteniveau hebben wij afgelopen najaar tijdens een 3-tal fysieke bijeenkomsten circa 75 gemeenteraadsleden bijgepraat over de bestuurlijke dialoog, het meerjarenbeleidsplan en hun specifieke rol daarin.

De opbrengst van de bestuurlijke dialoog brandweerzorg zal worden verankerd in het nieuwe meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2024 t/m 2027. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels gestart. Het meerjarenbeleidsplan richt zich hoofdzakelijk op de ambities c.q. doorkijk naar de periode 2024 t/m 2027 voor onze twee hoofdprogramma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Voornoemd beleidsplan zal medio 2023 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

2.10 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Met deze wijziging krijgen volksvertegenwoordigers, zoals gemeenteraadsleden en statenleden, meer invloed op de besluitvorming van dit soort samenwerkingen en kunnen ze die beter controleren.

Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers, bijvoorbeeld met betrekking tot termijnen, is per 1 juli 2022 in werking getreden. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar.

Aangezien deze wet voor alle gemeenschappelijke regelingen geldt, staan alle gemeenschappelijke regelingen voor dezelfde opdracht: actualisatie van de GR vóór 1 juli 2024. In 2022 is daarom besloten om gezamenlijk met andere regelingen in (Zuid) Limburg op te trekken in het formuleren van wijzigingsvoorstellen maar ook in procesgang middels raadsinformatiesessies.

Tijdens deze informatiesessies worden de raden bijgepraat over het initiatief en worden zij in de gelegenheid gesteld om input te leveren. De eventuele input van de raden tijdens deze informatiesessies zal worden meegenomen in de concreet op te stellen wijzigingsvoorstellen. Om ervoor te zorgen dat de wijzigingen echt per 1 juli 2024 in werking zullen treden, is het streven om de conceptteksten voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling VRZL in het voorjaar van 2023 in procedure te brengen.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 BALANS (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	31 december 2022	31 december 2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa met economisch nut		
Gronden en terreinen	1.779.749	1.679.749
Bedrijfsgebouwen	13.040.640	11.643.398
Inventaris en inrichting	872.271	760.678
Installaties	1.118.679	1.311.313
ICT en automatiseringsapparatuur	355.959	283.792
Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	17.658.509	16.055.446
Brandweermaterialen	1.982.435	1.647.819
Kleding	810.416	1.066.527
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**37.618.658**	**34.448.722**
Totaal vaste activa	**37.618.658**	**34.448.722**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	10.811.984	2.121.708
Uitzetting in 's Rijks schatkist	13.953.230	23.043.087
Overige vorderingen	253.082	244.667
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar	**25.018.296**	**25.409.462**
Liquide middelen	**139.623**	**149.068**
Overlopende activa	**996.469**	**190.382**
Totaal vlottende activa	**26.154.389**	**25.748.912**
Totaal activa	**63.773.047**	**60.197.634**

Passiva	31 december 2022	31 december 2021
VASTE PASSIVA		
Reserves		
Algemene reserve	1.436.273	1.556.346
Bestemmingsreserves	3.352.676	3.204.929
Nog te bestemmen resultaat	-401.920	-120.073
Totaal reserves	**4.387.029**	**4.641.202**
Voorzieningen	**8.057.280**	**7.255.826**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.379.018	27.496.504
Totaal vaste schulden	**25.379.018**	**27.496.504**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**14.179.838**	**4.107.588**
Overlopende passiva	**11.769.881**	**16.696.514**
Totaal passiva	**63.773.047**	**60.197.634**

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht weergegeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Overige inkomsten	2.939	630	6.180	13.094
Totaal	**53.480**	**51.687**	**59.675**	**66.633**
Lasten				
Personeel	31.899	32.634	29.230	29.537
Opleiding, vorming en training	1.525	-	1.854	1.678
Kantoor	1.348	3.389	1.009	11.231
Automatisering	646	-	486	507
Huisvesting	3.440	2.810	7.710	3.452
Voertuigen	1.060	2.069	959	1.050
Materialen	1.000	-	849	1.179
Kapitaallasten	4.599	3.912	4.356	4.356
Totaal	**45.517**	**44.814**	**46.453**	**52.990**
Overhead	9.196	8.004	9.689	10.312
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**9.196**	**8.014**	**9.689**	**10.312**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.586
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.586**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	4.285	5.661	4.185	4.185
Mutatie reserves	**-916**	**-1.141**	**148**	**147**
Resultaat	**-120**	**-**	**-**	**-402**

Toelichting op de balans

3.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd. In de jaarrekening is de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) als integraal onderdeel van VRZL verantwoord.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 2.500 of een levensduur van > 2 jaar worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegen duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 24 september 2021. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar ná ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de verwachte gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde die nihil is.
De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate verwerkt in de jaarrekening.

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals vastgelegd in de financiële verordening, zijn van toepassing:

Activa	Afschrijvingstermijnen in jaren
Gronden en terreinen	Niet over afschrijven
Gebouwen en renovaties	10 - 40
Installaties	5 - 20
Inventaris en inrichting	5 - 10
ICT en automatiseringsapparatuur	3 - 8
Voer-, vaartuigen en haakarmbakken	3 - 20
Brandweermaterieel	3 - 20
Kleding	5 - 10

Vlottende activa
De vlottende activa worden onderverdeeld in:

- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van VRZL. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatig verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
- De onderhoudsvoorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

De vorming van een voorziening, dan wel dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als last in het betreffende boekjaar verantwoord. Onttrekkingen aan de voorziening worden rechtstreeks op de voorziening verantwoord en lopen niet via de exploitatie.

Aan de voorziening ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden onderverdeeld in:

- Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

Vennootschapsbelasting
VRZL heeft geen activiteiten die vallen onder de vennootschapsbelasting en is derhalve niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.2.2 Vaste activa

3.2.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

Per einde boekjaar 2022 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa € 37,6 miljoen (ultimo 2021 € 34,5 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar het onderstaande overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2021	Vermeerderingen 2022	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 31 december 2022
Materiële activa met economisch nut				
a. Gronden en terreinen	1.679.749	100.000	-	1.779.749
b. Bedrijfsgebouwen	11.643.398	2.020.813	623.571	13.040.640
c. Inventaris en inrichting	760.678	285.088	173.495	872.271
d. Installaties	1.311.313	19.056	211.690	1.118.679
e. ICT en automatiseringsapparatuur	283.792	168.469	96.302	355.959
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.055.446	3.466.167	1.863.104	17.658.509
e. Brandweermaterialen	1.647.819	832.742	498.126	1.982.435
f. Kleding	1.066.527	174.440	430.550	810.416
Totaal materiële vaste activa	**34.448.722**	**7.066.775**	**3.896.838**	**37.618.658**

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2022	Rente 2022
Materiële activa met economisch nut		
a. Gronden en terreinen	-	22.405
b. Bedrijfsgebouwen	623.571	155.301
c. Inventaris en inrichting	173.495	10.146
c1. Inventaris en inrichting (oud)	80.956	1.355
c2. Inventaris en inrichting (nieuw)	92.539	8.791
d. Installaties	211.690	17.491
d1. Installaties (oud)	165.254	12.873
d2. Installaties (nieuw)	46.436	4.618
e. ICT en automatisering	96.302	3.785
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	1.863.104	214.149
e. Brandweermaterialen	498.126	21.979
f. Kleding	430.550	14.225
Totaal materiële vaste activa	**3.896.838**	**459.481**

Toelichting mutaties materiële vaste activa met economisch nut 2022

Alle investeringen die in 2022 zijn gedaan, passen binnen het door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarig investeringsplan.

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2022 is € 1.779.749. In 2022 is met de aankoop van de kazerne Simpelveld grond aangekocht voor een bedrag van € 100.000.

Gebouwen en renovaties

Saldo per 31.12.2022 is € 13.040.640. Het saldo van de vermeerderingen bedraagt € 2.020.813 en betreft de aankoop van kazerne Vaals € 1.271.418, aankoop kazerne Simpelveld € 534.743 en de investering in de nieuwbouw kazerne Sittard Oost € 137.945.

Installaties
Saldo per 31.12.2022 is € 1.118.679. In 2022 is er voor € 19.056 in installaties geïnvesteerd.

Inventaris en inrichting
Saldo per 31.12.2022 is € 872.271. In 2022 is er voor € 285.088 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris.

ICT- en automatiseringsapparatuur
Saldo per 31.12.2022 is € 355.959. De investeringen in 2022 bedroegen € 168.470 en hebben o.a. betrekking op:

• iPhone	€	35.779
• Videoconference (teams)	€	106.967
• Laptops	€	14.320

Voer-, vaartuigen en haakarmbakken
Saldo per 31.12.2022 is € 17.658.509. De investeringen in 2022 bedroegen € 3.466.167 en betreffen o.a.:

• Tankautospuiten	€	1.329.723
• Redgereedschap	€	118.166
• Redvoertuigen	€	1.616.790
• AED	€	56.204
• Korf voertuig	€	84.755

Brandweermaterialen
Saldo per 31.12.2022 is € 1.982.435. De investeringen in 2022 bedragen totaal € 832.742 en hebben betrekking op onder meer:

• Heftruck	€	40.414
• Ademluchttoestellen	€	284.576
• Bereikbaarheidskaarten	€	77.462
• Oefenkarren	€	155.998
• MDT	€	179.115
• Communicatiesets	€	32.221
• Hefbruggen	€	14.115
• Duikcilinders	€	13.552

Kleding
Saldo per 31.12.2022 is € 810.416. In 2022 is voor € 174.440 aan kleding aangeschaft en betreft met name bluskleding en operationeel uniformen.

3.2.3 Vlottende activa

3.2.3.1 Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
Saldo per 31.12.2022 is € 25.018.296. De vorderingen op openbare lichamen per ultimo 2022 betreft met een vordering opgenomen op basis van art. 55 lid 1 van de Wet veiligheidsregio inzake de Hoogwaterramp groot € 1.109.540. Daarnaast bestaat het saldo uit een de vordering op het Ministerie van Justitie en Veiligheid welke betrekking heeft op de noodopvang vluchtelingen groot € 7.740.138.

Tevens bestaat de vordering uit de afrekening met de Veiligheidsregio Limburg-Noord inzake de gezamenlijke meldkamer groot € 277.127. Tenslotte bedraagt de vordering op de Zuid-Limburgse gemeenten € 1.618.799.

De overige vorderingen op openbare lichamen bedragen € 66.380.

Conform artikel 39 van BBV is de rekening-courantverhouding met het Rijk, het Schatkistbankieren, ad € 13.953.230, onder uitzettingen in ’s-Rijksschatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar gepresenteerd. Het verschil tussen de boekjaren 2021 en 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door het voorfinancieren van de kosten inzake noodopvang vluchtelingen.

De overige vorderingen betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen heeft een normaal verloop. Het eindbedrag bestaat voor € 197.660 uit de rekening-courantverhouding die de Veiligheidsregio Zuid-Limburg met de GHOR heeft.

Specificatie uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	10.811.984	2.121.708
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	13.953.230	23.043.087
Overige vorderingen	253.082	244.667
Totaal	**25.018.296**	**25.409.462**

3.2.3.2 Overzicht Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de Veiligheidsregio, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2022 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 1.191.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2022.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.191**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**121**	**122**	**110**	**119**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.070	1.069	1.081	1.072
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	59.527			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	59.527			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1,0 miljoen	Drempelbedrag	1.191			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	10.890	11.102	10.120	10.948
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	121	122	110	119

3.2.3.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2022 is € 139.623. De liquide middelen laten per ultimo 2022 een positieve stand zien van € 0,14 miljoen (2021: € 0,15 miljoen) en bestaan uit € 6.406 aan contante middelen en uit € 133.217 aan tegoeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Kas	6.406	5.113
Bank	133.217	143.955
Totaal	**139.623**	**149.068**

Rondom de liquide middelen zijn de regels van Schatkistbankieren van toepassing. In paragraaf 3.3.3.2 is het desbetreffende overzicht ingevoegd. Per ultimo 2022 is sprake van een kredietfaciliteit bij de Rabobank ter grootte van € 10.000.

3.2.3.4 Overlopende activa

Specificatie overlopende activa

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	996.469	190.382
Totaal	**996.469**	**190.382**

De overlopende activa groot € 996.469 bestaat voor € 27.279 nog te ontvangen creditrente met betrekking tot Schatkistbankieren. Het overige deel groot € 969.190 bestaat voornamelijk uit diverse reeds vooruitbetaalde kosten, licentiekosten, verzekeringspremies en abonnementen die betrekking hebben op 2023.

3.2.4 Vaste passiva
3.2.4.1 Reserves overzicht van reserves

Omschrijving	Stand 31 december 2021	Resultaat-bestemming	Vermeerderingen 2022	Verminderingen 2022	Stand 31 december 2022
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.488.241	-139.894	-	-	1.348.347
Algemene reserve GHOR	68.105	19.821	-	-	87.926
Totaal	**1.556.346**	**-120.073**	**-**	**-**	**1.436.273**
Bestemmingsreserves					
Ingroeireserve kapitaallasten	1.396.246	-	4.332.105	3.294.605	2.433.746
Reserve sociaal plan	99.087	-	-	99.087	-
Reserve frictiekosten	1.064.962	-	-	514.000	550.962
Bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19	331.500	-	-	82.000	249.500
Bestemmingsreserve schattingswijzigingen	-	-	-	-	-
Reserve doorontwikkeling VB	219.286	-	-	194.666	24.620
Bestemmingsreserves GHOR	93.848	-	-	-	93.848
Totaal	**3.204.929**	**-**	**4.332.105**	**4.184.358**	**3.352.676**
Totaal	**4.761.275**	**-120.073**	**4.332.105**	**4.184.358**	**4.788.949**
Rekeningsaldo					
Nog te bestemmen resultaat	-120.073	120.073	-	401.920	-401.920
Totaal	**-120.073**	**120.073**	**-**	**401.920**	**-401.920**
Totaal reserves	**4.641.202**	**-**	**4.332.105**	**4.586.278**	**4.387.029**

Algemene reserve
Saldo per 31.12.2022 is € 1.348.347. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandscapaciteit. De stand van de weerstandscapaciteit per ultimo 2021 is € 1.488.241. Aan de Algemene Reserve is vanuit de resultaatbestemming 2021 een bedrag ad € 139.894 onttrokken.

Algemene reserve GHOR
Saldo per 31.12.2022 is € 87.926. Het resultaat 2021 (€ 19.821 positief) is conform besluit van het algemeen bestuur toegevoegd aan de algemene reserve GHOR.

Ingroeireserve kapitaallasten
Saldo per 31.12.2022 is € 2.433.746. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is de eerder vastgestelde systematiek van de ingroeireserve door het bestuur herbevestigd. Verder heeft het algemeen bestuur besloten om het jaarlijks genormeerd bedrag aan kapitaallasten te verhogen met € 400.000. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2022 besloten om de ingroeireserve in 2022 eenmalig te verhogen met € 300.000 ter compensatie voor de hogere (toekomstige) kapitaallasten als gevolg van de fors hogere inflatiecijfers. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex om schommelingen in de kapitaallasten te voorkomen. De ingroeireserve kapitaallasten is bepaald voor de kapitaallasten inventaris (nieuw), voertuigen, beroepskleding en machines, apparaten en installaties (dus exclusief kapitaallasten inventaris (oud), grond/terreinen en gebouwen). Jaarlijks worden de werkelijke kapitaallasten onttrokken aan de ingroeireserve kapitaallasten. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks gedoteerd aan de ingroeireserve

kapitaallasten. De dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt voor 2022 € 4.332.105. De onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt € 3.294.605.

Reserve Sociaal Plan
Saldo per 31.12.2022 is nihil. Op basis van de besluitvorming door het algemeen bestuur is er ten laste van het resultaat van het dienstjaar 2013 een reserve sociaal plan ad € 640.000 gevormd. Ten laste van deze reserve worden vergoedingen voor woon- werkverkeer en piket Maastricht onttrokken. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld, waarin is besloten om de resterende reserve sociaal plan voor een bedrag van € 99.087 vrij te laten vallen.

Reserve frictiekosten
Saldo per 31.12.2022 is € 550.962. Uit de herschikking van de reservepositie is in 2020 een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd voor een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2018 is een traject van organisatieontwikkeling ingezet waarbij in 2019 de verdere aanpak van de noodzakelijke reorganisatie is vormgegeven. De reorganisatie brengt personele verschuivingen met zich mee welke in 2020 en verder vorm hebben gekregen. Om de hiermee samenhangende frictiekosten op te vangen is een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd. Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2022 € 514.000 te onttrekken aan de reserve frictiekosten.

Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19
Saldo per 31.12.2022 is € 249.500. Het algemeen bestuur heeft bij vaststelling van de jaarrekening 2020 ingestemd met de vorming van een bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19 voor een bedrag groot € 592.792. Een deel van de uitgestelde activiteiten COVID-19 (voor een totaalbedrag van € 261.292) is in 2021 ingehaald waardoor een deel van deze bestemmingsreserve is vrijvallen. De overige activiteiten (deel opleidingen en trainingen warm) zijn deels ingehaald in 2022 (€ 82.000) en worden deels ingehaald in 2023 (€ 249.500).

Reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau
Saldo per 31.12.2022 is € 24.620. Deze reserve is gevormd uit de reserves van het programmabureau, Bevolkingszorg en GHOR conform besluit van het algemeen bestuur van 15 juni 2018.

Bestemmingsreserves GHOR
In deze reserves is in 2022 niet gemuteerd. Het totaal ervan bedraagt ultimo 2022 € 93.848. Een bedrag van € 72.848 hiervan betreft een reserve voor netcentrisch werken; de overige € 21.000 betreft een reserve voor huisvesting van de GHOR.

Nog te bestemmen resultaat
Saldo per 31.12.2022 is - € 401.920 negatief (Veiligheidsregio Zuid-Limburg - € 416.957 negatief en de GHOR € 15.037 positief). De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2021 is verwerkt conform besluit van het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2021.

Voorzieningen

Overzicht van de voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2021	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand 31 december 2022
Voorzieningen				
Voorziening Verlofsparen	-	201.830	-	201.830
Voorziening FLO	2.242.211	1.879.454	2.496.511	1.625.154
Voorziening onderhoud panden	4.870.478	1.504.100	248.058	6.126.520
Voorziening WW-verplichtingen	143.137	-	39.361	103.776
Totaal voorzieningen	**7.255.826**	**3.585.384**	**2.783.930**	**8.057.280**

Voorziening verlofsparen
Saldo per 31.12.2022 is € 201.830. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld.

Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier een voorziening voor gevormd worden. Deze vakantie-uren verjaren niet.

De bronnen van verlofsparen zijn:

- het verlof uit de overwerkvergoeding
- de bovenwettelijke vakantie-uren gekocht uit het IKB
- de bovenwettelijke vakantie-uren
- de bovenwettelijke vakantie-uren bij onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst
- het verlof uit de voormalige verlofspaarmogelijkheid.

Het totaal saldo uren spaarverlof bedraagt per 31 december 2022 4.571 uren. Deze uren zijn financieel gemaakt met het uurloon per medewerker inclusief werkgeverslasten.

De werknemer met een voltijdsdienstverband mag op 31 december van een kalenderjaar maximaal 3600 uren verlof hebben. Hieronder vallen de verlofspaaruren, de wettelijke vakantie-uren, de bovenwettelijke vakantie-uren en andere (compensatie)verlofuren.

Voorziening FLO

Saldo per 31.12.2022 is € 1.625.154. Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2020 is geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende toekomstige lasten in de meerjarenbegroting. Derhalve is met ingang van 2020 een voorziening gevormd. De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening op dit moment gelijk is aan de reeds beschikbaar gestelde middelen via het besluit van de bestemmingsreserves. De voorziening FLO is gevormd ten laste van het resultaat over 2020 (stand 1 januari 2020 € 4,1 miljoen). De last wordt onttrokken aan de voorziening FLO.

De FLO-overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. Conform afspraak met het algemeen bestuur heeft er derhalve in oktober 2022 een herijking plaatsgevonden van de FLO-kosten door een extern bureau, voor de periode 2022-2044. Uit deze herijking blijkt dat een deel van de FLO-kosten t.o.v. eerdere berekeningen fors naar voren wordt gehaald. De totale FLO-lasten voor de periode 2023 tot en met 2044 worden per 31 december 2022 ingeschat op 26,2 miljoen. Naar periode zijn deze FLO-lasten als volgt toe te wijzen: < 1 jaar 2,6 miljoen, 1-5 jaar 10,9 miljoen en > 5 jaar 12,7 miljoen.

In 2022 is een reguliere toevoeging van € 1,88 miljoen (2021: € 1,85 miljoen) en een onttrekking voor de werkelijke FLO-lasten 2022 van € 2,5 miljoen verantwoord. De reguliere toevoeging, die gefinancierd wordt uit de bijdrage gemeente FLO, wordt jaarlijks geïndexeerd met 1,5 %.

Doordat de toekomstige gemeentelijke bijdragen meegerekend kunnen worden, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO-regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten.

Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we reserveren voor de FLO-regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO-regeling. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt dit in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Voorziening onderhoud panden

Saldo per 31.12.2022 is € 6.126.520. De onderhoudsplannen zijn in 2019 geactualiseerd. Gebaseerd op de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen is in 2021 de jaarlijkse dotatie van € 822.600 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 oktober 2022 met het vaststellen van de nota reserves en voorziening ingestemd met het toepassen van een indexering op de voorziening groot onderhoud gebouwen. Deze indexering is noodzakelijk om de voorziening groot onderhoud gebouwen in lijn te brengen met de fors gestegen kosten voor onderhoud en materialen als gevolg van de torenhoge inflatie. De voorziening groot onderhoud gebouwen is daarom, conform besluit algemeen bestuur, in 2022 eenmalig geïndexeerd met een bedrag van € 681.500 door een extra dotatie in de voorziening.

De voorziening is gevormd ten behoeve van de egalisatie van het groot onderhoud van de kantoor- en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Zuid, Margraten, Bocholtz en Sittard Middenweg. In 2022 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 248.058.

Voorziening WW-verplichtingen
Saldo per 31.12.2022 is € 103.776. Een voorziening WW-personeel is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. In deze voorziening worden ook individuele overeenkomsten met medewerkers gecalculeerd/gestort op het moment dat de verplichting ontstaat.

3.2.4.2 Vaste schulden

Saldo per 31.12.2022 is € 25.379.018. In 2022 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Ter financiering van de Kazerne Sittard Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaalsom van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen. In 2020 zijn twee nieuwe geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 16.000.000 ter financiering van de aankoop kazernes Beek, Vaals en Maastricht Zuid en voor de revitalisering stookhuis.

De aflossingsverplichting < 1 jaar bedraagt € 2.126.938.

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2021	Aflossingen 2022	Rente 2022	Pro resto hoofdsom per 31 december 2022
Geldleningen							
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,040%	235.540	13.264	11.331	222.276
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	783.130	22.617	48.589	760.513
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.787.196	27.412	87.056	1.759.784
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.791.345	27.009	89.056	1.764.336
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.332.626	93.851	65.318	1.238.775
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	5.000.000	1.000.000	28.476	4.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.666.667	333.333	58.345	9.333.334
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	5.400.000	600.000	961	4.800.000
Totaal	**34.928.326**			**27.496.504**	**2.117.486**	**459.481**	**25.379.018**

3.2.5 Vlottende passiva

3.2.5.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Saldo per 31.12.2022 is € 14.179.838.

In december 2022 is kasgeldlening aangetrokken groot € 5.000.000. Deze kasgeldlening is aangetrokken ter financiering van de kosten inzake opvang Oekraïne en voor de kosten noodopvang asielzoekers. De kasgeldlening is in januari 2023 afgelost en kent daarom een kortlopend karakter.

De afwikkeling van de crediteuren van € 1.870.184 heeft een normaal verloop. Dat geldt ook voor schulden op openbare lichamen, groot € 2.488.479. Onderdeel hiervan is het af te dragen bedrag aan ontvangen CTB-gelden, groot € 848.880.

Verder betreft dit de te betalen loonheffing december € 2.247.939 en de consolidatierekening Burgernet en EMRIC groot € 405.567.Het saldo betalingen onderweg bedraagt € 2.167.669.

Specificatie netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Overige kasgeldleningen	5.000.000	-
Overige schulden	9.179.838	4.107.588
Totaal	**14.179.838**	**4.107.588**

3.2.5.2 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31 december 2022	31 december 2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.769.881	16.696.514
Totaal	**11.769.881**	**16.696.514**

De overlopende passiva betreft voornamelijk de in 2022 vooruit gefactureerde (en nog niet ontvangen) gemeentelijke bijdragen voor het eerste half jaar van 2023 € 10.494.285 en de afdrachten inzake pensioenpremies € 428.364. Daarnaast betreft dit de loonkosten vrijwilligers november en december voor een bedrag van € 459.719 en de nog te betalen rentekosten € 170.570.

3.2.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichting van de kazernes niet in eigendom bedraagt € 1,4 miljoen.

3.3 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.3.1 Algemeen

Op verzoek van verschillende gemeenten is gevraagd om daar waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren. De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2022 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In 2022 zijn drie technische begrotingswijzigingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze twee vastgestelde technische begrotingswijzigingen komen tot uitdrukking in de begroting 2022 na wijziging. De doorgevoerde technische begrotingswijzigingen zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject zijn vastgesteld door het algemeen bestuur.

3.3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Bijdrage gemeenten	42.610	45.118	45.327	45.371
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	-	1.880	1.880
Bijdrage Rijk (BDuR)	6.079	5.939	6.288	6.288
Totaal	**50.541**	**51.057**	**53.495**	**53.539**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2022 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2022 door het algemeen bestuur.

De bijdrage gemeente FLO bedraagt € 1.879.454 (2021: € 1.851.679) en wordt elk jaar geïndexeerd met 1,5%. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt de bijdrage gemeente FLO in mindering gebracht op de totale gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage gemeente FLO al eerder te verlagen.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2022 en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2022, € 6.287.454.

3.3.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**568**	**244**	**279**	**264**
Lasten				
Personeel	3.609	4.289	3.742	3.800
Opleiding, vorming en training	167	-	189	241
Kantoor	1.187	1.046	761	440
Automatisering	621	-	463	483
Huisvesting	142	161	109	119
Voertuigen	141	85	79	143
Materialen	-	-	92	313
Kapitaallasten	-	12	-	-
Lasten	**5.867**	**5.593**	**5.435**	**5.539**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	10
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**10**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	195	195
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-195**	**-195**
Resultaat	**-5.299**	**-5.349**	**-4.961**	**-5.090**

Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De exploitatiekosten van het programma C&R liggen in lijn met de vastgestelde begroting. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor het programma C&R.

3.3.4 Programma Brandweerzorg

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten	**2.189**	**347**	**5.753**	**12.453**
Lasten				
Personeel	28.290	28.345	25.488	25.737
Opleiding, vorming en training	1.358	-	1.665	1.437
Kantoor	163	2.343	248	171
Automatisering	25	-	23	24
Huisvesting	3.298	2.649	7.601	13.953
Voertuigen	919	1.984	880	907
Materialen	998	-	757	866
Kapitaallasten	4.599	3.900	4.356	4.356
Lasten	**39.650**	**39.221**	**41.018**	**47.451**
Dotatie voorzieningen	3.691	-	3.385	3.517
Onttrekking voorzieningen	3.888	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-**	**3.385**	**3.517**
Dotatie reserves	3.369	4.520	4.333	4.332
Onttrekking reserves	3.738	5.601	3.476	3.476
Mutatie reserves	**-369**	**-1.081**	**857**	**856**
Resultaat	**-36.895**	**-37.793**	**-39.507**	**-39.371**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. In de begroting na wijziging 2022 bedragen de begrote huisvestingskosten voor Oekraïne en noodopvang asielzoekers € 4,5 mln. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 132.000) betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

3.3.5 Bedrijfsvoering (overhead)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2021	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Baten				
Overige inkomsten	182	39	148	377
Baten	**182**	**39**	**148**	**377**
Lasten				
Personeel	6.265	5.297	6.412	6.274
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-
Kantoor	989	698	846	1.455
Automatisering	1.942	1.826	2.210	2.369
Huisvesting	-	-	-	-
Voertuigen	-	142	172	168
Materialen	-	41	49	46
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**9.196**	**8.004**	**9.689**	**10.312**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	59
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**59**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	547	60	514	514
Mutatie reserves	**-547**	**-60**	**-514**	**-514**
Resultaat	**-8.467**	**-7.915**	**-9.027**	**-9.480**

De kantoorkosten laat een forse overschrijding zien door hoge advieskosten die gemaakt zijn in het kader van de bestuurlijke dialoog huisvesting. Daarnaast heeft in de realisatiecijfers een reclassificering plaatsgevonden van de overheadkosten GHOR door een verschuiving van personeelskosten naar kantoorlasten. Voor het overige liggen de exploitatie van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting.

De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

3.3.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Mutaties in de voorzieningen	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Voorziening FLO	-	-	**-**	-	1.880	**-1.880**	-	1.880	**-1.880**
Voorziening onderhoud panden	825	825	**-**	-	1.505	**-1.505**	-	1.504	**-1.504**
Voorziening WW-verplichtingen		-	**-**	-	-		-	-	**-**
Voorziening verlofsparen	-	-	**-**	-	-	**-**	-	202	**-202**
Voorziening kazerne Maastricht Zuid	62	5	**57**	-	-	**-**	-		**-**
Totaal toevoegingen en onttrekkingen voorzieningen	**887**	**830**	**57**	**-**	**3.385**	**-3.385**	**-**	**3.586**	**-3.586**

De mutaties in de voorzieningen liggen in lijn met de vastgestelde begroting na wijziging. In 2022 heeft een incidentele extra dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

3.3.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Mutaties in de reserves	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Ingroeireserve kapitaallasten	3.195	3.195	**-**	3.295	4.333	**-1.038**	3.295	4.332	**-1.037**
Reserve sociaal plan	35	-	**35**	99	-	**99**	99	-	**99**
Reserve frictiekosten	60	-	**60**	514	-	**514**	514	-	**514**
Reserve doorontwikkeling VB	-	-	**-**	195	-	**195**	195	-	**195**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	-	**-**	82	-	**82**	82	-	**82**
Reserve FLO	2.406	1.360	**1.046**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**5.696**	**4.555**	**1.141**	**4.185**	**4.333**	**-148**	**4.185**	**4.332**	**-147**

De werkelijke dotaties en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging niet af. De dotatie en onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten wordt gezien als een structurele mutatie in de reserves. De dotaties en onttrekkingen in de overige reserves wordt gezien als incidentele mutaties in de reserves.

3.3.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2022 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorzien. Deze is in 2022 niet aangewend.

3.3.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2022		
Incidentele baten en lasten	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding									
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	31	**-31**	-	31	**-31**
	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Brandweerzorg									
Hoogwaterramp				335	-	**335**	335	-	**335**
Oekraïne / crisis noodopvang asielzoekers	-	-	**-**	4.500	4.500	**-**	10.764	10.764	**-**
Extra storting voorziening onderhoud panden	-	-	**-**	-	682	**-682**	-	682	**-682**
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	587	**-587**	-	587	**-587**
Bedrijfsvoering									
Eenmalige uitkering CAO	-	-	**-**	-	68	**-68**	-	68	**-68**
	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal incidentele baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**4.835**	**5.868**	**-1.033**	**11.099**	**12.132**	**-1.033**

In 2022 heeft een incidentele extra dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden voor een bedrag van € 681.500. Deze extra dotatie heeft plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 10,8 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2022 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 10,8 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord.

3.3.10 Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. In principe zijn alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Een uitzondering hierop zijn de mutaties in de ingroeireserve kapitaallasten. De onttrekkingen en toevoegingen in deze bestemmingsreserve zijn structureel van aard. De afwijkingen begroting incidenteel sluiten aan met het totaaloverzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	2020	2021	2022
Saldo baten en lasten	-2.392	-1.036	-255
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.072	916	-147
Begrotingssaldo na bestemming	**680**	**-120**	**-402**
Incidentele storting voorziening FLO	-	-1.000	-
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	-	191	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	-	90	-
Eenmalig uitkering CAO	-	-	-686
Incidentele storting voorziening onderhoud panden	-	-	-682
Hoogwaterramp	-	-	335
Incidentele stortingen algemene reserve	-362	-	
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	48	35	99
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	-	547	514
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	-	255	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	261	82
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	-	195
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallasten	-	-	-300
Afwijkingen begroting incidenteel	617		
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**303**	**379**	**-443**
Structureel begrotingssaldo	**377**	**-499**	**41**

Het structureel begrotingssaldo 2022 is € 41.000 positief (2021: € 499.000 negatief).

In 2021 is bestuurlijk gevraagd om met een oplossingsrichting te komen inzake de verwerking en waardering van de voorziening FLO. VRZL heeft samen met een ambtelijke werkgroep FLO een voorstel uitgewerkt om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO in de jaarrekening 2021. Het voorstel om te komen tot een juiste waardering en verwerking van de voorziening FLO heeft ertoe geleid dat we jaarlijks structureel € 560.000 extra doteren aan de voorziening FLO. Deze structurele dotatie wordt in eerste aanleg door VRZL opgevangen vanuit de eigen exploitatie en leidt in de basis tot een interne taakstelling voor VRZL, waarbij bekeken moet worden of dat een reëel scenario is. In 2021 is de extra dotatie van € 560.000 aan deze voorziening door VRZL vanuit incidentele middelen gefinancierd. Doordat in 2021 een structurele last is gedekt door incidentele meevallers sluit VRZL in 2021 met een structureel begrotingssaldo van € 499.000 negatief.

Het bestuur heeft uitgesproken en benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor deze interne taakstelling binnen VRZL. Daarmee moet volgens het bestuur gekeken worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Er mogen geen ontoelaatbare inhoudelijke gevolgen zijn.

In 2022 is er een zienswijzetraject opgestart richting deelnemende gemeenten inzake het verlenen van een extra structurele bijdrage door gemeenten met een omvang van € 560.000. In de vergadering van het algemeen bestuur van april 2023 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen en gezien de zienswijzen die we tot op heden hebben ontvangen verwachten wij dat dit tot een goedkeurend besluit zal leiden.

Voor het jaar 2022 heeft VRZL alles in het werk gesteld om deze extra dotatie aan de voorziening te doen. De herijking FLO die in 2022 heeft plaatsgevonden laat zien dat deze extra dotatie de komende jaren structureel van aard is. Indien deze dotatie door VRZL dient te worden gedaan aan de voorziening zal er telkenmale vanuit incidentele middelen dekking te worden gevonden. Dit gaat echter ten koste van een interne taakstelling die steeds moeilijker wordt op te vangen gezien het feit dat er nog maar weinig reserves zijn die door vrijval kunnen bijdragen aan deze dekking. Daarnaast heeft VRZL in 2022 vacatures dienen te bevriezen om zo gelden vrij te maken voor dotatie voorziening FLO.

Door het bevriezen van vacatures in 2022 heeft de VRZL een begrotingssaldo na bestemming kunnen realiseren van € 402.000 negatief en daarmee een licht positief structureel begrotingssaldo van € 41.000.

Voor het jaar 2023 is dit geen optie gezien de taken van de VRZL en de daarmee gepaard gaande personele capaciteit die daarvoor benodigd is. Het niet invullen van de vacatures in 2023 zal beteken dat er inhoudelijke gevolgen ontstaan doordat VRZL niet alle taken kan uitvoeren.

3.3.11 Begrotingsrechtmatigheid

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	**Begroting na wijziging**			**Realisatie 2022**			**Begrotingsafwijking**		
Begrotingsrechtmatigheid	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	279	5.435	**-5.156**	254	5.522	**-5.268**	25	-87	**-112**
Brandweerzorg	5.753	41.018	**-35.265**	12.453	47.452	**-34.999**	-6.700	-6.434	**266**
Bedrijfsvoering	148	9.689	**-9.541**	377	10.312	**-9.935**	-229	-623	**-394**
Algemene dekkingsmiddelen									
Bijdrage gemeente	45.327	-	**45.327**	45.371	-	**45.371**	-44	-	**44**
Bijdrage gemeente FLO	1.880	-	**1.880**	1.880	-	**1.880**	-	-	**-**
BDuR	6.288	-	**6.288**	6.288	-	**6.288**	-	-	**-**
Mutaties voorzieningen	-	3.385	**-3.385**	-	3.586	**-3.586**	-	-201	**-201**
Mutaties reserves	4.185	4.333	**-148**	4.185	4.332	**-147**	-	1	**1**

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting.

De algemene dekkingsmiddelen liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

Bij het programma brandweerzorg zien we een overschrijding van zowel de baten als de lasten. Deze is volledig toe te schrijven aan de extra kosten en dekking van deze kosten inzake de opvang Oekraïne en noodopvang asielzoekers.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 200.000) betrekking op de voorziening verlofsparen. De overschrijding is rechtmatig omdat het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen heeft vastgesteld waarin deze verplichte voorziening is benoemd. De waardering van deze voorziening is pas in december duidelijk geworden.

De mutaties in de reserves liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

3.3.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de Veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het verantwoordingsmodel WNT 2022 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De heer Klaassen is in dienst bij GGD Zuid-Limburg en voor 50% van zijn tijd werkzaam bij de Veiligheidsregio. In 2022 heeft de heer Klaassen werkzaamheden verricht voor de Veiligheidsregio voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2022. Bij de Veiligheidsregio kwalificeert de heer Klaassen als leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking. GGD Zuid-Limburg belast voor het vervullen van de leidinggevende functie door de heer Klaassen bij de Veiligheidsregio een deel van de loonkosten van de heer Klaassen door aan de Veiligheidsregio. Over 2022 is hier in totaal voor € 54.000 doorbelast. Hoewel de heer Klaassen zelf geen bezoldiging ontvangt, kwalificeert dit deel van de loonkosten conform de geldende wet- en regelgeving technisch als bezoldiging.

3.3.12.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.3.12.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen

Definitie:
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt
Onderstaande tabel biedt een weergave van de topfunctionarissen. Dhr. Houben en dhr. Winkens zijn beiden in dienst van VRZL en derhalve is hun daadwerkelijke bezoldiging weergegeven.

De bedragen die bij Dhr. Klaasen zijn opgenomen betreffen **niet** zijn daadwerkelijk ontvangen bezoldiging. Hij heeft een volledige aanstelling bij de GGD ZL en voor de verantwoording van zijn bezoldiging verwijzen we naar de jaarrekening 2022 van de GGD ZL.

Vanwege het feit dat Dhr. Klaassen meer dan 1 jaar de functie van directeur vervult bij VRZL dienen de door de GGD ZL, de in rekening gebrachte kosten m.b.t. inzet van dhr. Klaassen te worden verantwoord op onderstaande wijze. Dit is een administratieve verwerking die verplicht is volgens de WNT regelgeving.

Gegevens 2022 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid / Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid / Manager C & R	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2021	01-01-22 31-12-22	01-01-22 31-12-22	01-01-22 30-06-22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.789	135.906	54.000
Beloningen betaalbaar op termijn	22.511	24.780	-
Subtotaal	*184.300*	*160.686*	*54.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	54.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**184.300**	**160.686**	**54.000**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

Gegevens 2021 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid / Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid / Manager C & R	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2020	01-01-21 31-12-21	01-01-21 31-12-21	01-01-21 31-12-21
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.003	118.678	104.500
Beloningen betaalbaar op termijn	22.047	21.590	-
Subtotaal	*163.050*	*140.268*	*104.500*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000	104.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**163.050**	**140.268**	**104.500**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

3.3.12.1.2 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Alle bestuursleden hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Basten - Boddin	AB
E. Geurts	AB
W.J.F. van der Rijt - Van der Kruis	AB
G.M. Cox	AB
N.H.C. Ramaekers - Rutjens	AB
R. Wever	AB/DB
T.P. Dassen - Housen	AB/DB
D.J.W. Schneider	AB
J.M. Penn-te Strake	AB/DB
M.A.H. Clermonts - Aretz	AB
R. de Boer	AB
J.Th.C.M. Verheijen	AB/DB
M.F.M. Leurs - Mordang	AB/DB
H.M.H. Leunessen	AB
D.M.M.T. Prevoo	AB
W. Houben	AB

3.3.12.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3.3.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

3.3.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat

Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt - € 401.920 negatief (inclusief GHOR, € 15.037 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2022.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2022	Rekening 2022
Negatief resultaat over 2022 met verwerking positief resultaat GHOR	**-401.920**
Negatief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	-416.957
Positief resultaat GHOR	15.037

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om het negatief resultaat van de VRZL groot € 416.957 niet in mindering te brengen op de algemene reserve, maar incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR groot € 15.037 toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR.

Indien we afwijken van dit voorstel nog te bestemmen resultaat, dan heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL, immers een structureel tekort leidt er in eerste aanleg toe dat de algemene reserve wordt uitgeput waardoor er geen buffer bij VRZL meer is om de risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de reserve een omvang van nul hebben maar ertoe leiden dat jaarlijks een beroep dient te worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om het gerealiseerde tekort aan te vullen.

Bijkomend effect zal zijn dat de Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder VRZL onder preventief toezicht kan plaatsen aangezien er een structureel tekort ontstaat op de begroting van VRZL. Preventief toezicht betekent dat de begroting of wijzigingen daarvan vooraf goedkeuring van de toezichthouder moeten krijgen.

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

4.2 BIJLAGEN

4.3 SISA-VERANTWOORDING

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3	Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 6.267.464					
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen		Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01* € 681.331 Ja	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02* Ja	Correcte besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03* € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: A12/04* € 681.331 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's		Veiligheidsregio's	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01* 1 Meerkosten coördinerende gemeente 2 Hotels/centra 3 Overige directe meerkosten 4 Overige Meerkosten Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeovemheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04* € 4.720.782	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02* € 4.720.782 Project afgerond in jaar T? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05* Nee	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03* Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06* Opvang ontheemden Oekraïne loopt door vanaf kerntaak 2023.	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		

4.4 TAAKVELDEN

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Taakvelden		Baten		Lasten		Saldo	
		Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	148	377	9.689	10.312	-9.541	-9.935
0.5	Treasury	27	27	459	459	-432	-432
0.10	Mutaties reserves	4.185	4.185	4.333	4.332	-148	-147
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-402	-	402
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.360**	**4.589**	**14.481**	**14.701**	**-10.121**	**-10.112**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	59.500	66.229	49.379	56.117	10.121	10.112
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**59.500**	**66.229**	**49.379**	**56.117**	**10.121**	**10.112**
Totaal taakvelden		***63.860***	***70.818***	***63.860***	***70.818***	**-**	**-**

4.5 BIJDRAGE GEMEENTEN 2022

Gemeente	Bijdrage gemeenten	Bijdrage gemeenten (GHOR)	Bijdrage gemeenten (regulier) totaal	Bijdrage gemeenten (FLO)	Totaal
Beek	1.051.621	29.995	**1.081.616**	44.555	**1.126.171**
Beekdaelen	2.275.949	67.955	**2.343.904**	96.525	**2.440.429**
Brunssum	1.913.098	52.584	**1.965.682**	81.235	**2.046.917**
Eijsden-Margraten	1.765.507	48.729	**1.814.236**	74.962	**1.889.198**
Gulpen-Wittem	1.159.402	26.794	**1.186.196**	49.176	**1.235.372**
Heerlen	6.563.371	164.629	**6.728.000**	278.689	**7.006.689**
Kerkrade	3.188.572	86.464	**3.275.036**	135.392	**3.410.428**
Landgraaf	2.329.657	70.777	**2.400.434**	98.977	**2.499.411**
Maastricht	9.968.971	229.725	**10.198.696**	423.207	**10.621.903**
Meerssen	1.210.214	35.581	**1.245.795**	51.467	**1.297.262**
Simpelveld	697.169	19.947	**717.116**	29.555	**746.671**
Sittard-Geleen	7.625.492	174.683	**7.800.175**	325.130	**8.125.305**
Stein	1.480.767	47.265	**1.528.032**	62.848	**1.590.880**
Vaals	839.428	19.102	**858.530**	35.588	**894.118**
Valkenburg a/d Geul	1.331.253	30.942	**1.362.195**	56.502	**1.418.697**
Voerendaal	841.364	23.584	**864.948**	35.646	**900.594**
Totaal	**44.241.835**	**1.128.756**	**45.370.591**	**1.879.454**	**47.250.045**

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

JAARBERICHT VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

SAMEN VEILIG IN 2022

Samen veilig.

VOORWOORD

HET JAAR 2022

De nasleep van hoogwater is nog niet achter de rug of de vluchtelingencrisis dient zich aan.

De asielketen raakt verstopt, mede door de hoge woningnood. Het Rijk vraagt om versterking. Ook onze veiligheidsregio had er samen met de Zuid-Limburgse gemeenten z'n handen vol aan: opvangplekken organiseren. Wat voor een flinke uitdaging dat was, is terug te lezen in dit jaarbericht.

We constateren dat deze, en vele andere confrontaties als gevolg van bijvoorbeeld toenemende maatschappelijke onrust, klimaatverandering, energietransitie en technologische ontwikkelingen, elkaar steeds sneller lijken op te volgen. Als veiligheidsregio hebben we te maken met meer langdurige en andersoortige crises dan voorheen. En ze lopen vaak door elkaar of ze stapelen zich op.

Honderd procent publieke veiligheid bieden. Dat is een utopie. Maar wij blijven inspelen op de veranderende maatschappelijke uitdagingen, om te kunnen voldoen aan de missie die we als Veiligheidsregio Zuid-Limburg hebben. Namelijk, onze regio voor bewoners en bezoekers zo veilig mogelijk maken en houden.

Lees, kijk, blader of scrol door dit publieksjaarbericht om een beeld te krijgen waar we in 2022 onze mouwen voor opstroopten. Weten op welke manier wij vooruitkijken? In 2023 verschijnt ons meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg &
Commandant Brandweer

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

PAGINA 04

HOOFDSTUK 2

Limburg tijdelijk thuis voor vluchtelingen

PAGINA 06

HOOFDSTUK 3

Uitgelicht

PAGINA 09

HOOFDSTUK 4

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

PAGINA 17

HOOFDSTUK 5

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

PAGINA 19

HOOFDSTUK 1

VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

Zuid-Limburg voor jou als inwoner en bezoeker zo veilig mogelijk maken en houden. Daar staan wij voor. Dat doen we door ons voor te bereiden op de risico's in onze regio, erover te adviseren en te informeren én door paraat te zijn en slagkracht te leveren.

In onze regio werken de zestien gemeenten, de brandweer, de politie, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie, Provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg Noord, Waterpartners Limburg (Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat, Waterleidingmaatschappij Limburg), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Sitech-Chemelot samen.

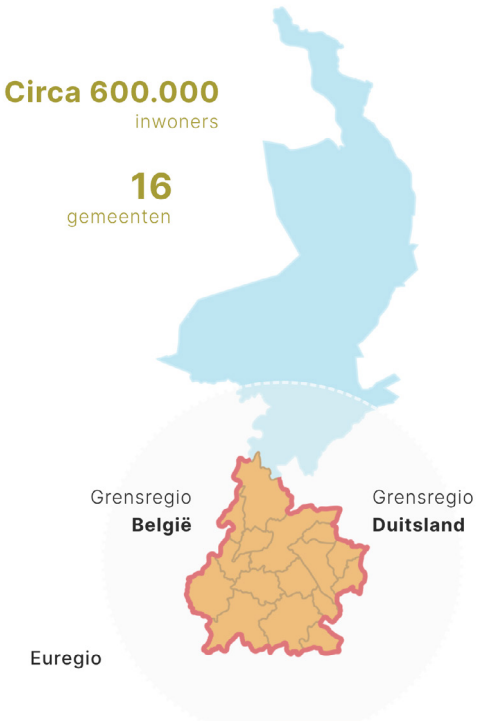
Daarnaast hebben we een omvangrijk netwerk van partijen waarmee wij samenwerken zoals het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

ONZE REGIO

Zuid-Limburg grenst voor **98%** aan het buitenland (Duitsland en België).

Daarom:

- Is Veiligheidsregio Zuid-Limburg een vaste partner binnen EMRIC: een samenwerkingsverband van Euregionale hulp- en overheidsdiensten.
- Nemen we deel aan Euregionale werkgroepen en werken we met een vast grensoverschrijdend oefenprogramma voor onze hulpdiensten.
- Gaan er per jaar zo'n 700 ambulances de grens over om de snelst mogelijke adequate hulp te verlenen.
- En helpen in zo'n 100 gevallen brandweerdiensten elkaar in geval van nood.

ORGANISATIESTRUCTUUR

Veiligheidsregio Zuid-Limburg bestaat uit
drie organisatorische clusters:

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	Brandweerzorg	Bedrijfsvoering*

762 medewerkers

Hieronder vallen de volgende afdelingen: Personeel & Ontwikkeling - Informatie, Automatisering & Facilitair - Bureau Bestuurs- en Directieondersteuning en Financiën & Inkoop.

FINANCIEEL

Inkomsten 2022

Gemeenten:

€ 47.250.053

BduR:

€ 6.287.454

Overige baten:

€ 13.083.236

waarvan baten
Oekraïne 10.619.595

Uitgaven 2022

Brandweerzorg incl. ondersteuning:

€ 61.107.904

waarvan lasten
Oekraïne € 10.619.595

C&R inclusief GHOR:

€ 5.919.154

COMMUNICATIE

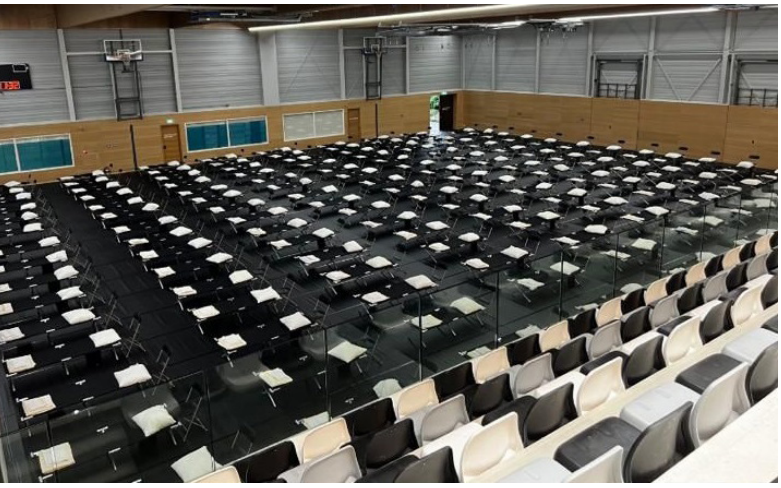
We plaatsten **621 berichten** op onze social media kanalen (Linkedin, Facebook, Twitter, Instagram). In totaal **28.000 volgers**. Op onze website publiceerden we **48 nieuwsberichten.**

HOOFDSTUK 2

LIMBURG TIJDELIJK THUIS VOOR VLUCHTELINGEN

Tien dagen na de inval van de Russische troepen in Oekraïne op 24 februari, meldden de Verenigde Naties dat er al meer dan 1,5 miljoen mensen gevlucht waren. Aanvankelijk werd geschat dat het aantal Oekraïense oorlogsvluchtelingen zou oplopen tot vier miljoen, dit werd eind maart bijgesteld naar vijf miljoen. Inmiddels zijn meer dan twaalf miljoen mensen uit Oekraïne op de vlucht.

De gemeenten kregen via de **Rijksoverheid** in maart opdracht om, s**amen met de veiligheidsregio's,** opvangplekken te organiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Ook onze veiligheidsregio werkte samen met de **zestien gemeenten** aan een regionale, gecoördineerde opvang, om vluchtelingen uit Oekraïne een **veilig onderkomen** te bieden en de **zorg en aandacht** te geven die zij nodig hebben. Er werd gezorgd voor opvanglocaties en het matchen van vraag en aanbod. De gemeenten zorgden daarnaast ook voor de **registratie van vluchtelingen**. Hiermee komen de vluchtelingen in aanmerking voor onder andere zorg en onderwijs.

Onze veiligheidsregio verzorgde, net als de andere veiligheidsregio's in ons land, op verzoek van het Rijk ook **crisisnoodopvang** voor asielzoekers. De situatie in opvangcentrum **Ter Apel** werd onhoudbaar en de veiligheidsregio's kregen de opdracht ter ondersteuning van het **Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)** ook vluchtelingen uit andere landen op te vangen. Iedere veiligheidsregio kreeg het verzoek **450** plekken te realiseren tot en met 31 december 2022. Deze opdracht is verlengd tot 31 maart 2023.

CRISISSTRUCTUUR

Begin maart vond het eerste **burgemeestersoverleg Oekraïne** plaats en werd de crisisstructuur Oekraïne vastgesteld. Hierin werken we intensief samen met onze gemeenten en **hulpverleningspartners.** De crisisstructuur wordt gevormd door:

REGIONAAL OPERATIONEEL TEAM (ROT)

Hierin zitten **vertegenwoordigers uit alle kolommen** zoals brandweer, politie, GHOR, bevolkingszorg, communicatie en de Koninklijke Marechaussee. Zij overleggen over de **ontwikkelingen** rondom de opvang en de acties die daarop volgen. Het ROT kwam **45 keer** bij elkaar.

BURGEMEESTERSOVERLEG

Hierin wordt alle **ambtelijke informatie gedeeld.** Dit overleg wordt voorafgegaan door een ambtelijk vooroverleg waarin de agenda wordt bepaald. Het burgemeestersoverleg vond **21 keer plaats.**

AMBTELIJKE ADVIESGROEP

Hierin komen **regionale vertegenwoordigers** bij elkaar om te overleggen over p**raktische zaken** en thema's die te maken hebben met de opvang van de vluchtelingen. Bijvoorbeeld het inrichten van opvanglocaties, leefgeld, uitkering, gezondheid, scholing en doorstroom naar werk. In dit overleg worden ook alle **ingekomen vragen** uit de regio besproken en beantwoord. De ambtelijke adviesgroep overlegde 21 keer.

TEAM CRISISCOMMUNICATIE

Binnen dit team hebben **communicatie-adviseurs** uit alle gemeenten zitting, aangestuurd door het hoofd communicatie vluchtelingen vanuit de veiligheidsregio.

OPVANGLOCATIES

Er zijn **drie soorten opvang:** crisisnoodopvang, noodopvang (semi-lange termijn) en lange termijn opvang. Deze laatste categorie betreft reguliere huisvesting in woningen. Het heeft niet de voorkeur om vluchtelingen lange tijd in tentenkampen en sporthallen onder te brengen. Dit gebeurt alleen voor de crisisnoodopvang. Er verblijven veel vluchtelingen op locaties met **noodopvangplekken.** Daarvoor wordt gebruik gemaakt van **tijdelijke opvanglocaties** zoals vakantieparken, leegstaande woningen of kantoorgebouwen.

TIJDLIJN

Begin maart startte de organisatie van de opvang volgens de vastgestelde crisisstructuur. Als een van de eerste regio's in Nederland opende de crisisnoodopvang in het MECC in Maastricht. Kort daarop volgde de crisisnoodopvang in Glanerbrook in Geleen. Door het tijdelijke karakter van de crisisnoodopvanglocaties werd er voortdurend gezocht naar nieuwe locaties.

De vraag naar duurzame opvanglocaties bleef onverminderd groot. Hierdoor kon het voorkomen dat Oekraïense vluchtelingen tijdelijk van de ene crisisnoodopvanglocatie naar de andere werden overgeplaatst. Eind augustus werd in samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een centrale crisisnoodopvanglocatie ingericht van waaruit de bewoners naar andere, meer permanente locaties in de regio werden geplaatst en we bleven kijken naar de mogelijkheid om de bestaande opvanglocaties te verlengen.

Gedurende het jaar werden locaties geopend en gesloten afhankelijk van behoefte en beschikbaarheid.

CIJFERS

2.426
Totaal gerealiseerde noodopvangplekken Oekraïners

200
Totaal gerealiseerde crisisnoodopvangplekken asielzoekers

41
Totaal uitgebrachte brandveiligheidsadviezen opvanglocaties

HOOFDSTUK 3

UITGELICHT

NIEUWE DIRECTIE

In 2022 kregen we een nieuwe directie. Na vier jaar nam Frank Klaassen afscheid van onze organisatie en werd Léon Houben naast zijn rol als Commandant Brandweer de nieuwe Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Petro Winkens werd naast manager Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, plaatsvervangend Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en manager Bedrijfsvoering.

MEERJARENBELEIDSPLAN 2024 T/M 2027

Hoogwater en stormoverlast, een hybride auto die vlam vat, brandgevaarlijke bouwwerken, maar ook langlopende crises zoals de opvang van vluchtelingen. En wat komt er mogelijk nog méér op ons af? Het veranderende klimaat en maatschappelijke of technologische ontwikkelingen leiden misschien tot nieuwe en nóg complexere vraagstukken.

Onze organisatie bereidt zich hierop voor. Door bijvoorbeeld inhoudelijk in gesprek te zijn met burgemeesters, experts en andere partners. Deze ambtelijke en bestuurlijke inzichten vatten we in een meerjarenbeleidsplan voor 2024 t/m 2027, het ‘contract’ met onze opdrachtgever, het bestuur. Dat zijn onze zestien burgemeesters. Het plan geeft de richting aan waar de focus ligt voor zowel het programma Brandweerzorg als het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, ondersteund door het programma Bedrijfsvoering. En het vormt de basis voor de manier waarop we georganiseerd zijn. Onderwerpen in dit meerjarenbeleidsplan zijn bijvoorbeeld een provinciaal risicoprofiel en daarvan afgeleid een (dynamisch) brandweer risicoprofiel, dekkingsplan (hierin staat waar kazernes en materieel het beste kunnen staan en hoeveel menskracht beschikbaar moet zijn in relatie tot de risico’s), tweede loopbaanbeleid en een multidisciplinair opleidings- en oefenplan. Het ontwerp-meerjarenbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 zal in 2023 worden aangeboden aan het algemeen bestuur.

VOORBIJ HET ERGSTE SCENARIO

In 2021 kreeg Zuid-Limburg te maken met het hoge water. Voor onze organisatie een buitengewone inzet van ongekende omvang. Het was niet één crisis. Het waren er meer. En ze kwamen tegelijk. Een uitzonderlijke situatie waar onze plannen onvoldoende op waren afgestemd. Na afloop van de hoogwaterramp gaven we het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) de opdracht een onderzoek uit te voeren. Het instituut keek terug op wat goed ging en wat beter kan binnen de crisisorganisatie, waarin de regionale hulpdiensten, brandweer, politie en ambulancedienst samenwerken. Naar aanleiding van het onderzoek werd begin 2022 de leer-evaluatie 'Voorbij het ergste scenario' gepubliceerd. De eerste punten uit de evaluatie zijn opgepakt en geïmplementeerd.

www.vrzl.nl/nieuws/dit-wat-wij-leerden-van-de-bestrijding-hoogwater-2021

EUROPEES ONDERZOEKSPROJECT LINKS

Vanuit Veiligheidsregio Zuid-Limburg nemen we deel aan het Europese onderzoeksproject Links dat zich richt zich op risicocommunicatie voor specifieke doelgroepen rondom Chemelot. Het in 2021 gestarte project leidde in 2022 onder andere tot een aantal themabijeenkomsten voor zorginstellingen en scholen. Tijdens deze bijeenkomsten werd stilgestaan bij wat zij zelf moeten doen wanneer de sirenes afgaan vanwege een chemisch incident. Zijn bijvoorbeeld hun 'inruim'-protocollen op orde? En tegen welke praktische problemen loopt men aan? Welke hulp heeft de instelling nodig?

Experts van onze organisatie en Sitech-Chemelot gaven praktische tips en vernamen waar de instellingen nog behoefte aan hebben. Deze informatie nemen we mee bij het ontwikkelen van nieuwe communicatiemiddelen en bij het inzetten van social media.

EEN MOOIE KONINGSDAG

Op 27 april bezocht de koninklijke familie na uitstel vanwege Covid-19 dan toch eindelijk onze veiligheidsregio. Maastricht en Zuid-Limburg lieten zich van hun beste kant zien en de koning en zijn gezin genoten met volle teugen. We kijken terug op een leerzame samenwerking tussen de veiligheidsorganisaties op lokaal, provinciaal en rijksniveau. We waren goed voorbereid. En met vertrouwen en veel zin hebben we allemaal de Koningsdag beLEEFd zoals dat zou moeten.

LIVEOP LIVE!

Dit jaar ging LIVEOP live. Deze applicatie maakt het mogelijk om bij een incident in één oogopslag te zien om wat voor melding het gaat, waar de locatie is, om welk object het gaat en hoe de omgeving van een incident eruit ziet. Dankzij het nieuwe LIVEOP is deze informatie met één druk op de knop meteen zichtbaar.

PROJECT WERKWIJZE MULTI IM VAN START

Het informatiemanagement en de onderlinge samenwerking op een nog hoger niveau brengen. Met dit doel ging informatiemanagement Crisisbeheersing & Rampenbestrijding aan de slag met het beschrijven van de werkwijzen informatiemanagement voor de verschillende crisisteams binnen onze organisatie. Het gaat dan met name om de crisisteams Meldkamer, CoPI (Commando Plaats Incident) en OT (Operationeel Team). De werkbeschrijving geldt ook voor flexibele opschalingsvormen zoals het OKO (Operationeel Kernteam Overleg) en voor de praktische uitvoering tijdens aanrijden of tussen overleggen.

DE NIEUWE KLEREN VAN… ONZE WOORDVOERDERS

De woordvoerders van onze veiligheidsregio werden in het nieuw gestoken en kregen nieuwe operationele kleding. Daardoor zijn ze tijdens een incident voortaan nog beter herkenbaar voor zowel de media als hun collega's. De woordvoerders komen in actie bij (grotere) incidenten die een impact hebben op de omgeving.

MELDKAMER LIMBURG AANGESLOTEN OP LANDELIJK MELDKAMERSYSTEEM

We kijken continu hoe we burgers in nood sneller en efficiënter kunnen helpen, bijvoorbeeld door de hulpdiensten beter te faciliteren bij de hulpverlening en bestrijding van crises en rampen. Om de kwaliteit te verbeteren, moeten de meldkamers in Nederland ook in de toekomst voorbereid blijven op hun taken. Daarom worden ze anders georganiseerd. Ambulancezorg, brandweer, Koninklijke Marechaussee en politie gaan samen naar één landelijk netwerk van tien samenwerkende meldkamers. Deze kunnen elkaars taken overnemen als dat nodig is en zijn 24/7 beschikbaar en bereikbaar. In juni werd de aansluiting van onze meldkamer op het Landelijk Meldkamersysteem afgerond.

HERDENKINGSBOEK "ALS HET WATER STIJGT KOMT HET BESTE IN MENSEN NAAR BOVEN."

Een jaar nadat Zuid-Limburg getroffen werd door de hoogwaterramp presenteerden we een herdenkingsboek vol ervaringen en belevenissen van hulpverleners. De ramp had enorme impact op alle direct getroffenen in de overstroomde gebieden, maar ook op de hulpverleners die gedurende vele dagen in de weer zijn geweest. In het boek vertellen directe collega's en andere hulpverleners ieder op zijn of haar eigen manier hoe zij deze ramp hebben ervaren.

VAKMANSCHAPSAPP IN DE PRIJZEN

Op 29 juni kregen we de Splash Award uitgereikt. Een award die we samen met strategisch internetbureau Betawerk ontvingen voor het ontwikkelen van onze Vakmanschapsapp. De prijs wordt door een vakjury toegekend aan bijzondere applicaties die bijdragen aan het delen van kennis en ervaring zoals onze app. Iets dat niet altijd even gemakkelijk is omdat onze organisatie onder andere verdeeld is in vrijwillige en beroepskazernes waarbij de collega's verspreid over de hele regio hun werk doen. Met de Vakmanschapsapp is er een toegankelijke manier ontwikkeld om ervaringen te delen en van elkaar te leren.

CHECK – KOOP – PLAK

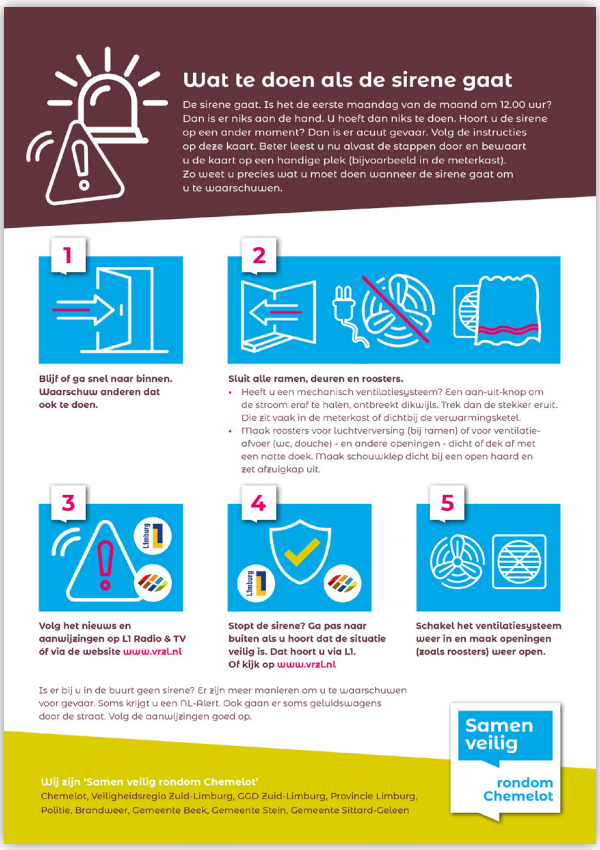

Vanaf 1 juli 2022 moet in alle woningen op elke (woon)verdieping een rookmelder hangen, bij voorkeur in de vluchtroute. Deze verplichting moet ervoor zorgen dat woningen veiliger worden.

In 2021 begonnen we de inwoners van onze regio hierover te informeren. En ook in 2022 gingen we daarmee door. Onder andere met de campagne CHECK – KOOP – PLAK. We betrokken woningbouwverenigingen en andere stakeholders bij onze informatiecampagne en verspreidden zo'n 12.000 folders binnen onze regio. Daarnaast plaatsten we in bouwmarkten en gemeentehuizen onze 'stoere brandweerman display' met informatie en besteedden we op onze social media kanalen uitgebreid aandacht aan het belang van de rookmelder en de rookmeldersplicht.

OMGEVINGSWET

Naar verwachting zal op 1 januari 2024 de omgevingswet in werking treden. Een speerpunt van de omgevingswet is een veilige en gezonde leefomgeving. In 2022 hebben we ons verder voorbereid op de wet waardoor we de gemeente adequaat kunnen adviseren over het zo veel mogelijk voorkomen van fysieke risico's.

SAMEN VEILIG RONDOM CHEMELOT

Na anderhalf jaar onderzoek en voorbereiding vond in oktober de officiële kick-off plaats van het project 'Samen veilig rondom Chemelot', gericht op omwonenden van het chemisch industrieterrein. Uniek aan dit project is dat er specifieke communicatie plaatsvindt voor verschillende typen omwonenden. Uit het onderzoek bleek namelijk dat er drie soorten omwonenden te onderscheiden zijn: mensen die zich niet veilig voelen, mensen die zich wél veilig voelen en mensen die zich noch veilig, noch onveilig voelen. Al deze doelgroepen hebben andere informatiebehoeften en dit project speelt daarop in.

OPLEIDEN EN OEFENEN

- **Training kerninstructeurs ondergrondse infrastructuur in Zwitserland**
  Met twee tunnels, een uitgebreid grottenstelsel en parkeergarages kent Zuid-Limburg veel ondergrondse bouwwerken. Instructeurs van onze organisatie werden op dit thema bijgeschoold bij IFA (International Fire Academy) in Zwitserland. Dit trainingscentrum is speciaal ingericht voor incidentbestrijding in ondergrondse bouwwerken en een van de weinige Europese trainingscentra die dit aanbiedt

- **Trainingsweek bijscholing Officieren van Dienst**
  Er ging een driejarig programma van start waarin jaarlijks een deel van de Officieren van Dienst worden bijgeschoold in het trainingscentrum in het Duitse Weeze. Tijdens deze bijscholingen staan thema's als commandovoering, basisprincipes brandbestrijding en de eigen ontwikkeling centraal.

- **Basisprincipes brandbestrijding**
  We gingen door met de implementatie van de basisprincipes brandbestrijding. De basisprincipes brandbestrijding zijn landelijk opgesteld om branden veiliger en efficiënter aan te pakken. Alle repressieve collega's binnen Brandweer Zuid-Limburg zijn hier in de afgelopen jaren in bijgeschoold. Begin 2022 is speciaal hiervoor een Skills Lab naar Margraten gekomen. Deze onderwijsvorm in de vorm van een Escaperoom zorgt ervoor dat de brandweermensen vertrouwd raken met de lesstof.

BRANDWEER GULPEN 200 JAAR!

Op zondag 25 september vierden we onder een stralend nazomers zonnetje het 200-jarig bestaan van Brandweer Gulpen met een open dag. 50 hulpverleningsvoertuigen trokken in optocht door het centrum van Gulpen, waarna iedereen ze nog eens van dichtbij kon bekijken bij de kazerne. Er waren demonstraties, speciale activiteiten voor de kinderen en er was aandacht voor Brandveilig Leven. Het was een drukbezochte en zeer geslaagde dag.

SPORTIEVE TOPPERS

Voor veel brandweerpersoneel is 11 september natuurlijk een zwarte dag met veel herinneringen. Inmiddels meer dan twintig jaar geleden werd de wereld geschokt door een vreselijke aanslag waarbij duizenden mensen het leven lieten. Onder hen 348 brandweermensen.

Reden genoeg voor een aantal collega's om deel te nemen aan een nieuw initiatief om deze ingrijpende gebeurtenis te herdenken en tegelijkertijd geld in te zamelen voor de Stichting Bevrijd van PTSS. De Firefighter Stair Climb. Maar liefs 30 verdiepingen oftewel 600 trappen van het World Trade Centre in Almere werden beklommen, in volledig uitrukpak met adembescherming. In totaal werd er door deelnemers uit het hele land ruim 17.000 euro opgehaald.

Een andere zeer mooie prestatie leverden enkele collega's op de in Rotterdam gehouden World Police & Fire games. Op de onderdelen golf, Cross Country en de halve marathon wisten ze allemaal een mooie sportieve prestatie neer te zetten of zelfs een podiumplek te behalen namens onze veiligheidsregio.

ENERGIEBEWUST MET GÈNE STOKKER

Om de energierekening van onze organisatie zo laag mogelijk te houden, werd in november gestart met een interne campagne om medewerkers energiebewuster te maken. Alle collega's werden gewezen op relatief kleine handelingen die iedereen kan doen om gas- en elektriciteitsverkwisting tegen te gaan. Van het uitschakelen van lampen en computerschermen tot en met het sluiten van deuren en rolpoorten. We krijgen daarbij tips van een fictieve duurzaamheidsexpert: het stripfiguurtje Gène Stokker (spreek die naam ietsjes anders uit en je krijgt 'genne stoker').

BRANDVEILIG LEVEN

Brandveilig Leven is samen zorgen voor een (brand)veilige leefomgeving. Ook in 2022 werden er initiatieven ontwikkeld en activiteiten uitgevoerd om het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van de burger te vergroten. Bijvoorbeeld door langs te gaan op scholen, voorlichting te geven na brand en deel te nemen aan zwaailichtendagen, veiligheidsmarkten en open dagen. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar brandrisico's, risicogroepen en -gedrag en de mogelijkheid duurzame gedragsverandering te bereiken. Én door de kracht van verhalen van onze eigen collega's ook buiten de werksituatie in te zetten. Op een verjaardag even tussen neus en lippen aangeven waar de rookmelder precies moet hangen, werkt ook.

- **Sterk onderwijs: Samenwerking lerend onderwijs en ondernemerschap**

Leerlingen van het Sint Maartenscollege voerden voor ons onderzoek uit naar de risico's die het gebruik en opladen van accu's (lithium-ion batterijen) met zich meebrengt.

- **Voorlichtingsbijeenkomsten**

Tijdens zestien bijeenkomsten werd er op een interactieve manier voorlichting gegeven aan de Katholieke Bond van Ouderen en Zij-Actief.

- **Veiligheidsweek en zwaailichtendag**

Gedurende de Week van de Veiligheid van 10 tot met 16 oktober was Brandveilig Leven aanwezig op diverse weekmarkten en zwaailichtendagen.

- **Nieuwe ambassadeurs**

Brandveilig Leven dragen we als medewerkers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg allemaal uit. Ieder op zijn eigen plek, als ambassadeur. In dienstverband of in de eigen sociale omgeving. Dit jaar werden 30 nieuwe collega's opgeleid tot ambassadeur Brandveilig Leven.

- **Voorlichting na brand**

Vijf keer werd er naar aanleiding van een woningbrand voorlichting gegeven aan de directe omgeving. Bijvoorbeeld door informatiebijeenkomsten te organiseren of folders uit te delen.

- **Campagne Veilig en warm de winter door**

Naar aanleiding van de sterk gestegen energieprijzen gaan mensen op zoek naar alternatieve manieren om hun huis te verwarmen. Dat gebeurt helaas niet altijd op een veilige manier. Daarom sloten we aan bij de campagne 'Veilig en warm de winter door'. 5.000 folders en posters werden verspreid onder gemeentehuizen, woningbouwcorporaties en de voedselbank. Ook op social media was er aandacht voor deze campagne.

HOOFDSTUK 4

CRISISBEHEERSING & RAMPENBESTRIJDING

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding heeft als belangrijkste taak het zorgdragen voor een goede voorbereiding op de bestrijding van rampen en crises. Om dit te kunnen doen inventariseren we onder andere welke risico's er zijn binnen onze veiligheidsregio en zorgen we ervoor dat de functionarissen die tijdens een incident worden ingezet, voorbereid zijn op hun taak.

CIJFERS

112
Crisisfunctionarissen

22
Crisisfunctionarissen opgeleid en gestart

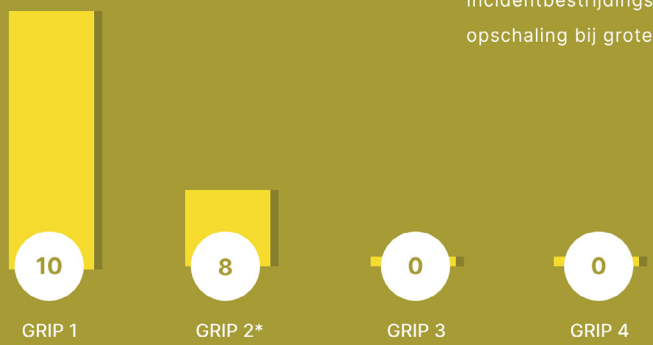
65
Multidisciplinaire oefeningen en trainingen

12
Piketpools

13
Monodisciplinaire oefeningen en trainingen

GRIP-incidenten

Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure - opschaling bij grote incidenten

*Inclusief Operationeel Kernoverleg

Alle GRIP-incidenten zijn geëvalueerd.

MULTIDISCIPLINAIRE INFORMATIEKAARTEN (MIK)

Voor verschillende soorten incidenten waarbij multidisciplinair optreden noodzakelijk is wordt er een MIK gemaakt. Hierin staat de meest noodzakelijke informatie over grootschalige incidenten beschreven voor crisisfunctionarissen.

In 2022 zijn de volgende kaarten gemaakt of herzien en (opnieuw) vastgesteld:

- MIK Koningsdag
- MIK Uitval gas
- MIK Uitval elektriciteit
- MIK Telecom
- MIK Hoogwater
- MIK Maastricht Aachen Airport
- MIK Chemelot
- MIK Treinincidentmanagement, MIK Luchtvaartincidentmanagement en MIK Vaarwegincidentmanagement werden geïmplementeerd.

RAMPBESTRIJDINGSPLANNEN

Als veiligheidsregio bereiden we ons elke dag voor op een nieuwe ramp of crisis. Voor een aantal veiligheidsrisico's maken we daarvoor zogenoemde rampbestrijdingsplannen. Daarin beschrijven we hoe de hulpdiensten met elkaar samenwerken als het veiligheidsrisico tot uiting komt. Tijdens een ramp of crisis moet direct duidelijk zijn wat hulpdiensten moeten doen om mensen en dieren in veiligheid te brengen.

In 2022 zijn de volgende plannen gemaakt of herzien en (opnieuw) vastgesteld:

- Rampbestrijdingsplan Maastricht Aachen Airport
- Rampbestrijdingsplan Hoogwater
- Rampbestrijdingsplan Chemelot

HOOFDSTUK 5

BRANDWEERZORG

Een effectieve organisatie van de brandweerzorg en de bijbehorende taakuitvoering is belangrijk voor de (brand) veiligheid van de burger. De taken van de brandweer zijn divers. Natuurlijk is er het voorkomen, beperken en het bestrijden van brand en het gevaar voor mens en dier bij ongevallen. Daarnaast adviseren we andere overheden en organisaties op het gebied van brandpreventie en brandbestrijding. Ten slotte voert de brandweer taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

CIJFERS

201
Beroeps brandweermannen en -vrouwen

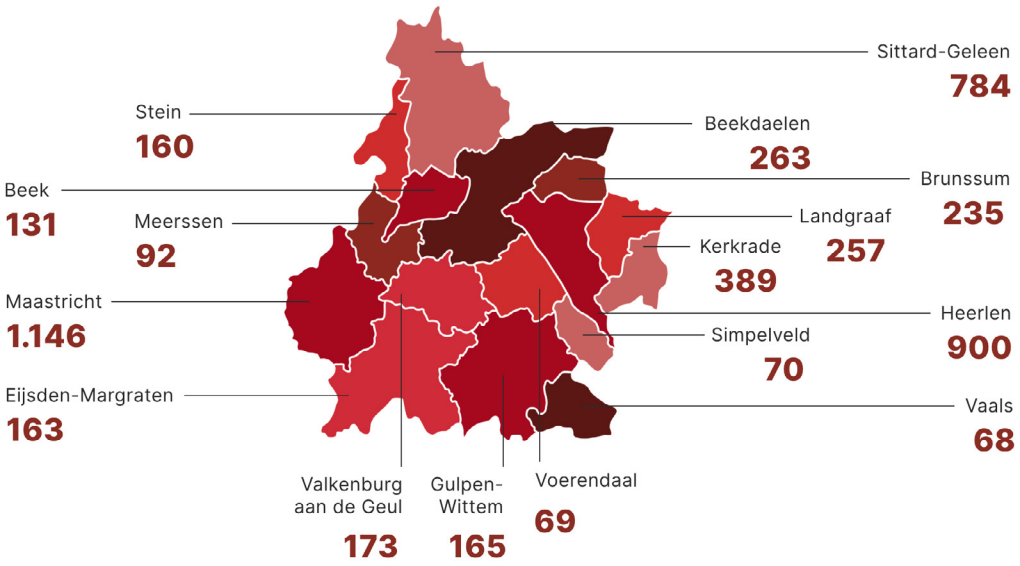
532
Vrijwillige brandweermannen en -vrouwen

26
Brandweerkazernes

Uitrukken

355	Brand gebouw
331	Brand auto
34	Brand natuur
814	Brand buiten
441	Technische hulpverlening
3.266	Dienstverlening (o.a. stankoverlast, reinigen wegdek, ondersteuning ambulance, stormschade en wateroverlast)

INCIDENTEN PER GEMEENTE

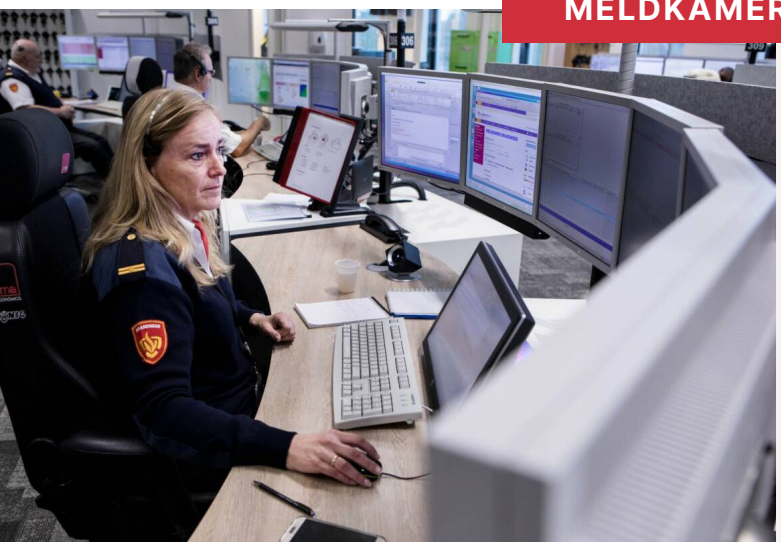
NIEUW MATERIEEL

- **Drie tankautospuiten** (blusvoertuigen).
- **Twee autoladders.** Gebruikt voor redding mens en dier op hoogte of blussen brand van bovenaf.
- **Al het elektrisch aangedreven handgereedschap vervangen door accu aangedreven handgereedschap.**
- **Alle vierwielaangedreven tankautospuiten geüpdate** en daarmee terreinvaardiger.
- **Alle warmtebeeldcamera's vervangen.**
- N**ieuwe en specifiekere meetapparatuur** voor onze meetploegen en de Adviseur Gevaarlijke Stoffen.
- **Vier octopussen.** Gereedschap waarmee op respectvolle wijze zorgvuldig en snel een drijvend stoffelijk overschot kan worden veilig gesteld en geborgen.
- **Nieuw systeem generaal-sleutels geïmplementeerd** waarmee hulpverleners toegang krijgen tot gebouwen met directe doormelding naar de brandweer.
- **Rookstoppers aangebracht op alle tankautospuiten.** Hiermee is het mogelijk om rook vanuit een brandende woning niet onnodig naar een vluchtweg te laten stromen.
- **Emergency-pluggen** aangebracht op alle tankautospuiten. Hulpmiddel dat ervoor zorgt dat een elektrisch voertuig in de P(park)- of N(neuraal)-stand staat. Dit zorgt voor een aanvulling op de veiligheid van de manschappen tijdens de eerste fase van de inzet met dit soort voertuigen.
- **Twee groot watertransportsystemen** zijn beoefend en worden op korte termijn in gebruik genomen.

MELDKAMER BRANDWEER

Op de Meldkamer Brandweer werken centralisten van Brandweer Zuid-Limburg en Brandweer Limburg-Noord (Veiligheidsregio Limburg-Noord) nauw samen met de politie en ambulancedienst.

Er werken **20 centralisten, 7 calamiteitencoördinatoren, 1 coördinator meldkamer en 1 teamleider meldkamer.** Samen verwerkten zij afgelopen jaar **9.325** 112-telefoontjes.

BRZO BEDRIJVEN

In onze regio bevinden zich **15 BRZO** (Besluit risico's zware ongevallen) bedrijven. Dit zijn bedrijven waar veel met gevaarlijke stoffen gewerkt wordt. Chemelot geldt als één BRZO bedrijf, maar bestaat zelf nog eens uit **20 BRZO** bedrijven.

CONTROLES, INSPECTIES EN ADVIEZEN

1635
gebruik/evenementen/bouw

27
BRZO inspecties

27
milieuadviezen

66
adviezen ruimtelijke ordening

38
adviezen milieuvergunningen

CONTACT

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG Margraten

e info@vrzl.nl
i www.vrzl.nl

COLOFON

Dit is een uitgave van Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Tekst & redactie: Communicatie Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Foto's: Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Vormgeving & productie: Aviso

2022

Jaardocument Meld- en Coördinatiecentrum (MCC)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 BESTUUR EN VASTSTELLING 3
1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 3
1.2 Opstellen en vaststellen jaardocument 2022 4

2 INLEIDING 5

3 RESULTAAT MCC 2022 6

4 JAARDOCUMENT MCC 2022 7
4.1 Balans MCC 2022 7

5 REKENING VAN BASTEN EN LASTEN MCC 2022 8
5.1 Exploitatie MCC 2022 8

6 FINANCIËLE TOELICHTING 9
6.1 Toelichting balans en exploitatie 2022 MCC 9

7 VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING 2022 MCC 11

8 BIJLAGEN 12

1 BESTUUR EN VASTSTELLING

1.1 RECHTSPERSOONLIJKHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het concept jaardocument. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het jaardocument.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2022) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn - te Strake	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 31 december 2022):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer G.J.M. Cox	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen-Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
De heer D.W.J. Schneider	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2 OPSTELLEN EN VASTSTELLEN JAARDOCUMENT 2022

1.2.1 Opstellen

Het concept jaardocument 2022 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 31 maart 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

1.2.2 Vaststellen

Het jaardocument 2022 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 7 juli 2023.

Voorzitter,	*Secretaris,*
J.M. Penn-te Strake	*L.W.M. Houben*

2 INLEIDING

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is gehuisvest de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg waar 24 uur per dag door brandweer, politie en ambulancezorg intensief wordt samengewerkt om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg en het programma C&R ondergebracht in het MCC.

In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties zoals Regionaal beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en de bijbehorende actiecentra zijn onder een dak gerealiseerd zodat een optimale en integrale afstemming plaats kan vinden van alle processen rondom melding en alarmering, opschaling en afschaling, leiding en coördinatie en informatiemanagement.

In het kader van het traject ‘samenvoegen meldkamers’ en de realisatie van het transitieakkoord is in 2016 de opgave samenwonen Meldkamer Limburg uitgevoerd. De volgende fase: ‘doorontwikkeling Meldkamer Limburg 2018-2020’ is gestart waarbij aandacht is voor het doorontwikkelen van de samenwerking van de drie kolommen binnen de meldkamer Limburg. Verder is vanaf 1 januari 2020 het beheer van de Meldkamer Limburg ondergebracht bij de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Onderstaand wordt u het jaardocument 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) aangeboden. De manager MCC is verantwoordelijk voor de coördinatie van het MCC waarbij het optimaal ondersteunen van de medewerkers die zowel regulier als in opgeschaalde situatie in het MCC werken van groot belang is.

De financiële administratie van het MCC wordt door de Politie van de Eenheid Limburg verzorgd.

Kim van Kooij, directeur politie eenheid Limburg,
Petro Winkens, plv. directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

3 RESULTAAT MCC 2022

Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33.
In 2022 hebben er evenals het boekjaar 2021 geen investeringen plaatsgevonden.

4 JAARDOCUMENT MCC 2022

4.1 BALANS MCC 2022

BALANS	31 december 2022	1 januari 2022
ACTIVA.		
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Gebouwen, installaties en inventaris	4.493.611	4.850.820
Vlottende activa		
Debiteuren	-	-
Nog te ontvangen / vooruitbetaald	-	-
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	-	-
Totaal vlottende activa	-	-
TOTAAL ACTIVA	**4.493.611**	**4.850.820**
PASSIVA.		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Egalisatiefonds	1.708.518	1.387.896
Resultaat 2022/2021	447.226	264.442
Voorziening groot onderhoud gebouw	510.795	460.795
Totaal eigen vermogen	2.666.539	2.113.133
Vlottende passiva		
Crediteuren	-	528
Nog te betalen	4.407	-
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	1.822.665	2.737.159
Totaal vlottende passiva	1.827.072	2.737.687
TOTAAL PASSIVA	**4.493.611**	**4.850.820**

5 REKENING VAN BASTEN EN LASTEN MCC 2022

5.1 EXPLOITATIE MCC 2022

	Jaarrekening 2021	*Begroting 2022*	*Jaarrekening 2022*
Opbrengsten:			
Bijdrage Nationale Politie	699.320	710.660	710.660
Bijdrage Veiligheidsregio	255.300	258.980	258.980
Bijdrage Veiligheidsregio t.b.v. Burgernet	10.950	11.260	11.260
Bijdrage Meldkamer Limburg (huisvesting)	499.260	506.600	506.600
Overige baten / voorgaande jaren	-	-	-
Totaal der baten	**1.464.830**	**1.487.500**	**1.487.500**
Lasten:			
Personeelskosten	166.063	191.000	170.340
Rentekosten	198.097	222.000	164.928
Huisvestingskosten	683.660	840.300	617.841
Automatisering / verbindingen	74.180	167.200	58.270
Operationeel	-	-	-
Beheers- en administratie kosten	78.387	67.000	28.895
Totaal der lasten	**1.200.388**	**1.487.500**	**1.040.274**
Saldo (resultaat 2021 / 2022)	**264.442**	**-**	**447.226**

6 FINANCIËLE TOELICHTING

6.1 TOELICHTING BALANS EN EXPLOITATIE 2022 MCC

6.1.1 Vaste activa

Tot en met het jaar 2021 zijn de investeringen met betrekking tot het MCC voor een bedrag van in totaal € 10.402.816 geactiveerd. In het jaar 2022 hebben er verder geen investeringen plaatsgevonden in afwachting op de uitvoering van het project visie huisvesting MCC.
Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde per ultimo 2022 alsmede van de mutaties inzake de materiële vaste activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2022 (Staat C).

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform de richtlijn HAP (Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie). De afschrijvingskosten over 2022 bedragen € 357.209 en zijn in de exploitatie-cijfers van 2022 opgenomen. Ultimo 2022 bedraagt de boekwaarde van de activa € 4.493.611.

6.1.2 Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zogenaamde egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Dit egalisatiefonds is ingericht in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007.

De specificatie van de mutaties in 2021 en 2022 in genoemd egalisatiefonds voor partners en politie hebben onder meer betrekking op:

Omschrijving	**totaal**	**partners**	**politie**
Saldo t/m ultimo jaar 2021	€ 1.387.896	€ 582.916	€ 804.980
Bij: exploitatieresultaat 2021	€ 264.442	€ 111.066	€ 153.376
Bij: bijschrijving rente 2022	€ 56.180	€ 23.596	€ 32.584
Subtotaal egalisatiefonds 31-12-2022	€ 1.708.518	€ 717.578	€ 990.940
Bij: exploitatieresultaat 2022	€ 447.226	€ 187.835	€ 259.391
Reëel saldo egalisatiefonds 31-12-2022	€ 2.155.744	€ 905.413	€ 1.250.331

De betreffende verwerking van de bijschrijving rente 2022 is in het boekjaar 2022 verwerkt. De bijschrijving van het exploitatieresultaat 2022 wordt pas in het boekjaar 2023 verwerkt cq toegevoegd aan het egalisatiefonds, na goedkeuring van het jaardocument 2022.

6.1.3 Voorziening groot onderhoud

Met betrekking tot het MCC is een groot onderhoudsplan voor het pand (zgn. bouwkundig deel) opgesteld. Daarnaast is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt voor de technische installaties (E- en W-installaties). Op basis van voornoemde plannen (horizon 10 jaar) wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.

Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC bedraagt per ultimo 2022 € 510.795.

6.1.4 Vlottende activa / passiva

Per balansdatum (31 december 2022) is er alleen een bedrag van € 4.407,26 bij de post nog te betalen posten. Deze post heeft betrekking op het aandeel verzekering MCC gebouw. Bij de post debiteuren staat er per balansdatum geen bedrag open.

Ook bij de post crediteuren staat er per balansdatum 31 december 2022 geen bedrag open.

6.1.5 Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC tevens de financier van het onderhavige gebouw met installaties/inventaris. Het saldo van de rekening courant per ultimo 2022 per partner / politie bedraagt € 1.822.665 en is dan ook de sluitpost van deze balans.

6.1.6 Resultaat 2022 MCC

Over het jaar 2022 is een positief exploitatieresultaat behaald van € 447.226. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting 2022 van de exploitatiecijfers behorende bij het jaardocument van het MCC.

Voor een nadere specificatie en toelichting op balans en exploitatiecijfers 2022 wordt verwezen naar de door de Politie eenheid Limburg opgemaakte toelichting bij het Jaardocument 2022 voor het MCC (zie bijlage).

7 VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING 2022 MCC

Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2022 van € 447.226 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2023 plaatsvinden.

Een nadere specificatie van het verloop en het saldo van het egalisatiefonds in 2022 is bij de administratie aanwezig.

8 BIJLAGEN

Bijlage 1: Toelichting jaardocument 2022 MCC.

20230124

Toelichting Jaardocument 2022 (lasten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2022: € 1.040.273,67)
(Begroting 2022: € 1.487.500,00)
(Realisatie 2021: € 1.200.387,58)

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Personeel	€166.062,88	€191.000,00	€170.340,14	-€20.659,86

De loonkosten van de manager en huismeester MCC zijn licht lager dan begroot voor 2022.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Rente en soortgelijke kosten	€198.097,27	€222.000,00	€164.927,88	-€57.072,12

De investeringen van het MCC zijn door de Nationale Politie, Eenheid Limburg als penvoerder in zijn geheel voorgefinancierd. De rente wordt doorbelast naar de partners en in rekening gebracht door de Politie. De realisatie over het jaar 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

Boekwaarde netto-investeringen per 01-01-2022	€ 4.850.819,94
Investeringen in 2022	€ 0,00
Totaal te financieren bedrag in het jaar 2022	€ 4.850.819,94

Verschuldigde rente over 2022 (o.b.v. een gemiddeld rente-percentage van 3,4%).

Totaal van de berekende rente over boekjaar 2022	€ 164.927,88

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Huisvesting	€683.660,34	€840.300,00	€617.840,95	-€222.459,05

De lagere realisatie huisvestingskosten zijn voornamelijk ontstaan door het blijven stimuleren van thuiswerk (€222.459).

Afschrijvingen (Begroot €400.892,00-Realisatie €305.484,63)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in de jaarrekening 2022:

Afschrijvingskosten Grootboekrekening	Economische categorie 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2022	Investering 2022	Afschrijving politie (58%)	Afschrijving partners (42%)
4040000	Casco huisvesting	€3.909.789,26	€0,00	€94.483,39	€68.419,01
4040000	Verbouwingen	€146.305,17	€0,00	€5.735,57	€4.153,34
4040005	Installaties huisvesting	€689.783,86	€0,00	€76.763,32	€55.587,24
4040010	Meubilair / Inventaris	€1.236,10	€0,00	€198,80	€143,96
	Totaal	**€4.747.114,39**	**€0,00**	**€177.181,08**	**€128.303,55**

Energie (Begroot € 130.500-Realisatie € 76.864,95)

Stadsverwarming. - De onderschrijding van deze post is toe te wijzen aan de post stadsverwarming ad € 53.000. Conform afspraak met de leverancier is in 2021 de warmte opwekinstallatie Maastricht door de politie overgenomen. Vooralsnog zijn er voor 2022 geen kosten doorbelast m.b.t. de aankoop van de installatie. In 2023 zal bepaald worden hoe deze kosten naar het MCC worden doorbelast.
Elektra. - De raming 2022 van kosten elektriciteitsverbruik is gebaseerd op de realisatie over 2021. In de begroting van het boekjaar 2022 is op de post elektra reeds rekening gehouden met de huidige prijsstijging van energie. Hierdoor zijn de uitgaven conform begroting voor elektra in 2022. De verwachting is dat de energiemarkt zich voor 2023 meer gaat stabiliseren.

Duurzame goederen (Begroot € 15.000-Realisatie € 0,00)

Duurzame goederen. Betreft kosten voor aanschaf vervanging/aanvulling van meubilair en inventaris welke niet wordt geactiveerd. MCC zijn in 2022 geen uitgaven tlv dit budget geboekt.

Onderhoud (Begroot € 110.000-Realisatie € 76.864,95)

Onderhoud preventief. - Betreft normaal (preventief/correctief) onderhoud voor het pand. Door het uitstellen van de benodigde investeringen i.v.m. eventueel toekomstige aanpassingen in het MCC is bij dit onderdeel is een lichte overschrijding (€ 8.000) t.o.v. het begroot bedrag gerealiseerd.
Onderhoud storingen. - Betreft onderhoud voor het pand dat betrekking heeft op storingen. Ook bij de post dagelijks onderhoud storingen wijkt de realisatie 2022 licht af (€ 7.165) t.o.v. het begroot bedrag (€ 5.000).
Specialistische advisering technisch beheer. – Betreft specialistisch advies door derden m.b.t. technisch beheer en onderhoud huisvesting. Op deze post is een flinke onderschrijding zichtbaar van € 38.692. In verband met de herziening construct MCC zijn in 2022 minimale kosten gemaakt in deze rubriek.

Schoonmaak (Begroot € 93.000-Realisatie € 93.030,07)

Schoonmaak. - Betreft reguliere schoonmaak, glasbewassing/gevelreiniging.
In het begin van het boekjaar 2022 is er een lichte stijging (€ 5.600) waarneembaar in het contract met de leverancier SCU wat tevens de reden is van de lichte overschrijding op de post schoonmaak.
Afvalverwijdering. - Betreft de vaste, maandelijkse kosten voor inzameling van gescheiden afval, papier, gft en restafval. Bij deze post is nog steeds een doorwerking zichtbaar van het thuiswerken i.v.m. coronamaatregelen. Hierdoor zijn ook in 2022 minder kosten (€ 4.500) uitgegeven voor afvalverwijdering.

Overige zaken en diensten (Begroot € 40.908-Realisatie € 35.939,09)

De kosten in deze categorie liggen in grote mate in lijn der verwachtingen. In deze categorie is de post verzekering pand MCC per abuis niet meegenomen in de verrekening 2022 en derhalve opgenomen alsnog te betalen post 2022 ad € 4.407,26

Toevoegingen aan voorziening (Begroot € 50.000-Realisatie € 50.000)

Ter zake groot onderhoud is in het verleden een onderhoudsplan gemaakt van de kosten van meerjarig groot onderhoud. In 2022 is conform voorgaande jaren € 50.000 toegevoegd aan deze voorziening. In 2022 zijn geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Verbindingen en automatisering	€74.180,32	€167.200,00	€58.270,21	-€108.929,79

De onderschrijding op de realisatie wordt veroorzaakt door uitgestelde aankopen c.q. investeringen (€ 108.930).

Afschrijvingen (Begroot €118.224-Realisatie €51.724,17)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in deze jaarrekening

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Afschrijving
Grootboekrekening	01-01-2022	01-01-2022	2022	politie (58%)	partners (42%)
4060000	Automatisering/ Verbinding	€103.705.55	€0,00	€30.000,02	€21.724,15
	Totaal	**€103.705,55**	**€0,00**	**€30.000,02**	**€21.724,15**

In verband met de wel begrote maar uitgestelde investeringen is er bij deze post een positieve afwijking zichtbaar van € 66.500 t.o.v. de begroting 2022. Deze onderschrijding draagt tevens voor een groot deel bij aan het hoge exploitatieresultaat.

Duurzame goederen (Begroot €8.000-Realisatie € 0,00)

Ook bij de post duurzame goederen zijn er in 2022 geen enkele uitgaven zichtbaar.

Overige zaken en diensten (Begroot €40.976-Realisatie €6.546,04)

In verband met de eventueel naderende aanpassingen in het MCC zijn in 2022 in deze categorie geen uitgaven m.b.t. tot software, hardware, supplies en kosten dataverkeer gerealiseerd. Enige kosten in 2022 zijn gemaakt in de categorie overige kosten verbindingen en automatisering (televisie en internet aansluiting). Deze categorie draagt hiermee bij aan het positieve exploitatieresultaat.

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Beheer	€78.386,77	€67.000,00	€28.894,49	-€38.105,51

In de categorie beheer is een onderschrijding ad € 38.106 waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid.

Huren en lease (Begroot €15.000-Realisatie € 4.169,47)

In 2022 zijn de kosten van huur en lease printers berekent op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Mede door het stimuleren van het thuiswerken in 2022 is het verbruik van de printers ook in 2022 beduidend lager dan voorgaande jaren.

Catering (Begroot €20.750-Realisatie €20.080,24)

De doorbelasting van de verstrekkingen koffie/thee/water zijn ook in 2022 op basis van de daadwerkelijk aanwezige koffieapparaten (5 stuks) berekent. De verstrekking

koffie/thee/water is in 2022 nagenoeg hetzelfde als in 2021 en is licht lager dan het in de begroting opgenomen bedrag.

Externe deskundigheid (Begroot €20.000-Realisatie €601,67)
In verband met de herziening construct MCC zijn er in de rubriek externe deskundigheid in 2022 nagenoeg geen kosten gemaakt.

Vergaderkosten (Begroot €500-Realisatie €0,00)
In het boekjaar 2022 zijn geen vergaderkosten gemaakt.

Overige zaken en diensten (Begroot €10.750-Realisatie €4.043,11)
Door het stimuleren van thuiswerken in het boekjaar 2022 is ook een onderschrijding zichtbaar in de categorie overige zaken en diensten. Deze categorie bestaat vooral uit kantoorbenodigdheden, papier, en representatiekosten. De papierkosten zijn doorbelast op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Zie ook de post huren en lease.

Toelichting Jaardocument 2022 (baten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2022: € 1.487.500,00)
(Begroting 2022: € 1.487.500,00)
(Realisatie 2021: € 1.464.830,00)

	2021	2022	2022	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Overige Bijdragen	€-1.464.830,00	€-1.487.500,00	€-1.487.500,00	€0,00

Overige bijdragen (Begroot €1.487.500-Realisatie €1.487.500)
De bijdrage zijn conform begroting gerealiseerd.

Toelichting Jaardocument 2022 (resultaat). **Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.**

(Realisatie 2022: € 447.226,33)
(Begroting 2022: € 0,00)
(Realisatie 2021: € 264.442,42)

Resultaat MCC 2022.

	2021	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Totaal Lasten	€1.200.387,58	€1.487.500,00	€1.040.273,67
Totaal Baten	€-1.464.830,00	€-1.487.500,00	€-1.487.500,00
Resultaat	€-264.442,42	€0,00	€-447.226,33

Totaal Lasten- Er zijn in 2022 voor € 447.226,33 minder kosten uitgegeven dan de vooraf vastgestelde begroting ad € 1.487.500. Dit is voor een gedeelte toe te wijzen aan de lagere personeelskosten (€ 20.660) en lagere rentekosten (€57.072) i.v.m. uitgestelde investeringen. Daarnaast zijn er vooral door het blijven stimuleren van thuiswerk veel lagere huisvestingskosten (€222.459) en tevens uitgestelde aankopen c.q. investeringen in de categorie verbinding en automatisering (€ 108.930). Ook in de categorie beheer is een onderschrijding ad € 38.106 waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid.

Totaal Baten- De bijdragen van de partners zijn conform de vooraf vastgestelde begroting 2022.

Voorgesteld wordt om het bedrag van het positieve exploitatieresultaat 2022 ad € 447.226,33 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC op basis van de afgesproken verdeling. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2023 plaatsvinden.

Toelichting Jaardocument 2022 (balans). **Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.**

TOELICHTING BALANS M.C.C. OVER HET JAAR 2022.

1. Resultaat 2022

Het MCC heeft over 2022 een positief exploitatieresultaat behaald van € 447.226,33. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar bovenstaande toelichting exploitatiecijfers 2022 en de toelichting op het resultaat.

2. Vaste activa

Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde alsmede van de mutaties inzake de materiële activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2022 (Staat C). De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform waarderingsgrondslagen van de Nationale Politie.

In 2022 zijn er geen nieuwe investeringen opgenomen.

Aangezien de politie penvoerder is van het MCC, is het actief in zijn geheel verantwoord op een aparte entiteit buiten de administratie van de Nationale Politie. De Nationale politie heeft daarnaast haar aandeel (deelneming) in het MCC (58%) opgenomen in de balans van de Nationale politie.

Voormelde bedragen zijn als volgt gespecificeerd/verantwoord in dit jaardocument:

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Boekwaarde
Grootboekrekening	01-01-2022	01-01-2022	2022	2022	31-12-2022
4040000	Casco huisvesting	€ 3.909.789,26	€ 0,00	€ 162.902,40	€ 3.746.886,86
4040000	Verbouwingen	€ 146.305,17	€ 0,00	€ 9.888,91	€ 136.416,26
4040005	Installaties huisvesting	€ 689.783,86	€ 0,00	€ 132.350,56	€ 557.433,30
4040010	Meubilair / Inventaris	€ 1.236,10	€ 0,00	€ 342.76	€ 893,34
4060000	Automatisering/ Verbinding	€ 103.705,55	€ 0,00	€ 51.724,17	€ 51.981,38
	Totaal	**€ 4.850.819,94**	**€ 0,00**	**€ 357.208,80**	**€ 4.493.611,14**

3. Afschrijving vaste activa

De afschrijvingskosten 2022 bedragen € 357.208,80.
De oorspronkelijke aanschafwaarde per 31/12/2022 bedraagt € 8.170.448,09 (vaste activa) en de cumulatieve afschrijving per ultimo 2022 bedraagt € 3.676.836,95. De boekwaarde van de investeringen bedraagt per 31 december 2022 € 4.493.611,14.

4. Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zgn. egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Tot de instelling van dit egalisatiefonds is besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007. Voor een nadere specificatie wordt kortheidshalve verwezen naar de bijgevoegde Staat van Reserves en Voorzieningen en onderstaande tabel.

Ten aanzien van de verantwoording van het egalisatiefonds op deze plek heeft in het verleden overleg plaatsgevonden met de (toenmalige) externe accountant (Deloitte) van de voormalige Regio Politie Limburg-Zuid.

De specificatie van de mutaties in 2021 en 2022 in het egalisatiefonds van partners en politie zijn nader gespecificeerd in onderstaande tabel. Daarbij is het meevallend exploitatieresultaat over 2022 ten bedrage van € 447.226,33 nog niet meegenomen in het balanssaldo per 31 december 2022 van het betreffende egalisatiefonds.

Egalisatiefonds			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Saldo t/m ultimo jaar 2022	€ 1.387.895,63	€ 582.916,17	€ 804.979,46
Bij: exploitatieresultaat 2021	€ 264.442,42	€ 111.065,82	€ 153.376,60
Subtotaal egalisatiefonds	€ 1.652.338,05	€ 693.981,99	€ 958.356,06
Bij: bijschrijving rente 2022 (o.b.v. 3,4%)	€ 56.179,49	€ 23.595,39	€ 32.584,10
Saldo egalisatiefonds per 31-12-2022	**€ 1.708.517,54**	**€ 717.577,38**	**€ 990.940,16**

5. Voorziening groot onderhoud

Het onderhoudsplan wordt uitgevoerd op basis van een MJOP van de Politie. Op basis daarvan wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening onderhoud geboekt.
Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC per ultimo 2022 bedraagt € 510.795,06.

6. Vlottende activa / passiva

Per balansdatum 31 december 2022 zijn er geen vlottende activa (debiteuren of nog te ontvangen bedragen) opgenomen. Bij de vlottende passiva (crediteuren en nog te betalen) is één bedrag ad € 4.407,26 m.b.t. kosten verzekering MCC pand geboekt op de post nog te betalen.

7. Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC tevens de financier van het onderhavige gebouw. Het saldo van de rekening courant partners / politie is dan ook de sluitpost van deze balans en kan op basis van de thans voorliggende cijfers als volgt worden berekend:

Rekening courant (let op afrondingsverschillen)			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Investeringen (oorspr) t/m het jaar 2022	€ 10.402.816,34	€ 4.369.182,86	€ 6.033.633,48
Bij: investeringen in 2022	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Af: afgeschreven investeringen	€ -2.232.368,25	€ -937.594,67	€ -1.294.773,59
Subtotaal oorspronkelijk investeringsbedrag	**€ 8.170.448,09**	**€ 3.431.588,20**	**€ 4.738.859,89**
Af: cum. afschrijvingskosten t/m 2022	€ -3.676.836,95	€ -1.544.271,52	€ -2.132.565,43
Af: voorziening groot onderhoud per 31-12-2022	€ -510.795,06	€ -214.533,93	€ -296.261,13
Af: saldo egalisatiefonds per 31-12-2022	€ -1.708.517,54	€ -717.577,37	€ -990.940,17
Bij: debiteuren/cred/nt betalen 31-12-2022	€ -4.407,26	€ -1.851,05	€ -2.256,21
Af: exploitatieresultaat 2022	€ -447.226,33	€ -187.835,06	€ -259.391,27
Financiering rekening courant 31-12-2022	**€ 1.822.664,95**	**€ 765.519,28**	**€ 1.057.145,67**

Maastricht, 01 februari 2023.

gemeente Brunssum

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning

Postbus 35

6269 ZG Margraten

Datum	13 juni 2023
Uw kenmerk	/
Ons kenmerk	202302617/202304455

Onderwerp Zienswijze Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Beste leden van het Stafbureau Veiligheidsregio Zuid-Limburg,

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 12 juni 2023 ingestemd met de Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Verder heeft de raad de Begroting 2024 en de Jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatiecentrum voor kennisgeving aangenomen.

De gemeente maakt hierbij wel een kanttekening. Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel de Veiligheidsregio Zuid-Limburg hier tegenaan loopt maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als Veiligheidsregio Zuid-Limburg uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juni 2023.

De Raad vernoemd,

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

gemeente Brunssum

Voorzitter

Griffier

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 9 mei 2023
Registratiekenmerk : 202300411
Gemeentebladnr. : 2023/38
Afdeling opsteller : Bestuurszaken
Naam opsteller : Chantal Bocken
Bereikbaar onder : 045-5278496 of chantal.bocken@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Wilma van der Rijt
Raadsvergadering d.d. : 12 juni 2023
Uiterlijke datum : Uiterste datum 12 juni 2023
Motivatie datum: Een eventuele zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2024 van Stadsregio Parkstad Limburg dient uiterlijk 5 juli 2023 te zijn ingediend. Een eventuele zienswijze tegen de eerste begrotingswijziging 2023 van Stadsregio Parkstad Limburg dient uiterlijk 11 juli 2023 te zijn ingediend. Dit betekent dat de eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 uiterlijk 12 juni 2023 in de gemeenteraad dienen te worden behandeld.

Aan de raad,

1. **Onderwerp**
   Jaarstukken 2022, eerste begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 Stadsregio Parkstad Limburg

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding
Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) legt ieder jaar haar jaarstukken van het afgelopen jaar en de begroting voor het aankomende jaar voor aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De jaarstukken van 2022 en de ontwerpbegroting 2024 zijn op 12 april 2023 door het Dagelijks Bestuur van SPL besproken. Daarbij is tevens aan de orde geweest het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 van € 175.000 vanwege de CAO-salarisstijging. Het portefeuillehoudersoverleg financiën heeft positief geadviseerd over de jaarstukken 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies gevolgd.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Voordat het Algemeen Bestuur van SPL de eerste begrotingswijzing voor 2023 en de ontwerpbegroting 2024 vaststelt, kunnen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten van SPL een zienswijze indienen. Tot en met 5 juli 2023 kan de gemeenteraad een zienswijze indienen tegen de ontwerpbegroting 2024. Tot en met 11 juli 2023 kan de gemeenteraad een zienswijze indienen tegen de eerste begrotingswijzing voor 2023.

3. **Gewenste situatie (WAT?)**

a. Wat willen we bereiken?
De raad de gelegenheid te geven gemotiveerd te besluiten over het al dan niet indienen van een zienswijze op het voorstel eerste begrotingswijziging van 2023 en de ontwerpbegroting van 2024 van SPL.

b. Kaders
Wet gemeenschappelijke Regelingen
Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg
Strategische agenda Parkstad 2021-2030
Kadernota 2024 Stadsregio Parkstad Limburg

c. Argumenten en overwegingen
Achtergrond en structuur SPL
Voordat inhoudelijk wordt ingegaan op de jaarstukken 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 wordt kort toegelicht de achtergrond en structuur van SPL.

SPL bestaat sinds 2000. Het is een gemeenschappelijke regeling van de zeven colleges van de Parkstadgemeenten (Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal). SPL bestaat uit het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de thematische bestuurscommissies.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit alle burgemeesters en heeft algemene taken op het gebied van regionale samenwerking. Het is primair verantwoordelijk voor het bevorderen en faciliteren van de samenwerking. Zo is het verantwoordelijk voor het Parkstadbureau (P&O, financiën en organisatie), de organisatie van de bestuurlijke samenwerking, voor de verdeling van middelen en voor het beleidsthema grensoverschrijdende samenwerking (GROS).

Voor de thematische bestuurscommissies is een cruciale rol weggelegd in de regionale samenwerking. Er zijn vijf bestuurscommissies: Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid en Sociaal Economische Structuurversterking. In de bestuurscommissies nemen de portefeuillehouders van de Parkstadgemeenten deel. De bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks en Algemeen Bestuur en de bestuurscommissies. Zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Dat de samenwerking binnen SPL loont, blijkt onder meer uit de succesvolle Regio Deal 1.0 en de onlangs toegekende Regio Deal 2.0. Door de handen ineen te slaan, worden aantoonbare schaalvoordelen behaald op het gebied van kennis, bestuurskracht, middelen en korte lijnen naar de rijksoverheid. Steeds meer problemen en opgaven overstijgen onze gemeentegrenzen, waardoor regionale samenwerking steeds belangrijker wordt.

Financiële stukken SPL

a. Jaarstukken 2022

De jaarrekening van 2022 kent een positief resultaat van € 343.000. Dit resultaat is als volgt tot stand gekomen:

Werkbudget	41.000
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	8.000
"Bedrijfsvoering op orde"	105.000
Rentebaten	190.000
Totaal	**343.000**

Per post wordt hieronder kort toegelicht wat de reden van het positief resultaat is en hoe SPL het positief resultaat wenst te bestemmen.

Werkbudget: het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 lager uitgekomen dan begroot. Volgens vast beleid wordt dit toegevoegd aan het reserve werkbudget van het Dagelijks Bestuur.

Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering: het positief resultaat is voornamelijk veroorzaakt doordat de verwachtte stijging van nutskosten in 2022 uiteindelijk niet is doorgevoerd. De onttrekking aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuw financieel systeem (€ 60.000 begroot) is niet aangesproken vanwege vertraagde uitvoering door capaciteitsgebrek. Voorgesteld wordt het positief resultaat van € 8.000 terug te laten vloeien naar de bedrijfsvoering om projecten verder uit te voeren in 2023 en verder.

"Bedrijfsvoering op orde": het positief resultaat is voornamelijk veroorzaakt, omdat niet alle activiteiten konden worden afgerond vanwege hoge werkdruk. Voorgesteld wordt het positief resultaat van € 105.000 terug te laten vloeien naar de bedrijfsvoering om enerzijds ziekte op te vangen in 2023 en anderzijds om de geplande activiteiten in 2023 op te pakken.

Rentebaten: voor het eerst sinds 2015 is weer rente ontvangen op uitstaande gelden van de schatkist. Voorgesteld wordt de rentebaten van € 190.000 toe te voegen aan het reservebudget van het Dagelijks Bestuur om vervolgens zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de projecten c.q. programma's waar deze zijn ontstaan.

b. Voorstel eerste begrotingswijziging 2023
De nieuwe CAO gemeenten en de nieuwe CAO SGO (waar SPL onder valt) is per 5 april 2023 definitief. De CAO-salarisstijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. De financiële impact hiervan bedraagt voor de Stadsregio Parkstad Limburg € 175.000,- voor 2023. Hierin voorziet de begroting 2023 niet. Om in de dekking van de € 175.000 te voorzien wordt om een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd. Dit leidt voor Brunssum tot een extra bijdrage voor 2023 van € 18.267.

c. Ontwerpbegroting 2024
De begroting is een sterk financieel-beleidsmatig getint document en sluit aan op de kadernota 2024. Het betreft een meerjarige sluitende begroting. De volgende zaken vallen op:

- Structureel extra € 30.000 voor advies. Dit onder meer vanwege de toenemende complexiteit van de projecten en van de verantwoording.
- Structureel extra € 40.000 voor opleidingen. Voor een verdere professionalisering van de organisatie, wil SPL structureel ruimte creëren voor het volgen van opleidingen. Ook vanuit de medewerkers is hiervoor een duidelijke behoefte. Invulling hiervan is in het kader van binden en boeien in de huidige moeilijke arbeidsmarkt nog belangrijker. Qua budget is aangesloten bij het berekend percentage van het Binnenlands Bestuur voor Gemeenten.
- Structureel extra € 42.000 voor ICT licenties. In het kader van de verdere professionalisering wil SPL een verdere stap zetten in een betere ICT-ondersteuning enerzijds en anderzijds voldoen aan de Archiefwet. Structureel is een bedrag van € 42.000 opgenomen voor de jaarlijkse licentiekosten voor het archiefsysteem.
- De CAO-salarisstijging leidt tot een hogere personeelslast van € 175.000.
- De invoering van HR21 leidt tot een hogere personeelslast.
- Gehanteerde prijsindex is 2,4% en de salarisindex is € 3,9%.

De ontwerpbegroting 2024 leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. De gemeentelijke bijdrage van Brunssum voor 2024 bedraagt € 597.455. Dit betreft een stijging van € 41.956 ten opzichte van het in onze meerjarenraming 2024 –2026 opgenomen bedrag voor de gemeentelijke bijdrage voor SPL voor 2024.

<u>Advies indienen zienswijze</u>
Uw raad wordt geadviseerd de volgende zienswijze in te dienen tegen het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024.

'Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel de Stadsregio Parkstad Limburg hier tegenaan loopt, maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als Stadsregio Parkstad Limburg uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering.'

d. Opties en keuze
Gelet op het bovenstaande word uw raad geadviseerd om bijgevoegde zienswijze in te dienen tegen het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024. Uw raad kan –in afwijking van dit advies- ervoor kiezen geen of een andere zienswijze in te dienen.

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeente Brunssum

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2023/38
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202300411

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2023/38;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 mei 2023, afdeling Bestuurszaken;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2022 van Stadsregio Parkstad Limburg met een voorlopig positief resultaat van € 343.000;
2. Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2023 van Stadsregio Parkstad Limburg van € 175.000, die voor Brunssum leidt tot een extra bijdrage van € 18.267 in 2023 en hiertegen bijgevoegde zienswijze in te dienen; en
3. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting van 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2027 van Stadsregio Parkstad Limburg waarbij de gemeentelijke bijdrage voor Brunssum voor 2024 is vastgesteld op € 597.455 en hiertegen bijgevoegde zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juni 2023

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
17 april 2023
Verzonden 18 april 2023

Ons kenmerk
DB 20230412-072

Uw kenmerk
--

Betreft
Concept jaarstukken 2022 en 1e begr. wijziging 2023

Bijlagen:
2

PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06- 40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte raadsleden,

Concept Jaarstukken 2022 en voorstel 1e begrotingswijziging 2023
In navolging op mijn brief van woensdag 12 april jongstleden waarin de ontwerpbegroting 2024 (inclusief meerjarenramingen 2025-2027) reeds aan u is aangeboden, treft u bijgaand *(uitsluitend digitaal)* aan:

- de concept jaarstukken 2022 (ter kennisname), bestaande uit het voorlopige jaarverslag en de voorlopige jaarrekening van de Stadsregio Parkstad Limburg (in één document gebundeld) en
- de 1e begrotingswijziging 2023: ter eventuele indiening van zienswijzen.

De toezending van de concept-jaarstukken 2022 gebeurt op basis van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en biedt u de gelegenheid deze te betrekken bij het uitbrengen van uw (eventuele) zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 en de 1e begrotingswijziging 2023.
De toezending van de 1e begrotingswijziging 2023 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) jo. 21 lid 4 van d Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg.

De toezending van de 1e begrotingswijziging 2023 heeft de volgende reden.
Op woensdag 5 april jongstleden heeft het bestuur van de VNG het principe-akkoord m.b.t. de nieuwe CAO gemeenten en de nieuwe CAO SGO bekrachtigd. Daarmee zijn beide CAO' s definitief. De CAO-salarisstijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. De financiële impact hiervan bedraagt voor de Stadsregio Parkstad Limburg € 175.000,-. Hierin voorziet de begroting 2023 niet. Om in de dekking van de € 175.000 te voorzien wordt om een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd; zie onderstaand overzicht.

Gemeente:	Conform reguliere verdeelsleutel:	Extra bijdrage 2023 :
Beekdaelen	10,30%	€ 17.983
Brunssum	10,40%	€ 18.267
Heerlen	41,60%	€ 72.744
Kerkrade	17,90%	€ 31.257
Landgraaf	13,20%	€ 23.179
Simpelveld	3,20%	€ 5.521
Voerendaal	3,50%	€ 6.048
Totaal	100%	€ 175.000

Indienen eventuele zienswijzen
Begrotingswijzigingen die leiden tot een hogere individuele gemeentelijke bijdrage in dat jaar dienen aan de gemeenteraden te worden aangeboden opdat eventuele zienswijzen aan het Dagelijks Bestuur kenbaar kunnen worden gemaakt.

Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (art. 35 lid 6) kunnen gedurende een periode van 12 weken eventuele zienswijze(n) ten aanzien van de 1e begrotingswijziging 2023 bij het Dagelijks Bestuur kenbaar worden gemaakt.

Dit betekent dat de indieningstermijn voor het aanreiken van zienswijzen op de 1e begrotingswijziging 2023 loopt vanaf woensdag 19 april 2023 tot en met *dinsdag 11 juli 2023*.

Het Dagelijks Bestuur zal u (de raden van de deelnemende gemeenten), net zoals bij de eventuele te ontvangen zienswijzen t.a.v. de ontwerpbegroting 2024, voorafgaand aan het vaststellen van de begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis stellen van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden.

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de voorgestelde 1e begrotingswijziging 2023 kan uiterlijk tot en met dinsdag 11 juli 2023.

De betreffende brief met zienswijzen dient zowel per mail als per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van onze ad interim controller, zijnde dhr. Henri Schurgers: h.schurgers@parkstad-limburg.nl
(*met een cc naar: p.lutgens@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl*).

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. H. Schurgers
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
12 april 2023
Verzonden 12 april 2023

Ons kenmerk
DB 20230412-070

Uw kenmerk
--

Betreft
Ontwerpbegroting 2024 incl. meerjarenraming 2025-2027

Bijlagen:
1

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06- 40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte raadsleden,

Ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027
Op 12 april 2023 heeft de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027 in de vergadering van het Dagelijks Bestuur voor gelegen.
Hierbij ontvangt u deze (uitsluitend digitaal) ter eventuele indiening van zienswijzen.
De toezending van de ontwerpbegroting 2024 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Indienen eventuele zienswijzen
Uw eventuele zienswijze(n) op de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027 dient u binnen twaalf weken aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken. Dit betekent dat de indieningstermijn hiervoor loopt tot en met *woensdag 5 juli 2023*.
Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vervat vervolgens bij de ontwerpbegroting zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

Nieuw ten opzichte van het te doorlopen proces in 2022
Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr is dit jaar nieuw dat de termijn voor het indienen van eventuele zienswijzen structureel met vier weken is verlengd (van acht naar twaalf weken).
Verder is nieuw dat het Dagelijks Bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur (voorzien op 12 juli 2023) schriftelijk en gemotiveerd in kennis dient te stellen van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden.
Tenslotte is nieuw dat de vastgestelde begroting vóór 15 september (in plaats van 1 augustus van enig jaar) aan het college van GS dient te worden toegezonden.

Krap tijdspad en dringend verzoek
Net als voorafgaande jaren streven wij naar vaststelling van de begroting in de laatste vergadering van het Algemeen Bestuur (zijnde 12 juli 2023) voor het zomerreces.
Dit betekent dat de tijd tussen het laatst kunnen ontvangen van zienswijzen, het opstellen van een schriftelijke reactie hierop, het toesturen hiervan aan de raden en het daadwerkelijk kunnen vaststellen van de begroting 2024 erg krap is.

Gelet op het feit dat bij de meeste gemeenten de betreffende raadsvergadering (vóór het einde van de indieningstermijn van eventuele zienswijzen) begin/medio juni plaatsvindt, is het dringende verzoek de betreffende zienswijzen zo snel als, daarop volgend, mogelijk is bij het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.
Alleen op deze manier kan op tijd een schriftelijke reactie terug worden gestuurd en kan de begroting daadwerkelijk in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 juli 2023 worden vastgesteld.

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 kan uiterlijk tot en met woensdag 5 juli 2023, bij voorkeur graag eerder.

De betreffende brief met zienswijzen dient zowel per mail als per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van onze ad interim controller, zijnde dhr. Henri Schurgers: h.schurgers@parkstad-limburg.nl
(*met een cc naar: p.lutgens@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl*).

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. H. Schurgers
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

Behandeld in het DB
van 12 april 2023

Concept Jaarstukken 2022

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting 4
1.1 Kernagenda 4
1.2 Speerpunten 5
1.3 Samenvatting van de financiën in 2022 6
1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022 9
2 Programma Kerntaken 10
2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022 10
2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit 10
2.1.2 BC Duurzaamheid 15
2.1.3 BC Economie en toerisme 19
2.1.4 BC Wonen en herstructurering 25
2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES) 37
2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking 41
2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken 44
2.2.1 Werkbudgetten 46
2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden) 48
2.2.3 Regionale Initiatieven 49
2.2.4 Brede Doel Uitkering 49
2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 49
2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten 49
2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring 50
2.2.8 Afwikkeling GBRD 50
3 Programma Flexibele Schil 51
3.1 Administratie zonnepanelen 51
4 Algemene dekkingsmiddelen 52
4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken 52
5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget 53
5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering 53
5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 55
5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead 56
5.4 Frictiebudget 57
6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting 58
7 Onvoorzien 58
8 Mutaties reserves 59
9. Paragrafen 60
9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 60
9.2 Financiële Kengetallen 62
9.3 Financiering 63

9.4 Bedrijfsvoering 64
9.5 Verbonden partijen 64
9.6 Wet Open Overheid 64
10 Balans 66
11 Overzicht baten en lasten 2022 68
12 Toelichtingen 69
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 69
12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022 72
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 112
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 119
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 119
13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA) 120
14 Taakvelden 121
15 Bijlagen 124
15.1 Lijst met afkortingen 124

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting

1.1 Kernagenda

In het kader van herijking van de taken van Stadsregio Parkstad Limburg is in 2021 de Gemeenschappelijke Regeling aangepast. Er zijn twee nieuwe Bestuurscommissies en onderliggende overlegstructuren ingesteld; een Bestuurscommissie Duurzaamheid en een Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking (SES) en de afzonderlijke Bestuurscommisssies Ruimte en Mobiliteit zijn samengevoegd tot één Bestuurscommissie Ruimte & Mobiliteit. Het thema grensoverschrijdende samenwerking (GROS) is formeel aan de portefeuille van het Dagelijks Bestuur toegevoegd.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers o.a. verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de inhoudelijke bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de vijf kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme.
- Sociaal Economische Structuurversterking

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor (bestuurlijke) afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programmasturing
4. Monitoring en instrumentontwikkeling
5. Lobby en fondsvorming

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de in 2022 uitgevoerde activiteiten in relatie tot de in 2022 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:
1. Het jaarverslag 2022 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2022 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2022 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en verplichte bijlagen Sisa en taakveldenoverzicht.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave. De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

1.2 Speerpunten

In het jaarplan van de Stadsregio Parkstad Limburg wordt elk jaar een aantal speerpunten benoemd, als focus binnen het takenpakket. Deze speerpunten zijn bureaubreed en worden elk jaar door zowel het Dagelijks Bestuur als de Bestuurscommissies geselecteerd.

1. **Nieuw Regionaal Investeringsvehikel (Nationaal Programma Parkstad/ Regio Deal 2.0 / Future Deal)**
   2022 stond vooral in het teken van de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In november 2022 is deze aanvraag ingediend voor de vierde tranche van de Regio Deals. Het Dagelijks Bestuur heeft in november bijeenkomsten georganiseerd in Den Haag om de aanvraag op hoogambtelijk en politiek niveau onder de aandacht te brengen. Daarnaast is in het voorjaar 2022 een bijeenkomst georganiseerd om de Parkstad opgave onder de aandacht te brengen bij vertegenwoordigers uit het Limburgs Parlement, terwijl de Minister BZK in de zomer van 2022 een werkbezoek heeft afgelegd aan Parkstad, waarbij zij kennis heeft genomen van de opgave. Daarnaast zijn via sectorale programma's (Rijke schooldag, versnellingsafspraken woningbouw MIRT en de Impulsaanpak winkelgebieden) extra financiële middelen georganiseerd ten behoeve van de regionale opgave.

2. **Doorontwikkeling van de Strategische Agenda 2021-2030**
   In het april en september 2022 is de Strategische Agenda besproken in een bijeenkomsten met de Brede Maatschappelijke Coalitie. Er is veel draagvlak voor de Strategische Agenda, die als onderlegger heeft gefungeerd voor de aanvraag van de nieuwe Regio Deal.

3. **De Uitvoering**
   De uitvoering van projecten uit bestaande regionale programma's, zoals de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds en de DU Bevolkingsdaling blijft een aandachtspunt, bijvoorbeeld door kostenstijgingen. Hoewel de eerste Regio Deal qua looptijd is verstreken, zijn projecten vanwege het meerjarig karakter nog volop in uitvoering. In 2022 zijn op verschillende niveaus mogelijkheden om de uitvoeringskracht te versterken onderzocht. Zo is een verkenning naar het versterken van de 'organisatiekracht' onder regie van de gemeentesecretarissen afgerond, en is besloten om in te stemmen om tot één of meerdere voorstellen om de gezamenlijke uitvoering vorm te geven, te beginnen met de pilots: a. samenwerking in de waterketen en b. projecten zon op dak/ zon op land én gezamenlijk HRM-beleid te ontwikkelen in samenwerking met de betreffende portefeuillehouders onder het motto 'in dienst bij de één en inzetbaar bij allen'. Daarnaast is de wens om de (gemeentelijke) organisatie-/ uitvoeringskracht voor regionale projecten te versterken opgenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

4. **(Nationaal) Congres Brede Welvaart en afstemming met IBA Expojaar**
   Op 13 mei 2021 is het Congres Brede Welvaart georganiseerd om op nationaal niveau het gesprek te voeren over brede welvaart, kansen(on)gelijkheid en ruimtelijke/sociaaleconomische verschillen, waarbij Parkstad is gepositioneerd in de discussies rondom Brede Welvaart i.r.t. Rijksinstrumentarium (Regio Deals en Stedelijke vernieuwingsgebieden). Daarnaast is veel inzet geleverd in het IBA expojaar, zoals tijdens de Regiopolitan Rumble (mei 2022) en het regiocongres in september 2022.

5. **Méér samenhang (integraliteit) in de regionale aanpak**
   Om sectoraal regionaal beleid en uitvoeringsprogramma's met elkaar in verband te brengen en (meer) domein-overstijgend te gaan werken – en nieuwe bestuurscommissies (Duurzaamheid, SES) integreren in deze regionale aanpak – komt met name tot uiting in de gebiedsgerichte aanpak in het kader van de Regio Deal en het opstellen van het nieuwe narratief (gericht op economische kansen).

De concrete activiteiten en resultaten van de bestuurscommissies in 2022 zijn nader uitgewerkt in paragraaf 2.1.

1.3 Samenvatting van de financiën in 2022

Financieel effect van de takendiscussie voor 2022
In 2021 heeft in het eerste kwartaal positieve besluitvorming binnen de gemeenten plaatsgevonden over de takendiscussie. In de begroting 2022 zijn de volgende bedragen opgenomen met betrekking tot de takendiscussie.

Hogere loonkosten	€ 309.000
Bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten	€ 66.000
Werkbudget Bestuurscommissies	€ 200.000
	€ 575.000

De loonkosten takendiscussie maken in de jaarrekening onderdeel uit van de totale post loonkosten formatie, de bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten maken onderdeel uit van de totale post materiële kosten bedrijfsvoering. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente Heerlen verhoogd met € 346.142 ter dekking van de kosten van 2 programmanagers (SES en Economie en Toerisme) en een programmamedewerker Grensoverschrijdende Samenwerking.

Begrote kosten
De begroting 2022 (na de 4e begrotingswijziging) is gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (structureel € 700.000 per jaar) voor de Kernagenda en een incidenteel werkbudget van € 60.000 vanuit het werkbudget Regio Deal (oude EFRO middelen). Totaal €760.000. Daarnaast was € 40.000 structureel werkbudget beschikbaar voor de lobby subsidieverwerver. Naast de thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een Flexibele Schil (Administratie zonnepanelen). Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten, kosten voor bedrijfsvoering, en de kosten van de transitie (frictie). Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent geen post onvoorzien.

Begrote dekking
Deze activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Parkstad die in 2022 uitkwamen op € 4,35 miljoen voor de Regiobijdragen inclusief het deel van €50.000 van AG Charlemagne (Grensoverschrijdende samenwerking). Het thema AG Charlemagne is naar aanleiding van de takendiscussie en de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling in mei 2021, toegvoegd aan de Kerntaken.
Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen:

1. Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van Decentralisatie Uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar regionaal in te zetten (75%). In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. In 2022 is deze voor de laatste keer verlengd; nu echter in de vorm van een SPUK (specifieke uitkering) die aan de centrumgemeente wordt uitgekeerd. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking ontvangen van de centrumgemeente en deze middelen zullen om die reden in boekjaar 2023 verantwoord worden.
2. Er zijn kosten voor Regionale Initiatieven welke een op een worden doorgefactureerd aan de gemeenten.

Resultaat 2022

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e begrotingswijziging (controle rechtmatigheid bestuur) weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten: *

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

* Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen op pagina 68.

Gerealiseerd resultaat

Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2022 uit op € 343.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2022	Bedrag
Werkbudget	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	8
'Bedrijfsvoering op orde'	105
Rentebaten	190
Gerealiseerd resultaat 2022	**343**

Werkbudget

Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur was in totaal € 760.000 beschikbaar:

1. Hiervan was in 2022 op basis van het jaarplan € 606.000 bestemd voor de Bestuurscommissies en € 94.000 voor het Dagelijks Bestuur en €60.000 restant werkbudget Regio Deal.
2. Structureel € 40.000 voor subsidieverwerver.

Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 606.000) is volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal van € 60.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de Bestuurscommissies geldt het volgende:
baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

Het programma flexibele schil omvat het project Administratie Zonnepanelen. Het gerealiseerd resultaat van het programma flexibele schil (inclusief mutaties bestemmingsreserves) is in 2022 is – net als in de begroting - nihil.

Het werkbudget van het DB is € 41.000 lager uitgekomen dan begroot. Het beschikbare budget van € 40.000 voor subsidieverwerving is nagenoeg geheel aangewend.

Formatie

Per saldo zijn de loonkosten met € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen.

Bedrijfsvoering en 'Bedrijfsvoering op orde'

In 2022 waren de lasten voor bedrijfsvoering € 8.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de verwachtte stijging van nutskosten in 2022 uiteindelijk niet is doorgevoerd. Door de vertraging van de implementatie van het nieuwe systeem, archiefsysteem en implementatie rechtmatigheidsverklaring waren de consultancy- en licentiekosten voor het nieuwe financieel systeem nihil. De ontrekking aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuw financieel systeem welke op € 60.000 was begroot, is niet aangesproken vanwege vertraagde uitvoering als gevolg van capcaciteitsgebrek. De implementatie is verder voorbereid en

werkzaamheden lopen door in 2023, met verwachte live-gang in 2024. Om die reden is de verwachting dat deze middelen hiervoor ingezet worden.

De lasten voor 'Bedrijfsvoering op orde' waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden als gevolg van hoge werkdruk.
In 2022 is voor het eerst sinds 2015 weer rente ontvangen op uitstaande gelden van de schatkist.

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022

Het voorstel is om – uitgaande van de herkomst van de onderdelen van het resultaat – hieraan een bestemming te geven. Dit leidt concreet tot het volgende voorstel:

Herkomst van resultaat 2022	Voorstel bestemming	Bedragen
Werkbudget	Toevoegen aan reserve werkbudget DB	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	Begrote activiteiten bedrijfsvoering zijn in 2022 niet gestart of afgerond en worden in 2023 verder opgepakt.	8
'Bedrijfsvoering op orde'	Aanwenden voor geplande activiteiten bedrijfsvoering op orde 2022 in 2023 en opvangen ziekte in 2023	105
Rentebaten	Toevoegen aan reserve werkbudget DB om zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de projecten en/of programma's waar rentebaten zijn ontstaan	190
Gerealiseerd resultaat 2022		**343**

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023. Conform het vigerende beleid dat overschotten van programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat.
- Het positieve saldo inzake bedrijfsvoering van € 8.000 (bedrijfsvoering -/- lagere onttrekking frictiereserve) terug laten vloeien naar de bedrijfsvoering om projecten verder uit te voeren in 2023 e.v.
- Het positieve saldo inzake 'Bedrijfsvoering op orde' van € 105.000 terug te laten vloeien naar de bedrijfsvoering om enerzijds ziekte op te vangen in 2023 en anderzijds om de geplande activiteiten in 2023 verder op te pakken.
- De rentebaten van € 190.000 toevoegen aan de reserve werkbudget DB om vervolgens zo veel mogeljk ten goede te laten komen aan de projecten/programma's waar deze zijn ontstaan.

2 Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022

Binnen Parkstad is in 2022 een veelvoud van activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Bestuurscommissies

Hierna volgt een overzicht, waarbij de overige activiteiten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per Bestuurscommissie:

- Speerpunten
- Platform
- Regionaal beleid
- Regionale Programmering
- Monitoring
- Advisering
- Instrumentontwikkeling
- Overig

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit

Inleiding

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo) is in 2021 gevormd na het samengaan van de tot dan toe afzonderlijke Bestuurscommissie Ruimte en Bestuurscommissie Mobiliteit. Er is sprake van twee afzonderlijke ambtelijke overleggen.

Ruimte

Op het gebied van Ruimte is in 2022 sprake geweest van een grote dynamiek. Het Rijk trekt de regie op de ruimtelijke ordening weer meer naar zich toe, wat mede heeft geleid tot het programma 'NOVEX' dat in juli 2022 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Dit programma heeft gevolgen gehad voor de samenwerking en inhoudelijke focus van het al eerder in gang gezette 'NOVI-gebied Zuid-Limburg' (nu: 'NOVEX-gebied Zuid-Limburg') waar we vanuit de stadsregio actief in participeren. Ook werkt het Rijk aan het 'Nationaal Programma Landelijk Gebied', dat op provinciaal niveau moet leiden tot een Limburgs Programma Landelijk Gebied en waarvoor we in Parkstad gestart zijn met een gebiedsgerichte programmatische aanpak. Daarnaast zijn stappen gezet in de afronding van het Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies en het Voorontwerp Facetbestemmingsplan Reductie Plancapaciteit Detailhandel.

Mobiliteit

De activiteiten binnen het kernthema mobiliteit dragen bij aan de versterking van de economische structuur van de regio. Voor economische structuurversterking zijn regionale en grensoverschrijdende verkeers- en vervoersnetwerken nodig; goede bereikbaarheid via de netwerken en goede omgevingskwaliteit en leefbaarheid daarbinnen. Mede vanuit de ambitie van de energietransitie PALET en leefbaarheid wordt duurzame mobiliteit gestimuleerd. Met de focus vanuit leisure wordt getracht netwerken extra aantrekkelijk te maken. Parkstad vervult daarbij functies op het gebied van de regionale afstemming en besluitvorming (Platform), beleidsontwikkeling (Beleid) en coördinatie en afstemming van de uitvoering (Programmering).

Speerpunten

De speerpunten voor 2022 zijn in het jaarplan als volgt bepaald:

- NOVI-gebied Zuid Limburg incl. ZL'EU

- Regionaal Afstemmingskader
- Landschap/Landbouw/water
- Uitvoeringsagenda Mobiliteit Parkstad
- Lobby IC Heerlen-Aken

Platform

De bestuurlijke platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Ruimte:

- Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg
- Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg
- Bestuurlijke Kerngroep Regionaal Afstemmingsdocument

Mobiliteit:

- Bestuurlijk Overleg Mobiliteit Zuid-Limburg
- Bestuurlijk RMO Zuid-Limburg
- Regionaal Bestuurlijk Overleg MIRT / Leefomgeving
- Mobiliteitsberaad Limburg
- Stuurgroep Zuid-Limburg Bereikbaar
- Spoortafel Zuid-Nederland

De samenstelling van de bestuurscommissie RuMo is medio 2022 veranderd als gevolg van nieuwe portefeuillehouders na de gemeenteraadsverkiezingen en de komst van een nieuwe secretaris. De voorzitter van de Bestuurscommissie neemt vanuit die hoedanigheid deel aan het Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg en het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg. In het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg komen regio overstijgende zaken aan de orde zoals NOVEX-gebied Zuid-Limburg.
De ambtelijke platforms bestaan uit het AO Ruimte en het AO Mobiliteit. Daarnaast is sprake van diverse werk- en projectgroepen.

Regionaal Beleid

Ruimte

NOVEX-gebied Zuid-Limburg
Zuid-Limburg is, in het kader van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), in 2021 aangewezen als NOVI-gebied omdat er enerzijds een aantal complexe opgaven samenkomen en tegelijkertijd (grensoverschrijdende) kansen liggen die voor Rijk en Regio van waarde zijn. Dit heeft geleid tot de opstelling van een NOVI-startagenda 2022 met vijf doorbraken en drie focuspunten. In 2022 is door het Rijk het programma NOVEX opgeleverd, waarmee alle NOVI-gebieden in Nederland NOVEX-gebieden zijn geworden (en ook een aantal gebieden is toegevoegd, waaronder de Verstedelijkingsgebieden). Voor Zuid-Limburg betekende dit in 2022 een zoektocht naar de scope en verdere uitwerking van het NOVEX-gebied. Dit moet leiden tot een ontwikkelperspectief dat in Q3 2023 gereed moet zijn voor vaststelling in de regio en in het BO Leefomgeving. Input voor het Ontwikkelperspectief vormen o.a. de NOVI-startagenda, de uitkomst van het ontwerpend onderzoek Panorama Zuid-Limburg en de daaropvolgende discussie, de uitkomst van het Regio Deal project ZL'EU en het Startpakket van het Rijk.

Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies
Het Regionaal Afstemmingskader dient als regionale bouwsteen en gezamenlijk kader voor de totstandkoming en actualisering van de gemeentelijke omgevingsvisies in Parkstad. In 2022 is gewerkt aan de afronding van de 1.0-versie, welke in september door de bestuurscommissie is vastgesteld en doorgeleid naar de colleges en raden ter vaststelling in iedere gemeenteraad. In het najaar heeft een regionale raadsinformatieavond plaatsgevonden.

Landelijk gebied
Samen met de gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal zijn voorbereidingen getroffen voor een programmatische gebiedsgerichte aanpak voor het landelijke gebied. Hierbij ligt de focus op enkele deelgebieden in deze gemeenten, waar doelstellingen en opgaven vanuit het Rijksbeleid, de Provincie, de regio/gemeenten en stakeholders in samenhang worden aangepakt. Het gaat daarbij onder andere om opgaven op het gebied van het NPLG/water, leefbaarheid, energietransitie en toerisme. In 2022 is vormgegeven aan de planning en inhoudelijke richting. Dit heeft geresulteerd in een offerte-uitvraag aan enkele gespecialiseerde bureaus. De aanpak word in 2023, samen met het adviesbureau, verder uitgewerkt en dient tevens als propositie (via het LPLG) voor Rijksmiddelen in het kader van het NPLG.

Water en klimaatadaptatie
In 2022 heeft het DB besloten om het thema ‘water en klimaatadaptatie’ onder te brengen bij de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit, mits aan een aantal door het DB gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit besluit is een reactie op een verzoek hiertoe van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en na advies van de Bestuurscommissies Duurzaamheid en RuMo. Eind 2022 is gestart met het nader uitwerken van de gestelde voorwaarden. Deze uitwerking wordt in 2023, samen met SWPL, voortgezet. De verwachting is dat dit er medio 2023 toe leidt dat het thema bij de bestuurscommissie kan worden ondergebracht.

Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid in Parkstad Limburg vindt zijn oorsprong in o.a.:

- Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg
- Regionale visie op duurzame mobiliteit Parkstad (SUMP).
- Fietsroutenetwerk Zuid Limburg-Nationaal Toekomstbeeld Fiets
- Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

Binnen het kernthema werd ook in 2022 met de gemeenten, provincie en overige partners gewerkt aan de implementatie van dit regionale beleid, waarbij vooral stappen zijn gezet met het opstellen van uitvoeringsagenda en programma van duurzame mobiliteit (SUMP) Parkstad voor de komende 4 jaar.

Regionale programmering

Ruimte

N.v.t.

Mobiliteit

Duurzame Mobiliteit (SUMP) en uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad
De visie heeft zijn weerslag gevonden in een kort animatiefilmpje. https://vimeo.com/507114199
In de regionale Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad en het filmpje zijn 5 focuspunten benoemd:

1. Inzetten op meer fietsgebruik
2. Verruimen van het aanbod van deelvervoer (deelfietsen en deelauto’s), zeker als alternatief voor de (fossiele) auto en aansluitend op het OV
3. Inzetten op elektrisch vervoer

4. Verbeteren van de leefbaarheid
5. Verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Deze zijn ook uitgangspunt geweest voor de start van de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad, die in Q1 2022 gereed is gekomen.

Zuid-Limburg Bereikbaar

De inzet van het programmabureau Zuid-Limburg Bereikbaar (ZLB) is van belang voor uitvoering van de projecten die in de Mobiliteitsagenda (SUMP) Parkstad zijn opgenomen. Het gaat hierbij voor Parkstad vooral om fietsstimulering, stimulering van deelmobiliteit en de werkgeversaanpak. De projecten hebben als doel om de bewoners en bezoekers van Parkstad een duurzaam mobiliteitsalternatief te bieden voor het gebruik van de (fossiele) auto en daarbij de nadruk te leggen op actieve vormen van mobiliteit, zoals de fiets en e-bike.

In 2022 heeft ZLB in opdracht van de Stadsregio de communicatie en social media campagne voor en tijdens de opening van het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad mede vorm gegeven.

Tevens is in 2022 op Zuid-Limburgse schaal besloten, dus in samenwerking met alle zestien deelnemende gemeenten, om een collectief programma op te stellen en uit laten voeren door ZLB, waarin Fietsstimulering, Werkgeversaanpak, Onderwijsaanpak, Zero Emissie Stadslogistiek en Digitalisering Data Top 15 zijn opgenomen.

Velocity

Het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad is, naast het sinds 2018 bestaande laadstation in Kerkrade, in mei 2022 uitgebreid met 20 laadstations verdeeld over de zeven Parkstadgemeenten. Het netwerk van 21 laadstations sluit aan op het grote en uitgebreide netwerk van meer dan 100 laadstations in Städteregion en Stadt Aachen en biedt ook de inwoners en bezoekers van Parkstad de mogelijkheid om met de e-bike, in de nabijheid van het OV-netwerk in Parkstad, de ritten voor het woon-werkverkeer te maken.

In het vierde kwartaal van 2022 heeft er via het Ondernemersfonds Heerlen een uitbreiding met vijf nieuwe laadstations op bedrijventerreinen in Heerlen plaatsgevonden.

Lobby IC Randstad-Eindhoven-Heerlen-Aken

De lobby is voortgezet met steun van o.a. het bedrijfsleven (via o.a. VNO-NCW) en steden langs het traject, zoals Eindhoven en Den Haag. Er is echter nog een weg te gaan om tot definitieve besluitvorming en allocatie van de benodigde middelen te komen. De verbinding met de Randstad vergt een forse ingreep en opwaardering van station Eindhoven (voorzien rond 2030-2035). De lobby blijft erop gericht om zo spoedig mogelijk de intercityverbinding vanuit (tenminste) Eindhoven, via Heerlen, met het HSL-station van Aken in de dienstregeling op te nemen.

Monitoring

Ruimte

In 2022 is in overleg met de andere programma's en het Gegevenshuis gestart met het verkennen van mogelijkheden om meer gebruik te maken van geodata. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.

Mobiliteit

N.v.t.

Advisering

Ruimte

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de totstandkoming en afronding van het Regionaal Afstemmingskader GOVI's, de organisatie van een regionale bijeenkomst over de Omgevingswet/Omgevingsvisies, voor juridisch advies over het benutten van instrumenten onder de Omgevingswet en voor de totstandkoming van het voorontwerp facetbestemmingsplan 'reductie plancapaciteit detailhandel'.

Mobiliteit

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de afronding van de spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf, de totstandkoming van de SUMP en in het kader van het RMO-coördinatorschap.

Instrumentontwikkeling

Ruimte

<u>Reductie plancapaciteit</u>
In het kader van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg en het Uitvoeringsprogramma Retail is in 2022, in afstemming met de Bestuurscommissie Economie & Toerisme en de Parkstadgemeenten, gewerkt aan een regionaal facetbestemmingsplan om te komen tot een reductie van de plancapaciteit voor detailhandel/retail op bedrijven(terrein)bestemmingen. Het voorontwerp is in 2022 opgeleverd en einde 2022 (Heerlen volgt begin 2023) via de colleges ter inzage gelegd.

Mobiliteit

N.v.t.

Overig

Ruimte
N.v.t.

Mobiliteit
N.v.t.

2.1.2 BC Duurzaamheid

Inleiding

Voor het thema duurzaamheid geldt dat 2022 in het teken stond van de verdere invulling van taken binnen de Bestuurscommissie naar aanleiding van de formele instelling van de Bestuurscommissie Duurzaamheid medio 2021. Procesmatige en organisatorische vraagstukken stonden hierbij centraal. Daarnaast werd ingezet op een aantal belangrijke beleidstrajecten, waaronder de Regionale Energie Strategie (RES) van Zuid-Limburg, de verdere uitwerking van de Transitievisies Warmte waarover besluitvorming in de individuele gemeenteraden dient plaats te vinden. Begin 2022 is de regionale klimaatadaptatiestrategie opgeleverd aan bestuurlijk opdrachtgever SWPL, waarna de toekomstige invulling van dit thema binnen de Stadsregio verder is verkend. Voor circulariteit zijn belangrijke eerste stappen gezet om te komen tot een regionale circulaire economie strategie, o.a. door middel van College Regio Dagen in het teken van circulariteit in Amsterdam in najaar 2022.

Naast deze beleidstrajecten is ingezet op de programmering en uitvoering van regionaal beleid: het continueren van de al in uitvoering zijnde projecten én het vertalen van duurzaamheidsambities naar nieuwe projecten zoals een korte-termijn aanpak energiearmoede, een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma, parkstadverduurzaamt.nl én uitvoeringsprogramma voor circulaire bouw (o.a. Parkstad Urban Mine). In de uitvoering van bestaande projecten is realisatie van Windenergie Parkstad-Zuid met het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg verboden een aanvang te maken met het plaatsen van een windturbine in het projectgebied, waardoor het project vooralsnog tot stilstand is gekomen. Na een intensivering van communicatie omtrent het Zonnepanelenproject Parkstad in 2021 hebben marktontwikkelingen eind 2022 geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers.

Speerpunten

De speerpunten in 2022 waren de Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg, het Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie (PALET), Grootschalig Zon-Op-Dak, de Transitievisie Warmte, de Regionale Klimaatadaptatiestrategie en de Regionale Circulaire Economie Strategie incl. Circulair Bouwen. Een toelichting op de behaalde resultaten voor ieder van deze speerpunten volgt onder ‘regionaal beleid’ en ‘regionale programmering’.

Platform

De platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Duurzaamheid
- Stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg
- Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg (incl. BO PMIEK)

<u>BC Duurzaamheid</u>
Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Duurzaamheid. Dit overleg wordt mede voorbereid door het AO Duurzaamheid. Naast het AO is in 2022 verder invulling gegeven aan ambtelijke werkgroepen in het teken van (grootschalige) energieopwekking, warmtetransitie (incl. energiebesparing), klimaatadaptatie en circulariteit.

<u>RES Zuid-Limburg</u>
Als sub-regio binnen de RES Zuid-Limburg neemt Parkstad zitting in twee bestuurlijke overleggen, namelijk de ‘Stuurgroep RES Zuid-Limburg’ en “Breed Bestuurlijk Overleg RES Zuid-Limburg’. De wethouders van gemeente Heerlen en Voerendaal nemen namens regio Parkstad deel aan dit

overleg. De portefeuillehouder PALET neemt deel aan het bestuurlijk overleg Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (PMIEK). Ambtelijk neemt Parkstad zitting in het programmateam RES Zuid-Limburg en de werkgroep Regionale Structuur Warmte.

Warmtenet Zuid-Limburg
In december 2022 is besloten een aparte Stuurgroep in te richten om de potentie van een regionaal warmtenet op basis van beschikbare restwarmte van industriecluster Chemelot nader te onderzoeken. Bestuurlijk nemen de wethouders van gemeente Heerlen en Beekdaelen deel aan dit overleg. Ambtelijk neemt Parkstad zitting in een regionale werkgroep.

Regionaal Beleid

De vigerende beleidskaders voor de bestuurscommissie zijn:

- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal ambitiedocument PALET 1.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – gemeentelijke verdiepingsstudies PALET 2.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0
- RES Zuid-Limburg – regionaal visiedocument RES 1.0 Zuid-Limburg

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie
In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. Na de beleidsmatige doorontwikkeling van PALET rondom het thema ‘warmte’ door het vaststellen van de eerste Transitievisies Warmte per gemeente in 2021, zijn onder regie van de Bestuurscommissie Duurzaamheid in 2022 per gemeente verdere stappen gezet om te komen tot de aanwijzing van wijken en buurten voor concrete uitvoeringsplannen op basis van een pand- en clusteranalyse en diverse stakeholdersessies.

RES Zuid-Limburg
In het kader van het Klimaatakkoord is in de afstemming tussen het Rijk en IPO, VNG en VNW ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. In Nederland zijn 30 regio’s aangewezen om een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen. Zuid-Limburg is één van deze regio’s. Na vaststelling van de RES 1.0 door de 16 gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg in 2021, zijn de activiteiten in 2022 gericht op het komen tot een landschappelijk verdiepingsonderzoek voor de inpassing van grootschalige opwek in het Zuid-Limburgse landschap en concrete projecten om te komen tot grootschalige opwek van zon-op-dak. In het kader van de Regionale Structuur Warmte zijn gezamenlijke activiteiten opgezet om de potentie van restwarmte, aquathermie en groengas in regionaal verband te onderzoeken. Het Uitvoerings-programma PALET en de Transitievisie Warmte blijven ook in 2022 zelfstandig regionaal beleid.

Regionale Programmering

- Zonnepanelenproject Parkstad
  Vanwege de terugloop van het aantal nieuwe deelnemers zijn in 2021, in overleg met de serviceprovider, stappen gezet om deelname aan het project te stimuleren. Eind 2022 hebben marktontwikkelingen geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers voor alle gemeenten m.u.v. Heerlen. In 2022 ging aandacht met name uit naar het nakomen van verplichtingen richting bestaande klanten en een deelnamestop aan het Zonnepanelenproject.

- Windenergie
  Begin 2022 zijn de gemeenteraden van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld akkoord gegaan met het verder uitwerken van de plannen voor windenergie in Parkstad-Zuid. Gelet op het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg is – vanwege de kandidatuur van de Einstein Telescoop – op dit moment niet te voorzien hoe het vervolgproces er verder uit gaat zien. De gemeente Brunssum onderzoekt de haalbaarheid van de realisatie van windenergie aan de oostkant van Parkstad.

- Grootschalig zon-op-dak en zon-op-land
  Zowel vanuit de RES als de Bestuurscommissie is de noodzaak tot versnelling benadrukt met betrekking tot grootschalige opwek op daken. In 2022 zijn de potentie-analyses voor zon-op-dak in de zeven Parkstad-gemeenten afgerond. Deze tonen aan dat het aandeel zon-op-dak slechts een fractie is van de doelstelling zoals deze beschreven is in PALET. Op basis van de uitkomsten van de analyses zullen in 2023 een vijftal pilots gedraaid worden in de 7 Parkstad gemeenten om voor verschillende doelgroepen een uitvoeringsstrategie te testen welke schaalbaar is naar de overige gemeenten en worden de opties voor zon-op-land verder verkend.

- Isolatie- en verduurzamingsprogramma
  In de Transitievisie Warmte 1.0 is afgesproken om op de schaal van Parkstad Limburg een projectaanpak uit te werken om inwoners te stimuleren en te faciliteren tot het nemen van (grootschalige) energiebesparende maatregelen. In 2022 heeft Parkstad Limburg aan Over Morgen B.V. opdracht gegeven om gemeenten te ondersteunen bij het opleveren van een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma. Gelet op de grote complexiteit van het thema én het uitblijven van definitieve landelijke wettelijke kaders, is oplevering in 2022 niet mogelijk gebleken.

- WoonWijzerWinkel
  In 2020 is naar voorbeeld van de succesvolle WoonWijzerWinkel in Rotterdam aan de Roda JC Ring in Kerkrade de vestiging van WoonWijzerWinkel Limburg geopend. De WoonWijzerWinkel is hét energieloket voor de Parkstad-gemeenten. In 2022 is onverminderd ingezet op de intensivering en verbreding van de samenwerking met het regionale/lokale bedrijfsleven, installateurs, woningcorporaties en energiecoöperaties. In het kader van de SPUK energiearmoede is samen met WoonWijzerWinkel Limburg gestart met een aanpak gericht op het verminderen van energiearmoede.

- Verduurzaming basisscholen en gemeentelijke gebouwen
  In 2022 heeft thematrekker gemeente Heerlen een pilot gestart voor het Bernardinuscollege. De uitkomsten hiervan waren eind 2022 nog niet bekend. De verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft in 2022 geen vervolg gekregen. Begin 2023 zal worden verkend of overgegaan kan worden tot afronding van dit project.

- Gemeentelijk energiebedrijf
  Een belangrijk uitgangspunt in PALET is dat de samenleving niet alleen de lasten draagt van de energietransitie maar ook profiteert van de lusten. Om invulling te geven heeft Parkstad Limburg in 2021 aan HetEnergieBureau gevraagd om onderzoek te verrichten naar een werkbaar instrument of vehikel om de publieke belangen van inwoners en bedrijven in de energietransitie te borgen. In 2022 is opdracht aan Step2Eco verleend om de financiële, juridische en operationele aspecten (incl. governance) van een lokaal duurzaam energiebedrijf verder te concretiseren.

- Circulaire bouw
  Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad. Aan het bureau Circle Economy is opdracht verstrekt om de potentie van ‘urban mining’ te verkennen en zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor de ontmanteling van gebouwen met als doel zoveel mogelijk materialen te oogsten voor hergebruik. Dit is circulair én kan werkgelegenheid voor de

regio opleveren. Dit project zal in 2023 continueren en is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen, waarin in 2022 ook stappen zijn gezet. Tevens is Parkstad Limburg met Provincie Limburg (leadpartner), LIOF en de Chemelot Campus aangesloten bij een aanvraag voor het zgn. LIFE programma, waarin een Strategisch Integraal Plan voor de transitie naar een Circulaire Economie is voorzien. Dat traject zal naar verwachting in 2023 worden afgerond.

- Circulaire economie
  In 2022 is tijdens de Collegeregiodagen in Amsterdam de ambitie uitgesproken om circulariteit te implementeren in de regionale programma's van de Stadsregio Parkstad Limburg. In 2022 is gewerkt aan het opstellen van een Strategisch Visiedocument Parkstad Limburg. Middels het *Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair* zetten we als Parkstad koers naar een circulaire regio in 2050. Het Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair verschaft inzicht in verschillende programmalijnen binnen de regionale beleidsprogramma's *duurzaamheid*, *economie & toerisme*, *grensoverschrijdende samenwerking*, *ruimte & mobiliteit*, *sociaaleconomische structuurversterking* en *wonen & herstructurering* op de weg naar een Circulair Parkstad. Dit document zal naar verwachting in 2023 worden vastgesteld.

- Regio Deal 1.0 & 2.0
  De Bestuurscommissie Duurzaamheid is niet direct aan een Regio Deal-thema verbonden. Wel worden dwarsverbanden en meekoppelkansen bij thema's verkend en aangebracht. In het kader van grensoverschrijdende samenwerking zijn in 2022 twee Regio Deal projecten m.b.t. grensoverschrijdende energie-uitwisseling gestart rondom warmte ('Energiepark Herzogenrath') en elektriciteit ('GreenSolar Herzogenrath') in samenwerking met gemeenten Kerkrade en Landgraaf. Het programma duurzaamheid heeft meegeschreven aan de nieuwe Regio Deal aanvraag, waarbij ook duurzaamheidsthema's ingebracht zijn.

Monitoring

In 2022 is door Stadsregio Parkstad opdracht verleend aan Over Morgen B.V. om gemeenten en regio te ondersteunen bij de evaluatie van PALET 3.0 (2016-2020), oorspronkelijk gepland voor 2020. De resultaten hiervan worden begin 2023 verwacht.

Advisering

Externe advisering is aan de orde geweest bij specialistisch onderzoek (o.a. advisering voor een regionaal energiebedrijf), noodzakelijke gespecialiseerde kennis en expertise (windcoördinator, isolatie- en verduurzamingsprogramma, evaluatie PALET) en bij diverse juridische vraagstukken op project- of casusniveau (o.a. Zonnepanelenproject Parkstad).

Instrumentontwikkeling

N.v.t.

Overig

College Regio Dagen
In september 2022 stonden de Collegeregiodagen in Amsterdam in het teken van Circulariteit. Gemeente Amsterdam heeft reeds een vooruitstrevende Circulaire Economie Strategie, waarbij het thema breed binnen alle beleidsprogramma's is belegd. Tijdens het tweedaagse bezoek is door bestuurders inspiratie opgedaan over hoe de gemeente en regio meer circulair kan worden ingericht en bood inzichten in hoe het thema circulariteit kan worden ingebed in de beleidsprogramma's.

2.1.3 BC Economie en toerisme

Inleiding

De centrale doelstelling van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme is om de economische structuur in Parkstad Limburg te versterken. Het vastgestelde beleid voor thema's als detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren en toerisme vormt het fundament van de aanpak en de programmering. Daarbij staat samenwerking voorop, met name met de Parkstad-gemeenten en de regionale stakeholders zoals (kennis)-instellingen en het bedrijfsleven. Waar dat meerwaarde heeft wordt de samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg opgezocht.

Vanuit Parkstad is ook de verbinding met de ministeries van Economische Zaken & Klimaat (EZK) en Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) versterkt, met een bezoek van de Directeur-Generaal Bedrijfsleven & Innovatie (EZK) en de Directeur-Generaal Hoger Onderwijs (OCW) aan de regio afgelopen najaar. Vanuit daar zijn ook, mede i.h.k.v. de nieuwe Regio Deal, trajecten opgestart rond het versterken van het regionaal ecosysteem rond Smart Services en AI en de versterking van het MedTech-cluster in de regio, in afstemming met de Rijksdepartementen.

De dynamiek op de bedrijventerreinen heeft zich in het afgelopen jaar versneld en vergroot. Verschillende bestaande bedrijven in de regio breiden uit en ook steeds meer bedrijven van buiten de regio besluiten om zich in Parkstad te vestigen. Uit onderzoeken in 2022, in opdracht van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht. Als deze ruimtevraag volledig wordt ingevuld, leidt dat tot een verwachte toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000 tot 6.000 arbeidsplaatsen. Met de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen in 2022, heeft de Bestuurscommissie koers bepaald om de herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen en de ruimtelijke vraag naar vestigingslocaties op de bedrijventerreinen te kunnen vormgeven.

In 2022 is i.s.m. de gemeente Heerlen een succesvolle aanvraag ingediend ter hoogte van €1,9 miljoen vanuit de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden (EZK), specifiek voor een project in Heerlen-Centrum. Eind 2022 is tevens een aanvraag voor de kern Schinveld ingediend, waarover medio 2023 duidelijkheid komt. Dit investeren en versterken van de regionale winkelstructuur, samen met het transformeren van overtollige winkelmeters, vormen de twee pijlers van het Uitvoeringsprogramma Retail Parkstad, dat na een tussentijdse monitor door de Bestuurscommissie is geactualiseerd.

In het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is in 2022 ingezet op het stimuleren van innovatie in het toeristisch aanbod (zowel attracties als verblijfsaccommodaties), het beleefbaar maken van de identiteit van de regio en het verbeteren van verbindingen (zowel in het stedelijk als landelijk gebied als daartussen). Een belangrijke pijler hierin is de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' waarvoor in 2022 samen met toeristisch-recreatieve ondernemers, Visit Zuid-Limburg en de gemeenten de voorbereidingen zijn getroffen, en welke in april 2023 zal gaan starten.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het bestuurlijke platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Daarnaast zijn er aparte ambtelijke overleggen ingericht met het Promotie- en Acquisitieoverleg (Promac) en voor specifieke projecten als de Stratenaanpak. In het kader van de provinciale POVI-uitwerkingen nemen drie leden van de Bestuurscommissie vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en twee

leden, waaronder de portefeuillehouder Toerisme, nemen vanuit die rol deel aan de bestuursvergadering van Visit Zuid-Limburg.

Samenwerking en externe oriëntatie:

- *Retail-Deal (incl. ministerie van EZK)*
  In het kader van de regionale retailaanpak via het Uitvoeringsprogramma Retail wordt, sinds de ondertekening van een Retail-Deal in maart 2019, samengewerkt met de Nationale Retailagenda waaraan diverse gemeenten in Nederland, vakorganisaties waaronder InRetail en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat deelnemen. In 2022 is, geïnspireerd door deze samenwerking en de aanpak van gemeente Rotterdam, de Stratenaanpak Parkstad Limburg gestart als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg.

- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is gecontinueerd op diverse fronten. Het structurele overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad is voortgezet, onder meer over de voortgang van de uitvoering van de SVREZL, casuïstiek en monitoring. Onder de vlag van de Regio Deal is in 2022 een project van de Universiteit Maastricht gestart, gericht op het thema ‘internationalisering en het MKB’. Daarnaast is MKB Parkstad betrokken bij de uitvoering van de Innovatieregeling voor het MKB (de voucherregeling).

- *Supermarktketens*
  In navolging op eerdere jaren is op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad (voorzieningenstructuur en leefbaarheid), en in overleg met deze supermarkten en de gemeenten wordt geprobeerd om enerzijds invulling te geven aan het maatschappelijk belang (een gezonde winkelstructuur) en anderzijds een vanuit het perspectief van de supermarkten gezonde bedrijfsexploitatie.

- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg*
  Parkstad is bij het bestuur van ESZL aangehaakt door een vertegenwoordiger van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme die in het bestuur van ESZL zitting heeft en door deelname aan de periodieke bestuurlijke en ambtelijke overleggen. Door ESZL is de omslag gemaakt naar een nieuwe wijze van samenwerking, waarbij gewerkt wordt met ‘coalitions of the willing’. Hiervoor wordt bestuurlijk overleg gevoerd via het portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg. Voorbespreking hiervan vindt plaats in de Bestuurscommissie Economie & Toerisme. Besluitvorming over projecten en projectdeelname vindt plaats door het bestuur van ESZL of in de subregionale overleggen, zoals de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, of in colleges.

- *Visit Zuid-Limburg*
  De toeristische marketing van de Zuid-Limburgse gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg. Vanaf 2021 is de toeristische marketing voor Parkstad vernieuwd met het Experience Center (in het Maankwartier) en rondom 5 tijdlijnen, waarbij de historie en bijbehorende verhalen over de Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan een prominente plek hebben. In 2023 wordt gestart met een promotiecampagne ‘Dit is Parkstad’, op verzoek van en i.s.m. toeristische ondernemers.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. De SVREZL is in 2022 tussentijds geëvalueerd door een extern bureau. Het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg komt eind 2023 met een advies aan de gemeenten over verwerking van de aanbevelingen en in hoeverre dan sprake is van een gewijzigde SVREZL.

Regionale programmering

Uitvoeringsprogramma Retail
In 2022 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail ingezet op de verdere uitvoering van de projecten binnen de themalijn 'Voorzieningen & Retail' uit de Regio Deal. Daarbij wordt ingezet op projecten die bijdragen aan zowel de algehele doelstellingen uit de Regio Deal (meervoudige opgave) als de inhoudelijke, themagerichte doelstellingen (met name 1) het versterken van winkelclusters en 2) het onttrekken/transformeren van overtollige winkelmeters).
Het Uitvoeringsprogramma, dat een looptijd heeft van 2019 tot 2025, is in 2022 tussentijds geëvalueerd en vervolgens geactualiseerd. De focus blijft om in te zetten op voornoemde twee doelstellingen, aangevuld met het stimuleren van nieuw ondernemerschap in de winkelcentra. Daarnaast zijn in 2022 twee aanvragen voor de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden ingediend, voor Heerlen-Centrum (1e tranche) en Schinveld (2e tranche). De aanvraag voor Heerlen-Centrum van €1,9 miljoen is gehonoreerd, voor Schinveld wordt dit in 2023 bekend gemaakt. Ook wordt voorgesorteerd op de 3e tranche van deze regeling in 2023 en 2024.
Ook zijn belangrijke stappen gezet in het instrumentarium, zie hierna onder 'instrumentontwikkeling'.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen
In korte tijd is er – ondanks de coronacrisis – een grote marktdynamiek ontstaan op de bedrijventerreinen in Parkstad, groter dan in het Uitvoeringsprogramma uit 2020 was voorzien. Veel beoogde locaties voor herinvulling of herstructurering zijn inmiddels al door de markt opgepakt; de vraag naar beschikbare kavels op de bedrijventerreinen is daarmee niet volledig ingevuld en neemt verder toe. Uit onderzoeken, in opdracht van de Bestuurscommissie, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht (met een verwachte netto toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000-6.000 arbeidsplaatsen). De Bestuurscommissie heeft in 2022 het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en de gemeenten pakken het faciliteren van de ruimtevraag vanuit het bedrijfsleven en het borgen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat gezamenlijk op, zodat de economische structuur van de regio wordt versterkt.

Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad
In het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is een viertal prioriteiten benoemd: voortbouwen op de ingeslagen weg met een goede publiek-private samenwerking, de identiteit van Parkstad beleefbaar maken, zorgen voor een uitnodigende woon- en leefomgeving, verbeteren van de toeristisch-recreatieve verbindingen. In 2022 is daarbij met name ingezet op het faciliteren van de samenwerking tussen toeristische partijen en het toeristisch concept met 'het verhaal van Parkstad' met 5 samenhangende tijdsperioden (Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan) te verdiepen en vanaf 2023 dit door ondernemers, gemeenten en Visit Zuid-Limburg gezamenlijk in een campagne 'Dit is Parkstad' uit te gaan dragen.

Regionaal ecosysteem Digitalisering
De (mensgerichte) inzet van kunstmatige intelligentie en data science worden in toenemende mate belangrijker om maatschappelijke vraagstukken en bedrijfsuitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Het regionaal ecosysteem rond de thema's Smart Services en Artificial Intelligence (met de

Brightlands Smart Services Campus als spil in het netwerk) wordt verder ontwikkeld. Daarbij wordt samen met de Campus gewerkt aan de strategische kant van de ontwikkeling van dit ecosysteem, onder meer met een gezamenlijke lobby richting diverse ministeries, als ook bij een aantal thema's en projecten. Zo is in 2022 de Digitale Werkplaats MKB gestart, waar een MKB-ondernemer hulp kan krijgen om bij diens digitaliseringvraagstuk de juiste partijen en regelingen te vinden. Vanuit de Bestuurscommissie Economie & Toerisme wordt financieel bijgedragen aan dit initiatief. Ook is het ELSA-lab ('Ethical, Legal and Societal Aspects') armoede en schulden gestart, dat kijkt naar de ethische, juridische en sociale aspecten van AI (kunstmatige intelligentie) voor het verminderen van armoede en schuldenproblematiek.

Promotie en acquisitie

De Parkstad-gemeenten werken intensief samen bij de promotie en acquisitie voor bedrijven in de regio. Gezamenlijk wordt via het ambtelijke Promac-overleg gekeken waar nieuwe bedrijven het best kunnen landen en waar bedrijven, die uit hun jasje groeien op hun huidige locatie, binnen de regio naar toe kunnen verplaatsen om de werkgelegenheid voor de regio te behouden. De dynamiek in het bedrijfsleven is in positieve zin sterk toegenomen in de afgelopen twee jaar, met name op de bedrijventerreinen. Voorbeelden hiervan zijn de aangekondigde verplaatsing van Ranpak naar het terrein Julia, de vestiging van JD Sports/GXO op De Beitel en de uitbreidingen vanuit de al krachtige MedTech-sector op diverse bedrijventerreinen.
In 2022 is onder de vlag van Zuid-Limburg deelgenomen aan de nationale vastgoedbeurs Provada. Daarnaast bereidt het Promac-overleg een update van de communicatie en profilering van de regionale economie voor via het bestaande platform 'business in Parkstad'.

Oostflank Brunssum

Op basis van een gezamenlijk ambitiedocument voor de Oostflank Brunssum is in september 2022 door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten besloten tot de strategische verwerving van de Groeve Mourik. Stadsregio Parkstad Limburg neemt voor €400.000 deel in de verwerving van de gronden. Ook de gemeente Heerlen heeft aangegeven, via Ontwikkelmaatschappij Trilandis, deel te willen nemen in de verwerving van de gronden. Een herontwikkeling tot een aantrekkelijke economische vestigingslocatie wordt beoogd, waarmee de kwaliteit van het gebied wordt verbeterd en er tegemoet wordt gekomen aan de grote marktvraag die er vanuit het bedrijfsleven is voor nieuwe grote kavels. En daarmee ook een vliegwiel kan zijn voor de verdere toekomstige ontwikkeling van de gehele Oostflank. De overheden sturen gezamenlijk op een grote toegevoegde waarde van nieuwe economische ontwikkelingen in onder andere werkgelegenheid en duurzaamheid. Door Provincie Limburg, gemeenten Brunssum en Heerlen en Stadsregio Parkstad Limburg wordt samen een ontwikkel- en samenwerkingsstrategie opgesteld.

Dit is Parkstad: toeristische campagne

In 2022 zijn, op verzoek van toeristisch-recreatieve ondernemers, voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke toeristische campagne 'Dit is Parkstad', welke april 2023 zal starten. Het plan is in 2022 door de Bestuurscommissie Economie & Toerisme vastgesteld. De campagne is in 2022 verder voorbereid en zal worden gevoerd door publieke en private partijen samen, waaronder toeristische ondernemers in de regio, Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en Stadsregio Parkstad Limburg. Naast een algemene campagne, gericht op de Nederlandse markt, is er ook een campagne specifiek gericht op het Duitse achterland (Noordrijn-Westfalen) in voorbereiding als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg. Ook wordt op projectniveau de verbinding gelegd met 'Dit is Parkstad', zoals de communicatie rondom de 'Parkstad-route'.

Monitoring

Vestigingenregister

Door middel van het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek in Parkstad in kaart te brengen. In het vierde kwartaal van het daarop volgende jaar wordt door

onderzoeksbureau Etil op basis van de data uit het Vestigingenregister een jaarlijks rapport uitgebracht over de ontwikkelingen van dat jaar.

Locatus
Via het jaarlijkse Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad in Parkstad structureel gemonitord. Hierdoor is er sprake van actueel inzicht in de winkelvoorraad (aantal verkooppunten en vierkante meters) en de leegstand (idem), zowel in algemene zin als op het niveau van de individuele SVREZL-winkelclusters. Daarmee vormt Locatus een belangrijke bron voor de monitoring van het SVREZL-beleid en het Uitvoeringsprogramma Retail in Parkstad.

Toeristische bestedingen
Elke 4 jaar wordt, in opdracht van Visit Zuid-Limburg, door ZKA Leisure Consultants de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg onderzocht. Eind 2022 is, onder leiding van het Public Services Lab van de Smart Services Campus, in samenwerking tussen een afvaardiging van de Limburgse gemeenten, provincie, de 4 Limburgse 'VVV's' (waaronder Visit Zuid-Limburg), Koninklijke Horeca Nederland, Recron, Open Universiteit en Zuyd Hogeschool gestart met een verkenning van de wensen en behoeften ten aanzien van een toeristisch dataportaal voor Limburg.

Instrumentontwikkeling

MKB Innovatieregeling (voucherregeling)
Door de Bestuurscommissie is een MKB Innovatieregeling "Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg" ingesteld, die in 2020 is gestart. Deze regeling is mede gefinancierd door de provincie Limburg. De innovatieregeling heeft tot doel om het sociale en duurzame ondernemerschap van het MKB te versterken. In 2022 zijn er voor de thema's sociaal ondernemerschap en toerisme alliantiebijeenkomsten georganiseerd, als platform voor mogelijke samenwerkingen tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties en als broedplaats voor innovatieve ideeën en projectvoorstellen die een bijdrage kunnen leveren aan de (maatschappelijke en economische) opgaven van Parkstad. Als financiële prikkel kunnen vouchers worden aangevraagd door MKB-ondernemingen. In 2022 zijn 39 voucheraanvragen binnengekomen, waarvan er 30 zijn toegekend voor een totaalbedrag van € 540.000. Negen aanvragen zijn afgewezen. Gedurende 2022 is de regeling via animatievideo's en video's van partijen die gebruik hebben gemaakt van de regeling onder de aandacht gebracht. Eind 2022 resteerde een budget van € 280.650. De regeling loopt nog maximaal t/m mei 2023, danwel stopt eerder indien het budget volledig toegekend is.

Streetwise
De samenwerking met stichting Streetwise Parkstad is door middel van een subsidiebeschikking verlengd tot eind 2023. Het werkgebied van Streetwise betreft in elk geval de winkelclusters in de treden 1 tot en met 5.1 van de SVREZL, met uitzondering van gemeente Voerendaal en inclusief de clusters in de gemeente Beekdaelen. In 2022 heeft Streetwise 135 (potentiële) ondernemers begeleid. Dit heeft ertoe geleid dat 28 nieuwe ondernemers zijn toegevoegd aan de winkelclusters. De 28 nieuwvestigingen hebben geleid tot een invulling van 7.160 m² winkelvloer-oppervlakte, een totale investering van ruim 7,3 miljoen euro (waarvan bancair € 3,7 miljoen gefinancierd) en 128 nieuwe arbeidsplaatsen.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail
Het terugdringen van de ongewenste planvoorraad buiten de winkelclusters zoals in de SVREZL is verwoord, betekent in de praktijk het reduceren van de planologisch-juridische mogelijkheden voor detailhandel in de gemeentelijke bestemmingsplannen. Samen met de gemeenten zijn in 2021 en 2022 voorbereidingen getroffen voor een uniform facetbestemmingsplan, met als doel om de overtollige detailhandelsbestemmingen op de bedrijventerreinen te schrappen. Dit plan is in 2022 door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Simpelveld en Voerendaal, elk voor het eigen grondgebied, in procedure gebracht als voorontwerpplan. Voor de gemeenten Kerkrade en Landgraaf was dit facetbestemmingsplan niet benodigd, gezien de ongewenste planvoorraad voor detailhandel op bedrijventerreinen hier al niet meer is danwel op andere wijze wordt gereduceerd.

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit coördineert deze RO-procedure. Op een later moment, vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt het ontwerp ter inzage gelegd.

Daarnaast is via het netwerk van de Nationale Retail-Agenda een regionale aanpak gestart voor de ‘Stratenaanpak Parkstad Limburg’, dat tot doel heeft om in (voormalige) aanloopstraten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren (ten minste 6.500m2 wvo leegstaande winkels transformeren). Deze regionale aanpak maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg en is mede gefinancierd door de provincie Limburg. In april 2022 is een transformatiefonds opengesteld om bij te dragen aan de kosten voor de transformatie van leegstaande winkels naar andere functies, en vanaf september 2022 zijn twee transitiecoaches in 5 gebieden/straten in de regio in gesprek met vastgoedeigenaren om de transformatie van leegstaande winkelpanden te stimuleren.

Knopen Lopen

In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om een nieuw wandelknooppuntensysteem uit te rollen over Zuid-Limburg, vergelijkbaar met het fietsknooppuntensysteem. Dit knooppuntensysteem sluit aan op de knooppuntensystemen in Midden-Limburg en de Duitse en Belgische grensregio’s. Vanuit de Stadsregio wordt geborgd dat het knooppuntensysteem gemeentegrensoverschrijdend goed op elkaar aansluit, en de toeristisch-recreatieve parels in Parkstad met elkaar verbindt. Een Europese aanbesteding heeft eind 2022 plaats gevonden, waarna eind Q1 2023 de opdrachtnemende partij start. De verwachting is dat Q2 2024 het volledige wandelknooppuntensysteem in Zuid-Limburg is aangelegd.

2.1.4 BC Wonen en herstructurering

Inleiding

De in het Jaarplan benoemde kentering in het beleid van focus op krimp en leegstand in het verleden, naar perspectief en ambitie heeft zich in 2022 in een sneltreinvaart afgetekend in het programma van de Bestuurscommissie en is door de markt opgepikt. Maar ondanks dat de woningprijzen ook in Parkstad stijgen en ook hier bepaalde doelgroepen moeilijker aan een woning kunnen komen en de migratie naar Parkstad toeneemt, is er nog steeds ook veel inzet op herstructurering en transformatie en sturing op de leefbaarheid nodig. Zoals aangekondigd in het Jaarplan, zijn in 2022 de transformatie van kwetsbare woonmilieus aan de ene kant en nieuwbouwambitie aan de andere kant programmatisch steeds meer bij elkaar gekomen. Dit blijkt uit:

- de nieuwe bestuurlijke koers waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen op 3 februari 2022 tevens een plusambitie voor nieuwbouw werd vastgesteld om nog meer mensen van buiten aan te trekken;
- de accenten in de concept Regionale en lokale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld;
- het feit, dat bij de inzet op de uitvoering van de projecten van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds, ook veel aandacht uitging naar de verbinding met andere domeinen en de opbouw van gezonde evenwichtige wijken;
- subsidies voor de versnelling van woningbouwprojecten in Kerkrade Centrum en Heerlen Centrum van respectievelijk €7,5 miljoen en €6,1 miljoen;
- subsidie aan Heerlen in het kader van de Woningbouwimpuls en de start van de voorbereidingen voor een regionale aanvraag voor alle regiogemeenten;
- de wonenpropositie in de aanvraag voor de Regio Deal van 15 november 2022;
- de grotere betrokkenheid en inzet van marktpartijen bij de toekomstige integrale (her)ontwikkeling van kansrijke en minder kansrijke locaties;
- het bod van de provincie aan het Rijk van 27 september 2022;
- de prestatieafspraken tussen Rijk en Provincie van 13 oktober 2022, en;
- de inbreng van Parkstad in de concept Woondeal Limburg tussen Rijk, Provincie, regio's, gemeenten en corporaties die op 9 maart 2023 door de minister voor VRO ondertekend wordt.

Speerpunten van Wonen en Herstructurering

In het jaarplan van 2022 heeft de bestuurscommissie een vijftal speerpunten geformuleerd:

1. *Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028*
   Hét speerpunt van 2022 was de ontwikkeling van een nieuwe Woonvisie. Ter vervanging van de Regionale Woonvisie 2017 – 2021 is in 2021 gestart met de eerste voorbereidingen van een nieuwe Woonvisie. Zo is in de eerste helft van 2022 een Regionaal woonbehoefteonderzoek en een eerste voorstel voor koersbepaling voor de nieuwe visie (synopsis) vastgesteld als basis voor politiek-bestuurlijke standpunten. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de daaropvolgende coalitieonderhandelingen heeft vaststelling van de synopsis zoals voorgenomen pas daarna in juli 2022 plaatsgevonden. Verder heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de veerkracht van de wijken. Vervolgens is met veel betrokkenheid van burgers, corporaties, marktpartijen, provincie en domeinen, de nieuwe woonvisie opgesteld. Vaststelling door de Bestuurscommissie zal zoals voorzien plaatsvinden in februari 2023, waarna besluitvorming in de 7 gemeenteraden plaatsvindt tussen maart en juni 2023. De Woonvisie zal als Woonprogramma worden vastgesteld, zodat het voldoet aan de richtlijnen van de nieuwe Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting en status verkrijgt binnen de Omgevingswet. De Woonvisie vormt verder de basis voor de samenwerking met andere domeinen, de doorvertaling van de programma's van Minister de Jonge en de Woonzorgvisies die de gemeenten moeten opstellen.

2. *Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen (o.a. aanvragen Woningbouwimpuls 4e tranche)*
In 2021 is gestart met de ontwikkeling van een regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw. Het aanvalsplan heeft in 2022 steeds meer vorm en inhoud gekregen. Begin 2022 is een nieuwe bestuurlijke koers vastgesteld, waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen ook een plusambitie voor nieuwbouw is geformuleerd om meer mensen van buiten aan te trekken. Deze nieuwbouwambitie van de Bestuurscommissie is in 2022 stevig naar buiten uitgedragen en meegegeven aan de provincie in haar bod aan het Rijk in het kader van het Programma Woningbouw. Verder is deze ambitie ingebed in de concept Regionale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld. Deze nieuwe koers van Parkstad is ingebracht in de Woondeal met het Rijk, de Provincie en de corporatie, waardoor het nog meer kracht bijgezet kan krijgen en belemmeringen in de nieuwbouw met steun van het Rijk wellicht beter te beslechten zijn. In het kader van de Woondeal is eind 2022 een verdeling van de te bouwen woningen per gemeente afgesproken.

   Ook zijn de mogelijkheden van woningbouwsubsidies op Rijksniveau verkend. Zo wordt in de aanvraag voor de Regio Deal van november 2022 niet alleen aandacht gevraagd voor transformatie, maar ook voor nieuwbouw en voor kwesties die de nieuwbouwambitie in de weg staan. De tranche Woningbouwimpuls van september 2022 kwam te vroeg. In het najaar van 2022 zijn wel de voorbereidingen opgestart voor een aanvraag in maart 2023 (5e tranche). Ook is gebruik gemaakt van de regeling voor de versnelling van woningbouwprojecten, waarop in eerste instantie door Kerkrade (€7,5 mio) en in tweede instantie ook door Heerlen (€6,2 mio) met succes een beroep gedaan is.

   Daarnaast is onderzocht hoe versnelling van woningbouw kan plaatsvinden. Hieruit zijn aanbevelingen voortgekomen, die vooral binnen de gemeenten tot verbeteringen kunnen leiden, maar waarbij vanuit de bestuurscommissie een soort aanjaagfunctie nodig kan zijn. Verder is ook in 2022 met marktpartijen, corporaties en gemeenten verder onderzoek verricht welke locaties ontwikkelperspectief of -noodzaak kennen, hoe dit programmatisch om te zetten is en hoe zoet met zuur gecombineerd kan worden zodat niet alleen de kansrijke locaties tot ontwikkeling komen, maar ook de meer uitdagende locaties. Verkennende gesprekken tussen regio, marktpartijen, gemeenten en corporaties zijn in mei 2022 onder regie van Parkstad en onder begeleiding van de Rebel Group opgestart. In het najaar van 2022 zijn conceptlijsten met potentiële ontwikkellocaties voorgelegd aan de bestuurders, is deze nieuwbouwpropositie aangedragen bij de provincie en ingebed in de afspraken met het Rijk en is een marsroute uitgestippeld om in 2023 te komen tot concrete business cases (1 zoete en 1 zure business case per gemeente). De samenwerking tussen partijen neemt zienderogen toe en marktpartijen weten ook beter de weg naar en de meerwaarde van Parkstad te vinden.

3. *De aanpak particulier bezit (o.a. aanvragen Volkshuisvestingsfonds 2.0).*
Bij de regionale aanpak van de problemen in de particuliere voorraad is vanuit het rijk via de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds een belangrijke impuls gegeven. Nationaal wordt de noodzaak voor de aanpak geagendeerd en erkend gelet op de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Met ondersteuning van de Rebel Group zijn vanuit Parkstad de voorbereidingen opgestart voor een landelijke conferentie met experts en gerenommeerde partijen uit de vastgoedwereld, de rijksoverheid, NPRZ en de bancaire sector.

   Er draait in 2022 een herstructureringsprogramma van ruim 1700 particuliere woningen. Bij een derde van deze woningen wordt ook gestuurd op verduurzaming, die meelift in de aanpak van de bestuurscommissie. De projecten kampen wel allemaal met vragen rond de stijging van de woningmarktprijzen, van de overdrachtsbelasting (wederom) en van de grondstofprijzen, terwijl het merendeel van de projecten vraagt om opschaling van hetgeen er reeds in gang gezet is. Tegelijk vordert de samenwerking met marktpartijen om te participeren in projecten of om nieuwe projecten op te starten en corporaties nemen nu zelf ook veel initiatief om particuliere woningen te herstructureren. In 2022 kon nog niet concreet onderzocht worden of dit alles ook zou kunnen leiden tot een aanvraag voor een nieuwe tranche van het Volkshuisvestingsfonds. BZK heeft namelijk in 2022 besloten het loket voor het Volkshuisvestingsfonds op zijn vroegst pas na medio 2023 open te stellen. Dat is een jaar later dan eerder voorzien in het Jaarplan 2022.

In 2022 heeft het Rijk in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing, bindende prestatieafspraken met corporaties gemaakt over verduurzaming en vernieuwing. Het belang van de aanpak van particulier bezit tussen corporatiewoningen (gespikkeld bezit) neemt hierdoor ook toe, mede door de stijging van de energieprijzen. Het speerpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering wordt hierdoor steeds belangrijker, maar ook meer gemeengoed.

4. *Uitvoering Volkshuisvestingsfonds én de woonprojecten Regio Deal*
   2022 staat te boek als het eindjaar van de eerste Regio Deal en van de uitrol van het Volkshuisvestingsfonds:
   - Concept verantwoordingsprotocol
   - Onderzoek financieringsarrangement richting particulieren

   De Bestuurscommissie stuurt met meer dan €60 miljoen aan Rijksmiddelen een programma aan met de grootschalige aanpak van 1.773 particuliere woningen. 95% van de wonenprojecten van de Regio Deal liggen op koers of verlopen zelfs sneller dan voorzien. Bij een enkel Regio Deal project is een vertraging geconstateerd.

   Over de inzet van Regio Dealmiddelen als compensatie voor de projecten uit de Eerste en de Tweede Termijn voor de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%) die sinds 1 januari 2021 gold, is pas in december 2022 overeenstemming bereikt met de Provincie. Eerdere pogingen om dit via het VHF of via andere regelingen van het Rijk te organiseren, waren op niets uitgelopen. Deze eerste verhoging heeft de Regio Dealprojecten voor een extra financiële opgave van circa €4,2 miljoen gesteld. Bij de Derde Termijnprojecten is de verhoging ingerekend in de onrendabele top en samen gedragen door gemeenten, regio en rijk. Voor de Eerste en Tweede Termijnprojecten is de compensatie vanuit de Regio Deal ad €2.052.000 en uit de Programmatische Aanpak Particulier Bezit (DU Bevolkingsdaling) ad €171.800 in 2022 definitief geworden. In de projecten van het Volkshuisvestingsfonds is al gerekend met 8,4%. Inmiddels heeft het Rijk de Overdrachtsbelasting weer verhoogd, nu van 8,4% naar 10,4%. Dit raakt alle projecten van zowel de Regio Deal als van het Volkshuisvestingsfonds en zullen de komende jaren oplossingen gevonden moeten worden.

   Aan de Nuinhof en Vrieheide zijn definitief middelen uit de Regio Deal toegekend, waardoor voor deze twee projecten ook de grondslag werd gelegd voor de opschaling via de inzet van het Volkshuisvestingsfonds en werden hierdoor twee aanvullende projecten uit Beekdaelen verzekerd van de volledig benodigde cofinanciering. Bij het project Rolduckerveld werd in het kader van het Volkshuisvestingsfonds overeenstemming bereikt over de versnelling van het Regio Dealproject met 3,5 jaar en werd een nieuwe SOK vastgesteld.

   Voor de 4 Deelplannen van het Volkshuisvestingsfonds van Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten.

   Voor projecten van het Volkshuisvestingsfonds waarbij de verduurzaming van eigenaar-bewoners beoogd wordt, heeft 2022 vooral in het teken gestaan van ontwikkeltrajecten, omdat er binnen Parkstad vanuit duurzaamheid geen programma bestaat voor het gecoördineerd en of collectief verduurzamen van particuliere woningen. Vanuit Wonen en Herstructurering wordt in samenwerking met gemeenten en corporaties de hele klantreis voor verduurzaming opgewerkt via productontwikkeling, financial engineering, inzet van experts en communicatietrajecten. Dit terwijl dit eigenlijk a-typisch is voor het programma W&H en dit alles eigenlijk bij duurzaamheid belegd had moeten zijn. Dit leidt tot substantiële vertraging in het opstarten van de projecten, terwijl de aanpak van kwetsbare woningen primair de insteek was en de duurzaamheidsdoelstellingen van het VHF zouden meeliften.
   Omdat de Rijksbijdrage van het Volkshuisvestingsfonds een Specifieke Uitkering (SPUK) betreft, is de Stadsregio Parkstad Limburg verantwoordelijk voor de verantwoording via de SISA-methodiek. In 2022 is veel energie gaan zitten in voorbereidingswerkzaamheden voor een werkbaar verantwoordingsprotocol zowel voor Parkstad als voor de uitvoerende partijen (gemeenten/particulieren en corporaties). Het afgeven van beschikkingen aan de 13 projecten is in 2022 aangehouden, vanwege de mogelijke impact van het verantwoordingsprotocol. Dit heeft niet geleid tot vertraging in de uitvoering, maar moet wel zo spoedig mogelijk worden ingericht.

In 2023 moet dit worden ingericht, de jaren daarop gaat de energie zitten in de verantwoording van resultaten en uitputting van de middelen door de gemeenten, door de corporaties en van Parkstad zelf.

Op grond van de ervaringen in de Regio Deal projecten en de projecten van het VHF (organisatorisch, kennis, kunde, regelingen en middelen) is in 2022 ook een belangrijk begin gemaakt met onderzoek naar de samenwerking tussen partijen (gemeente, corporaties, marktpartijen en Parkstad). Zo zijn de geesten in 2022 rijp gemaakt voor structuren die de slagkracht op gebiedsniveau, de reikwijdte van ingrepen en de fiscale omstandigheden kunnen verbeteren. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met het verkennen van het vehicle van de wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) via twee pilots (in Heerlen en Kerkrade), zodat het op “kleine schaal” (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

5. *Innovatie in de woningmarkt en marketing*
   Innovatie en sturing op de woningmarkt is door het Rijksprogramma, maar vooral door het traject van de nieuwe Regionale Woonvisie, in 2022 echt op de kaart gezet. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende oplossingen en de nieuwbouwambitie van de bestuurders is groot. Het aanbod moet steeds flexibeler en sneller bereikbaar en betaalbaar zijn. In 2022 heeft de Bestuurscommissie onderzoek laten verrichten naar knelpunten in de doorstroming in de woningmarkt en ook in het kader van verdiepingsonderzoek naar middenhuur zijn concrete oplossingsrichtingen naar boven gekomen, die in 2022 ook programmatisch doorvertaald zijn. Zo heeft de bestuurscommissie de ambitie voor nieuwbouw opgeschroefd en daarbinnen de minimale ambitie voor 375 flexwoningen benoemd. In 2022 is de regio gestart met afstemming met het Rijk, en is het draagvlak ná de visiedag van 21 oktober 2022 sterk toegenomen. Inmiddels wordt door gemeenten en of corporaties over een aantal locaties al nader onderzoek verricht.

Innovatie vindt ook plaats in de vorm van samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties zoals een wijkontwikkelingsmaatschappij. En we zijn in 2022 veel naar buiten getreden met communicatie. Zo heeft de aanpak van de bestuurscommissie veel publiciteit en bereik gehad via social media (“de Week van Wonen”), heeft de Woonvisie veel stakeholders gemobiliseerd in het meedenken over de sturing op de woningmarkt, heeft de ophanden zijnde Woondeal met het Rijk geleid tot veel exposure van de nieuwbouwambitie van Parkstad en zijn de projecten in het kader van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds, de Woningbouwimpuls, de Versnelling van de Woningbouw ook duidelijk opgemerkt. In 2022 heeft met Aken een eerste voorzichtige afstemming over de woningmarkt plaatsgevonden.

Platform

Voor de uitvoering van het regionaal beleid is de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering mede afhankelijk van andere overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat beleid kan worden uitgevoerd. Dat heeft in 2022 tot veel resultaat en tot nog meer draagvlak voor onze aanpak geleid. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd en initiatieven ontplooid. Hieronder een indicatie:

- Werkbezoeken van uiteenlopende programma’s van BZK.
- Intensivering van de samenwerking met het Ministerie van J&V.
- De voorbereiding van een landelijke sessie Rondetafel met experts uit markt en overheid inzake de aanpak van kwetsbare particuliere gebieden.
- Raadsinformatiebijeenkomst 12 september inzake Programma Woningbouw van Ministerie voor VRO en traject Regionale Woonvisie.

- Afstemming in het kader van de Woonvisie met alle domeinen van de gemeenten en met stakeholders (corporaties, zorgpartijen, marktpartijen, provincie, Ministerie van BZK).
- Ondersteuning van het Koploperstraject Parkstad waarvan Heerlen bestuurlijk en ambtelijk trekker is over de huisvesting van bijzondere doelgroepen via pilotproject VNG met gemeenten (domeinen wonen en sociaal) en afstemming met corporaties.
- Bestuurlijke afhandeling onderzoek sturingsmogelijkheden woonruimteverdeling.
- Ontwikkeling van financiële arrangementen in het kader van verduurzamingsactiviteiten VHF.
- Samenwerking met SVn.
- Verkenning inzet Woonwijzerwinkel bij VHF.
- Aanjagen van gebiedsgerichte aanpak bij gemeenten.
- Mini-conferentie East meets West, waarbij de herstructureringsopgaven en aanpak van de Westelijke Mijnstreek en die van Parkstad naast elkaar gezet werd.
- Huisvesting Oekraïners ROW.
- Diverse bestuurlijke visiedagen voor onder meer wethouders en ambtenaren wonen, bestuurders en medewerkers van corporaties, het ROH en marktpartijen.
- Gezamenlijke (digitale) werkdagen en werkgroepen met gemeenten, corporaties en het ROH die maandelijks plaatsvinden in het kader van de Regionale Prestatieafspraken, van Rijksregelingen en van de ophanden zijnde Woondeal.
- Zitting in het bestuurlijk overleg van het ROW: afstemming van de speerpunten en ontwikkelingen als de nieuwe Woonvisie binnen Parkstad.
- Het inwinnen van juridisch advies over de impact van de Omgevingswet en het uitbrengen van een reactie op de Verzamelwet Omgevingswet 20xx, mede namens Zuid Limburg.
- Initiatief en aanjaagfunctie pilotproject Wonen en Zorg Amstenrade met RvO en Ondersteuningsteam Wonen en Zorg.
- Op verzoek van corporaties de coördinatie van een traject inzake koersbepaling herstructurering mijnkoloniën.
- Sessie versnelling nieuwbouw met gemeentelijk vergunningverleners binnen Parkstad.
- Overleg met commerciële marktpartijen, corporaties en het ministerie van BZK in een laboratoriumachtige setting over de herstructurering- en nieuwbouwopgave van Parkstad, en hun mogelijke participatie hierin.
- De voorbereiding van bestuurlijke en ambtelijke sessies voor de verkenning van de Wijkontwikkelingsmaatschappij.
- Inzet ontwerpend onderzoek t.b.v. Masterplan Bleijerheide.
- Daarnaast zijn verschillende bijeenkomsten op Zuid-Limburgs niveau georganiseerd vanuit het BO Wonen Zuid-Limburg en het overleg van de voorzitters van de drie subregio's.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) en bouwen naar behoefte (2021)
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Eind 2020, begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. De evaluatie van de Structuurvisie in 2020 bevat nog aanbevelingen waarvan in 2022 bezien is of en zo ja hoe die moeten worden opgepakt. Er is een Jaarplan Wonen Zuid Limburg opgesteld waarin deze punten onder meer zijn ondergebracht. Daarnaast is in 2022 juridisch advies ingewonnen en zijn de gevolgen van de Omgevingswet voor wonen en dan specifiek voor de SVWZL in beeld gebracht. Op grond daarvan is door Parkstad mede namens de twee andere subregio's in ZL een reactie op de consultatieversie van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx uitgebracht om de huidige "positie" en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid Limburg te kunnen borgen. De provinciale verordening is weer geactualiseerd. De Bestuursafspraken zijn door de provincie beëindigd.

Regionale Woonvisie
In september 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven om een nieuwe regionale woonvisie voor te bereiden door het opleveren van een aantal bouwstenen (behoefteonderzoek en synopsis). Stec Groep heeft een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd.
In 2022 hebben verdiepingsonderzoeken van het Woonbehoefteonderzoek voor Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen Noord plaatsgevonden. Daarnaast heeft er intensief afstemming plaatsgevonden met alle stakeholders (keyplayers maar ook stakeholders die wat verder van het thema volkshuisvesting afstaan). Bureau Circusvis is gestart met de voorbereidingen van een koersdocument ('synopsis', inhoudsopgave en koersbepalende vraagstukken). De synopsis is voor de verkiezingen opgeleverd, maar bewust pas na de verkiezingen door de nieuwe Bestuurscommissie vastgesteld. Verder is samen met de 9 corporaties en de 7 gemeenten verkend hoe om te gaan met de volkshuisvestelijke en andere vraagstukken rond aandachtsgroepen. Aanvullend heeft Circusvis opdracht gekregen voor een onderzoek naar de Veerkracht van de wijken en heeft ze een Contourennotitie opgesteld. Daarin zijn ook de raakvlakken met andere beleidsterreinen benoemd en demarcatielijnen getrokken. Deze contourennotitie is in december vastgesteld door de bestuurscommissie en op grond waarvan het concept van de Regionale Woonvisie verder is uitgewerkt. Daarnaast zijn voor de gemeenten in december alle lokale onderdelen van de Woonvisie in concept opgesteld. De concept Regionale Woonvisie wordt begin februari 2023 voorgelegd aan alle stakeholders en er kan dan ook al in de geest van deze conceptversie gehandeld worden en dus als uitgangspunt voor de lokale en de regionale prestatieafspraken dienen. De Regionale Prestatieafspraken van Parkstad 2019-2024 zijn gesloten tussen de Stadsregio, de gemeenten, de 9 corporaties verenigd in het ROW en huurdersbelangenorganisaties die verenigd zijn in het ROH. De Regionale Prestatieafspraken worden jaarlijks geüpdatet en vastgesteld. Zo is dat ook gebeurd op 21 oktober 2022. De woonvisie heeft eerste aanknopingspunten opgeleverd voor de voorbereidingen van de woonzorgvisies die gemeenten moeten opstellen. De Woonvisie wordt in de eerste helft van 2023 als Woonprogramma vastgesteld, zodat het voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Regionale programmering

Regionale Woningmarktprogrammering
De bovenstaande kaders zijn van invloed op de programmering van de regio en de sturing op de balans in de woningmarkt. De Regionale Woningmarktprogrammering gaat specifiek over de programmering van nieuwbouw en staat in het teken van de juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek maar entameert ook steeds meer gesprekken over maatregelen om plannen te versnellen. De programmering is in 2019 geactualiseerd en wordt jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Dit heeft grootschalig plaatsgevonden in 2022 om goed aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Woonbehoefteonderzoek en de plusambities waartoe de Bestuurscommissie op grond daarvan heeft besloten. In 2022 is verder advies (Snel en proactief programmeren) uitgebracht door de Stec Groep n.a.v. de aanbevelingen uit het Woonbehoefteonderzoek. Dit advies sluit goed aan bij de doelstellingen van de Woondeal. De Regionale Programmering is in het kader van de Woondeal tegen het licht van de eisen van het Rijk gehouden (2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn en de woningmarkt moet voor 30% uit sociale huur bestaan). Parkstad voldoet als enige regio binnen Limburg aan deze richtlijn. Inmiddels ligt het Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting ter consultatie voor. De eisen worden hierin ook wettelijk geregeld. De samenstelling van de programmering van Parkstad zal de komende 10 jaar binnen de reikwijdte van de Woondeal gemonitord en indien nodig bijgestuurd worden naar kwaliteit, naar kwantiteit en naar realisatie.

Regionale Prestatieafspraken en regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid
In maart 2019 heeft het ROW een propositie met 30 projecten gedaan voor de Regio Deal. De bestuurscommissie heeft in afstemming met het ROW besloten deze projectenlijst vast te leggen in een regionale meerjarenprogrammering. Deze is in oktober 2019 vastgesteld als onderdeel van de Regionale Prestatieafspraken en in 2021 geactualiseerd met onder meer projecten uit het Volkshuisvestingsfonds. Elk jaar worden de Regionale Prestatieafspraken met het ROW, het ROH en de Bestuurscommissie geactualiseerd vastgesteld. Zo ook op 21 oktober 2022. In 2022 hebben de corporaties als nieuw thema de herstructureringsopgave mijnkoloniën geagendeerd. Dit thema wordt nu uitgewerkt en is in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal opgenomen. Het Rijk is Nationale Prestatieafspraken met corporaties overeengekomen in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing. De impact van deze afspraken over nieuwbouw en verduurzaming van corporatiewoningen is in 2022 nog niet concreet gemaakt maar wel op hoofdlijnen meegenomen in

de concept Woondeal die in maart 2023 gesloten wordt tussen het Ministerie voor VRO, de Provincie, de regio's, de gemeenten en de corporaties in Limburg. Ondertussen zijn in de loop van 2022 alle 6 programma's uit de nieuwe Nationale Woon- en Bouwagenda beschikbaar gekomen en is een voorzichtig begin gemaakt met de verkenning wat dat concreet betekent voor de regio in brede zin van het woord en meer specifiek voor de nieuwe Regionale Woonvisie en de Regionale Prestatieafspraken. Huisvestingsvraagstukken die als gevolg van de oorlog in Oekraïne sinds begin 2022 sterk op de agenda zijn opgekomen, wedijveren - tevens als gevolg van de oorlog - met vraagstukken rond betaalbaarheid en energievraagstukken.

Regionale programmatische aanpak particulier bezit
In 2015 is de bestuursopdracht gegeven om een regionale programmatische aanpak te ontwikkelen voor de aanpak van slecht Particulier Bezit. Van 2015 tot 2017 zijn diverse ingrepen onderzocht om de problemen in de particuliere sector aan te pakken. In 2017-2018 is dit vertaald in de uitvoering van pilots. Begin 2019 is de aanpak van de slechte particuliere voorraad door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering als speerpunt voor de Regio Deal vastgesteld. Binnen de eerste Regio Deal was afgesproken om in totaal 1.600 particuliere woningen aan te pakken. Hiervoor was sinds 2020 een Rijksbijdrage van €20 mio beschikbaar. De kwantitatieve doelstelling bleek echter niet haalbaar doordat het beschikbare budget voor het programma wonen en leefbaarheid in 2020 naar beneden was bijgesteld, door de forse prijsstijgingen in de woningmarkt en door de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%). In 2021 zijn de laatste projecten voor de Regio Deal geselecteerd. Alle projecten met uitzondering van 1 zijn in uitvoering. Die ene wacht nog op de bijdrage van de Provincie Limburg. Woonpunt heeft in 2022 bezwaar ingediend tegen een afwijzing van de subsidieaanvraag. Verder is in december 2022 bestuurlijk overeenstemming bereikt met de Provincie over de inzet van Regio Deal middelen ter compensatie van de verhoging van de overdrachtsbelasting van 2% naar 8,4%. De impact van de verhoging van 8,4% naar 10,4% per januari 2023 is daarmee nog niet opgelost.

Naast de middelen uit de Regio Deal heeft de bestuurscommissie ook de beschikking over middelen uit de DU Bevolkingsdaling, waaruit ze bijdragen aan projecten betaalt voor het afdekken van ORT's bij de aanpak van particuliere woningen.

Verder heeft Parkstad in 2021 €36,8 mio subsidie uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. De gemeente Heerlen heeft ook een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Heerlen Noord.

2022 stond sterk in het teken van de voorbereidingen en slechts bij enkele projecten werd al toegekomen aan ingrepen aan woningen. Dat was ook nog niet overal voorzien. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft een formele rol als subsidieontvanger (van BZK) en subsidieverstrekker (aan de projecten). Om de governance goed vorm te geven zijn in 2022 vier samenwerkingsovereenkomsten tussen Parkstad, gemeenten en corporaties voor de vier Deelplannen Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf gesloten. Het was voorzien, dat in 2022 ook al beschikkingen zouden worden afgegeven. Dit is niet haalbaar gebleken door onderzoek dat nog verricht moest worden naar de SISA verantwoordingsystematiek. In de tussentijd zijn wel al enkele projecten van start gegaan en waren andere projecten in 2022 nog druk met inrichten (funding voor leningen aan particulieren, een loketfunctie voor aanvragen van subsidies en leningen voor particulieren of bijvoorbeeld het organiseren van coaches om particulieren te begeleiden en te ontzorgen). In het nieuwe Regeerakkoord is in 2022 nieuw budget (€600 miljoen) voor het Volkshuisvestingsfonds opgenomen. Het was voorzien dat dit loket nog in 2022 geopend zou worden. Dit is verschoven naar tweede helft 2023. Er hebben derhalve geen voorbereidingen voor een aanvraag plaatsgevonden.

In totaal was in 2022 de aanpak van 1.773 particuliere woningen geprogrammeerd. De projecten uit de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds hebben in 2022 laten zien, dat er behoefte is aan opschaling. De beschikbare middelen vormen de begrenzende factor. Niet de ambitie om kwetsbaar particulier bezit aan te pakken. Sinds 2022 wordt nota bene gewerkt aan een gecombineerde aanpak door corporaties en marktpartijen om tot meer gemêleerde wijken te komen. Sinds het vaststellen van de Nationale Prestatieafspraken tussen Rijk en Corporaties in 2022 hebben

corporaties nog meer dan voorheen oog gekregen voor de noodzaak van de aanpak van kwetsbaar particulier bezit dat vaak tussen corporatiewoningen ligt. Inponden wordt weer interessant, nadat dat minder was na de prijsstijgingen van 2021 en 2022. In 2022 zijn we gestart met de verkenning van gebiedsontwikkelingen met herstructurering van zowel particuliere woningen als van corporatiebezit als met nieuwbouw door marktpartijen;

De huursector kan op die manier in stand gehouden worden, de kwetsbare particuliere voorraad wordt verkleind en door menging met duurdere koopwoningen wordt de scheefgroei rechtgetrokken en veerkracht versterkt. Dat vraagt om de ontwikkeling van nieuwe businessmodellen gericht op transformatie, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad in zowel de huur- als in de koopsector. In alle 7 gemeenten is een groslijst met potentiële ontwikkellocaties opgesteld die in 2023 op haalbaarheid onderzocht worden.

Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte, om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én door koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie, besteedbaar inkomen, veiligheid, onderwijs en zorg in kwetsbare wijken. In 2020 is in het kader van de Regio Deal met de woningcorporaties en gemeenten afgesproken om te starten met de inzet van de VoorzieningenWijzer. In 2021 is er vanwege corona enigszins vertraagd gestart met de implementatie en inzet van de VoorzieningenWijzer. Scholing en afstemming van de licenties per gemeente namen namelijk meer tijd in beslag dan eerst voorzien. De vertraging zat hem vooral in de checks door de privacy-officers en gesprekken over de risico's die zij zagen. Als resultaat daarvan zijn de licentieovereenkomsten voor gemeenten aangepast. Dat heeft erin geresulteerd dat de daadwerkelijke adviesgesprekken pas later van start zijn gegaan. Daardoor lagen de startmomenten ver uiteen. In 2022 zijn 319 adviesgesprekken gevoerd waarbij het gemiddelde gerealiseerde voordeel per gezin € 720,- bedroeg tegen €600,- in 2021. Daarmee is alleen al in 2022 voor ruim €230.000,- extra terecht gekomen bij kwetsbare huishoudens die hiervoor eerder ook al in aanmerking kwamen, maar dit onbenut lieten. Dit is nog exclusief energietoeslag. Vanuit De VoorzieningenWijzer is in het kader van energie armoede ook geadviseerd in het benutten van de energietoeslag en verwezen en geholpen naar de aanvraagstraat in de betreffende gemeente. Van de deelnemers van De VoorzieningenWijzer die landelijk in aanmerking kwamen voor de energietoeslag had 37% dit nog niet benut. Conform afspraken met de Provincie worden de ervaringen binnen Parkstad met de rest van Limburg gedeeld. De VoorzieningenWijzer wordt inmiddels in 16 gemeenten in Limburg ingezet.

Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg
Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg is in 2017 met alle Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk een Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg opgesteld. Dit actieprogramma is in 2021 vernieuwd op grond van de evaluatie van de SVWZL en de koerswijziging die dientengevolge in 2020 heeft plaatsgevonden, maar is nooit bestuurlijk vastgesteld. Eind 2021 is een meerjarenplan opgesteld, maar ook dat is in 2022 niet vastgesteld door het BO Wonen Zuid Limburg. De Woondeal had hogere prioriteit en zal van invloed zijn op het plan.

Monitoring

Woonmonitor
In 2022 is wederom opdracht verstrekt aan E'til voor de Woonmonitorrapportage (2021).

Woonatlas
Sinds 2021 beschikt Parkstad over een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas), met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad. Dit om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering.

Wijkenaanpak
In 2021 heeft eindafrekening van de laatste projecten uit de Wijkenaanpak plaatsgevonden. Het was

voorzien om hierover collectief en breed in 2022 te communiceren. Vanuit de gemeenten was in 2022 echter geen behoefte meer aan een dergelijk initiatief.

Onderzoek meekoppelkansen
Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie. Professionele partijen komen 'achter de voordeur', er ontstaat meer aandacht voor veiligheid en betrokkenheid van maatschappelijke partners zoals basisscholen en huisartsen in kwetsbare wijken. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering verkent actief inhoudelijke (mee)koppelkansen (in de fysieke omgeving en in het sociale domein), voor zover de Bestuurscommissie daar zelf ook een rol in heeft. Hierbij is ook de relatie en samenwerking met het rijk relevant. Zo is bijvoorbeeld de relatie met het Ministerie J&V in 2022 intensiever geworden, waardoor zij nu betrokken zijn bij het project Bleijerheidestraat/Pannesheidestraat.

Wederzijdse informatie-uitwisseling met woningcorporaties/ROW
De samenwerking tussen de Bestuurscommissie en het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad is essentieel in het oplossen van hardnekkige knelpunten. Vanwege de maatschappelijke rol van de corporaties en de impact van beleidskeuzen (Rijk, provinciaal, regionaal en lokaal) binnen wonen op de leefbaarheid in de wijken, nemen de vraagstukken die samen worden aangepakt, hand over hand toe. Dat is in 2022 nog verder toegenomen door de programma's die in 2022 onder Minister de Jonge zijn uitgerold, door de Nationale Prestatieafspraken Corporaties die het rijk met de corporaties (Aedes) en VNG gesloten heeft, de aanstaande Woondeal tussen Rijk, provincie, regio's, gemeenten en corporaties, en de aanstaande nieuwe Regionale Woonvisie 2022-2028, de diverse rijksregelingen waarvan we in de regio gebruik maken en de toenemende huisvestingsvraagstukken van reguliere en meer kwetsbare doelgroepen.

Instrumentontwikkeling

WOM

Al in 2019 is voorzichtig een begin gemaakt met het verkennen van een mogelijke WOM, een wijkontwikkelingsmaatschappij. Daarvoor is een bezoek gebracht aan de WOM Den Haag Zuid-West en is een eerste verkennend advies opgehaald bij Stec Groep. In 2020 heeft de Rebel Groep in opdracht van de Bestuurscommissie een uitvoeriger advies uitgebracht. De resultaten hiervan zijn in de vergadering van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van 15 juli 2021 gepresenteerd. De Bestuurscommissie bepaalde, dat de haalbaarheid van een WOM getest moest worden. Hiervoor is met ondersteuning van Rebel Groep een eerste aanzet gemaakt in samenwerking met een aantal marktpartijen. BZK was hierbij betrokken. In 2021 is de verkenning opgeleverd en heeft de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven dit aan de hand van een beperkt aantal business cases te gaan uitwerken en in de praktijk te testen. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met een pilot in Heerlen en eentje in Kerkrade, zodat het op "kleine schaal" (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

Commerciële herstructurering

In de Regio Deal is afgesproken dat het Ministerie van BZK en Stadsregio Parkstad Limburg onderzoek doen naar de mogelijke bijdrage van marktpartijen aan de herstructureringsopgave in Parkstad. In 2021 is de Rebel Groep gestart met een onderzoek. In 2022 is verder onderzoek verricht en is geconstateerd dat de huidige aanpak met corporaties verbreed kan worden met commerciële ontwikkelaars en beleggers. Het Rijksvastgoedbedrijf is vooralsnog geen optie

gebleken. De resultaten van dit traject staan verwoord onder het speerpunt Regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw.

Inpondmakelaar

Het was de bedoeling om het project in 2022 op te schalen. In 2021 hebben alle gemeenteraden een Verordening vastgesteld. Via de Regio Deal kwam in totaal €750.000,- beschikbaar voor het verstrekken van leningen voor het doen aankopen en renoveren van woningen. De uitvoering van de Regeling werd bij SVn belegd. En het pilotproject uit 2016 is in 2022 geëvalueerd en zeer positief beoordeeld. Door de sterke vraag naar woningen (ook in Parkstad) en de gestegen woningmarktprijzen in 2021 en in 2022, was het direct na de besluitvorming in de gemeenteraden, in de eerste helft van 2022 niet meer het geschikte klimaat om aankopen te doen, aangezien de woningprijzen de woningwaarden zwaar overschreden en de aankoop en verkoop aan corporaties na renovatie daardoor niet meer uitvoerbaar was. Inmiddels is het tij in de tweede helft van 2022 gekeerd, nemen de prijzen weer af en neemt het belang van inponden voor corporaties toe door de nationale prestatieafspraken tussen de corporaties en het Rijk. De inzet is derhalve sinds de tweede helft van 2022 weer geïntensiveerd.

Financieringsinstrument particuliere eigenaren

De businesscase modellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) zijn de basis voor diverse projecten in Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Op 30 september 2021 is de verordening Stimuleringsregeling Parkstad Limburg (inpondmakelaar) vastgesteld en via de colleges van B&W doorgeleid naar de gemeenteraden. In 2021 is deze verordening door vijf gemeenteraden vastgesteld en bij 1 gemeente in procedure gebracht. In 2022 heeft ook de laatste gemeente de verordening vastgesteld. In 2021 is door een stagiair tevens een advies over ‘Kluswoningen’ opgeleverd. In het kader van het Volkshuisvestingsfonds is afgesproken dat een financieringsarrangement wordt ontwikkeld om een subsidie én laagrentende lening aan particuliere eigenaren te kunnen verstrekken.

In 2022 is verkend of er één totaal financieringsarrangement kan worden uitgewerkt, waardoor de subsidie van het Volkshuisvestingsfonds kan worden verstrekt én de particuliere eigenaar ook een laagrentende lening kan afsluiten t.b.v. de verduurzaming van de eigen woning. Hierbij werd ingezet op zowel het aantrekken van funding, als op het inrichten van een aanvraagloket. De provincie heeft niet thuis gegeven voor het leveren van funding uit de Duurzaam Thuis Lening, waardoor de eigen inleg door de particulier niet via een lening anders georganiseerd moet worden (hetzij via aanvullende subsidies, hetzij via funding vanuit gemeenten). SVn heeft eind 2022 vrijstelling voor het verlenen van betaalde dienstverlening verkregen van DNB voor het verstrekken van subsidies aan particulieren (tot een max van €36 mio per jaar voor heel Nederland). Dit is een mijlpaal in de één loketgedachte die we nastreven. SVn kan namelijk ook al leningen verstrekken namens gemeenten en andere instanties, voor zover die partijen de funding regelen. Op dit onderdeel is nu geen belemmering meer om in 2023 een verordening te laten vaststellen door de gemeenten voor het verstrekken van de VHF-subsidie aan particulieren. Gemeenten zullen echter eerst nog moeten beslissen of ze zelf funding gaan regelen voor de leningen voor de eigen bijdragen, welke maatregelen in aanmerking komen voor de subsidie en hoe ze de resultaatverplichtingen willen opleggen aan de particulieren.

Renovatiemakelaar

In 2022 is onderzocht of het instrument ‘Renovatiemakelaar’ een doorstart kon krijgen, als flankerend instrument voor de projecten van het Volkshuisvestingsfonds en het project de Baan in Bocholtz. Het ging hierbij om het ontzorgen van de particulier bij de voorbereidingen op een inhoudelijke afweging over ingrepen als ook over de uiteindelijke financieringsaanvraag. Het Kadaster heeft aangegeven hierin geen rol meer te kunnen vervullen.

Middenhuur

Binnen de kaders van de Regionale Prestatieafspraken is in 2021 door een werkgroep onderzoek verricht naar de behoefte aan middenhuur. In 2022 stond dit onderwerp ook landelijk meer op de agenda en werd verkend hoe middenhuur kan worden gerealiseerd. Corporaties toonden in 2022 meer interesse dan voorheen. Voor marktpartijen lijkt dit segment nog moeilijk te realiseren.

Aanpak en versnelling van de (slechte) planvoorraad

- Het terugdringen van slechte plancapaciteit blijft een aandachtspunt. De inzet van de provincie op dit dossier werd de laatste jaren echter sterk geminimaliseerd, waardoor niet de gewenste schaal van afbouw van slechte capaciteit bereikt werd. Inmiddels werd in 2022 in het kader van de aanstaande Woondeal duidelijk wat het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad moet worden en het aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwprogrammering. Voor de jaarschijven 2025 en later zal onder regie van de provincie door de gemeenten meer gestuurd moeten worden op het bereiken van deze verhoudingen die eind 2022 ook in het Wetsvoorstel Regie Volkshuisvesting zijn opgenomen. Het zal dus vooral op lokaal niveau van de grond moeten komen door slechte plannen om te vormen tot geschikte plannen.
- In 2022 is nog geen werk gemaakt van de versnelling van prioritaire woningbouwprojecten door capaciteit en gemeentelijke inzet op nieuwe projecten te concentreren én op een selectie van prioritaire projecten binnen de bestaande programmering (100-dagen plan). Dit wordt mogelijk alsnog in 2023 opgepakt in het licht van de aanstaande Woondeal.

Adaptief programmeren

Stec Groep heeft in 2022 een advies Snel en proactief programmeren uitgebracht om sneller en meer ruimte te creëren voor nieuwe woningbouw op korte termijn (‘praktijkbehoefte’), maar ook met oog voor (gevolgen voor) de transformatieopgaven op de lange termijnstrategie.

Communicatie

In 2022 stond Parkstad als woonregio centraal. In 2021 zijn er politiek bestuurlijk een aantal kantelingen in opvattingen geweest met als gevolg een andere benadering van oude en nieuwe opgaven en kansen. In de overtuiging, dat het oude krimpverhaal zou blijven leven als niet stevig zou worden ingezet op het uitventen van het nieuwe verhaal, heeft Parkstad social media ingezet en heeft een ander beeld neergezet: dat van een aantrekkende woningmarkt en de actieve overheidsinzet daarbij. De dialoog rond de aanstaande Woondeal heeft er ook toe bijgedragen dat de buitenwereld nu ook kennis heeft van de nieuwbouwambitie van Parkstad.

Ontwikkeling van gemeentelijk instrumentenkoffer voor de aanpak van de woningmarkt

Er heeft in 2022 nog geen onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van de Wet Opkoopbescherming. Heerlen en Kerkrade zijn voornemens om het Kadaster een opdracht te geven voor nadere studie. Het voorstel is deze onderzoeken samen met inzichten vanuit de verschillende gemeenten te bundelen, zodat een instrumentenkoffer ontstaat, waar elke gemeente optioneel gebruik van kan maken. Daarbij ook gebruik makend van inzichten elders in Zuid Limburg. Zover is het in 2022 nog niet gekomen.

Onderzoek naar nieuwe concepten voor starters en doelgroepen*:*

In de Regio Deal is afgesproken dat het thema ‘flexwonen’ zou worden onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van het traject van de verdichtingsonderzoeken van het Atelier Rijksbouwmeester. In 2021 zijn de resultaten van de verdichtingsonderzoeken in een door Stadsregio Parkstad Limburg, Rijkdienst voor Ondernemend Nederland, Atelier Rijksbouwmeester en het ministerie van BZK georganiseerd webinar gepresenteerd. In 2021 is het besluit genomen nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke inzet van flexwonen bij problemen in de doorstroming in de woningmarkt. Dit onderzoek werd in 2022 door een stagiair verricht.

In de wooncarrière kunnen meerdere schakelpunten onderscheiden worden met eigen problemen in de doorstroming (tekorten, overschotten, scheefwonen, etc), waarvoor oplossingen gevonden moeten worden. Flexwoningen was een van de oplossingen waarin gedacht werd, maar ook tijdelijke woningbouw en kluswoningen. Reeds eerder werd in 2021 onderzoek verricht naar kluswoningen, maar is hier verder geen invulling aan gegeven anders dan dat het in een van de Regio Deal projecten als mogelijke interventie benoemd is. Het onderzoek uit 2022 naar flexwoningen heeft geleid tot nader onderzoek met gemeenten en corporaties van locaties en in de concept Woondeal die in maart ondertekend wordt. Daarin is de minimale ambitie voor 375 flexwoningen opgetekend. In het kader van circulaire bouw is verder in 2022 door het programma duurzaamheid een eerste gedachtegang voor een strategie circulair wonen opgesteld. Die zal in de loop van 2023 voorliggen bij de bestuurscommissie. Eerste voorzichtig onderzoek naar flexwoningen, industriebouw en bouwen met biomaterialen is in 2022 gestart. Gedurende de visiedag van 21 oktober 2022 is door de programmamanager flexwonen van BZK een bezoek aan de regio gebracht.

Pilotprojecten Wonen en Zorg
Wonen en Zorg is weliswaar een thema in de regionale prestatieafspraken met de corporaties en het ROH, maar behoort niet tot de kerntaken van Parkstad. In 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering opdracht gegeven om samen met RvO/ministerie van VWS te verkennen welke aanpak kan helpen bij het uitrollen van wonen/zorgprojecten. Een ondersteuningsteam van RvO heeft een aanpak (zogenaamde handreiking) voor Parkstad uitgewerkt die in de wijken door de gemeenten, zorgpartijen en corporaties gezamenlijk kan worden toegepast om te bepalen welke zorgvoorzieningen (fysiek in de zin van huisvesting en/of als dienst in termen van zorg) in wijken wenselijk en implementeerbaar zijn. De handreiking is in 2021 opgeleverd. De Bestuurscommissie heeft in december 2021 bepaald, dat de nog beschikbare middelen worden ingezet voor het inhuren van een ondersteuningsteam voor het uitrollen van de handreiking in een aantal pilotwijken. Dat is in 2022 gebeurd vanuit de samenwerking met de ministeries van VWS en BZK, een gesubsidieerde opdracht voor RvO, waarbij vanuit het landelijke Programma Langer Thuis in 2022 een Ondersteuningsteam wordt ingezet. Dit gebeurt in Amstenrade. Doel is om op wijkniveau te kunnen bepalen welke invulling aan wonen en zorg moet worden gegeven. Daarnaast heeft Parkstad deelgenomen aan het kennistraject van VWS en Platform31 “Inclusieve wijken” dat in 2021 afgerond is.

Lobby

De wijzigingen in de wet- en regelgeving op het gebied van volkshuisvesting, maar ook aan de zorgkant, hebben jaren geleden op veel fronten een streep gezet door bestaande systemen en mechanismen. Alle partners in het veld van de volkshuisvesting hebben de laatste jaren ondervonden dat die wijzigingen niet altijd positief uitpakten voor regio’s als Parkstad. De lobby van Parkstad heeft het afgelopen jaar echter erg geloond, waardoor de problemen van Parkstad post gevat hebben bij de landelijke politiek. De opgave in particuliere voorraad is steeds meer een nationale prioriteit van de volkshuisvesting geworden en Rijksregelingen als de Woningbouwimpuls sluiten steeds beter aan op de opgaven in Parkstad.

Eind 2021 is het nieuwe Regeerakkoord gepresenteerd en begin 2022 is de Nationale Woon- en Bouwagenda met 6 programmalijnen uitgebracht. Daarin wordt duidelijk een verband gelegd tussen Leefbaarheid en de aanpak van kwetsbaar particulier bezit. Ook in 2022 werd weer inzet geleverd op lobby richting Rijk. Aanleiding was onder meer de aanvraag voor een tweede Regio Deal in november 2022. Wat niet tot een positieve uitkomst heeft geleid, dat is de lobby bij het Rijk voor compensatie van de gevolgen van de verhoging van de overdrachtsbelasting. Uiteindelijk is dat in december geregeld door inzet van Regio Deal middelen.

Fondsvorming

Per 1 januari 2022 stuurde de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering een programma van circa €65 miljoen aan.

- Sloop- en transformatiefonds: €120.000
- DU bevolkingsdaling / restantbudget Wijkenaanpak: €6.273.000
- Regio Deal: €20.000.000
- Volkshuisvestingsfonds: €36.845.701

Stortingen in het sloop- en transformatiefonds waren in 2022 lager dan in voorgaande jaren doordat sinds eind 2021 de beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwplannen” van kracht is. In 2022 is 25.000,- uit het fonds ingezet voor dekking van een deel van de renovatie van een pand in Hoensbroek.

In 2022 heeft de bestuurscommissie opdracht gegeven de haalbaarheid van een regionale aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) te onderzoeken. In december heeft de bestuurscommissie ingestemd met een preselectie en het verrichten van nader onderzoek. Verder hebben in 2022 de gemeenten Kerkrade en Heerlen met succes een aanvraag gedaan voor de versnelling van woningbouwprojecten in het kader van Meerjaren Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT).

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES)

Inleiding

In het kader van de Regio Deal is meer aandacht ontstaan voor de diepgewortelde sociaaleconomische problematiek in de regio Parkstad. De bestuurlijke regionale samenwerking op het thema sociaal economische structuurversterking is vanaf 2021 versterkt en formeel vastgelegd via de instelling van de bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking. In het jaar 2022 was deze bestuurscommissie het eerste jaar volledig operationeel.

Een terugblik op 2022 geeft op hoofdlijnen het volgende beeld:
In de eerste helft van het jaar is opdracht en uitvoering gegeven om met partners te komen tot een gedragen ambitiedocument voor onderwijs en kindontwikkeling en is het thema energiearmoede in gezamenlijkheid met de BC Duurzaamheid op regionale schaal opgepakt. Bovendien is aandacht besteed aan het vaststellen van de ambities en doelstelling van de BC SES voor 2022 en de komende jaren.
In 2022 is daarnaast de inzet voor Kansrijke Start onverminderd voortgezet, zijn de interventies op de GBT (Gezonde Basisschool van de Toekomst)- en Verlengde Schooldag scholen uitgevoerd en zijn de projecten op het thema onderwijs- arbeidsmarkt voorbereid dan wel geïmplementeerd. Het uitvoeringsprogramma van VIE levert een aantal services en producten op het gebied van gezondheid en vitaliteit in de regio en ondersteunt als innovatiehub bij het verkennen van nieuwe initiatieven in relatie tot de gebiedsgerichte aanpak.
In de tweede helft van het jaar is veel aandacht uitgegaan naar de voorbereidingen voor de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In deze nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking in relatie tot brede welvaart, een van de pijlers. In het laatste kwartaal is daarnaast ook gewerkt aan de voorbereiding van de laatste aanvragen voor financiële middelen uit de eerste Regio Deal, deze zijn ultimo 2022 allemaal aangevraagd, waarmee het beschikbare budget volledig is benut.

Speerpunten

Het eerste speerpunt op het gebied van sociaaleconomische structuurversterking was het bepalen van de (vervolg) koers van de ambities en doelstelling van de BC SES in de nieuwe samenstelling na de verkiezingen. Op 7 juli 2022 vond daarom een Strategiesessie plaats waarin bestuurders gezamenlijk de uitgangspunten voor de koers van de BC SES bepaalden. Men onderkende de noodzaak en het belang van het voortzetten van de regionale samenwerking binnen de BC SES, met als doel om, vanuit het perspectief van Brede Welvaart, een trendbreuk te realiseren in de hardnekkige overerving van achterstanden én de huidige achterstandspositie van de regio weg te werken en toe te werken naar het Limburgs gemiddelde.

Middels het langjarig voortzetten van het programma gericht op verbeteren van gezondheid, onderwijsprestaties en arbeidsparticipatie in de regio én het verbinden van de programmalijnen binnen een gebiedsgerichte aanpak wil men deze doelstellingen realiseren. Daarbij trekt men lering uit de resultaten van de eerste Regio Deal en heeft men onderstreept dat men van elkaar wil blijven leren in de regio.

Behalve deze Strategiesessie is de BC SES in zes bestuursvergaderingen bijeen gekomen in 2022.

Het tweede speerpunt was de doorontwikkeling van de reeds ingezette programmalijnen Kansrijke Start, GBT/Verlengde schooldag en onderwijs-arbeidsmarkt en de overige thema’s.

Met name op het vlak van onderwijs zijn er in 2022 stappen gezet. Vanwege de grote uitdagingen in Parkstad rondom onderwijs en kindontwikkeling voelden de zeven Parkstadgemeenten de urgentie om aanvullend op (en niet vervangend voor) bestaand lokaal beleid te komen tot een Ambitiedocument voor Parkstad, waarin de gedeelde visie, opgaven en strategische/tactische doelen op een aantal thema’s kernachtig zouden worden beschreven. De beoogde impact: opgroeiende generaties in Parkstad optimale kansen bieden om economisch en maatschappelijk zelfstandig te participeren in de samenleving, waarbij welbevinden en gezondheid een belangrijke rol spelen.

In 2022 ontwikkelde de BC SES daarom met vele partners een gezamenlijk Ambitiedocument voor onderwijs & kindontwikkeling in Parkstad met de titel: “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

Daarnaast zijn in het tweede kwartaal de subsidieaanvragen voor het Voorloperstraject Rijke Schooldag van OCW vanuit de regio en vanuit de alliantie Heerlen Noord beiden gehonoreerd, waardoor er extra financiële middelen beschikbaar zijn voor de totale Parkstad regio. Dit is een onderdeel van het Rijksprogramma School en Omgeving. In de aanloop naar en uitvoering van deze regeling heeft het regiobureau gezorgd voor de nodige afstemming tussen beide voorlopers en is afgesproken kennis met elkaar te delen.

Bij Kansrijke Start is door het programmateam gewerkt aan een voorstel om de basisstructuur in Zuid-Limburg te versterken. De inzet van een projectleider in het werkgebied van Parkstad heeft voor de nodige versnelling gezorgd. Partners werken echter vaak regio-overstijgend en daarom is er een voorstel uitgewerkt, waarin onder andere wordt geopperd voor elke subregio een projectleider aan te stellen.

Binnen de programmalijn Onderwijs Arbeidsmarkt zijn de laatste aanvragen, voor de nog resterende middelen, uitgewerkt en beschikt.

Het derde speerpunt voor 2022 betrof het versterken van de relaties met overheden en voor SES relevante partners. Naar aanleiding van de groeiende (energie)armoedeproblematiek zijn de contacten met het ministerie van SZW en BZK versterkt. Hierbij wordt goed samengewerkt met de BC Duurzaamheid.

Daarnaast blijft de betrokkenheid, inzet en bijdrage van marktpartijen, investeerders en maatschappelijke organisaties essentieel om de strategische agenda van de Parkstadgemeenten te realiseren. In 2022 hebben we daarom vanuit het programma bijgedragen aan de organisatie van een tweetal bijeenkomsten van de brede maatschappelijke coalitie.

Tot slot heeft de integrale gebiedsgerichte aanpak meer prioriteit en aandacht gekregen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal, door in de nieuwe aanvraag focusgebieden te benoemen. In 2023 zal dit verder worden uitgewerkt.

Platform

De achterstanden in Parkstad zijn fors en hardnekkig, maar de versterkte regionale samenwerking in combinatie met de Regio Deal-middelen biedt ons de kans om werk te maken van het terugdringen van deze achterstanden, door zowel op fysiek als op sociaal niveau in te grijpen. Aangezien de Ministeries die actief zijn op het gebied van SES (met name de Ministeries SZW, OCW en VWS) slechts matig waren aangehaakt bij de huidige Regio Deal, is ook in 2022 gelobbyd om hen meer aan te haken en hebben er verschillende werkbezoeken plaatsgevonden (VWS, OCW).

In 2022 is er veel aandacht uitgaan naar het stevig verankeren van de sociaal economische elementen in een nieuwe toekomstige Regio Deal. In de nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking één van de pijlers.

De potentiële inzet en bijdrage van marktpartijen en investeerders is verkend en er hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden met de Brede maatschappelijke coalitie, waarbij ook zorg- en welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen goed waren vertegenwoordigd en zijn aangehaakt.

Regionaal Beleid

De zeven Parkstad gemeenten hebben in samenwerking met een groot aantal stakeholders, een gedeelde regionale visie rondom de thema’s onderwijs & kindontwikkeling ontwikkeld en vastgesteld in een Ambitiedocument. In 2023 worden de opgaven en ambities in de uitwerking geconcretiseerd.

Regionale programmering

Kansrijke start

- In alle Parkstad gemeenten zijn lokale coalities Kansrijke Start opgestart die zo'n 3 tot 5 keer per jaar bij elkaar komen.
- In de gemeente Kerkrade en Landgraaf zijn daarnaast de Knooppunten kansrijke Start operationeel. In Hoensbroek, een deelgebied van Heerlen is sinds oktober 2022 een knooppunt operationeel. In Voerendaal en Brunssum zijn deze in opstart en in Beekdaelen en Simpelveld worden deze nog opgestart in 2023.
- In 2022 is in heel Parkstad uitvoering gegeven aan de Proeftuin Geboortezorg Flex en is onderzocht in hoeverre deze pilot zou kunnen worden voortgezet in 2023. Er hebben 97 gezinnen ondersteuning ontvangen vanuit deze pilot.
- Zeven van de 10 verloskundigenpraktijken zijn geschoold in Centering Pregnancy. Dit is conform verwachting en ambitie van het VSV Bestuur Samen Zuid. In januari 2023 worden de laatste VK praktijken getraind.
- Twee praktijken uit Parkstad pasten Centering Pregnancy toe in hun praktijk. Na intervisie in oktober 2022 zijn nu meerdere VK praktijken actief een opstart aan het voorbereiden. De uiteindelijke ambitie is het aanbieden van Centering Pregnancy in alle VK praktijken.

GBT/ Verlengde Schooldag in aansluiting op Rijke Schooldag uitwerking OCW

- In 2022 waren vanuit de Regio Deal middelen zeven gezonde basisscholen van de Toekomst volledig in uitvoering en op twee basisscholen in Brunssum was er sprake van een gedeeltelijke implementatie.
- Daarnaast is uitvoering gegeven aan de Verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen.
- De GBT/VS aanvragen voor de schooljaren 2022- 2023 en 2023-2024 zijn voorbereid en beschikt.
- In mei 2022 werd bekend dat er 2 voorloperstrajecten Rijke Schooldag zijn toegekend door OCW, in Heerlen Noord en in de Parkstad-regio. De uitwerking van deze trajecten is gezamenlijk met de zeven gemeenten en in afstemming met het programma Heerlen- Noord opgepakt en wordt begin 2023 geïmplementeerd.

Onderwijs- en arbeidsmarkt

- In het derde kwartaal van 2022 is een aanvraag ingediend en beschikt met betrekking tot de restantmiddelen onderwijs-arbeidsmarkt in relatie tot doorlopende leerlijnen en praktijkverklaringen.
- De uitvoering van reeds lopende trajecten WooW, Sprinckplank, Werk in de wijk, Wij(k), Leren binnen het wijkbedrijf Brunssum-Noord en Rolduckerveld BcPl Holz is voortgezet.

VIE

Het Regionaal uitvoeringsprogramma VIE is in 2022 volop in uitvoering. Het betreft een aantal producten, programma's en services die bijdragen aan het realiseren van vitale wijken.

Uitwerken Plan van Aanpak Energiearmoede

In het eerste kwartaal is op initiatief van de BC's Duurzaamheid en SES een plan van aanpak ten behoeve van de SPUK kleine energiebesparende maatregelen uitgewerkt. De BC Duurzaamheid is hierbij in de lead en heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak en besloten een projectleider (vanuit de gemeente Heerlen) aan te stellen voor de verdere uitwerking en uitvoering van de aanpak energiearmoede voor de 1e tranche en 2e tranche middelen en definitieve besluitvorming in de afzonderlijke gemeenten, waarbij gestreefd is naar een zoveel mogelijk uniforme aanpak.

Monitoring

RIGO heeft in 2022 een één meting uitgevoerd en het kwantitatieve deel uitgewerkt in de vorm van een dashboard. Neimed is gevraagd om een kwalitatieve duiding hierop te geven, hetgeen heeft

geleid tot een weergave van de verschillen en overeenkomsten in cijfers en een lijst met vier aanbevelingen voor bestuurlijke prioritering.

Het is onmogelijk gebleken om de causaliteit tussen beleidsmaatregelen en effecten te duiden, om diverse redenen. Bijvoorbeeld, omdat de meeste Regio Deal projecten zijn gestart na de verzameling van de cijfers voor t1 .Het is daarom van belang om op projectniveau behalve de voortgang, de output en outcome te meten, waarbij op voorhand duidelijk is dat de 4-jaars periode van de Regio Deal te kort zal zijn om de genoemde achterstanden substantieel terug te dringen. We blijven met het programma SES dus inzetten op de lange termijn, de SES- aanpak is daarom ook een van de pijlers in de aanvraag Regiodeal 2023- 2026.

Daarnaast heeft Neimed een verdiepend onderzoek gedaan naar intergenerationele armoede, hetgeen is beschreven in een korte rapportage. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn meegenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

Advisering

In 2022 is voortgebouwd op de bestaande praktijk en gebruik gemaakt van de binnen gemeenten en betrokken partijen aanwezige inhoudelijke kennis. Bureau Outwards is ingehuurd voor de begeleiding van het proces om te komen tot het ambitiedocument Onderwijs en kindontwikkeling en heeft de grafische vormgeving van dit document verzorgd. In het laatste kwartaal heeft dit bureau ook meegewerkt aan de voorbereidingen voor een conferentie in 2023 rondom de nadere uitwerking van deze ambities.

Instrumentontwikkeling

In 2022 is, op initiatief van het DB van de Stadsregio Parkstad, ingezet op het duurzaam inrichten van de brede maatschappelijke coalitie. Het programma SES heeft hierin een belangrijk aandeel in verband met de aanhaking van het maatschappelijk middenveld, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, Burgerkracht Limburg etc.

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking

Inleiding

Grensoverschrijdende samenwerking heeft door de eerste Regio Deal een mooie impuls gekregen. Er zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van één grensoverschrijdend ‘daily urban system’ met Aken met projecten als Velocity (aansluiting op het Akens e-bike-deelsysteem in Parkstad), studentenuitruil stimuleren en theatergrenzen overwinnen (samenwerking van de theaters over de grens). Ook is gewerkt aan het versterken van “ein gemeinsamer Wirtschaftsraum” door o.a. een impuls te geven aan het Servicepunt Grensarbeid (SGA), de Smart Services Campus te ondersteunen om de stap over de grens te zetten en grensoverschrijdend ondernemen te stimuleren (met de Maastricht school of Management en MKB-Parkstad). Bovendien wordt er momenteel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om duurzaam opgewekte energie (restwarmte en stroom) op een steenworp afstand van de grens in te zetten in Parkstad. Het belangrijkste wapenfeit van de Regio Deal Parkstad is misschien wel de sterke uitbreiding van het netwerk over de grens en de verbindende rol die Parkstad met de middelen van de Regio Deal op de achtergrond, daarbinnen heeft kunnen spelen. Het gaat daarbij om o.a. de verbinding en samenwerking met de RWTH, het Rheinische Revier, de regio Keulen-Bonn en het waterstofnetwerk in de Euregio. Dit heeft o.a. geleid tot een vestiging van de RWTH in Heerlen en een Euregionale waterstofcoalitie met partners uit Duitsland, Wallonië en Vlaanderen.

Projecten Regio Deal 1:

Doordat GROS een van de programmaonderdelen van de Regio Deal is, worden de unieke grensligging – midden in het drielandengebied Maas-Rijn en de enige grensoverschrijdende stedelijke agglomeratie in Nederland – en de evenzeer unieke uitdagingen en kansen voor onze regio erkend. Dankzij middelen uit de Regio Deal streven we ernaar om het ‘daily urban system’ tussen de Städteregion Aachen en de Stadsregio Parkstad Limburg te versterken en in te zetten op “einen gemeinsamen Wirtschaftsraum”. In het kader van de Regio Deal zijn bestaande contacten versterkt, zoals met de stad Aken, de Städteregion Aachen en de AG Charlemagne, zijn nieuwe verbindingen gelegd, zoals met de RWTH en het Rheinische Revier en heeft d.m.v. thematische workshops verdieping plaatsgevonden. In totaal is €1,8 miljoen aan Regio-Deal-middelen voor GROS-projecten beschikbaar gesteld. Hiervan is € 769.000 beschikt in de Tweede Termijn en het resterende deel ad € 1.031.000 in de Derde Termijn. In totaal zijn er 16 projecten met een totale investering van €5.964.271 gestart, die elk op hun eigen wijze bijdragen aan de ontwikkeling van een grensoverschrijdend ‘daily urban system’.

Voorbereiding Regio Deal 2.0 GROS:

In aanloop naar de nieuwe Regio Deal is besloten de ingeslagen weg van de eerste Regio Deal verder te volgen om het potentieel van onze grensregio nog beter te benutten. Deze ambitie richt zich op:

1. Het versterken van het grensoverschrijdende daily urban system Parkstad- Städteregion Aken/Kreis Heinsberg. In dit kader wordt samengewerkt aan een programmadocument, dat als onderlegger hiervoor dienst kan doen. In een conceptversie staan de thema’s energie, circulair bouwen, mobiliteit, wonen, digitalisering, cultuur en toerisme (waaronder de gemeenschappelijke (Romeinse) geschiedenis) centraal.

2. Het grensgebied Parkstad-Städteregion ontwikkelen als verbindingsstuk (draaischijf) tussen Zuid-Limburg en Nederland en het gebied Städteregion, Rheinisches Revier tot aan Keulen-Bonn. Hierbij spelen tot op zekere hoogte dezelfde thema’s een rol: energie (incl. uitvoering lokale duurzame energieopwekking, aanhaking aan de Nederlandse waterstofinfrastructuur), landschap/natuur/water/landbouw, mobiliteit en toerisme. Hierbij willen we aanhaken bij de ontwikkelingen in het Rheinische Revier, maar ook de verbinding leggen met de ontwikkeling rond Chemelot. Om deze internationale draaischijf tussen Duitsland en Nederland te worden, zijn enerzijds investeringen nodig en moeten anderzijds administratieve belemmeringen weggenomen worden.

3. Het duurzaam verbinden van kennisinstellingen en bedrijven over de grens aan de regio. Concreet zou dit moeten leiden tot een permanente vestiging van RWTH in Parkstad en van daaruit de verbinding leggen naar de Zuid-Limburgse en Nederlandse kennisinstellingen en het Nederlandse bedrijfsleven. Daarnaast is het ook belangrijk om de Smart Services Campus in Euregionaal perspectief te positioneren. Tenslotte zou het grensoverschrijdend ondernemen in navolging van het lopende traject gestimuleerd moeten worden.

4. Het stimuleren van een Euregionale mindset bij een nieuwe generatie burgers, scholieren, studenten en werknemers, die grenzeloos studeren, werken, winkelen, recreëren en cultuur bezoeken in de Euregio.

Mede door de eerste Regio Deal heeft grensoverschrijdende samenwerking, aan beide zijden van de grens, momentum gekregen; nu moeten we dan ook doorpakken. Door middel van de nieuwe Regio Deal willen we de grensoverschrijdende samenwerking naar een nog hoger niveau tillen. Daarbij gaan we ook op zoek naar de verbinding met Europese programma's en de EMR en de EMR-Noord. De grensregio biedt aan om als experimenteerregio te dienen voor grensoverschrijdende oplossingen voor maatschappelijke opgaven, zoals grensoverschrijdende energietransitie, bouwen of werken.

Samenwerking met Aken versterken

Samenwerking met het aangrenzende Aken is van groot belang voor Parkstad Limburg om de sociaaleconomische uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Door samen te werken, kunnen we namelijk efficiënter gebruik maken van elkaars kennis, middelen en netwerken. Hierdoor kunnen we sneller innovaties realiseren en onze regio versterken.

De laatste jaren zijn er mooie stappen gezet in de samenwerking tussen Parkstad Limburg en Aken. Een voorbeeld hiervan is de komst van de RWTH naar Heerlen. Dit moet leiden tot een versterking van onze regionale en internationale positie op het gebied van kennis en economie. Ook de ontwikkeling van het e-bike-deelsysteem Velocity is een mooi voorbeeld van hoe we gebruik maken van onze unieke grensligging aan een duurzamere toekomst.

Parkstad Limburg heeft samen met de Stad Aken een visiedocument opgesteld, waarin op verschillende beleidsterreinen, in eerste instantie circulair bouwen, cultuur, energietransitie, mobiliteit en wonen wordt ingezoomd op samenwerken. Voorts heeft Parkstad ook haar samenwerking met het Zweckverband Region Aachen – dat zich uitstrekt tot in het Rheinische Revier – versterkt. Zo hebben we met het Zweckverband een Denktank opgericht, waarbinnen bedrijfsleven, kennis- en cultuurinstellingen en regionale overheden samen ideeën ontwikkelen. Deze denktank komt twee keer per jaar bijeen in een Torenoverleg. Hierdoor kunnen we samenwerking intensiveren en projecten ontwikkelen op zogenaamd "triple helix" niveau.

European Green Deal:

De komende tien jaar zijn cruciaal in de wereldwijde strijd tegen de grote negatieve effecten van klimaatverandering alsook de immer groter wordende schaarste van fossiele brandstoffen. Hiertoe worden op zowel Europese, nationale, provinciale alsook lokale schaal projecten ontwikkeld, die onze economie (en dus leefomgeving) duurzamer en groener moeten maken. Ook Parkstad Limburg erkent dat dit de opgave van onze tijd is en dat het ook tijd is om te handelen. Klimaatverandering houdt niet op bij de grens en gezien onze geografische ligging, kijkt Parkstad ook nadrukkelijk naar haar partners over de grens, met name de Stad en Stadsregio Aken. Ambities als een klimaatneutrale samenleving, een circulaire economie en moderne en schone mobiliteitssystemen worden ook door Europa als geheel uitgedragen. De European Green Deal, geïnitieerd door Frans Timmermans, is een reeks beleidsprogramma's met als overkoepelende doelstelling Europa in 2050 klimaatneutraal te maken. Parkstad werkt binnen de AG Charlemagne aan grensoverschrijdende projecten, die de Europese duurzaamheidsambities op lokaal niveau moeten waarmaken (en versnellen). Hiervoor willen we de Regio Deal inzetten als aanjager van grensoverschrijdende projecten in het kader van de Europese Green Deal.

Deelname Expo Real:

In oktober 2022 nam een delegatie van Parkstad Limburg, waaronder burgemeester Roel Wever, deel aan de Münchner vastgoedbeurs Expo Real, ook om de contacten met onze naaste partners te verstevigen. Ondanks de coronamaatregelen waren veel bestuurders van de AG Charlemagne aanwezig op de Aachen 1a stand, waardoor er genoeg momenten waren om enkele zaken te bespreken. We willen graag meer en structureler gaan samenwerken op thema´s als duurzaamheid en mobiliteit. Thema´s die bij uitstek regionaal en dus voor ons per definitie ook grensoverschrijdend opgepakt moeten worden.

Op uitnodiging van de Industrie- en Handelskamer van Aken nam Parkstad deel aan een groot waterstofforum. Hierbij zijn kansen verkend die een grensoverschrijdende pijplijnverbinding tussen Nederland en Duitsland biedt voor de hele grensregio, vooral het industriegebied Rheinisches Revier. Naar aanleiding daarvan gaf Parkstad Limburg, bij monde van Peter Bertholet, bij de “Ausschuss für Wirtschaft, Energie und Europäische Angelegenheiten” van het Zweckverband Region Aachen een presentatie over de waterstofambities van Nederland en hoe deze met die van Duitsland gekoppeld kunnen worden.

Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio:

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.

De structurele bijdrage van Parkstad aan de grensoverschrijdende samenwerking bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Naast de reguliere events werd in 2022 tijdens de *Europawoche* in samenwerking met de EGTS-EMR een Burgerfeest in Vaals georganiseerd. Doelen van dit evenement zijn enerzijds informatie verstrekken over de werkterreinen, projecten en uitdagingen en anderzijds het ‘lokale’ idee van Europa dichter bij de burger brengen in de vorm van o.a. grensoverschrijdende attracties waarbij de belangrijkste vragen van de *Europawoche* zoals ‘Wat betekent Europa voor mij?” “Wat heeft de EU met mijn dagelijks leven te maken?" en "Wat wil ik voor de toekomst van de EU? centraal staan. De bedoeling is dat dit feest jaarlijks terugkeert. Het volgende staat gepland in mei in het Belgische Blieberg (Plombières).

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken

In de begroting 2022 na de 4e begrotingswijziging is voor het programma kerntaken een budget opgenomen van € 4.868.000 waaronder € 400.000 voor de storting in de reserve Ringwegen.
Het bedrag van € 4.868.000 bestaat uit:

- Werkbudgetten voor de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur van totaal € 762.000.
- Lobby subsidieverwerving € 40.000;
- Loonkosten kernformatie € 1.672.000;
- Financieringskosten Buitenring € 106.000;
- Afschrijvingen Buitenring € 265.000;
- De nog niet in de begroting opgenomen cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten voor een bedrag van € 2.023.000.

En daarnaast:

- Het regionale deel van de Specifieke Uitkering bevolkingsdaling 2022 van € 2.933.000 is in 2023 beschikt door de centrum-gemeente Heerlen en zal om die reden in 2023 verantwoord worden;
- Een bedrag van € 1.058.000 voor regionale initiatieven;

Financiële beeld van het programma Kerntaken:

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e (rechtmatigheidsverklaring bestuur) begrotingswijziging weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “werkbudget” van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Staat van baten en lasten programma Kerntaken:

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Bestemming regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2022 is aan werkbudgetten een bedrag van € 700.000 beschikbaar. Daar is het restant werkbudget Regio Deal (oude EFRO-middelen) van € 60.000 aan toegevoegd voor projecten die gerelateerd zijn aan de Regio Deal. In het jaarplan 2022 hebben de bestuurscommissies voorstellen ingediend voor € 903.000. Het DB heeft een taakstelling voor € 143.000 (circa 15,8%) opgelegd. De verdeling over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur is als volgt:

Bestuursorgaan	Voorstellen 2022 conform jaarplan	Werkbudget na taakstelling
Wonen en Herstructurering	230	205
RUMO	103	82
Duurzaamheid	145	130
Economie en Toerisme	165	147
SES	25	22
GROS	70	20
Subtotaal bestuurscommissies	**738**	**606**
Dagelijks Bestuur	105	94
Regio Deal Communicatie	30	30
Regio Deal Monitoring	30	30
TOTAAL	**903**	**760**

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 zijn volledig ingezet. Van het restant budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular is ten tijde van de 4e begrotingswijziging € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur.
Het gerealiseerde werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend. De besteding van deze middelen was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur	Begroting 2022 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2022	Verschil
Communicatie en regiobranding	60	33	26
Bestuurscommunicatie/ Regiodagen / Raadsinformatiebijeenkomsten / Bestuurskosten	23	43	-20
Advies en samenwerking	5	0	5
Strategische lobby/ (vervolg krimpgelden en grens- en krimpregio's / Tweede kamer / Limburgs Parlement	23	15	8
Traject vervolg op Regio Deal/ Nationaal Programma Parkstad	23	0	23
Restant 2021 (middels resultaat bestemming 2021)	7	7	0
Werkbudget	**141**	**99**	**41**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**38**	**2**
Totaal	**181**	**137**	**43**

De kosten van de activiteiten van het Dagelijks Bestuur zijn € 43.000 lager dan begroot.
De kosten voor communicatie en regiobranding zijn lager dan begroot omdat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe website nog niet in 2022 zijn afgerond en doorlopen in 2023. Onder deze post zijn verder kosten verantwoord voor de voorbereidingen voor Regio Deal 2.0.

Onder het kopje bestuurscommunicatie zijn kosten voor raadsinformatieavonden en de kosten voor de tweedaagse collegeregiodag in Amsterdam en 2 college regio(mid)dagen verantwoord.
Onder strategische lobby zijn kosten opgenomen voor een Stakeholder Intelligence monitor van Wepublic en kosten voor bijeenkomsten met of bezoeken aan diverse ministeries.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur inzake Regio Deal
Bij het jaarplan 2022 is besloten om het restant Regio Deal geld ad € 66.000 in te zetten voor Regio Deal activiteiten, onder andere voor de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering en de bestuurscommissie Economie en Toerisme, de monitoring van de Regio Deal en communicatie Regio Deal. In 2022 zijn € 56.000 kosten gemaakt (2021 €60.000, 2020 € 186.000, 2019 € 59.000, 2018 € 88.000 en 2017 €2.000). Het nog te benutten saldo van het werkbudget voor de Regio Deal bedraagt per 31 december 2022 € 10.000.

Namelijk:

Saldo 31-12-2021	€ 66.000
Besteed in 2022	€ 56.000
Resteert	€ 10.000

2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden)

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU Bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2022 is deze uitkering een Specifieke Uitkering geworden welke op 7 maart 2023 is beschikt door de centrumgemeente Heerlen. Er heeft in 2022 nog geen toekenning van deze gelden plaatsgevonden.

Projecten krimpgelden (bedragen x € 1.000)	**Bestuurs-commis-sie**	**Toe-gekend 2016**	**Toe-gekend 2017**	**Toe-gekend 2018**	**Toe-gekend 2019**	**Toe-gekend 2020**	**Toe-gekend 2021**	**Totaal**
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1,500						1,500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3,500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1,000	250	250	250	250		2,000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1,500	1,500		3,000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2,900**	**2,905**	**3,000**	**2,930**	**2,930**	**2,933**	**17,598**

2.2.3 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.4 Brede Doel Uitkering

In 2020 zijn de BDU 2011 t/m 2018 grotendeels afgerekend. Ultimo 2021 was nog 1 BDU-project onderhanden; eind 2021 was dit gereed. Dit project is in de Sisa-bijlage 2021 financieel verantwoord. In juni 2022 is hiervoor een vaststellingsverzoek bij de provincie ingediend, dat in november 2022 is gehonoreerd. In 2023 wordt dit project, conform beschikkingen, finaal afgerekend met de gemeentes en de Provincie. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826 open. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten

De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Totaal kernformatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie ulimto 2022**	**Verschil**
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Voor de toelichting op de loonkosten en formatie wordt verwezen naar pagina 55.

2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor een aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten bedragen in 2022 € 264.147 en de rentekosten € 106.072.

2.2.8 Afwikkeling GBRD

Op 14 december 2022 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de voorgestelde afwikkeling GBRD. De deelnemende gemeenten ontvangen de restant middelen van de GBRD. De administratieve afhandeling, terugbetaling van vastgestelde bedragen, zal in 2023 plaatsvinden.

Reserves	Saldo ultimo 2021	Mutaties 2022	Saldo ultimo 2022
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	-62	-
Totaal reserves	**62**	**-62**	**-**

Egalisatie frictiekosten GBRD
In verband met de eindafrekening richting de Parkstad gemeentes is de reserve Egalisatie frictiekosten GBRD naar € 0 geboekt.

3 Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil.

Binnen de flexibele schil zijn in de begroting 2022 baten en lasten opgenomen voor Grensoverschrijdende samenwerking en de projecten Administratieve ontzorging zonnepanelen. De bijdragen aan AG Charlemagne (thema GROS) zijn toegevoegd aan de Kerntaken. Dit besluit is bij de Bestuursrapportage (3e begrotingstwijziging 2022) begrotingstechnisch verwerkt.

3.1 Administratie zonnepanelen

Het project Administratie zonnepanelen bestaat uit de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers.

Het financiële overzicht flexibele schil ziet er als volgt uit:

Programma Flexibele schil	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

4 Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2018.

In 2022 is aan regiobijdragen van de gemeenten een bedrag ontvangen conform de begroting 2022. De verdeling over de gemeenten was als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2022		Begroting 2022	Bijdrage gemeente Heerlen n.a.v. Takendiscussie	Extra bijdrage gemeenten inzake bedrijfsvoering	GROS/AG Charlemagne	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
	AU 2018 Basis	Aandeel gemeente						
Beekdaelen	20.307	11,21%	437		28	6	471	471
Brunssum	19.403	10,71%	418		27	5	450	450
Heerlen	70.896	39,13%	1.331	346	99	20	1.796	1.796
Kerkrade	33.172	18,31%	714		46	9	769	769
Landgraaf	24.547	13,55%	527		34	7	568	568
Simpelveld	6.016	3,32%	129		8	2	139	139
Voerendaal	6.826	3,77%	147		10	2	159	159
Totaal	**181.167**	**100,00%**	**3.704**	**346**	**252**	**50**	**4.352**	**4.352**

Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

In 2022 zijn een aantal activiteiten gestart met als doel om de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Enerzijds is een nieuwe medewerker geworven voor archief, ICT en facilitaire zaken. Deze is in het najaar gestart en in samenwerking met IDM Advies wordt het verbetertraject informatiehuishouding vormgegeven. Dit traject loopt door in 2023.

Anderzijds is advies ingewonnen om het Interne Controleplan 2022 te updaten ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023. De werkzaamheden met betrekking tot de interne controle van projecten zijn in 2022 eerder uitgevoerd en het voornemen is om deze lijn voort te zetten. Deze actitiveiten dragen enerzijds bij aan de interne sturing op projecten en anderzijds aan de eventuele subsidieverantwoording van projecten.

Verder is Parkstad gestart met het updaten van het functiewaarderingsysteem met behulp van HR21 en het externe adviesbureau BuitenhekPlus. Dit traject loopt door en besluitvorming is voorzien medio 2023. In 2022 is gestart met een update van het personeelsbeleid en is het verlofsparen ingevoerd.

Vanwege een aantal langdurig zieke medewerkers en uitdiensttredingen binnen de bedrijfsvoering, konden niet alle activiteiten met betrekking tot bedrijfsvoering op orde in 2022 gestart en/of afgerond worden. Mede om bovenstaande redenen is de live-gang van een nieuw financieel systeem uitgesteld. Er is begin 2023 extra personele capaciteit ingehuurd om deze capaciteit op te vangen en daarnaast zijn nieuwe medewerkers geworven voor de vacante fte binnen financiën.

Huisvesting en bedrijfsvoering	Begroting 2022	Begroting na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Huisvesting		137	99	38
ICT		79	82	-3
Facilities		29	27	2
Administratie en planning en control		72	57	15
Personeelskosten en hrm		52	96	-44
Totaal structurele bedrijfsvoeringskosten	**338**	**369**	**361**	**8**
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring		60	0	60
'Bedrijfsvoering op orde': Extra bijdrage gemeenten voor de inhuur van een (assistent-) controller en officemanager, het op orde brengen van het archief en een organisatiebreed opleidings- en cultuurtraject.		252	147	105
Totaal	**338**	**681**	**509**	**172**

Toelichting
In de begroting 2022 is een bedrag van €338.000 voor bedrijfsvoering en huisvesting opgenomen. Na de 4e begrotingswijziging 2022 is voor bedrijfsvoering en huisvesting een totaalbedrag van € 681.000 genomen. Het financieel overzicht en de ontwikkeling van 'Bedrijfsvoering op orde' zal apart worden toegelicht. Er is verder rekening mee gehouden dat er een deel (€60.000) gedekt zal worden uit éénmalige frictiekosten.

Structurele bedrijfsvoeringskosten
In 2022 bedroegen de lasten € 361.000, € 8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestingskosten. De reden hiervoor is dat Parkstad in het 4e kwartaal bericht heeft ontvangen van de verhuurder dat de nutskosten met een factor 3,5 stijgen (impact over 2022: € 24.000). Om een begrotingsontrechtmatigheid te voorkomen heeft Parkstad voorgesteld om deze stijging te dekken uit de vrijval van de projectgelden Super Circular Estate, ten tijde van de vierde begrotingswijziging. Inmiddels heeft Parkstad bericht ontvangen van de verhuurder dat deze stijging over 2022 geen doorgang vindt. De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging hoefde hiermee niet aangesproken te worden.
Verder zijn met betrekking tot administratie en planning en control niet alle activiteiten uitgevoerd, hoofdzakelijk wegens capaciteitgebrek en langdurige ziekte.
Naast bovenvermelde onderuitputtingen zijn op het onderdeel personeelskosten en hrm meer kosten gerealiseerd dan begroot. Deze hogere uitgaven waren voornamelijk het gevolg van hogere representatieskosten, reis- en verblijfskosten en onverwachte WW-uitgaven. Omdat binnen de totale begroting van bedrijfsvoering nog budgetruimte resteerde, is vanuit deze post tevens de voorziening verlofsparen ingesteld (€13.000). De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging om de voorziening verlofsparen in te stellen, vanuit de reserve stortplaatsen, hoefde hiermee niet aangesproken te worden.

Frictiekosten bedrijfsvoering
In 2022 bedroegen de lasten voor frictiekosten bedrijfsvoering €0, € 60.000 lager dan begroot. Door vertraging in de implementatie van het nieuw financieel systeem zijn de licentie- en consultancykosten bij administratie en planning en control achtergebleven. De werkzaamheden zijn in 2022 verder opgepakt en na voorbereidende werkzaamheden in 2023, is live-gang gepland voor boekjaar 2024. Om die reden hoefde het frictiebudget niet aangesproken te worden in 2022 maar blijft de noodzaak bestaan om deze reserve aan te spreken voor uitvoering in 2023 en 2024.

In 2022 is een zeer klein deel van de kosten van de bedrijfsvoering doorbelast naar projecten. In 2022 gaat het om een bedrag van € 2.800. Het gaat om projecten die (gedeeltelijk) extern worden gefinancierd en waarvoor (extra) personele capaciteit wordt ingezet.

'Bedrijfsvoering op orde'
In 2022 bedroegen de lasten voor "Bedrijfsvoering op orde" € 147.000, €105.000 lager dan begroot.

Extra bijdrage Parkstadgemeenten	Begroting 2022	Prognose 2022 (BURAP)	Realisatie 2022	Verschil
Inhuur financieel medewerkster		20	16	4
Inhuur P&C		107	85	22
Salariskosten medewerker archief, ICT en Facilitair		15	16	-1
Externe inhuur archief		10	3	7
Inhuur externe expertise overig		40	4	36
Opleidingen/teambuilding		10	0	10
Functiewaarderingstraject		50	24	26
Totaal	**252**	**252**	**147**	**105**

Sinds april 2022 wordt een assistent-controller ingehuurd, waardoor het mogelijk is geweest om de jaarstukken en de begroting tijdig aan het Dagelijks Bestuur en de toezichthouder aan te bieden. Daarnaast ondersteunt de medewerker Zonnepanelenproject 1 dag in de week bij het inboeken van inkoopfacturen.
Verder is in 2022 de werving gestart voor een medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en Facilitair, onder andere ter vervanging van de langdurig zieke officemanager en het verbeteren van het archief c.q. de informatiehuishouding. Deze werving heeft een geschikte kandidaat opgeleverd die op 1 oktober 2022 voortvarend is gestart. In samenwerking met IDMadvies is vervolgens een start gemaakt om het verbetertraject informatiehuishouding vorm te geven. Dit traject loopt door in 2023.
Zoals opgenomen in de begroting 2022, is een functiewaarderingsproject (HR21) uitgevoerd. De kosten bestaan uit advieskosten van Buitenhek Plus welke ondersteunt bij het functiewaarderingstraject. De advieskosten van Buitenhek Plus zijn gefinancierd uit de incidentele middelen “Bedrijfsvoering op orde”.
Naast het ziekteverzuim binnen de bedrijfsvoering, is per 1 september 2022 een langdurig zieke assistent-controller ziek uit dienst gegaan en is per 1 december 2022 een medewerker bedrijfsvoering uit dienst getreden. Hierdoor konden niet alle voorgenomen activiteiten inzake bedrijfsvoering op orde in 2022 uitgevoerd worden.

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.
De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma’s en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten conform begroting uitgekomen. De kosten voor de voorziening verlofsparen zijn in 2022 gefinancierd vanuit restant budget binnen de bedrijfsvoering.

Totaal kernformatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie ulimto 2022**	**Verschil**
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Het aantal medewerkers kernformatie per 31 december 2022 is 26,8 fte. De vacature voor programmanager SES is per 1 januari 2022 ingevuld. Verder is een vacature voor programmamedewerker Duurzaamheid per 15 augustus 2022 ingevuld. De vacature voor medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en facilitair is per 1 oktober 2022 ingevuld.
Het totale aantal medewerkers (inclusief ingehuurde medewerkers t.b.v. projecten) per 31 december is 29,1 fte.

De overige 2,33 fte is als volgt te verklaren:

- 0,44 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst ten behoeve van de Administratieve Ondersteuning Zonnepanelen. De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 0,89 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programmamedewerker.
- 1 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programma assistent.

Organisatie op orde
In de DB vergadering van 7 november 2018 is besloten om 2,6 fte aan te trekken om de basis op orde te krijgen. De kosten voor deze 2,6 fte zijn voor de jaren 2019 en 2020 gedekt uit de bestemmingsreserve werkbudget “Organisatie op orde” welke eind 2018 is gevormd voor € 468.680 ten laste van het werkbudget Regio Deal (oude EFRO Middelen). Per 31 december 2021 is het restant van de reserve organisatie op orde, afgerond € 65.000. De reserve is in 2022 niet gewijzigd en het restant bedraagt per 31-12-2022 eveneens €65.000. Voor 2023 is een beroep op deze reserve voorzien ter dekking van structurele en incidentele lasten voor het archief en voor de eventuele implementatie van digitaal vergaderen. Onder voorbehoud van positieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur zal dit in 2023 of 2024 worden geïmplementeerd.

5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

De begrote lasten voor Bedrijfsvoering zijn in 2022 € 172.000 lager dan begroot. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in vertraagde uitvoering van de implementatie financieel systeem, ‘bedrijfsvoering op orde’ en het feit dat de nutskostenstijging geen doorgang vond in 2022.

Het resultaat bedrijfsvoering en overhead 2022 van € 112.000 is in 2023 nodig om de bedrijfsvoering verder op orde te krijgen.

5.4 Frictiebudget

In 2022 was het beroep op de frictiekosten als volgt:

Inzet frictiegelden	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	0	60	0
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie.	15	15	15
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7
Totaal	**15**	**82**	**22**

De begrote onttrekking van de frictiereserve voor € 60.000 is in 2022 niet gerealiseerd wegens capaciteitsgebrek om herinrichting van de bedrijfsvoering in 2022 af te ronden. Deze activiteiten lopen door in 2023 en 2024 waarmee het beroep op de frictiegelden wordt voorzien in 2023 en 2024. Indien in 2023 positief wordt besloten inzake het functiewaarderingstraject HR21, zal vanaf begroting 2024 geen onttrekking aan de frictiereserve van €15.000 meer plaatsvinden ter dekking van de frictie loonkosten. De structurele lasten voor formatie worden dan vanaf 2024 volledig gedekt uit de structurele baten.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is grotendeels benodigd. In de risicoparagraaf wordt hier nog nader op ingegaan.

Inzet frictiegelden	Beschikbaar 31-12-2022	Verwachte uitgaven na 2022
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie	15	15
Herrinrichting bedrijfsvoering: (implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	60	60
Verbouwing (afschrijving)	52	52
Overig	45	45
Totaal	**172**	**172**

6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7 Onvoorzien

In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

8 Mutaties reserves

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. In 2030 is er nog een laatste bijdrage van € 202.648. De lening loopt eveneens tot 2030. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Frictiereserve
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de implementatie van het nieuw financieel systeem, de inrichting van het archief en de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring. De gerealiseerde kosten zijn nihil omdat deze activiteiten niet in 2022 uitgevoerd konden worden. De werkzaamheden worden verder opgepakt in 2023 en daarmee zijn deze kosten voorzien in 2023 en mogelijk 2024.
- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan ad € 15.000. Deze kosten voor 1 medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten komen vanaf 2024 te vervallen bij positieve besluitvoring over het functiewaarderingstraject HR21.
- De afschrijvingskosten van de verbouwing inzake de extra werk- en vergaderruimte op de tweede en derde verdieping ad € 7.000.

Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Het is bestaand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Mutatie reserves	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Stortingen in reserves:				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totale stortingen	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur / Algemeen bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totale onttrekkingen	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het weerstandsvermogen / reserves, de voorgeschreven financiële kengetallen en risicobeheersing.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie ‘Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg’. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 wordt een geactualiseerde conceptnotitie “Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg” opgesteld en deze wordt met het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur verder afgestemd.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico’s. Door beheersmaatregelen afgedekte risico’s (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, incidentele begrotingsruimte, onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit van SPL uit de Algemene Reserve. De post onvoorzien structureel wordt op nihil geschat.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

Parkstad houdt verder geen eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico’s, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.
Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico’s zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico’s. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico’s die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverschrijdende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2024 is hiervoor € 30k opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting.

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van 1,5. SPL zou in principe willen streven naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Zoals aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

9.2 Financiële Kengetallen

Conform BBV worden de volgende financiële kengetallen opgenomen:
1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte
4. Grondexploitatie;
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	*Realisatie 2021*	*Begroting 2022*	*Realisatie 2022*	*Norm*
Netto schuldquote	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*81%*	*60%*	*88%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*1%*	*-1%*	*7%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. De netto schuldquote daalt vanwege de aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteit van SPL verbetert de komende jaren door aflossing van de lening voor de ringwegen.

Structurele exploitatie

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale structurele baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan 0% betekent dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Beoordeling van de kengetallen

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de realisatie 2021 zijn als volgt verklaarbaar:

1. De netto schuldquote 2022 (39%) is ten opzichte van 2021 (57%) sterk gedaald vanwege enerzijds hogere baten door hogere cofinanciering en anderzijds door de aflossing op de langlopende lening.
2. De solvabiliteitsratio ontwikkelt zich positief. De solvabiliteitsratio 2022 (88%) steeg ten opzichte van 2021 (81%). Dit wordt veroorzaakt door de aflossing van de lening voor de ringwegen en de stijging van het eigen vermogen in 2022 (positief resultaat 2022).

3. De begrote structurele exploitatie is 0% omdat de regiobijdrage van de gemeenten zodanig wordt berekend dat er sprake is van een structureel sluitende begroting. In 2022 waren de gerealiseerde structurele lasten, net als in 2021, iets lager dan begroot bij gelijkblijvende regiobijdragen. In 2022 was er tevens voor het eerst sinds 2015 weer een positieve rentebate.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022 betreffen:

1. De schuldquote is in de begroting 2022 (63%) duidelijk hoger dan in de realisatie (39%) Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting de cofinanciering als PM wordt meegenomen, waardoor de baten in de realisatie beduidend hoger zijn.
2. De afwijking bij de solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door een hoge inschatting van de passiva.
3. De afwijking bij de structurele exploitatie t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt door met name het positieve resultaat.

De kengetallen van Parkstad vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.3 Financiering

Inleiding

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasuryfunctie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Parkstad heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financierings-vraagstukken van de lokale overheid.

Financiering Parkstad

SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2022 van € 2.365.492. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 7 jaar in 2029 geheel afgelost. De rentelasten zijn opgenomen in het taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	3.740	3.740	3.740	3.740
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	307	307	307	307
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	307	307	307	307
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-56.636	-54.287	-55.914	-55.618
Ruimte (+) / overschrijding (-)	56.943	54.594	56.221	55.925

De liquiditeitspositie van Parkstad is zodanig dat in 2022 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In 2022 heeft geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen plaats gevonden. In 2023 verwachten wij geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen.
De vaste schuld van Parkstad heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring.

Berekening Renterisiconorm	2022
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	€ 0,3 miljoen
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 0,75 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,45 miljoen

Gelet op het feit dat in 2022 geen sprake was van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang. Parkstad heeft in 2022 de renterisiconorm niet overschreden.

Schatkistbankieren
SPL maakt gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2022 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding.

9.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

Het structurele budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in de oorspronkelijke begroting 2022 € 338.000. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico’s van de GR SPL.

9.5 Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

9.6 Wet Open Overheid

Het beleidsvoornemen van SPL is om de implementatie van de Woo op korte termijn ter hand te nemen.

Deel 2: Jaarrekening 2022

10 Balans

Activa	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Activa	**6.475**	**6.747**
Immateriële Vaste activa	**6.412**	**6.676**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.412	6.676
Materiële Vaste activa	**63**	**71**
Investeringen met een economisch nut	63	71
Vlottende Activa	**56.590**	**60.509**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**56.338**	**60.436**
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.807	59.663
Overige vorderingen	0	0
Liquide middelen	**7**	**8**
Kassaldi	1	1
Banksaldi	7	7
Overlopende activa	**244**	**65**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal Activa	**63.065**	**67.256**

Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Passiva	**8.733**	**8.797**
Eigen vermogen	**6.355**	**6.145**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Voorzieningen	**13**	**0**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	13	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.365**	**2.652**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Vlottende Passiva	**54.332**	**58.459**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***650***	***533***
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Overlopende Passiva	**53.683**	**57.926**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	24	176
- Het Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal Passiva	**63.065**	**67.256**

11 Overzicht baten en lasten 2022

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's				
- Programma kerntaken	2.402	4.868	4.066	-802
- Programma flexibele schil	50	2	64	62
Totale lasten programma's	**2.452**	**4.870**	**4.129**	**-741**
Baten programma's				
- Programma kerntaken	0	2.319	1.791	-528
- Programma flexibele schil	50	22	0	-22
Totale baten programma's	**50**	**2.341**	**1.791**	**-551**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten programma's	**-2.402**	**-2.529**	**-2.339**	**190**
Lasten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
- Overhead	1.288	1.631	1.459	-172
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale lasten divers	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Baten divers				
- Algemene dekkingsmiddelen	3.704	4.352	4.351	-1
- Overhead	0	0	0	0
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale baten divers	**3.704**	**4.352**	**4.351**	**-1**
Gereailiseerd saldo van baten en lasten divers	**2.416**	**2.721**	**2.893**	**172**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totaal stortingen in reserves	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totaal Onttrekkingen aan reserves	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**343**	**343**

Het overzicht van baten en lasten vertoont forse verschillen tussen de realisatiecijfers op de programma's en algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van de 4e begrotingswijziging. Deze verschillen betreffen – zoals ook toegelicht in het jaarverslag – hoofdzakelijk baten en lasten van projecten die in de staat van baten en lasten worden opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "werkbudget" van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

12 Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).
De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:

- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Materiële activa kleiner dan € 15.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar. Dit is conform het Besluit van het Dagelijks Bestuur van 15 december 2021.

Het startmoment van de afschrijvingen is vastgelegd in de door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Financiële verordening Stadsregio Parkstad Limburg 2011 d.d. 21 februari 2011. De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 lineair in 8 jaar afgeschreven zonder restwaarde, zoals opgenomen in de 4e begrotingswijziging 2022, als bijlage 1 van de financiële verordening.
De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Investering met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.412	6.676
Totaal	**6.412**	**6.676**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring bedraagt € 7.204.000. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is. De verdeling en afschrijvingstermijnen zijn met de Provincie afgestemd:

- Asfaltconstructie 28% afschrijving in 15 jaar
- Funderingsconstructie 72% afschrijving in 40 jaar

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Buitenring asfaltconstructie	1.749	0	0	134	0	0	1.615
Buitenring funderingsconstructie	4.927	0	0	130	0	0	4.797
Totaal	**6.676**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**6.412**

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Investeringen met een economisch nut	63	71
Totaal	**63**	**71**

De investeringen met economisch nut worden als volgt onderverdeeld:

Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	49	52
Machines, apparaten en installaties	14	19
Totaal	**63**	**71**

Investeringen met een economisch nut	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	52	4	0	7	0	0	49
Machines, apparaten en installaties	19	0	0	5	0	0	14
Totaal	**71**	**4**	**0**	**11**	**0**	**0**	**63**

De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.
De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 in 8 jaar lineair afgeschreven (zonder restwaarde). In 2022 is een nagekomen factuur met betrekking tot de verbouwing als investering aangemerkt. De afschrijvingskosten bedragen jaarlijks € 7.000 en worden gedekt uit de frictiereserve. De printer (machines, apparaten en installaties) welke is aangeschaft in 2021, wordt in 4 jaar lineair afgeschreven zonder restwaarde.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Omschrijving	Besteed t/m 2021	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Bedrijfsgebouwen (Verbouwing C200 en J300)	52	4	4
Printer	19	0	0
Totaal	**71**	**4**	**75**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	59.663
Totaal	**56.338**	**60.436**

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening	Balanswaarde
Vorderingen op openbare lichamen	532	0	532
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	0	55.807
Overige vorderingen	0	0	0
Totaal	**56.338**	**0**	**56.338**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren Parkstad op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2023 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2022.

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Openstaande debiteuren Parkstad	49	272
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Openstaande debiteuren GBRD	146	146
Te vorderen BTW	336	355
Totaal	**532**	**773**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De samenstelling van de post Uitzetting in ’s rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	55.807	59.663
Totaal	**55.807**	**59.663**

Schatkistbankieren:

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren (per kwartaal)	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	7	6	3	2
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	993	994	997	998
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag	**verslagjaar**			
Begrotingstotaal verslagjaar	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag 2022	1.000	1.000	1.000	1.000

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Parkstad is € 1.000.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2022 hebben we de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit bovenstaand overzicht.

Liquide middelen
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau banksaldi	7	7
Parkstad Bureau kassaldi	1	1
Parkstad GBRD banksaldi	0	0
Totaal	**7**	**8**

EMU-saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2022 is in het volgende overzicht weergegeven.

	EMU Saldo	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-76	554	19	20	60
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	5	5	5	5
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	4	4	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	-22	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-94**	**575**	**37**	**38**	**78**

Overlopende activa

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal	**244**	**65**

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Overige nog te ontvangen bedragen	174	1
Nog te ontvangen BDU van Provincie	0	0
Nog te ontvangen BDU van Gemeentes	0	0
Overige vooruitbetaalde bedragen	6	27
Windenergie Parkstad-Zuid (project)	50	37
Digital DeConstruction (project)	5	0
Velocity (project)	9	0
Totaal	**244**	**65**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Totaal	**6.355**	**6.145**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves van Parkstad en het nog te bestemmen resultaat 2022. In onderstaand overzicht is de stand van de algemene en bestemmingsreserves opgenomen.

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2021	Correctie foutieve eindbalans 2021	Toe-voeging	Ont-trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermin-dering ter dekking van afschrijvingen	Boek-waarde 31-12-2022
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	252	252	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**252**	**252**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	0	0	62	0	0	0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	194	0	0	22	0	0	172
Ringwegen	3.760	0	400	106	0	264	3.790
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	0	8
Stortplaatsen	65	0	0	0	0	0	65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13	2	0	0	0	0	15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	62	0	258	86	47	0	281
Werkbudget BC SES	24	0	0	4	0	0	20
Werkbudget GROS	15	0	16	16	0	0	15
Werkbudget BC Duurzaamheid	391	0	286	274	0	0	403
Werkbudget BC RuMo	81	0	53	5	0	0	128
Werkbudget BC Wonen en Herstructurering	456	0	266	203	0	0	519
Werkbudget BC Economie en Toerisme	469	0	181	242	0	0	408
Werkbudget Regiodeal Fase 1	66	0	0	56	0	0	9
Werkbudget Organisatie Op Orde	65	0	0	0	0	0	65
Totaal bestemmingsreserves	**5.731**	**2**	**1.460**	**1.076**	**47**	**264**	**5.898**
Gerealiseerde resultaat	299	0	343		-299	0	343
Totaal gerealiseerde resultaat	**299**	**0**	**343**	**0**	**-299**	**0**	**343**
Totaal Eigen vermogen	**6.145**	**2**	**1.802**	**1.328**	**0**	**264**	**6.355**

De ontwikkeling van de reserves in 2022 is weergegeven in het overzicht hierboven.

Algemene Reserve Parkstad
Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2022 heeft het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Reserve Egalisatie frictiekosten GBRD
GBRD heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 62.000 plaatsgevonden. In 2022 is deze reserve in verband met de eindafrekening naar nul gebracht. In 2023 wordt de eindafrekening desintegratie en frictie GBRD afgewikkeld.

Reserve Egalisatie frictiekosten Parkstad
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor een medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerker. Indien positieve besluitvorming omtrent HR21, komen deze kosten vanaf 2024 te vervallen.
- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de herinrichting van de bedrijfsvoering. De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. Zoals eerder vermeld is de verwachting dat deze middelen in 2023 en 2024 worden aangesproken.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. De lening loopt eveneens tot 2030. In 2030 volgt nog een restbijdrage van € 202.648. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50.000. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve stortplaatsen
De voorziening is gevormd ter dekking van de nazorg en eindafwerking van de stortplaats Nieuwenhagen. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. Ten tijde van de 4e begrotingswijziging was de verwachting dat deze middelen nodig waren om de voorziening verlofsparen in te stellen, uiteindelijk bleek er restant bedrijfsvoeringsbudget beschikbaar en is de reserve stortplaatsen niet aangesproken.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden. In 2022 is een correctie doorgevoerd van € 2.000 wegens een foutief eindsaldo uit 2021.

Reserves Werkbudgetten Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met het BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het

realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies”.

Werkbudget Dagelijks Bestuur	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2022
Werkbudget voorgaande jaren	6	0	0	0	6
Winstbestemming 2021	0	0	47	47	0
Project Symposium Brede Welvaart	35	0	23	0	12
Project Veiligheid	5	0	0	0	5
Project AG Charlemagne	16	0	16	0	0
Vrijval project Super Circular Estate	0	258	0	0	258
Dagelijks Bestuur	**62**	**258**	**86**	**47**	**281**

Werkbudget Bestuurcommissie SES

Projecten SES	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie SES	24	0	4	20
Projecten SES	**24**	**0**	**4**	**20**

Er zijn middelen ingezet ten behoeve van de Strategiesessie in juli en daarnaast heeft de bestuurscommissie SES twee opdrachten aan Bureau Outwards verstrekt, betreffende de ondersteuning van het proces om te komen tot een ambitiedocument Onderwijs en Kindontwikkeling en het opstellen en vormgeven van dit document en daarnaast de ondersteuning bij de voorbereiding van de conferentie Onderwijs en kindontwikkeling in 2023. De resterende middelen zullen worden toegevoegd aan het werkbudget van 2023.

Werkbudget GROS

Projecten GROS	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie GROS	15	0	15	0
Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal	0	1	0	1
Ontwikkeling GIS	0	15	0	15
Expo Real Munchen	0	0	0	0
Projecten GROS	**15**	**16**	**16**	**15**

Platformfunctie GROS € 0 (€ 15)

De onttrekking van €15.000 heeft betrekking op diverse symposia en bijeenkomsten in het kader van Grensoverschrijdende samenwerking.

Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal € 1 (€0)

De toevoeging van €1.000 is het saldo van het jaarplan ad € 40.000, de taakstelling van €35.000 en twee overboekingen ten gunste van respectievelijk platformfunctie GROS en AG Charlemagne.

Ontwikkeling GIS € 15 (€0)

De toevoeging van €15.000 betreft het saldo van het jaarplan ad € 30.000 en de taakstelling van € 15.000.

Werkbudget Bestuurscommissie Duurzaamheid

Projecten BC Duurzaamheid	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Palet Zonnepanelenproject	0	8	0	8
Isolatie en verduurzamingsprogramme	0	108	0	108
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	47	4	0	51
Administratieve eenheid Zonnepanelen	16	0	64	-48
RUD Zuid-Limburg	23		15	7
Palet Regionale Coördinator Windenergie	-11	0	45	-56
Palet VGG	31	0	3	28
Palet Coördinator Warmte	155	0	107	48
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2
Vrije ruimte BC	1	0	1	1
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	81	0	39	42
Woonwijzerwinkel	20	0	0	20
Warmtetransitie	0	131		131
Circulariteit	26	35	0	60
Projecten BC Duurzaamheid	**391**	**286**	**274**	**403**

PALET Zonnepanelenproject € 8 (€ 0)
Voor de uitvoering van het PALET Zonnepanelenproject zijn een aantal algemene projectkosten voorzien buiten de administratieve eenheid. De boekwaarde per 31 december 2021 was € 0 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen € 10.000 per 31 december 2022.

Isolatie- en verduurzamingsprogramma € 108 (€ 0)
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het projectbudget is bijeen gebracht door een bijdrage uit het Jaarplan 2022 en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 108.000.

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) € 51 (€ 47)
Vanaf de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 400.000 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2021 was €47.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, € 51.000 per 31 december 2022. Uit dit budget worden kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet projectvoorstel wordt voorgelegd.

Administratieve eenheid Zonnepanelen € -48 (€ 16)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is vanaf 2017 een bedrag van € 742.000 opgenomen voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van zeven Parkstad-gemeenten. De bijdragen van de gemeenten worden gefaseerd door Parkstad gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -48.000 in plaats van € 16.000 per 31 december 2021.

RUD Zuid-Limburg € 7 (€ 23)
De bestuurscommissie heeft voor de uitvoering vanaf 2017 een bedrag van € 92.000 toegekend aan dit project. Deze gelden zijn beschikbaar gesteld voor de meerjarige extra inzet van de RUD ten behoeve van de realisatie van de energiebesparingsopgave in de sectoren bedrijven en kantoren. Het project is nog in uitvoering; hoewel alle bedrijfsbezoeken hebben plaatsgevonden, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 € 23.000 en bedraagt na onttrekkingen € 7.000 per 31 december 2022.

Palet Regionale Coördinator Windenergie € - 56 (€ -11)
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te willen onderzoeken. Planvorming en de concrete ontwikkeling van windenergie is complex en de specialistische expertise is binnen de gemeenten niet voorhanden. Derhalve is vanaf 2019 op de regionale schaal een coördinator windenergie aan de slag. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten en wordt verdubbeld via een provinciale subsidie. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € - 56.000 in plaats van € -11.000 per 31 december 2021.

Palet VGG € 28 (€ 31)
In PALET wordt ingezet op het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Hiertoe heeft de Bestuurscommissie een projectbudget van € 26 gereserveerd. Hoewel alle onderzoeken ultimo 2020 reeds zijn uitgevoerd, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 28.000 in plaats van € 31.000 per 31 december 2021.

Palet Coördinator Warmte € 48 (€ 155)
Vanwege de complexiteit en samenhang is in 2018 op regionale schaal specialistische kennis georganiseerd middels een warmtecoördinator. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten (o.a. vanuit de decembercirculaire 2019) en via een provinciale subsidie. In totaal is € 564.000 ter beschikking gesteld. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €155.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, per 31 december 2022 € 48.000.

Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE € 2 (€ 2)
Als onderdeel van PALET is het verduurzamen van Vereniging van Eigenaars (VvE) gekenmerkt als een belangrijk focuspunt. In totaal is € 12.000 voor een pilot ter beschikking gesteld, waar tot dusver € 10.000 zijn aangewend. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 2.000.

Vrije ruimte BC sec ruimte € 1 (€ 1)
Via externe opdrachten is in 2021 geld verdiend, dat ter beschikking zal worden gesteld voor teambuildingen met interne en externe duurzaamheidsambtenaren. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €1.000 en bedraagt na onttrekkingen per 31 december 2022 € 1.000.

RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg) € 42 (€ 81)
Voor en na het vaststellen van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg is door de RES ZL budget ter beschikking gesteld voor regionale uitvoering van de RES ambitie. Het betreffende budget bedraagt € 331.000. Na toevoegingen en onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 42.000 in plaats van €81 per 31 december 2021.

Woonwijzerwinkel € 20 (€ 20)
Voor het oprichten van de WoonWijzerWinkel is door de Bestuurscommissie € 141.000 ter beschikking gesteld. Tot op heden is € 121.000 aangesproken. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 20.000.

Warmtetransitie €131 (€ 0)

Na het vaststellen van de Transitievisies Warmte 1.0 kon worden overgegaan tot vaststelling van de provinciale subsidie. Middelen die uit de decembercirculaire 2019 ter beschikking zijn gesteld voor de bredere warmtetransitie, zijn toegekend aan dit project. Na toevoegingen bedraagt de

boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 131.000 in plaats van € 0 per 31 december 2021.

Circulariteit € 60 (€ 26)
In 2020 is het thema circulariteit aan het taakveld van de Bestuurscommissie Duurzaamheid toegevoegd. Na toevoegingen en onttrekkingen was per 31 december 2022 de boekwaarde van dit project € 60.000 waar deze in december 31 2021 nog € 26.000 bedroeg.

Werkbudget Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Omgevingsvisie / Novi	5	28	0	33
Leegstandkaart	3	1	0	4
Mobiliteit Algemeen	18	0	5	13
SUMP	43	14	0	57
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	10
Zuid-Limburg Bereikbaar	15	0	0	15
CBS data-onderzoek ODiN	3	0	0	3
Landbouw en landschap	7	10	0	17
Interreg project Velocity Station	2	0	0	2
Klimaatadaptie Parkstad Limburg	-25	0	0	-25
Projecten Bestuurscommissie RuMo	**81**	**53**	**5**	**128**

Omgevingsvisie / Novi € 33 (€ 5)
In 2022 is gewerkt aan de uitvoering van fasen 3 (opstellen conceptkader) en 4 (ontwerp en besluitvorming) van het Regionaal Afstemmingskader Omgevingsvisies Parkstad. Daarnaast zijn kosten gemaakt voor juridisch advies, voor een bijeenkomst met gemeenten over de lopende ruimtelijke trajecten en voor activiteiten in het kader van het NOVI-gebied Zuid-Limburg. Het restant wordt in 2023 benut voor de doorontwikkeling van het regionaal afstemmingskader.

Leegstandskaart € 4 (€ 3)
De Bestuurscommissie heeft in mei 2017 een bedrag beschikbaar gesteld voor het inrichten van een integrale leegstandsmonitor/ kaart. Vanaf 2018 wordt deze monitor door Het Gegevenshuis tweejaarlijks van een update voorzien en daartoe worden kosten gemaakt.

Mobiliteit Algemeen € 13 (€ 18)
In 2020 is besloten € 50k te reserveren voor de ontwikkeling van een Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP). Het betreft een algemene post onvoorzien. In 2022 is op Zuid-Limburgse schaal besloten het fietsroutenetwerk goed in kaart te brengen, waarbij opdracht is gegeven via Maastricht aan RHDHV om dit samen met Provincie, RMO's en gemeenten uit te voeren en op te stellen. Voor deze opdracht en een advies voor de Mobiliteitsagenda van Zuid-Limburg is vanuit de kostenpost Mobiliteit Algemeen € 5k uitgegeven.

SUMP € 57 (€ 43)
De Mobiliteitsvisie is vastgesteld en als vervolg hierop is in 2021 gestart met de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad met daaraan gekoppelde projecten. In 2022 zijn de kosten voor risicogestuurde aanpak, maatregelenpakket en uitvoeringsprogramma's voor Strategisch Plan Verkeersveiligheid van de individuele gemeenten van Parkstad via opdracht vanuit Parkstad aan RHDHV geregeld. Hierbij is een deel van de opdracht in 2021 betaald en in 2022 doorbelast vanuit Parkstad aan de gemeenten, waardoor er per saldo € 14k is toegevoegd aan de SUMP. Tevens zijn de kosten voor opstellen Uitvoeringsagenda SUMP Parkstad via Braining the Future en Kragten in 2022 afgerekend. Ook zijn de

kosten voor stroomaansluiting van de 20 laadstations van Velocity voorgeschoten door Parkstad en later doorbelast aan de desbetreffende gemeenten.

Parkstad Bereikbaar € 10 (€ 10)
De focus van de mobiliteitsvisie en de uitvoeringsagenda mobiliteit ligt op gedragsmaatregelen t.b.v. fiets stimulering, werkgeversaanpak en gebruik E-bike deelsysteem Velocity. De middelen zullen in samenhang met het programma Zuid-Limburg bereikbaar ingezet worden.

Zuid-Limburg Bereikbaar € 15 (€ 15)
Deze middelen zullen, samen met de hierboven aangegeven middelen voor Parkstad Bereikbaar, worden ingezet voor fietsstimulering en gebruik E-bike deelsysteem Velocity.
CBS data-onderzoek ODiN € 3 (€ 3)
Het Odin-onderzoek heeft plaatsgevonden. Het restantbudget zal worden aangewend voor het monitoren van de modaliteitsdoelestellingen zoals modal-shift.

Landbouw en landschap € 17 (€ 7)
In 2022 zijn geringe kosten gemaakt en is de voorbereiding van het project begonnen. De kosten worden in 2023 gemaakt, waarbij het restantbudget volledig wordt benut.

Interreg EMR project ECON (Velocity Station) € 2 (€ 2)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Klimaatadaptatie € -25 (€ -25)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Aanpak Particulier Bezit	50	0	23	27
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	74	0	25	50
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	1	0	0	1
Integrale monitoring wijken (Parkstad Breed)	45	0	14	31
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	17
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	24	0	19	5
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	1	0	0	1
Regionale Prestatieafspraken/ Samenwerkingsagenda	21	0	2	18
Actualisering transformatieopgave	2	0	0	2
Woningmarktprogrammering	4	0	4	0
Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop	0	3	0	3
Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028	0	19	0	19
Super Circular	59	0	59	0
Assistentie	0	100	0	100
Stakeholdersbijeenkomsten wonen	4	0	3	1
Woonmonitor 2021	0	20	20	0
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	15	0	0	15
Instrumenten Wonen en zorg, midden huursegment, verduurzaming kwetsbare wijken	4	4	0	7
Lobby mee-Koppelkanssen	4	0	1	4
RD Voorzieningenwijzer	16	0	0	16
Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg	0	5	0	5
Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit	2	0	0	1

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	1	0	0	1
Commerciële herstructurering	14	0	9	4
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	35	25	0	60
Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	23	0	5	18
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	5	0	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	16	0	0	16
Wonenatlas	-27	20	0	-7
Innovatie in de woningmarkt	0	48	0	48
Volkshuisvestingsfonds	11	0	0	11
Actualiseren Regionale Woonvisie	16	0	16	0
Wonen ZL: Bestuursopdracht uitwerken 'Bouwen naar behoefte'	0	0	0	0
Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal	0	5	0	5
Voorbereiding bouwstenen Regionale Woonvisie 2022/2028	2	0	0	2
East meets West	3	0	0	3
Rondetafelgesprek	3	0	0	3
Onderzoek particulier investeerders	1	0	1	0
Communicatie wijkenaanpak	5	0	0	5
Dronefoto's VHF	3	1	0	4
Opvolging uitk Rondetafelgesprek	4	0	2	2
Regionale prestatieafspraken	0	10	0	10
Adaptief programmeren & update regionale woningmarktprogrammering	0	6	0	6
Projecten BC Wonen en Herstructurering	**456**	**266**	**203**	**519**

Aanpak Particulier Bezit € 27 (€ 50)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 120.000 aan het project Hoogbouwflats Parkstad. In 2015 is de naam van het project veranderd in Aanpak particulier bezit. Per 31 december 2022 bedraagt het saldo van dit project € 50.000. In 2022 heeft Stec Groep een opdracht voor een evaluatie van het pilotproject de inpondmakelaar uitgevoerd voor €22.500,-. In 2018 heeft het Kadaster een onderzoek verricht naar de kwetsbare particuliere woningvoorraad in de regio Parkstad. Dit onderzoek was een belangrijke onderlegger voor de aanvraag Regio Deal (2018) én de aanvraag Volkshuisvestingsfonds (2021). Gelet op de nieuwe aanvraag Regio Deal (november 2022) en een nieuwe aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds (2023) is in december 2022 het besluit genomen om dit onderzoek te actualiseren (geraamde kosten €27.000,-). Door een wetswijziging heeft het Kadaster echter geen toegang meer tot het WOZ-bestand van gemeenten. Daarom is eind 2022 aan bureau E'til opdracht verleend om dit onderzoek uit te voeren. De opdracht kost € 12.500 (excl. BTW) tegen een eerdere duurdere indicatie van €27.000 als dit zoals in het verleden wel via het Kadaster verlopen zou zijn. Facturatie is voorzien in 2023. In 2022 hebben er derhalve geen andere onttrekkingen plaatsgevonden dan die voor de factuur van Stec.

Woonvisie 2022-2028

Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 €19 (€0)
Voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 is € 80.000 aan budget beschikbaar gesteld. Hierbij was al een tekort voorzien, aangezien de aangegane verplichtingen € 104.760 bedroegen. Totaal voorzien in 2022 € 105.160. In 2021 is Bureau Circusvis gestart met de eerste voorbereidingen van de Woonvisie. In 2022 heeft Circusvis voor ruim € 60.000,- gefactureerd onder dit projectnummer. In 2022 zijn verder cateringkosten voor bijeenkomsten over de Woonvisie gedekt.

Voorbereiden bouwstenen Regionale Woonvisie €2 (€2)
In 2021 was voor de bouwstenen een budget beschikbaar van € 27.504,-. Door de Stec Groep is het Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd als een van de bouwstenen voor de Woonvisie. 75% van het factuurbedrag is in 2021 in rekening gebracht. De overige 25% in 2022, maar dan ten laste van een ander budget. Het restantbudget van € 2.192 is niet aangewend in 2022.

Actualiseren Regionale Woonvisie €0 (€16)
Aanvang 2022 stond hier een budget van € 16.280,-. In september 2022 is bij het behandelen van de Burap het voorstel gedaan om € 25.160 dekking uit het budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie in te zetten voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028. Uiteindelijk is vanuit het Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie maar €14.380,- ingezet voor de actualisering van de Regionale Woonvisie 2022-2028. Verder hebben de gemeenten een bijdrage gedaan van € 5.320,- voor het opstellen van de Synopsis. Aan Circusvis is in 2022 vanuit dit budget voor € 35.980 aan facturen betaald.

Uitvoeringsprogramma regionale woonvisie € 50 (€ 74)
Als vervolg op de vaststelling van de regionale woonvisie in 2017 is een uitvoeringsprogramma regionale woonvisie opgesteld. Hiervoor is in 2017 een werkbudget van de bestuurscommissie in 2017 € 50.000 vrijgemaakt, aangevuld met € 31.000 van het afgesloten project aanpak regionale woonvisie. In 2020 zijn op dit project kosten van juridisch advies op programmeringsvraagstukken geboekt en de kosten van de regionale samenwerkingsagenda. Deze laatste (regionale samenwerkingsagenda) zijn in 2019 gecorrigeerd en ten laste van het project Regionale Prestatieafspraken/samenwerkings-agenda gebracht. In 2019 is het tweejarige Experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare Wijken van Platform31/ ministerie BZK opgestart. Parkstad en de gemeente Kerkrade nemen hier samen aan deel met Rolduckerveld. Jaarlijks wordt hiervoor €7.500 in rekening gebracht. Hiervoor is op 19 september door de bestuurscommissie besloten om uit het restantwerkbudget van 2019 voor €8.000 te herprogrammeren en in te zetten voor de eerste fase van dit kennistraject. In 2020 is dit bedrag conform besluitvorming van dit budget afgeboekt. In 2022 werd gestart met een budget van €74.238,-. Er werd voor €260,- kosten aan catering gemaakt en werd €14.380,- overgeboekt naar het project Actualiseren Regionale Woonvisie.In september 2022 is bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur.

Monitoring

Woonmonitor 2021 € 0 (€ 0)
In 2022 is €20.000,- gelabeld vanuit het werkbudget en is voor € 19.800,- besteed aan een opdracht voor E,til.

Actualisering transformatie opgave € 2 (€ 2)
Elke 2 jaar wordt de transformatieopgave geactualiseerd. Bij de actualisering worden de nieuwste prognosecijfers gebruikt. De actualisatie heeft wederom in 2018 plaatsgevonden voor een bedrag van ruim €13.000 er stond een budget van €15.000. In 2020 is er €15.000 vrijgemaakt voor de actualisatie. Deze is uitgevoerd voor €9.250. Van het restantbudget ad €5.750 is €4.000 geherprioriteerd en ingezet voor de update van de woningmarktprogrammering (zie hierna) en €1.750 voor de bezuiniging van 16% op het budget 2020. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.
De transformatieopgave is in 2020 voor het laatst geactualiseerd. Het bestuurlijke besluit om de transformatie elke 2 jaar te actualiseren, was niet ingerekend in het werkbudget voor 2022. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is voorzien in het voorjaar 2023. De dekking moet gehaald worden uit het restbudget “Actualisering transformatieopgave” (€1.500,-) en uit “Integrale monitoring wijken” (€8.500,-). Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Integrale monitoring wijken € 31 (€ 45)
Dit project is in 2018 aangemaakt. Het betreft een integrale post monitoring die wordt aangeboord voor het opzetten van een integraal data- en monitoringsysteem. In 2018 heeft voor €14.000 onderzoek plaatsgevonden naar kwetsbaar particulier vastgoed. De brondata en rapportage hiervan is later in 2020 geïntegreerd in het GIS-systeem Woonatlas ofwel Woonatlas. Als voorbereiding op de Woonatlas ofwel Woonatlas heeft al in 2018 onderzoek plaatsgevonden naar diverse aanvullende bronnen en is

onderzocht hoe deze data bij elkaar te brengen zijn. Dit is kostenneutraal gebeurd. In 2019 heeft het Kadaster onderzoek gedaan naar de Woningmarkttransacties op regionaal, lokaal en wijk en buurtniveau (op het niveau van woningtypologie en prijs). Dit onderzoek is eind 2019 opgeleverd en gaf inzicht in de interesses van de diverse doelgroepen in woningtypologieën en productmarktcombinaties. In 2020 is opdracht gegeven voor de eerder vermelde Woonatlas voor een bedrag van €88,56. Hiervoor is in 2020 een nieuw project aangemaakt: Woonatlas. €25.000 van het budget van de Integrale monitor wijken is bestemd als dekking voor het project Woonatlas. In 2022 is €13.699,- vanuit dit budget ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,-. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til voor de actualisatie van de transformatieopgave. De dekking hiervoor moet voor €8.500,- gehaald worden uit “Integrale monitoring wijken”. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is pas voorzien in het voorjaar 2023 en heeft in 2022 dus nog niet tot een onttrekking van €8.500,- geleid. Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Woonatlas - €7 (-€27)
Op 15 oktober 2019 is besloten opdracht te geven voor een GIS systeem, de Woonatlas. Hiervoor is in 2020 een apart project aangemaakt. De dekking hiervoor komt deels uit Mapgallery (subsidie van de Provincie Limburg) dat hiervoor onder meer bestemd was (ad €40.000). De provincie heeft hiervan 90% (€36.000) uitgekeerd. De overige 10% (€4.000) worden conform beschikkingsvoorwaarden nog bij de Provincie afgeroepen. Daarnaast komt €25.000 dekking uit Integrale monitor wijken (zie bovenstaand) en wordt conform bestuursbesluit nog €25.000 bijdrage geleverd door het ROW. De kosten van Etil voor de Woonatlas zijn ten laste gebracht van het budget van de Woonatlas. De nog af te roepen middelen (provincie €4.000,-) c.q. de te declareren kosten (€25.000) bedragen samen €28.000. Vandaar het (tijdelijke) negatieve saldo van €27,-. In 2022 is conform overeenkomst €4.990,- voor de Woonatlas in rekening gebracht door E,til voor de jaarlijkse abonnementskosten. Er is €25.000,- overgeheveld vanuit het budget van de Regionale Prestatieafspraken aangezien dit de bijdrage van de corporaties aan de Woonatlas was voor de initiatief/ontwikkelfase en het eerste jaar abonnementskosten van de corporaties, Het nog aanwezige negatieve saldo van €6.600,- is te verklaren omdat tegenover de jaarlijkse verplichting, geen nieuw budget beschikbaar was vanwege tekorten in de werkbudgetten. Dit tekort moet in 2023 worden aangevuld, naast de jaarlijkse bijdrage die dan ook weer geldt.

Map Gallery Integrale wijkmonitor wonen (en zorg) € 0 (€ 0)
In 2018 is een aanvraag voor € 40.000 bij de provincie gedaan voor het ontsluiten en analyseren van wonen en zorg data. De middelen zijn beschikt en voor 90% verstrekt. De uitvoering maakt deel uit van de afspraken in het kader van de Regionale Samenwerkingsafspraken (Prestatieafspraken met het ROW en het ROH) waarbij gezamenlijk met corporaties, regio en gemeenten een integraal datasysteem ontwikkeld wordt. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2019 plaatsgevonden. In 2019 is besloten, dat zowel de Bestuurscommissie als het ROW €25.000 extra bijleggen, bovenop de € 40.000 van de provincie. In 2020 is een apart projectnummer aangemaakt voor het GIS systeem onder de naam Wonenatlas. Het budget van Mapgallery is als dekking overgeboekt naar dat project en vervolgens aangewend (naast andere budgetten) voor de kosten van E,til voor de realisatie van de Wonenatlas (zie boven). De laatste 10% van de Mapgallery moet conform beschikkingsvoorwaarden (na realisatie) nog worden afgeroepen bij de Provincie.

Woonmonitor Parkstad Gemeenten € 1 (€ 1)
Uit 2017 resteerde een bedrag van € 4.000. In het Jaarplan 2018 is € 30.000 vrijgemaakt. Er is opdracht gegeven voor Leegstandsonderzoek en voor de Woonmonitor 2017 voor de Parkstad gemeenten. Het leegstandsonderzoek ad € 15.000 heeft in opdracht van Parkstad plaatsgevonden, maar was in naam van en werd bekostigd door de samenwerkende gemeenten Zuid Limburg en de Provincie. Dekking hiervoor zat in het uitvoeringsprogramma Wonen Zuid Limburg, waarvan de middelen centraal beheerd werden binnen de provincie en waarvoor Parkstad al een bijdrage in 2016 had gedaan. In 2019 is opdracht verstrekt voor de Woonmonitor 2018. Hiervoor is een bedrag van €9.000 aangesproken uit het werkbudget m.b.t. woningmarktmonitor. Per 31 december 2018 was de resterende dekking van het project € 7.000. Er was in 2019 géén budget gereserveerd voor een regionale en lokale woonmonitorrapportage 2018, omdat de provincie geen definitief standpunt innam over de provinciale woonmonitor. De Bestuurscommissie heeft in 2019 besloten alsnog zelf opdracht te verlenen voor de

Woonmonitor 2018. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor €10.000 te herprogrammering en in te zetten voor de Woonmonitor 2018. In 2020 is er €17.000 nieuw budget aangevraagd en verkregen voor de Woonmonitor 2020. De offerte viel echter hoger uit en bedroeg €18.800. De Bestuurscommissie is akkoord gegaan met het verstrekken van de opdracht en op 2 juli 2020 heeft de Bestuurscommissie besloten het budget op te hogen met €1.800. De dekking hiervoor is gekomen uit de herprioritering van het werkbudget van 2020. In 2022 hebben er geen boekingen plaatsgevonden.

Regio Deal Voorzieningenwijzer € 16 (€ 16)
De Voorzieningenwijzer is een Regio Deal project waarvoor vanuit de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering €50.000 wordt ingezet voor de inrichtingskosten, licentiekosten voor 3 jaar, en opleidingskosten. Daarnaast dragen hieraan bij de provincie (€75.000), de gezamenlijke gemeenten (€75.000), het ROW (€50) en de Regio Deal (€200.000). De bijdrage van de bestuurscommissie is voor €20.000 ingerekend en overgemaakt naar het ROW in 2020 en voor €30.000 gebeurt dat in 2021. In 2022 hebben er geen onttrekkingen of stortingen plaatsgevonden. De middelen behoren niet tot het werkbudget maar een nog niet bevoorschot deel van de RD-subsidie die bij eindafrekening van het project zal worden overgemaakt naar het ROW. Dit is voorzien eind 2023. Het betreft overigens geen werkbudget maar projectgeld voor het Regio Deal project.

Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen € 17 (€ 17)
Het beginsaldo in 2018 was €5.000. Aan het project verzekeringsmodel voor woningbouwplannen is in 2018 € 17.000 toegevoegd vanuit andere posten. In 2018 is de post voor € 5.000 aangesproken voor een juridisch advies inzake woningbouwplannen. Dit budget is in 2019 niet aangesproken. Ook in 2020 is er geen aanspraak gemaakt op dit budget. Vanwege de onderzoeken naar nieuwe ingrepen in de woningmarktprogrammering (mede van de Provincie in het kader van de versnelling van de woningmarkt) is het reëel dat dit budget de komende jaren wel wordt aangesproken. Verder is er in de Burap van 2022 melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Regionaal aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen” kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum).

Wonen Zuid-Limburg

Actieplan Wonen Zuid-Limburg € 5 (€ 24)
In 2017 is een bijdrage verleend aan de provincie Limburg van € 10.000 voor de uitvoering van het actieplan. Dit actieplan is ook in 2018 ingevuld en er is toen een aanvullend budget van € 10.000 vrijgemaakt voor het actieplan/regiodeal Zuid. In 2018 heeft er voor € 15.000 een leegstandsonderzoek door E’til plaatsgevonden namens het BO Wonen Zuid Limburg in opdracht van Parkstad, maar wel t.l.v. de gezamenlijke pot van de toen nog 18 gemeenten en de provincie. Daarnaast heeft er voor € 340 drukwerk plaatsgevonden. De eindbalans kwam daarmee in 2018 op € 10.000. In 2019 hebben vervolgens diverse bezoeken van leden van de Tweede Kamer plaatsgevonden en is een bijdrage van €5.000 voor het actieplan Wonen Zuid Limburg gedaan. In 2020 is er geen aanspraak gemaakt op het budget. In 2021 is een nieuw actieplan voorzien. Daarbij zal dan wel weer uit het budget geput worden. In 2022 is er €10.980,- vanuit Actieplan Wonen Zuid-Limburg ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,- voor 2022. Daarnaast is voor €8.437,- ingezet voor een termijnfactuur van Stec Groep voor het Regionale Woningmarkt Behoefteonderzoek.

Actieprogramma Wonen Zuid Limburg € 5 (€ 0)
In 2022 is €5.000,- aan werkbudget beschikbaar gesteld. Er zijn geen kosten in rekening gebracht. Wel is in het kader van de Burap in september voorgesteld om dit budget in te zetten t.b.v. de dekking van tekorten in 2022. Dit heeft in 2022 echter nog niet tot onttrekkingen geleid.

Bestuursopdracht uitwerken acties 'Bouwen naar behoefte’ €0,3 (€0,3)
Uit 2021 is nog een restant beschikbaar van € 260,-. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars € 1 (€ 1)
Het project Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars is in 2018 niet aangeboord. Hiervoor was namelijk eerst de actualisatie van de regionale woningmarktprogrammering noodzakelijk. Deze was in 2018 nog niet vastgesteld. De Regionale Woningmarktprogrammering is in maart 2019 geactualiseerd. In de werkgroep Wonen Zuid Limburg is er in 2019 en 2020 mede in het licht van de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg onderzocht of er een gezamenlijk traject met de gemeenten in Zuid Limburg en met de Provincie kan worden opgestart. Dit is budgetneutraal verlopen. Er zijn daarom in 2019 en in 2020 geen middelen aangesproken. In de toekomst zal dat mogelijk wel gebeuren vanwege het Woonlab van de Provincie dat de versnelling van de woningbouwproductie beoogt. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Prestatieafspraken

Regionale Prestatieafspraken en Strategische Samenwerkingsagenda € 18 (€ 21)
Dit project richt zich op het opstellen van regionale prestatieafspraken in samenwerking met huurdersbelangenorganisaties en woningcorporaties. Doelstelling is om de acties in de Regionale Prestatieafspraken uit te voeren. Hiervoor is in 2017 €15.000 beschikbaar gesteld door de bestuurscommissie. Begin 2018 zijn de eerste prestatieafspraken opgeleverd. Dit is onder begeleiding van een externe partij gebeurd voor € 10.000. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2018 weer activiteiten opgestart voor de doorontwikkeling. Hiervoor is een bedrag van € 20.000 opgenomen. In maart en in oktober 2019 zijn de volgende versies van de Prestatieafspraken vastgesteld, met daarin onder meer de vertaalslag van de Regio Deal. Met de corporaties is afgesproken de kosten te delen. Verrekening van de kosten van 2018 heeft deels plaatsgevonden in 2019, omdat de werkzaamheden van 2018 nog niet helemaal waren afgerond. T.b.v. de uitvoering van de Regionale Prestatieafspraken heeft in 2019 een vergelijking plaatsgevonden tussen de behoefteontwikkeling van de doelgroepen uit de actualisatie van de Regionale Woningmarktprogrammering het Regionaal Strategisch Voorraadbeheer van de corporaties. De kosten hiervoor worden gezamenlijk gedragen door het ROW en de Bestuurscommissie. Hieruit zijn weer activiteiten in het kader van middenhuur en wonen en zorg voortgekomen. Dit heeft in 2020 budgetneutraal plaatsgevonden. Er hebben in 2022 €2.421,- aan onttrekkingen plaatsgevonden vanwege kosten bijeenkomsten (catering en zaalhuur diverse momenten).
In de Burap van september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionale Prestatieafspraken €10 (€0)
In 2022 is €10.000,- budget gelabeld.
Ook voor dit budget is in de Burap van september 2022 bepaald, dat het kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionaal Meerjarenprogramma Wonen en Leefbaarheid €0 (€ 0)
In 2019 is samen met de corporaties een Regionaal meerjarenprogramma wonen en leefbaarheid opgesteld. In 2019 heeft het ROW mede met inzet van middelen van Parkstad met Birch een aanbod voorbereid voor de regio deal thema wonen en leefbaarheid. Op grond van dit aanbod is de bestuurscommissie gezamenlijk met de corporaties begonnen aan een verkenning van de inzet de Regio Deal middelen. De eerste termijn van de Regio Deal is niet uit dit traject voortgekomen; wel een projectenlijst voor de tweede en de derde termijn die respectievelijk in 2020 behandeld zijn en in 2021 nog behandeld zullen worden. In 2020 zijn geen budgetten en geen kosten op het project geboekt. Het budget is op.

Woningmarktprogrammering € 0 (€ 4)
Elke 4 á 5 jaar moet de regionale woningmarktprogrammering geactualiseerd worden. Dit gebeurt altijd door een extern adviesbureau. Deze werkzaamheden hebben ook in 2018 met doorloop in 2019 plaatsgevonden. Hiervoor zijn €30.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld vanuit de post “Opstellen wensportefeuille/strategisch voorraadbeheer, sociale huur/particuliere huur, koop”. Dit in het kader van de maatwerkopdrachten voor extra verdiepingsonderzoek voor de woningmarktprogrammering. De actualisatie van de programmering inclusief de verdiepingsslag, is in de bestuurscommissie van maart 2019 vastgesteld.

Daarvoor zijn in 2018 € 8.000 aan kosten ingeboekt. De overige kosten (in totaal €60.000) zijn door het bureau in 2019 in rekening gebracht. In 2020 heeft er voor het eerst een tussentijdse update van de programmering plaatsgevonden door een extern bureau. Daartoe (jaarlijks update) heeft de bestuurscommissie in 2019 besloten. De kosten hiervan bedroegen in totaal €3750. Ter afdekking hiervan is €4.000 uit het restantbudget van Actualisering transformatie opgave aangewend (zie boven). Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden. Wel is in de Burap 2022 voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder “Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering”. De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop € 3 (€ 0)
Vanuit budget Regionale Prestatie afspraken/Samenwerkingsagenda is €2.500,- overgezet naar dit budget.

Assistentie €100 (€ 0)
December 2022 heeft het DB besloten €100.000,- aan budget dat vrijviel uit de eindafrekening van Super Circular, in te zetten voor de ondersteuning in het programma Wonen en Herstructurering. Er hebben in 2022 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Stakeholdersbijeenkomsten wonen €1 (€4)
In 2019 is ruim €9.000 aan kosten gemaakt voor het organiseren van bijeenkomsten met stakeholders, voor gezamenlijke bestuurlijke overleggen met het ROW en het ROH. In de Bestuurscommissie van 19 september 2019 is bij de herprioritering besloten hieruit tevens de bijeenkomst herstructurering met marktpartijen te bekostigen voor €4.000 en de organisatie van een bijeenkomst gedurende de Dag van de Stad met Nationaal Programma Rotterdam Zuid voor €4.000. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor 2x €4.000 te herprogrammering en in te zetten. In 2020 is er €5.000 aan werkbudget toegevoegd. Van dit budget is een beperkt deel ingezet gedurende bezoeken van het ministerie van BZK. Het restant budget € 4.000 is geherprioriteerd aangezien wegens Corona onvoldoende gelegenheid was tot fysieke lobby- en andere bijeenkomsten. In 2022 is €3.149,- besteed aan vergaderarrangementen en stakeholdersbijeenkomsten inclusief catering.

Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep € 15 (€ 15)
De focus heeft primair gelegen bij de actualisatie van de regionale programmering, op het verdiepingsonderzoek en op de match tussen de behoefteontwikkeling en het Regio SVB van de corporaties. In 2020 heeft zich een sterke koerswijziging voorgedaan in het woningmarktbeleid. Versnelling van de huisvesting van sociale en andere doelgroepen heeft weer aan aandacht gewonnen. Het is aannemelijk dat hier de komende jaren weer meer onderzoek naar moet worden gedaan; bijvoorbeeld als voortvloeisel uit de nieuwe beleidsregel Ruim Baan voor goede woningbouwplannen die in 2020 in Zuid Limburg is opgesteld en successievelijk door de gemeenten in 2020 vastgesteld is of nog wordt in 2021. In 2022 hebben zich geen onttrekkingen voorgedaan. In de Burap van 2022 is bepaald om het budget €15.000,- te labelen als budget voor het Koploperstraject en te vermelden als “Verkenning gevolgen Wetsvoorstel regie op de volkshuisvesting conform”. De naamswijziging wordt evt. in 2023 doorgevoerd. Het Koploperstraject heeft in 2022 nog niet geleid tot onttrekkingen.

Instrumenten Wonen en Zorg, Middenhuursegment, Verduurzaming Kwetsbare Wijken € 7 (€ 4)
In 2019 heeft voor € 5.000 onderzoek naar middenhuur plaatsgevonden. € 3,- was reeds eerder voorzien. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten dit bedrag voor het onderzoek middenhuur met € 2.000 op te hogen en om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. Onder dit project lopen de kennistrajecten met Platform31 Verduurzaming Kwetsbare Wijken geraamd op € 8.000 definitief € 7.000 excl. BTW, zijnde de 2e deelfactuur. En het onderzoek naar de koopstromen door het Kadaster op buurt en wijkniveau ad € 8.000. In 2020 is wederom een bedrag van €7.500 voor het experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare wijken afgeschreven. Het restantbedrag eind 2020 komt daarmee op €5.000. In 2022 is €3.652,- aan budget bijgestort vanuit het restantbudget Ondersteuningstraject Wonen en Zorg. In december 2022 is verder in het kader van de Regionale Woonvisie gedurende een visiedag bepaald dat grondprijsbepalingen in de contourennotitie nader onderzoek vereisen. Hiervoor is €5.000,- geraamd. Maar zijn nog geen verplichtingen aangegaan. Die zijn in 2023 voorzien.

Lobby mee-Koppelkansen € 4 (€ 4)
Er is in 2019 beperkt gebruik gemaakt van deze post. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. In 2022 is voor €503,- aan kosten gemaakt i.v.m. lobby-bezoeken (vervoer, overlegruimten, catering).

Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit € 1 (€ 2)
In 2020 is €20.000 aangevraagd. Vanwege Corona hebben er sinds februari geen fysieke lobbyactiviteiten meer kunnen plaatsvinden. De bestuurscommissie heeft derhalve besloten om €15.000 vrij te geven voor herprioritering in het kader van de bezuinigingsopgave. Vervolgens is nog een keer €1.700 afgeroomd voor bezuinigingsopgave en €1.700 ingezet voor een nieuw project Staatssteuntoets (zie onderstaand). Resteert nog een budget van €1.600. Er is in 2022 voor €412,- aan vervoerskosten ten laste van dit budget gebracht.

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg € 1 (€ 1)
In 2020 is €4.000 budget beschikbaar gesteld. Hieruit zijn in opdracht van de bestuurscommissie werkzaamheden voor €3.500 van het Ondersteuningsteam Langer Thuis (ministerie RvO/ministerie van VWS) bekostigd. De totale kosten bedroegen conform offerte en overeenkomst ruim €12k. Het ministerie van VWS heeft de rest van het benodigde budget ingelegd. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Commerciële herstructurering € 4 (€ 14)
In 2020 is €30.000 budget beschikbaar gesteld. De bestuurscommissie heeft dit budget op 14 mei 2020 vrijgegeven voor het Laboratorium herstructurering met marktpartijen. Er heeft in 2020 geen facturatie plaatsgevonden. In 2021 is opdracht verleend aan de Rebel Group voor het begeleiden en verstrekken van advies. In 2022 is voor €9.275,- gefactureerd.

Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering €6 (€0)
In 2022 is voor €10.000,-werkbudget gelabeld en is door de Stec Groep de eerste termijn in rekening gebracht van €7.650,- (totaalopdracht €15.300,- Excl. BTW). In de Burap 2022 is voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder “Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering”. De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen € 60 (€ 35)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €10.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit project, dat voortvloeit uit de koerswijziging in het woningmarktbeleid in 2020. Vanwege de korte periode die in 2020 resteerde, heeft er geen facturatie van werkzaamheden plaatsgevonden.
In 2022 is €40.000,- werkbudget gelabeld. Daarmee kwam het werkbudget op €75.000,- In de Burap 2022 is er melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum). Daarnaast is in september 2022 bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur. Er is €1.250,- en €687,50 besteed aan vooronderzoek WBI voor inhuur externe expertise van Linde BV. Er is €21.993,- besteed aan advies ‘Snel en pro-actief’ door Stec (75% factuur). Er is €1.250,- besteed aan een workshop Adaptief programmeren door Stec Groep.

Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen € 15 (€ 23)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer, dat voortvloeit uit de voorbereidingen van de Regio Deal projecten Inpondmakelaar en Woningarrangement Lauradorp. In 2022 is voor €7.121,- ten laste gebracht voor beeldmateriaal (Evisual droneshots €3.600,-), en catering (€80,-). Bij de Burap in september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden ingezet voor Flexwonen (Regio deal).

Innovatie in de woningmarkt €48 (€ 0)
In 2022 is €60.000,- beschikbaar gesteld voor innovatie in de woningmarkt.
Er heeft voor €11.600,- aan onttrekkingen plaatsgevonden wegens facturen van de Rebel Group. Er ligt een verplichting van €64.000,-.

In december 2022 heeft de bestuurscommissie het besluit genomen deel te nemen aan de Citydeal Energieke wijken, duurzaam en sociaal voor €10.000. Het betreft een Citydeal met het Rijk om op die manier toegang te krijgen tot een groot landelijk netwerk, dat bijvoorbeeld van belang kan zijn voor de projecten van het VHF en de RD. Dit was niet voorzien in het werkbudget 2022. Onttrekking van €10.000,- heeft nog niet plaatsgevonden. Facturatie is voorzien in 2023. Na onttrekking in 2023 komt het budget uit op €38.000,-

Volkshuisvestingsfonds € 11 (€11)
In 2022 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden. Ten tijde van het Jaarplan 2022 was het voorzien, dat de voorbereidingen voor het VHF 2.0 nog in 2022 zou opstarten. Het rijk heeft echter bepaald de aanvraagtermijn hiervoor naar de 2e helft van 2023 door te schuiven. Dit budget kan hiervoor of voor aanverwante acties in 2023 worden aangewend.

Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal €5 (€0)
In 2022 is €5.000,- werkbudget beschikbaar gesteld.

East meets West €3 (€3)
In 2021 is €3.000,- beschikbaar gesteld voor de netwerkbijeenkomst tussen de Westelijke Mijnstreek en de Oostelijke Mijnstreek Parkstad Limburg. Deze bijeenkomst heeft in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden. De factuur van ZoWonen is nog niet ontvangen.

Rondetafelgesprek €3 (€3)
In 2022 zijn voorbereidingen opgestart in samenwerking met de Rebel Group. Eerste facturatie voor deze werkzaamheden vindt plaats in 2023.

Opvolging uitkomsten Rondetafelgesprek € 2 (€ 4)
Het budget dateert uit 2021. In 2022 is voor €1.642,- in rekening gebracht voor de Infographic van Parkstad. In de Burap september 2022 is bepaald, dat dit budget ook mag worden aangewend voor de voorbereidingswerkzaamheden VHF 2.0.

Onderzoek particuliere investeerders € 0 (€1)
In 2022 zijn er kadastrale kosten gemaakt.

Dronefoto's VHF € 4 (€ 3)
Vanuit het budget Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen is in 2022 het budget €2.500 met €1.100 aangevuld tot €3.600,-. Er zijn in 2022 ook al rekeningen van Evisual inzake VHF voor een bedrag van €3.600,- rechtstreeks ten laste van Uitrol projecten gebracht.

Verkenning RIA Regionale investeringsagenda € 5 (€ 5)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer. In 2020 zijn gesprekken met marktpartijen gevoerd en heeft een eerste verkenning plaatsgevonden naar de inzetbaarheid van deze systematiek voor Parkstad. Die is nog budgetneutraal verlopen. De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd. In het licht van de investeringen die de komende jaren nog gevraagd worden van marktpartijen en corporaties hebben zij beaamd dat het goed zou zijn om te verkennen hoe de publieke en private belangen in een investeringsprogramma gebundeld kunnen worden. Hiervoor is inzet van externe expertise nodig. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken € 16 (€16)
In 2020 hebben zorgpartijen, corporaties, gemeenten en Parkstad uitgesproken intensiever met elkaar te willen samenwerken. Daarbij staat het borgen van best practices centraal. Vanuit het kennistraject Inclusieve wijken van Platform31 waaraan Parkstad samen met de gemeente Kerkrade en enkele zorgpartijen deelneemt, is door het Ministerie van VWS contact gelegd met een extern bureau. Dit bureau heeft een propositie aangeboden, dat in 2021 wordt voorgelegd aan de bestuurlijke tafel die uit de 4 vorenstaande partijen is samengesteld. De benodigde middelen voor de propositie zijn voor 25% budgettair ingeregeld met het beschikbaar gestelde budget. Het overige deel, zal bijeengebracht moeten worden door de andere partijen. Het budget van €16.000,- is gereserveerd voor de Pilot OWZ Amstenrade met het RvO. Dit project loopt door tot in 2023.

Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme

Projecten BC Economie en Toerisme	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Samenwerking RCE	19	0	2	16
Uitvoeringsprogramma Retail	12	1	0	13
Economisch Profiel	6	0	0	6
Promotie & Acquisitie	22	21	0	44
Externe Adviezen	9	0	1	8
Vrije Ruimte secretaris BC Economie	0	93	93	0
Monitoring	9	0	6	4
Bedrijventerreinen visie en programma	15	4	0	19
Platform	22	0	2	19
Projectleiding Leisurering	22	0	0	22
Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum	0	2	0	2
Ontwikkelprogramma Toerisme	50	0	51	-1
Samenwerking MKB Parkstad	15	0	0	15
Dit is Parkstad	0	60	0	60
Evaluatie SVREZL	13	0	0	13
Stratenaanpak Parkstad Limburg	200	0	46	154
Aanpak Plancapaciteit Detailhandel	24	0	20	4
Digitalisering	20	0	10	10
Gastheer van het Landschap	11	0	11	0
Projecten BC Economie en Toerisme	**469**	**181**	**242**	**408**

Samenwerking RCE € 16 (€ 19)
Het project Samenwerking RCE betrof een project om in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de ontwikkeling van gebiedsgebonden herbestemming van cultureel erfgoed te stimuleren. Dit project is afgerond. Het resterend budget wordt ingezet om het cultureel erfgoed nadrukkelijker te positioneren in het toeristisch profiel van Parkstad. De Stadsregio maakt deel uit van de community van het Europees cultureel toerisme-project ‘Be.CULTOUR’. In september 2022 is in dat kader vanuit verschillende Europese regio’s een bezoek gebracht aan de regio Parkstad.

Uitvoeringsprogramma Retail € 13 (€ 12)
In het Uitvoeringsprogramma Retail 2019-2025 was reeds voorzien om in 2022 een tussentijdse monitoring te laten plaatsvinden. Hieruit blijkt dat de concentratie van het winkelaanbod in de beleidsmatig aangewezen winkelcentra t.o.v. 2019 is toegenomen, de winkelleegstand is toegenomen en dat de mate van het overaanbod aan winkelmeters in de regio (ca. 100.000 vierkante meter) actueel is. Vervolgens is het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en is focus aangebracht in de uitvoering: het investeren in winkelcentra (leefbaarheid, voorzieningenniveau en vestigingsklimaat) en het onttrekken van overtollige winkelmeters.

Economisch Profiel € 6 (€ 6)
Eind 2022 is opdracht gegeven aan bureau Dialogic i.s.m. bureau Louter, met als doel een gefundeerde economische analyse van Parkstad uit te voeren. Dit traject vindt in de eerste helft van 2023 plaats en moet een fundament zijn om de regionale economie met gerichte interventies te kunnen versterken.

Promotie & Acquisitie € 44 (€ 22)
Het project Promotie & Acquisitie is een doorlopend project (jaaroverstijgend). In 2022 is door gemeenten gezamenlijk voorbereid hoe de economische dynamiek in de regio beter zichtbaar te maken en communicatief uit te venten. Dit zal in 2023 worden geïmplementeerd.

Externe Adviezen € 8 (€ 9)
Binnen het project worden de kosten verantwoord van externe adviezen voor specifieke onderwerpen binnen het beleidsveld van de bestuurscommissie. In 2022 zijn er beperkt kosten gemaakt i.v.m. juridische kennis en expertise inzake de bedrijventerreinenprogrammering.

Monitoring € 4 (€ 9)
Monitoring is een permanente activiteit. In 2022 zijn de kosten voor het abonnement bij Locatus (landelijke retailmonitor) hieruit gedekt.

Bedrijventerreinen visie en programma € 19 (€ 15)
Dit budget is beschikbaar voor de regionale uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen. In 2022 heeft adviesbureau Stec Groep een onderzoek uitgevoerd naar de vraag-aanbodverhouding en de potentie van de herontwikkeling van brownfields op de bedrijventerreinen. Daaruit bleek een marktvraag van 70-100 hectare aan bedrijventerreinen i.c. bedrijfskavels. De uitkomsten van dit onderzoek zijn door adviesbureau Buck Consultants doorvertaald naar de mogelijke impact op de arbeidsmarkt.

Platform € 19 (€ 22)
Dit budget is beschikbaar voor het vervullen van de platform-functie van het programma Economie & Toerisme. De kosten voor het organiseren en faciliteren van verschillende bijeenkomsten zijn hieruit betaald, zoals een werkbezoek van DG's van de ministeries EZK en OCW.

Projectleiding Leisurering € 22 (€ 22)
De kosten voor de projectleiding van de Leisurering worden hieruit gefinancierd. Er hebben zich geen ontwikkelingen binnen dit project in 2022 voorgedaan.

Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum € 2 (€ 0)
Door provincie Limburg, gemeente Brunssum en Stadsregio Parkstad Limburg wordt gezamenlijk de gebiedsontwikkeling van de Oostflank Brunssum opgepakt, in het bijzonder de herontwikkeling van de groeve Hendrik. In gezamenlijke opdracht van deze partijen zijn in 2022 diverse onderzoeken uitgevoerd en zijn in gezamenlijkheid kosten gemaakt. In september zijn positieve besluiten over de aankoop van gronden van de groeve genomen door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten. De Stadsregio stelt € 400k beschikbaar via middelen vanuit de DU Bevolkingsdaling.

Ontwikkelprogramma Toerisme € -1 (€ 50)
Vanuit dit werkbudget worden diverse processen en projecten in het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie gefinancierd. In 2022 is vanuit dit werkbudget een plan voor de marketing van Parkstad in Duitsland opgesteld, is er € 10k bijgedragen aan het Land van Kalk, zijn voorbereidingen getroffen voor het bepalen van de routes voor het aan te leggen Zuid-Limburgse wandelknooppuntennetwerk en zijn verschillende bijeenkomsten voor toeristische ondernemers in de regio georganiseerd.

Samenwerking MKB Parkstad € 15 (€ 15)
Door de bestuurscommissie is in 2020 een budget van € 20k beschikbaar gesteld voor de samenwerking met MKB Parkstad. In 2022 zijn er geen kosten gemaakt.

Dit is Parkstad € 60 (€ 0)
Vanaf 2023 wordt de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' gestart. In 2022 zijn de voorbereidingen hiervoor getroffen in samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en diverse toeristische ondernemers. Visit Zuid-Limburg heeft hiertoe kosten gemaakt en voorgefinancierd, waarover in 2023 nadere afspraken worden gemaakt.

Evaluatie SVREZL € 13 (€ 13)
Een budget van € 26k is door de bestuurscommissie beschikbaar gesteld voor de evaluatie van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL), die in 2022 is afgerond. Naar verwachting adviseert het bestuurlijk overleg ruimtelijke economie Zuid-Limburg de gemeenten eind 2023, of dit leidt tot een gewijzigde structuurvisie.

Stratenaanpak Parkstad Limburg € 154 (€ 200)
In het kader van de Regio Deal Parkstad Limburg is medio 20222 een gezamenlijk project (Stratenaanpak) gestart. De 5 betrokken gemeenten hebben elk, ten behoeve van de proceskosten, € 40k beschikbaar gesteld. Hieruit wordt de inzet van transitiecoaches gefinancierd, die in aanloopstraten of 'linten' in gesprek gaan met vastgoedeigenaren van leegstaande winkelpanden om tot transformatie van het pand en de functie te komen.

Aanpak Plancapaciteit Detailhandel € 4 (€ 24)
Vanuit de door de Stadsregio Parkstad gecoördineerde voorbereidingen is in samenwerking met de gemeenten, in 2021 en 2022 een proces ingericht om de overtollige planologisch-juridische ruimte in bestemmingsplannen voor de functie detailhandel op bedrijven(terrein)bestemmingen te schrappen. De kosten voor externe specialistische juridische expertise zijn hieruit gefinancierd. Dit betreft met name de uitwerking van het facet-bestemmingsplan, zowel tekstueel als verbeeldend (bestemmingsplantoelichting, -regels en -verbeelding). Het voorontwerp is in 2022 door de betrokken colleges gepubliceerd.

Digitalisering € 10 (€ 20)
Een financiële bijdrage is geleverd aan de Brightlands Digitale Werkplaats MKB die in het voorjaar van 2022 is gestart. De Digitale Werkplaats ondersteunt mkb ondernemers bij hun digitaliseringsvraagstukken.

Gastheer van het Landschap € 0 (€ 11)
In opdracht van de bestuurscommissie heeft IVN een cursus 'Gastheer van het Landschap Parkstad' ontwikkeld, welke in het najaar 2021 heeft plaatsgevonden. De cursus was er op gericht om (toeristisch-recreatieve) ondernemers te informeren over de landschappelijke kwaliteiten van Parkstad en hen aan te zetten om vanuit hun onderneming hier een verbinding mee te leggen. Bijvoorbeeld in een aanbod aan gasten van deze ondernemingen. Begin 2022 heeft de eindbetaling aan IVN plaatsgevonden.

Werkbudget Regiodeal € 10 (€ 66)
Zie pagina 47 Jaarverslag.

Werkbudget Organisatie op Orde € 65 (€ 65)
In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Resultaat na bestemming 2021
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2022 is er € 47.000 toegevoegd aan de reserve Werkbudget Dagelijks Bestuur en is € 252.000 terugbetaald aan de Parkstad gemeentes.

Resultaat voor bestemming 2022
Het resultaat voor bestemming 2022 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2023. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2022 treft u aan in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

De specificatie van het saldo van de voorzieningen treft u in het volgende overzicht aan.

Omschrijving	31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2022
Voorziening verlofsparen	0	13	0	0	13
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**13**	**0**	**0**	**13**

Voorziening verlofsparen
Met de ingang van de CAO SGO 2022 krijgen medewerkers de mogelijkheid spaarverlof op te bouwen. In 2022 heeft een uitvraag richting medewerkers plaatsgevonden, of en hoeveel bovenwettelijk verlof zij als spaarverlof willen aanmerken. Hieruit volgt dat voor diverse medewerkers in totaal 331 bovenwettelijke verlofuren als spaarverlof zijn aangemerkt. De totale waarde van deze spaarverlofuren bedraagt € 12.736, inclusief werkgeversopslag. In 2022 heeft geen opname van spaarverlofuren plaatsgevonden.
In eerste instantie zouden de kosten voor het instellen van de voorziening verlofsparen gedekt worden uit de de reserve stortplaats Nieuwenhagen (4e begrotingswijziging). Vanwege restant bedrijfsvoeringsbudget is de voorziening uit deze middelen gefinancierd en is de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet aangesproken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Totaal	**2.365**	**2.652**

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2021	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Lening BNG	2.652	0	286	2.365
Totaal onderhandse leningen	**2.652**	**0**	**286**	**2.365**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2022 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 286.251 (2021: € 274.839). De rentekosten van deze lening waren in 2022 € 106.072 (2021: € 117.484).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar
De samenstelling van de post is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Totaal:	**650**	**533**

De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren Parkstad	135	123
Crediteuren GBRD	0	0
Netto salaris	70	29
Loonheffing	204	144
Pensioen/PAWW	43	39
Te betalen BTW	0	2
Totaal:	**453**	**337**

Overlopende passiva
Het overzicht van de overlopende passiva luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	24	177
- Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal:	**53.683**	**57.927**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	**150**	**124**
Grensoverschrijdende samenwerking 2013 t/m 2019	0	0
Overige posten Parkstad	0	0
Bedrijfsvoering	125	70
Programma's	25	54
GBRD – Belastingen & Registraties	**361**	**295**
Overige posten	361	295
Totaal	**510**	**419**

De verplichtingen behorend tot het Parkstadbureau bedragen € 150.000.
Voor GBRD is een nog te betalen bedrag opgenomen van € 361.000. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de afwikkeling van de desintegratie- en frictiekosten overgang GBRD-BsGW in 2023.

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom “bijdrage” per projectsoort, is op de navolgende pagina’s de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
EU *	177	176	18	24
Rijk	525	548	525	502
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	822	848	293	276
Ov.Nederlandse Overheidslichamen - Gemeenten	184	57	0	127
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van projecten Digital Deconstruction en Velocity zijn door een tekort omgeslagen naar de overlopende activa en maken daarom geen onderdeel uit van het eindsaldo in bovenstaande tabel. De vrijgevallen en ontvangen bedragen zijn wel in bovenstaande tabel opgenomen.

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Projecten BC Duurzaamheid *	184	94	161	256
Projecten BC RuMo **	60	220	151	0
Projecten BC Wonen en herstructurering	701	700	525	526
Projecten BC Economie en Toerisme				0
Projecten Regiofonds	762	614	0	147
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van project Digital DeConstruction van de bestuurscommissie Duurzaamheid maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.
** Het eindsaldo van project Velocity van de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	Gemeenten	184	57	0	127
Digital DeConstruction *	EU	1	24	18	0
Urban Mine	Provincie	0	14	142	128
Totaal		**184**	**94**	**161**	**256**

Klimaatadaptatie Parkstad Limburg € 184 (€ 127)

Het Samenwerkingsverband Water regio Parkstad Limburg (SWPL) heeft de Stadsregio i.c. de Bestuurscommissie Duurzaamheid verzocht om een regionale klimaatadaptatiestrategie op te stellen. Onder regie van de procescoördinator is de regionale klimaatadaptatiestrategie begin 2022 afgerond, en ter besluitvorming aangeboden aan de Stuurgroep Regionale Samenwerking Water Parkstad. De boekwaarde per 31 december 2021 was €184k en na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 €127k.

*Digital Deconstruction * € -4 (€ 1)*

Digital Deconstruction (DDC) is een Interreg North West Europe (NWE) project waarin slimme digitale diensten worden ontwikkeld om circulair bouwen mogelijk te maken. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -4k in plaats van € 0 per 31 december 2021. Dit tekort wordt gedekt uit de Europese subsidie en is om die reden per balansdatum onder de overlopende activa verantwoord. De declaratie van de kosten heeft een langere doorlooptijd.

Urban Mine Parkstad € 128 (€ 0)

Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad om zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor het oogsten en hergebruiken van materialen bij de ontmanteling van gebouwen. Het projectbudget is bijeen gebracht door bijdragen van de Parkstad-gemeenten en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 128k.

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Velocity*	EU/Provincie	60	220	151	0
Totaal		**60**	**220**	**151**	**0**

*Velocity € -9 * (€ 60)*
Dit betreft de Co-financieringsbijdrage in kader van interreg-EMR voor het project Velocity. Door een tekort van € -9 is dit project onder de overlopende activa verantwoord. Dit project moet in samenhang worden gezien met het werkbudget project Velocity, zoals opgenomen op pagina 82.

Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Super Circular	EU	176	152	0	24
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	70	70	0	0
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	175	175	0	0
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	0	23	525	502
Totaal		**701**	**700**	**525**	**526**

Super Circular € 24 (€ 176)/ UIA Super Local € 0 (€ 0)
Parkstad heeft geparticipeerd bij SUPERLOCAL in het kader van het Europees subsidietraject (Urban Innovative Actions, 2nd call: Circular Economy). Behalve de gemeente Kerkrade (hoofdaanvrager), zijn vanuit deze optiek (ter bekrachtiging richting Brussel) tevens de gemeenten Landgraaf en Brunssum betrokken.
In 2017 zijn voorbereidingen getroffen en is door de bestuurscommissie € 10k vrijgemaakt. De overige participanten droegen € 24k bij. De aanvraag is in 2017 gehonoreerd en in uitvoering gegaan onder de naam Super Circular Estate met een doorlooptijd tot 2021. Het Dagelijks Bestuur heeft jaarlijks (3 x € 33,7k) een bijdrage in de kosten vrijgemaakt voor de eigen kosten van € 33k voor de workpackages van Parkstad
De 3 UIA-proefwoningen zijn in 2020 opgeleverd. In 2021 zijn vooral proceskosten gemaakt voor bijeenkomsten en onderzoekskosten ter ondersteuning van beleidsstukken. In 2022 heeft eindafrekening plaatsgevonden en is het volledige projectgeld vrijgevallen.

Volkshuisvestingsfonds Uitvoeringsmiddelen Parkstad € 502 (€ 0)
In de toegekende subsidie voor het Volkshuisvestingsfonds zitten zowel project- als uitvoeringsmiddelen voor gemeenten en corporaties, Daarnaast zijn er ook nog uitvoeringmiddelen voor Parkstad (Zie in bovenstaande tabel: “VHF Deelproject X – Uitvoeringskomsten Parkstad”). Deze uitvoeringskosten van de 4 deelprojecten zijn in 2022 gealloceerd naar project VHF Uitvoeringskosten Parkstad. De volledige subsidie van €36,8 mio is in 2022 nog niet aangesproken. Het betreft overigens geen werkbudget van Parkstad, maar projectgeld met resultaatverplichtingen aan BZK. Uit dit budget is inhuur financieel adviseur De Boer i.k.v. verantwoordingsprotocol verrekend, de inzet van Thuis en Partners bij de Samenwerkingsovereenkomsten VHF bij de 4 deelplannen en de inhuur van externe ondersteuning hierbij.

Projecten Regiofonds	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
BIHTS	Provincie	5	0	0	5
Voucherregeling	Provincie	757	614	0	142
Totaal		**762**	**614**	**0**	**147**

BIHTS € 5 (€ 5)
Het totale budget voor het project Building Integrated High Tech Systems (BIHTS) bedraagt € 8.000. In 2012 is een bedrag toegekend van € 5.800 aan Zuyd Hogeschool en Stichting BIHTS/S-Built. Een bedrag van € 2.200 is beschikbaar voor de voucherregeling. Provincie en Parkstad dragen ieder € 4.000 bij aan het project. In 2017 is het project afgesloten en in 2018 is voor 4 van de 5 onderdelen subsidie afgerekend en door de provincie vastgesteld. In 2019 heeft de Hogeschool Zuyd de afrekening ontvangen voor € 200. Voor het resterende onderdeel, te weten de Voucherregeling, is in 2019 een nieuw (aangepast) projectvoorstel uitgewerkt en ingediend met een totale omvang van € 1.388 (50% Parkstad, 50% Provincie). In maart 2020 heeft het college van GS ingestemd met het projectvoorstel. De looptijd van dit onderdeel is daarmee verlengd t/m 2023. De verlenging is hierboven opgenomen als het project Voucherregeling. Het saldo van de verlenging is opgenomen als vrijgevallen bedragen ten gunste van de Voucherregeling.
Hierdoor resteert er voor BIHTS nog een saldo van € 5k.

Voucherregeling € 142 (€ 757)
Dit is de verlenging van het project BIHTS. Hiervoor is de Stimuleringsregeling “Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg” opgezet. Deze regeling heeft tot doel om allianties tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties te laten ontstaan waardoor innovatieve ideeën gezamenlijk worden doorontwikkeld en een bijdrage geleverd wordt aan de (maatschappelijke) opgaven van Parkstad. Een voucher kan worden aangevraagd door mkb-ondernemers en is gericht op de thema’s:

- Duurzaam ondernemen (circulaire economie)
- Doorontwikkelen van het toerisme
- Sociaal ondernemerschap
- Ondernemen in Parkstad, midden in Europa

In 2022 zijn er 30 vouchers toegekend.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Businesscases Herstructurering	5	1.263
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	32	41
Projecten Bestuurscommissie RuMo	50	51
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	38.464	39.301
Projecten DU Bevolkingsdaling / Regio Deal	12.899	14.215
Projecten Bestuurscommissie Economie & Toerisme	50	32
Projecten GROS	347	500
Projecten SES	135	135
Projecten BDU	16	16
Af te dragen BDU aan gemeentes	132	132
Af te dragen BDU aan Provincie	113	113
Overige	0	0
Totaal:	**52.243**	**55.800**

Businesscases Herstructurering	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
Businesscase Kerkrade West/ Heilust	Provincie	1.258	1.258	0	0
Businesscase Brunssum Centrum-Noord	Provincie	0	0	0	0
Businesscase Hoensbroek Passart	Provincie	5	0	0	5
Businesscases Herstructurering		**1.263**	**1.258**	**0**	**5**

Businesscase Kerkrade-West € 0 (€ 1258)
In 2012 is een bedrag toegekend van € 11.600 aan het project Businesscase Kerkrade-West. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2012 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 380k uitgekeerd inzake de Openbare ruimte (niet regulier). In 2019 is een bedrag van € 410k uitgekeerd inzake de Openbare Ruimte (niet regulier). In 2020 zijn geen betalingen geweest. Het bedrag per 31 december 2020 van € 1.258k is de resterende dekking van het project. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden.

Businesscase Brunssum Centrum-Noord € 0 (€ 0)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.051.000 aan het project Businesscase Brunssum Centrum-Noord. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 225.000 betaald aan de gemeente Brunssum voor aankoop particulier bezit, openbare ruimte (niet regulier), proceskosten en de sanering van de planvoorraad. Er hebben in 2019 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er in 2020 een her rubricering van € 763.000 plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en

Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren'. De resterende dekking van het project bedroeg inclusief de nog te ontvangen gelden € 1.571.000 in 2020. In 2021 heeft eindafrekening van het project plaatsgevonden en is het bedrag dat niet aangesproken kon worden (€518.000,-) teruggevloeid naar de middelen van het DB en vervolgens in 2022 alsnog aan Brunssum beschikt onder nieuwe randvoorwaarden en met nieuwe resultaatverplichtingen voor het project Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark (zie volgende tabel). Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,- uit het Transformatiefonds Wijkenaanpak. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Businesscase Hoensbroek-Passart € 5 (€ 5)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 8.727 aan het project Businesscase Hoensbroek-Passart. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag uitgegeven van € 158 als bijdrage aan de aankoop van particulier bezit, de inrichting openbare ruimte Aldenhofpark en proceskosten. Er hebben in 2019 en 2020 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Op 31 december 2020 resteerde een bedrag van € 1.295. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden. Het restantbedrag van €5.000,- is gelabeld voor communicatie rond de wijkenaanpak. Dit budget is nog niet aangesproken.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
GTB Lab	Gemeenten	41	9	0	32
Windenergie Parkstad Zuid *	Gemeenten				
Projecten BC Duurzaamheid		**41**	**9**	**0**	**32**

GTB Lab € 32 (€ 41)
Het Green Transformable Buildings (GTB) Lab is een coproductie van verschillende partners uit de bouw en industrie, IBA Parkstad, Provincie Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, Gemeente Heerlen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en grondlegger van GTB Lab Elma Durmisevic. Door de verschillende partijen is budget ter beschikking gesteld voor de realisatie van dit gebouw. Na onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 32k waar deze op 31 december 2021 nog €41k bedroeg.

*Windenergie Parkstad-Zuid * € - 50 (€ -37)*
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te onderzoeken. De samenwerkende gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld verkennen onder coördinatie van Parkstad Limburg de mogelijkheden voor windenergie in Parkstad-Zuid. Vanaf de start van het project is een bedrag toegekend van € 150 voor Windenergie Parkstad-Zuid. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -50k in plaats van € - 37k per 31 december 2021. Door dit tekort is het project onder de overlopende activa verantwoord.

Projecten BC RuMo	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Provincie	6	0	0	6
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Provincie	45	1	0	44
Projecten BC RuMo		**51**	**1**	**0**	**50**

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019 € 6 (€ 6)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2019-2020, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn.

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020 € 44 (€ 45)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2020-2021, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn of niet doorgaan.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	139	0	48	186
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	2.325	1.185	0	1.140
VHF Deelproject Beekdaelen -Beekstraat Schinveld	Rijk	1.160	0	0	1.160
VHF Deelproject Beekdaelen - Bloemenbuurt Schinveld	Rijk	888	0	0	888
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	Rijk	2.388	0	0	2.388
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Beekdaelen	Rijk	380	0	0	380
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	Rijk	5.685	0	0	5.685
VHF Deelproject Brunssum - Lemmender/Brunssum Noord	Rijk	4.643	0	0	4.643
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Brunssum	Rijk	637	0	0	637
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	Rijk	4.488	0	0	4.488
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	Rijk	1.673	0	0	1.673
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	Rijk	3.195	0	300	3.495
VHF Deelproject Kerkrade - Hopel / Ehrensteinerveld	Rijk	1.732	0	0	1.732
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	Rijk	1.914	0	0	1.914
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Kerkrade	Rijk	798	0	0	798
VHF Deelproject Landgraaf - Oud Nieuwenhagen fase 2	Rijk	1.008	0	0	1.008
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	Rijk	4.549	0		4.549
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	Rijk	1.043	0		1.043
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Landgraaf	Rijk	140	0	0	140
Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark	Rijk	518	0	0	518
Projecten BC Wonen en Herstructurering		**39.301**	**1.185**	**348**	**38.464**

Sloop- en transformatiefonds € 186 (€ 139)
Gelijktijdig met het jaarplan 2017 heeft het Algemeen Bestuur de reserve subregionaal (Parkstad Limburg) sloop- en transitiefonds ingesteld met als doel kleine woningbouwinitiatieven mogelijk te maken onder de voorwaarden van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. De voorwaarden bestaan uit diverse mogelijke compensatiemaatregelen die kunnen worden toegepast. Eén daarvan is de financiële compensatie, die in te zetten is voor verdunning en transformatie van de woningvoorraad. Het betreft een reserve die valt onder de bevoegdheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering. In het sloop- en transformatiefonds worden stortingen gedaan voor woningbouwprojecten die met inzet van de financiële compensatieregeling worden opgevoerd op de Regionale woningmarktprogrammering van de BC Wonen van Parkstad. In 2019 was de eindbalans €192k. In 2020 is er €198k bijgestort. Er hebben in 2019 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden. In 2020 was dat wel het geval voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€150k) en voor de Schilterstraat (€70k). Per saldo zat er eind 2020 nog €170k in het fonds. In 2022 heeft Parkstad compensatiekosten van gemeenten ontvangen voor nieuwe woningbouwplannen die niet in aanmerking kwamen voor vrijstelling voor de compensatieregeling. Er is op 21 oktober 2022 het besluit genomen om €25.000,- in te zetten ter dekking van het onrendabele deel van een grondige renovatie voor een woning aan Aldenhofpark (totaal kosten 80.000,-).

Programmatische Aanpak Particulier Bezit € 1.140 (€ 2.325)
Vanuit de tranche 2017 en de daaropvolgende tranches (periode 2018 – 2020) van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is jaarlijks een bedrag van € 850 gestort in het project Aanpak particulier bezit. Dit zijn middelen die door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering onder meer worden ingezet in het kader van de Regiodeal voor het thema Wonen en Leefbaarheid. Tot en met 2020 ging het hierbij om 4 tranches van €85k (€340k). In 2020 zijn er voor € 50k kosten geweest. De dekking van € 850k is voor € 355k gebruikt voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€300k) en de Schilterstraat (€55k). Per saldo zat er eind 2020 nog €2.995k in het fonds. In 2022 is voor €934.700,- aan bijdragen in onrendabele toppen van Regio Deal projecten van Wonen uitgekeerd. Het betreft de projecten Slakhorst (€50.000,-), Oud Nieuwenhagen (€450.000,-) en Vrieheide de Stack (€434.700,-). Daarnaast heeft er een overboeking plaatsgevonden inzake Aanpak historische linten in de wijk Bleijerheide (€250.000,-).

Volkshuisvestingfonds
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf hebben VHF projecten met bijdragen van het Rijk. Deze bijdragen zijn in 2022 nog niet door Parkstad uitgekeerd.

Gebiedsontwikkeling Victoriapark €518 (€ 518)
Dit budget heeft zijn herkomst in de wijkenaanpak. Zie toelichting eerder onder “Businesscase Brunssum Centrum-Noord". Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,-. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**31-12-2022**
Projecten Krimpgelden			
Leisure-Ring	Rijk	43	43
Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf	Rijk	1.318	1.312
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	213
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	400
Ransdaal Toekomstbestendig	Rijk	40	0
Slot Schaesberg	Rijk	305	30
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	337	337
Regionale fietsverbinding van Geul naar Geleenbeekdal	Rijk	150	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	300	60
Landschapspark Hulsveld	Rijk	330	330
Open Club Klimmen	Rijk	500	85
De Reusch van Schimmert	Rijk	110	0
Aurora	Rijk	50	0
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	Rijk	600	60
Herinrichting Dentgenbach	Rijk	50	5
De Baan Bocholtz	Rijk	278	0
SES Versterking Nuinhofwijk	Rijk	0	20
Organisatiekracht	Rijk	70	53
Nog toe te bedelen DU-Middelen 2021	Rijk	197	0
Projecten Regio Deal			
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	4.482	2.731
Kwartiermaker (kansrijke start)	Provincie	17	17
Projectleider (kansrijke start)	Provincie	43	43
Gemeente Landgraaf GBT 2020-2021	Provincie	27	0
Gemeente Landgraaf GBT 2021-2022	Provincie	28	28
Gemeente Landgraaf GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	70
Gemeente Brunssum GBT 2020-2021	Provincie	11	0
Gemeente Brunssum GBT 2021-2022	Provincie	15	15
Gemeente Brunssum GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	40
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023	Provincie	20	20

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag Schooljaar 2023- 2024	Provincie	0	95
Gemeente Heerlen GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	20
Gemeente Kerkrade GBT 2020-2021	Provincie	12	0
Gemeente Kerkrade GBT 2021-2022	Provincie	18	18
Gemeente Kerkrade GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	50
Tekort GBT		273	472
Route Praktijkverklaring	Provincie	0	74
Mini-Saffiertjes	Provincie	1.159	1.159
Transformatie Brunssum-Centrum, deelprojecten Kerkstraat Noord en Victoriapark	Provincie	0	1.000
Aanpak Historische Linten in de wijk Blijerheide in Kerkrade	Provincie	0	0
Integrale aanpak Vrieheide-Stack	Provincie	0	145
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	148	148
Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren	Provincie	0	74
GROS NL/D op het gebied van Digitalisering	Provincie	0	70
Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt'	Provincie	0	75
International Deal MKB Parkstad	Provincie	0	56
Center Court / Vie	Provincie	400	400
Cultuurapp C-US	Provincie	0	73
Cross-border Studio	Provincie	0	20
Uitbreiding E-bike deelsysteem	Provincie	0	129
Via Belgica	Provincie	0	5
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	50	50
Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem	Provincie	0	2
RWTH Aken- Campus Heerlen	Provincie	0	200
Green Solar Herzogenrath	Provincie	0	7
Energiepark Herzogenrath	Provincie	0	10
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	27	27
Lokale aanpak ondermijning Parkstad Limburg	Provincie	10	10
Sprincplank	Provincie	7	7
WooW	Provincie	6	6
Werk in de Wijk	Provincie	15	15
WIJ(K) dat zijn wij!	Provincie	15	15
Wijkbedrijf Brunssum Noord	Provincie	13	13
Leren Locatie Holz	Provincie	9	9
Woonarrangement woningverbetering Lauradorp	Provincie	1.000	1.000
Inpondmakelaar	Provincie	750	750
Theathergrenzen overwinnen	Provincie	200	27
Velocity (e-bike deelsysteem)	Provincie	45	45
Stratenaanpak Parkstad Limburg	Provincie	125	552
Aanpak 2 particuliere woningen in wijk de Slakhorst	Provincie	0	0
Inponden 45 particuliere woningen in Oud Nieuwenhagen	Provincie	0	0
Integrale aanpak particulier bezit monumentale Nuinhofwijk	Provincie	0	0
Go-kit	Provincie	0	10
Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal		**14.215**	**12.899**

Projecten Krimpgelden

Projecten krimpgelden	Bestuurs-commis-sie	Toe-gekend 2016	Toe-gekend 2017	Toe-gekend 2018	Toe-gekend 2019	Toe-gekend 2020	Toe-gekend 2021	Totaal
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1.500						1.500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3.500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1.000	250	250	250	250		2.000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1.500	1.500		3.000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2.900**	**2.905**	**3.000**	**2.930**	**2.930**	**2.933**	**17.598**

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaats gevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is deze uitkering met 1 jaar verlengd tot en met 2021. Vanaf 2022 is deze uitkering geen Decentralisatie Uitkering meer maar een Specifieke Uitkering. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking voor deze Specifieke Uitkering van de centrumgemeente ontvangen.

Projecten krimpgelden / Regio Deal

Open Club Klimmen € 85 (€ 500)
Het project Open Club Klimmen is een prioritair project van de gemeente Voerendaal. Voor de leefbaarheid van de kern Klimmen en omgeving richt het project zich op het voorzieningenniveau en wordt een fysieke basis geboden voor de inhoudelijke programma's op het vlak van onderwijs, kinderopvang, positieve gezondheid, sport, zorg, cultuur en participatie. De betreffende middelen zijn reeds bij besluiten van 3 juli 2019, 29 april en 11 november 2020 toegekend; bijdragen zijn afkomstig uit respectievelijk de restant DU-bijdragen 2016-2020 en de verlengde DU-2021.

SES versterking Nuinhofwijk €20 (€0)
Dit project dient als opstart van een langjarige integrale aanpak van de sociaal economische problematiek dat als kapstok kan worden gebruikt en verder kan worden uitgerold in andere buurten en dorpen. Vanuit de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling die in 2021 is verlengd, is ten behoeve van dit project 197.000 euro beschikt. Hiervan is reeds 177.300 euro, zijnde 90% als voorschot uitbetaald.

Heerlen-Centrum Urban Living / Central Park en Urban Heritage / Landsfort € 2.731 (€ 4.482)
Het totale subsidiebedrag voor Heerlen-Centrum conform de beschikking Regio Deal bedraagt € 8.000.000: € 7.358.000 vanuit de Regio Deal en € 642.000 vanuit het BTW-compensatiefonds. In 2020 is er € 7.358.000 ontvangen van de Provincie Limburg. Van de € 8.000.000 is € 4.300.000 beschikt voor Urban Living en € 3.700.000 voor Urban Heritage. In 2021 is een voorschot van € 2.876.000 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd. In 2022 heeft de gemeente Heerlen een wijzigingsverzoek ingediend en is op grond daarvan, door het DB een gewijzigde beschikking afgegeven. Ook is in 2022 een voorschot van € 1.750.200 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd.

Kwartiermaker (Kansrijke Start) € 17 (€ 17)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de kwartiermaker een totaalbedrag van 170.000 euro beschikt. Vanuit Bureau Trendbreuk is er ook een subsidie aangevraagd bij de Provincie Limburg en is er uiteindelijk voor gekozen om zowel voor de Zuid-Limburgse aanpak als voor de intensivering Kansrijke Start in Parkstad budget te alloceren om één kwartiermaker aan te stellen die samen met de projectleider inventariseert welke interventies binnen Kansrijke Start opgestart kunnen worden. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 153.000 euro en dient 17.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Projectleider (Kansrijke Start) € 43 (€ 43)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de projectleider en het werkbudget een totaalbedrag van 430.000 euro beschikt (230.000 euro voor de projectleider en 200.000 euro voor het werkbudget). De projectleider werkt voor de Parkstadgemeenten in het kader van Kansrijke Start en de intensivering die middels Regio Deal-middelen tot stand moet komen. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 387.000 euro en dient 43.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 27)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 265.666 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor drie scholen in Landgraaf. Bij twee scholen betrof het een voortzetting van het volledige concept en voor een school betrof het een transformatie van beweeg- naar volledig concept van de GBT. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 239.099,40 euro en diende er nog 26.566,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 26.566,60 euro en een terugbetaling van 63.125,15 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 28 (€ 28)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 285.830 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 257.247 euro en dient 28.583 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 70 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op de drie basisscholen in Landgraaf geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag

beschikt aan de gemeente Landgraaf van 282.642,61 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 70.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 254.378,35 euro.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 11)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 109.462 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Brunssum. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 98.515,80 euro en diende 10.946,20 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 10.946,20 euro en een terugbetaling van € 66.411,37 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 15 (€ 15)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 148.736 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 133.862,40 euro en dient 14.873,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 40 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Brunssum geïmplementeerd en op twee andere Basisscholen is er sprake van een gedeeltelijke implementatie. Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 189.826,48 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 40.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 170.843,83 euro.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023 € 20 (€ 20)
De gemeente Heerlen heeft in mei 2021 een aanvraag ingediend voor de implementatie van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. Met een verlengde schooldag (van 5 uur per week voor de groepen 3 tot en met 8 en aangepaste schooltijden bij de onderbouw) wordt ingezet op het voorkomen en aanpakken van onderwijsachterstanden en het bevorderen van talentontwikkeling. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 200.000 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 180.000 euro en dient 20.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2024.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag 2023-2024 € 95 (€ 0)
De gemeente Heerlen heeft eind 2022 een aanvraag ingediend voor de voortzetting van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 95.000 euro. De dekking voor deze toekenning wordt voorzien uit een eerder toegekend bedrag uit de DU 2021 voor het tekort GBT/Verlengde schooldag.

Gemeente Heerlen Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 20 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Heerlen geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 119.196,50 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 19.664 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU

2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 107.276,85 euro.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 12)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 119.320 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Kerkrade. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 107.388 euro en diende 11.932 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat er geen kosten zijn gemaakt in dit schooljaar vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 11.932 euro en een terugbetaling van € 107.388 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 18 (€ 18)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 180.208 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 162.187,20 euro en dient 18.020,80 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 echter lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 50 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op twee basisscholen in Kerkrade geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 228.023.66 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 50.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 205.221,29 euro.

Tekort GBT €567 (€ 273)
Deze post is aangemaakt, omdat er een tekort werd voorzien in de dekking voor de GBT en Verlengde schooldag-middelen. Naast een bedrag van 272.780 euro DU-2021 middelen, zijn de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2020-2021 toegevoegd. Na definitieve subsidievaststelling zullen hier ook de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2021-2022 aan worden toegevoegd als gedeeltelijke dekking voor de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024.

Route Praktijkverklaring €74 (€ 0)
Medio 2022 heeft WSP Parkstad een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project ‘Route Praktijkverklaring’. Het project Praktijkverklaring is een ‘samengesteld’ project dat in een aantal mens-ontwikkelbedrijven wordt uitgevoerd in samenwerking met het ROC Vista en het AOC Yuverta. WSP Parkstad coördineert het geheel. Het project focust op kwetsbare werkzoekenden en biedt hen een ontwikkeltraject binnen een van de mens-ontwikkelbedrijven in de regio dat kan worden afgerond met een praktijkverklaring. De praktijkverklaring heeft civiel effect. Het versterkt dus duurzaam de arbeidsmarktpositie van kwetsbare werkzoekenden. De praktijkroute biedt deelnemers ook een positieve ervaring in het zetten van stappen in ontwikkeling.
Middels een beschikking op 6 juli 2022, is een bedrag van maximaal € 248.000,- toegekend. Hiervan is in 2022 reeds 173.600 als voorschot uitbetaald.

De wonenprojecten binnen de Regio Deal
De uitvoering van de Regio Deal projecten ligt bij gemeenten en bij corporaties. Parkstad fungeert slechts als doorgeefluik voor de subsidies (onder voorwaarden) en de aansturing en coördinatie daarop. Het betreft de volgende projecten.
Mini-Saffiertjes, aandeel wonen in Brunssum-Centrum (Kerkstraat Noord en Victoriapark), Aanpak Historische Linten in de wijk Bleijerheide, Vrieheide-de Stack, Oud Nieuwenhagen, Lauradorp,

Inpondmakelaar, Slakhorst en de Nuinhofwijk. Eerder werden reeds middelen aan Rolduckerveld, Bocholtz en de Oude Egge uitgekeerd. Met uitzondering van Lauradorp zijn alle projecten in uitvoering en al dan niet geheel of gedeeltelijk beschikt.

Bij enkele van deze projecten is tevens cofinanciering vanuit Parkstad aan de orde die dan haar oorsprong vindt in de Krimpmiddelen of in het Sloop- en transformatiefonds.

Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren € 74 (0)
Vergroten van de awareness van grensoverschrijdende kansen van jongeren in Parkstad en Aken van vmbo tot en met vwo. Bevorderen van de Duits-Nederlandse en Euregionale mobiliteit van toekomstige generaties burgers in Parkstad en Aken.

GROS NL/D op het gebied van digitalisering €70 (€ 0)
Doel: De economie in de regio Parkstad, en daarmee ook het ecosysteem van BSSC, te versterken. Creëren van naamsbekendheid van de regio Parkstad (Heerlen). Aansluiting zoeken op de speerpunten Brede Welvaart en AI. Acquisitie van samenwerkingspartners en bedrijven die zich willen vestigen in de regio Parkstad.

Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt' € 75 (€ 0)
Doel: Het versterken van de bekendheid en het imago van regio Parkstad in Noordrijn-Westfalen en toeristisch recreatieve bestedingen verhogen / bevorderen van de lokale economie.

International Deal MKB Parkstad € 56 (€ 0)
Doel: Bevorderen van de grensoverschrijdend ondernemerschap, i.e. vergroten van de slagkracht van lokale MKB-ondernemers in het succesvol zakendoen over de grens (focus op met name Aken en achterland).

Center Court / Vie € 400 (€ 400)
Voor Center Court Kerkrade is in 2020 een subsidiebedrag aangevraagd voor 4.000.000 euro en dit bedrag is ook beschikt. Nadat op 26 mei het regionale uitvoeringsprogramma door het dagelijks bestuur is vastgesteld is 90% uitgekeerd. Op 11 november 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024, dat op 14 december 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2025.

Cultuurapp C-US € 73 (€0)
Doel: Ontwikkeling en exploitatie van een cultuurapp, die alle cultuurinstellingen in de euregio aan de burger/toerist toegankelijk maakt op een manier die nu nog niet gebeurt.

Cross-border Studio € 20 (€0)
Doel: Bewustmaking van beleidsmakers van de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking bij elk groot ruimtelijke ordeningsproject. Focusverschuiving teweeg brengen voor de grensoverschrijdende regio als een geheel. Verbinding leggen met RWTH en New Regional Bauhaus Heerlen.

Uitbreiding E-bike deelsysteem (Velocity) € 129 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een grensoverschrijdend e-bike-deelsysteem als volwaardig alternatief voor de auto.

Via Belgica € 5 (€ 0)
Doel: Verbinden van Nederlandse en Duitse initiatieven rondom Romeins verleden.

L'EAU / Zuid-Limburg in Euregionale context € 50 (€ 50)
Doel: In kaart brengen huidige ruimtelijke planning en ontwikkelen van beleidsstrategieën in relatie tot situatie in Rheinisches Revier.

Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem € 2 (€ 0)
Doel: Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is. Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is.

RWTH Aken – Campus Heerlen € 200 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een permanente vestiging, New Regional Bauhaus, van de RWTH Aken in Heerlen Concrete samenwerking van hoger onderwijsinstellingen uit de (eu)regio

Green Solar Herzogenrath € 7 (€ 0)
In 2022 is €70.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 63.000) doorgeleid naar gemeente Kerkrade.

Energiepark Herzogenrath € 10 (€ 0)
In 2022 is €100.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 90.000) doorgeleid naar gemeente Landgraaf.

Sprincplank € 7 (€ 7)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Sprincplank'. Het project 'Sprincplank' kent een intersectorale werkoriëntatie-carrousel in de vorm van korte leerwerktrajecten. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 70.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2024 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

WooW € 6 (€ 6)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WooW. In het project 'WooW worden laagdrempelige leerwerktrajecten in de bouw' georganiseerd door het ROC Vista in de wijk GMS, samen met Praktech. Het project is in de uitvoering weliswaar ingebed in de Heerlense wijk GMS maar focust niet alleen op deelnemers uit GMS. Het programma staat nadrukkelijk open voor deelnemers uit heel Parkstad. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 57.880,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2023 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

Werk in de Wijk € 15 (€ 15)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Werk in de Wijk'. Het project focust op jongeren tot 27 jaar uit Hoensbroek en GMS zonder werk maar biedt ook kansen voor de ouders en sociale omgeving van deze jongeren, en tracht de weg naar opleiding en werk voor inwoners uit kwetsbare buurten en wijken toegankelijker (meer instroom) en korter (snellere instroom, doorstroom, uitstroom) maken. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 1 november 2022 is er door de gemeente Heerlen een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 6 maanden tot en met 31 juli 2023, dat op 23 november 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

WIJ(K) dat zijn wij! € 15 (€ 15)
In april 2021 heeft de gemeente Landgraaf een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WIJ(K). Het project heeft als doel het ontwikkelen van een werkwijze gericht op het bieden van meer kansen op participatie en werk. Middels een beschikking op 26 mei 2021, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 19 december 2022 is er door de gemeente Landgraaf een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024. Dit looptijdverlengingsverzoek wordt geagendeerd in de vergadering van het dagelijks bestuur op 8 februari 2023. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek, dat bij honorering pas in april 2025 moet worden ingediend.

Wijkbedrijf Brunssum Noord € 13 (€ 13)
In november 2020 heeft de gemeente Brunssum een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Wijkbedrijf Brunssum Noord'. Het project in Brunssum Noord start de aanpak met het oprichten / inrichten van een wijkbedrijf. Op die manier wordt een dragende structuur in de wijk gecreëerd waar partners initiatieven kunnen nemen, die bijdragen aan de samenhang en aan de structurele verankering. Binnen dit wijkwerkbedrijf kunnen inwoners laagdrempelig aan de slag met werkzaamheden in relatie tot de behoeften in de buurt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie

van € 131.950,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 22 november 2021 is er door de gemeente Brunssum een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 15 november 2022, dat op 19 januari 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2023.

Leren Locatie Holz € 9 (€ 9)
In november 2020 heeft de gemeente Kerkrade een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Leren met perspectief, loopbaanleren en arbeidsmarkttoeleiding bij Beroepscollege Parkstad Limburg, locatie Holz'. Concreet focust het project op het inzetten van extra expertise om jongeren actief te ondersteunen en begeleiden in relatie tot opleidings- en beroepskeuze, waarbij de stap naar meer leren buiten de school en gerichte loopbaanoriëntatie in samenwerking met bedrijven wordt gemaakt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 91.200,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 29 maart 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 31 juli 2023, dat op 8 juni 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

Theatergrenzen overwinnen € 200 (€ 0)
Doel: Structureel vergroten van aantal Duitse bezoekers aan Parkstad Limburg Theater

Velocity (e-bike deelsysteem) € 45 (€ 45)
De Provincie heeft 450.000 euro subsidie beschikbaar gesteld. Hiervan is 90% bevoorschot. Afronding van het project is voorzien medio 2023 waarna het restant budget van 45.000 euro via de provincie beschikbaar komt.

Regiodeal Stratenaanpak Parkstad Limburg € 552 (€ 125)
De Stratenaanpak is in 2022 van start gegaan. Er zijn transitiecoaches geworven die in gesprek gaan met vastgoedeigenaren in specifiek aangewezen straten/gebieden, met als doel te verkennen welke mogelijkheden er zijn om leegstaande winkelpanden te transformeren naar andere functies. Dit project maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg. Naast het procesbudget is er een transformatiefonds ingericht, gekoppeld aan een subsidieregeling. Vastgoedeigenaren kunnen een beroep doen op een bijdrage uit dit fonds.

Go-kit € 10 (€0)
Doel: De realisatie van een innovatief AI-product in de Stadsregio Parkstad Limburg, getest in 16 grensoverschrijdende living labs, ten behoeve van vermindering de uitstoot van CO2 uit, en slimmer onderhoud in, de gebouwde omgeving, in een samenwerking tussen partijen uit de stadsregio Parkstad Limburg en Belgische grensregio.

Projecten BC Economie en Toerisme / Dagelijks bestuur	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
Streetwise (E&T)	Gemeenten	32	212	200	21
SAFE Cities (DB)	Gemeenten	0	0	30	30
Projecten BC Economie en Toerisme		**32**	**212**	**230**	**50**

Streetwise € 21 (€ 32) (E&T)
Medio 2020 is het samenwerkingsconstruct met Streetwise vervat in een subsidie-relatie (begrotingspost subsidie), waarbij in Parkstad-verband de subsidie aan Streetwise is verstrekt op basis van de bijdragen van de deelnemende gemeenten (alle gemeenten in Parkstad excl. Voerendaal). Eind 2022 is besloten om opnieuw een subsidie aan Streetwise te verstrekken.

SAFE Cities € 30 (€ 0) (DB)
SAFE-CITIES betreft een Europees project gericht op het ondersteunen van een hoge kwaliteit in de veiligheid van publieke ruimtes. Vanuit Parkstad ligt, samen met de gemeente Landgraaf, daarbij de focus op de publieke ruimtes rond het Megaland-terrein gedurende evenementen.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Cofinanciering GROS Regio Deal	Rijk	500	153	0	347
Projecten BC GROS		**500**	**153**	**0**	**347**

Cofinanciering GROS Regio Deal € 347 (€ 500)
Vanuit cofinanciering GROS Regio Deal zijn in 2022 door Parkstad bijdragen geleverd aan gemeente Landgraaf inzake het Energiepark Herzogenrath (€ 63.000), gemeente Kerkrade inzake Green Solar Herzogenrath (€ 45.000), het Gegevenshuis inzake een Grensoverschrijdend Informatie Systeem (€ 13.500) en tot slot een bijdrage aan de Open Universiteit inzake het project GO-kit (€ 31.500).

Projecten BC SES	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Elsa Lab	Gemeenten	135	0	0	135
Projecten BC SES		**135**	**0**	**0**	**135**

Elsa Lab € 135 (€ 135)
Door het her-alloceren van een restantbudget van de voormalige projecten Rock en Citizens Rail is in 2021 de bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg aan dit project georganiseerd. In 2022 heeft geen mutatie plaatsgevonden.

Projecten BDU	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Bewegwijzering	Provincie	16	0	0	16
Projecten BDU		**16**	**0**	**0**	**16**

Bewegwijzering € 16 (€ 16)
De bewegwijzering is een onderdeel van het BDU project Benutting onderliggend wegennet regio Parkstad. De afrekening van de totale BDU-subsidie zal in eerste helft 2023 plaatsvinden, waarin dus ook de door ons opgevoerde middelen voor de toeristische bewegwijzering worden verantwoord. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Huurovereenkomst
In 2021 is een langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Het huurcontract heeft per einde boekjaar nog een resterende looptijd van 2,5 jaar. De huurverplichting bedraagt € 90.000 per jaar. De totale huurverplichting conform de resterende looptijd van het contract bedraagt daarmee € 225.500.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen: verlofrechten
Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Denk hierbij aan (overlopende) verlofaanspraken. De verplichting wegens niet opgenomen verlofuren bedraagt per 31-12-2022 € 55.000.

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

Programma Kerntaken

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

- Werkbudgetten bestuurscommissies
  In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 (subtotaal BC's minus DB) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur
  Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular Estate is € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur als procesgeld voor de Regio Deal.
  Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

- Met betrekking tot de verschillen inzake cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectlasten, cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectbaten, en de reserve werkbudgetten bestuurscommissies geldt het volgende: Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

- Loonkosten formatie
  De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten op begrotingsniveau uitgekomen. De voorziening verlofsparen ad €13.000 is daarbij ingesteld vanuit restant bedrijfsvoerings-budget waarmee de begrote vrijval van de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet is aangesproken (4e begrotingswijziging).

Programma Flexibele schil

Programma Flexibele schil	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Het onderdeel AG Charlemagne (GROS) is als begrotingswijziging aan de Kerntaken toegevoegd. Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging van € 2k hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging van € 22k hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

Overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

- Kosten formatie
  Per saldo zijn de loonkosten € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen. Zie hiervoor de analyse bij het programma Kerntaken.

- Bedrijfsvoering / Frictiereserve / Bedrijfsvoering op orde
  In 2022 waren de lasten in totaal €509.000, €172.000 lager dan begroot (structurele bedrijfsvoeringskosten, frictiereserve bedrijfsvoering en bedrijfsvoering op orde). Voor structurele bedrijfsvoeringskosten waren de lasten € 361.000, €8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestigingskosten omdat de verwachtte nutskostenstijging over 2022 niet is doorgevoerd. De begrote onttrekking van €60.000 aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuwe financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring is niet aangesproken. De lasten voor bedrijfsvoering op orde waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden.

- Frictiereserve
  De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is in 2022 nihil zoals hierboven vermeld. Naar verwachting zullen deze middelen in 2023 en later aangesproken worden.

  In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

VPB
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad vrijgesteld is voor VPB. Over 2022 hoeft derhalve geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Overzicht incidentele baten en lasten
De commissie BBV heeft in 2018 de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten’ gepubliceerd.

De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking ‘Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten’ in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist. Onderstaand een overzicht van de incidentele baten en lasten van het programma Kerntaken. Voor het programma flexibe schil zijn geen incidentele baten en lasten onderkend. Onderstaand overzicht bevat derhalve het totale overzicht van incidentele baten en lasten van Stadsregio Parkstad.

Presentatie structureel begrotingssaldo programma Kerntaken	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Saldo baten en lasten	15	82	22	60
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-15	-82	-22	-60
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de

extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Ontrekking frictiereserve	-15	-82	-22	-60
Incidentele baten	**-15**	**-82**	**-22**	**-60**
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7	0
Herinrichting bedrijfsvoering	0	60	0	60
Sociaal plan	15	15	15	0
Incidentele lasten	**15**	**82**	**22**	**60**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Onttrekking frictiereserve verbouwing. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de afschrijving van de incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2028 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- De afschrijving van incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2029 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- Onttrekking frictiereserve sociaal plan. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de incidentele lasten voor het sociaal plan (€ 15.000) welke uiterlijk in 2026 komen te vervallen.
- Sociaal plan (€ 15.000). Extra loonkosten van een medewerker die op basis van het sociaal plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering voor de transitie. Deze lasten komen uiterlijk in 2026 te vervallen.
- Onttrekking frictiereserve herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking van de frictiereserve voor de herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000) is in lijn met de incidentele implementatiekosten herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking heeft niet in 2022 plaatsgevonden en naar verwachting wordt deze in 2023 of 2024 aangesproken.
- Herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000). Eenmalige lasten voor voorbereiding implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring. Deze begrote lasten waren in 2022 nihil en zullen naar verwachting in 2023 of 2024 gerealiseerd worden. Deze implementatiekosten zijn tijdeljk. De lasten na implementatie worden als structureel aangemerkt.

SPL maakt gebruik van een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Overzicht structurele reservemutaties	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Reserve Ringwegen	-400	-400	-400	0
Totaal stortingen	-400	-400	-400	0
Reserve Ringewegen	371	371	370	1
Totaal onttrekkingen	371	371	370	1
Totaal reservemutaties	**-29**	**-29**	**-30**	**1**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder (in 2022):

Naam topfunctionaris	**Functie**
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Wnd. burgemeester D. Schneider (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester W. Houben (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder M. Peters (Heerlen)	lid AB
Wethouder W. Schleijpen (Simpelveld)	lid AB
Wethouder H. Reijnders (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder H. Janssen (Brunssum)	lid AB
Wethouder T. Weijers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder S. Kropman (Landgraaf)	lid AB
Wethouder G. Delsing (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2022 **bedragen x € 1,-**	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 139.259,63
Beloningen belastbaar op termijn	€ 22.219,20
Subtotaal	€ 161.478,83
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 161.478,83
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde lasten in relatie tot de geraamde lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Wij toetsen dit in deze jaarrekening op programmaniveau, omdat het budgetrecht van het Algemeen Bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2022. Hieronder is een verkorte tabel opgenomen met alleen de relevante gegevens voor de analyse. Dit zijn de lastencategorieën begroting na wijziging, realisatie en het verschil:

Omschrijving	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's			
● Programma kerntaken	4.868	4.066	-802
● Programma flexibele schil	2	64	62
Totale lasten programma's	**4.870**	**4.129**	**-741**
Lasten divers:			
● Overhead	1.631	1.459	-172
Totale lasten divers	**1.631**	**1.459**	**-172**

Er is geen sprake van lastenoverschrijding bij het programma kerntaken en overhead. De lastenoverschrijding bij het programma flexibele schil is het gevolg van een administratieve fout bij de 4e begrotingswijziging 2022, zoals toegelicht in hoofdstuk 3. De lastenoverschrijding op het programma flexibele schil wordt gecompenseerd door gerelateerde baten en de onderschrijding op het programma Kerntaken. Er worden preventieve beheersmaatregelen ingezet zodat deze administratieve fouten in de toekomst voorkomen kunnen worden.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingssystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van deze medeoverheden, dus ook van Parkstad Limburg. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Parkstad legt in de jaarrekening 2022 verantwoording af over de Specifieke Uitkering. In onderstaand overzicht treft u de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2022 aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C47	**Volkshuisvesting**		Deelplannaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is in (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen (inclusief	Besteding (jaar T) - per deelplan Zelfstandige	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering
		Gemeenten		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: C47/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/04*	*Aard controle R* *Indicator: C47/05*	*Aard controle R* *Indicator: C47/06*
			1	Beekdaelen	0	0	0	€ 0	€ 0
			2	Brunssum	0	0	0	€ 0	€ 0
			3	Kerkrade	0	0	0	€ 0	€ 0
			4	Landgraaf	0	0	0	€ 0	€ 0
				Kopie deelplannaam	Totale opbrengsten (jaar T) per deelplan Zelfstandige uitvoering	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: C47/07*	*Aard controle R* *Indicator: C47/08*	*Aard controle R* *Indicator: C47/09*	*Aard controle R* *Indicator: C47/10*		
			1	*Beekdaelen*					
			2	*Brunssum*					
			3	*Kerkrade*					
			4	*Landgraaf*					
				Zelfstandige uitvoering	Eindverantwoording				
				Aard controle n.v.t. *Indicator: C47/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47/12*				
				Nee	Nee				
BZK	V3	**Verzameluitkering**		Besteding aan het brede beleidsdoel van het ministerie van BZK ter hoogte van het					
				Aard controle D1 *Indicator: V3/01*					
				Ja					

14 Taakvelden

Volgt, nog geen onderdeel van concept jaarrekening.

Totaal taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0
Stortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Begrotingsresultaat	0	0

Taakveld 0.1. Bestuur	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.4. Overhead	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.10. Mutaties reserves	Begroting 2022	Realisatie 2022
Sortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Saldo	0	0

Taakveld 2.1. Verkeer en vervoer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		

Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 3.1. Economische ontwikkeling	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken (SES)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 7.4 Milieubeheer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.1. Ruimtelijke ordening	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.3. Wonen en bouwen	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Uitgangspunten voor de verdeling van baten en lasten over de taakvelden

De baten en lasten inzake het bestuur zijn opgenomen bij taakveld 0.1. Bestuur

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Parkstad Limburg in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

de jaarstukken 2022, bestaand uit het jaarverslag 2022 en de jaarrekening 2022 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2023.

drs. P.M. Bertholet
secretaris

drs. R. Wever
voorzitter

15 Bijlagen

15.1 Lijst met afkortingen

AG	Arbeitsgemeinschaft	SPL	Stadsregio Parkstad Limburg
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen	RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording	ROCK	Regions of Connected Knowledge
BDU	Brede Doeluitkering	ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems	RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	SIS	Duurzame Bedrijventerreinen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	SiSa	Single information Single audit
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement	TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde		
BV	Besloten Vennootschap	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
DB	Dagelijks Bestuur	WNT	Wet Normering Topinkomens
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling	WOR	Wet op de Ondernemingsraden
EIZT	Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie		
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking		
EU	Europese unie		
EZ	Ministerie van Economische Zaken		
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden		
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst		
GEO	Geometrie		
GR	Gemeenschappelijke regeling		
IBA	Internationale Bau Ausstellung		
ICT	Informatie en communicatie technologie		
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt		
KvK	Kamer van Koophandel		
LED	Limburg Economic Development		
MKB	Midden- en kleinbedrijf		
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp		
NWW	Nature Wonder World		
OR	Ondernemingsraad		
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie		
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken		
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg		
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen		

parkstad stadsregio limburg

Behandeld in de
DB-vergadering
van 12 april 2023

Concept Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2025 - 2027

Inhoudsopgave

1. *Inleiding* 3
2. *Financieel Beeld 2024-2027* 6
3. *Programma Kerntaken* 11
4. *Programma Flexibele Schil* 16
5. *Algemene Dekkingsmiddelen* 16
6. *Overhead en Bedrijfsvoering* 18
7. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting* 19
8. *Onvoorzien* 20
9. *Mutatie reserves & voorzieningen* 20
10. *Paragrafen* 21

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21

10.2 Financiering 24

10.3 Openbaarheidsparagraaf 26

Geconsolideerde begroting 27

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans 27

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening 29

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten 30

32

Bijlage 1 Kadernota 2024 32

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027 39

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen 44

1. Inleiding

Algemeen
De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk getint financieel-beleidsmatig document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen, 9 juli 2014) algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2024 is vastgesteld in het Dagelijks Bestuur van 8 februari 2023. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom ook op dat moment van de raden nog geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrijstaat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is het startpunt voor de begroting. De Kadernota is opgenomen in bijlage 1.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021.

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de (nieuwe) strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de “coalition of willing”.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan SPL in 2024

1. De afgelopen jaren is veel gepresteerd. Hieruit blijkt dat samenwerken loont. Voorbeelden hiervan zijn IBA Parkstad, Regiodeal 2019-2022 en het Volkshuisvestingsfonds (VHF).
2. De opgave is :
   a. groter
      - aanpak sociaal economische achterstanden/brede welvaart blijft en wordt opgevoerd en vraagt om integraliteit. Wat is opgestart wordt nu in uitvoering gebracht;
      - grote transities zoals de energietransitie;
      - meer dan in het verleden kansen benutten, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar. Verder wordt vanuit het Rijk verwacht dat er gebiedsgerichte inzet komt voor de stedelijke vernieuwingsgebieden en de grens- en krimpregio's. Voor beiden worden financiële middelen verwacht.
   b. complexer (integraler en grensoverschrijdend).
3. Nieuwe strategische agenda.
4. Meer geld dan ooit voor de realisatie van de strategische agenda.
5. Voortzetting Regio Deal: Het is van groot belang om de ingezette lijn via de Regio Deal 2019-2022 voort te zetten, om daarmee een trendbreuk te realiseren in de samenhangende problematiek waarmee de regio kampt. Om die reden is in november 2022 door Stadsregio Parkstad Limburg, een aanvraag bij het Rijk ingediend voor Regio Deal 2023-2025 voor het maximaal beschikbare bedrag van €40 miljoen. Op 17 februari 2023 is de stadsregio door het Ministerie van BZK geïnformeerd, dat naar aanleiding van deze aanvraag €25 miljoen is gereserveerd bij het Rijk. Vanuit de regio dient dit bedrag minimaal te worden verdubbeld Daarnaast is de stadsregio actief op zoek naar meekoppelkansen die de bijdrage nog verder kunnen verhogen. Deze ontwikkelingen vergroten de opgave in omvang en complexiteit voor Stadsregio Parkstad Limburg. Hiermee zullen procesgeld en personele kosten gemoeid zijn.
6. Water en klimaatadaptatie: In 2023 worden, mits invulling kan worden gegeven aan de door het DB gestelde randvoorwaarden (zie DB besluit d.d. 23 november 2022), de thema's water en klimaatadaptatie toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en worden op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd, in eerste instantie middels het construct 'coalition of the willing' en vervolgens via een wijziging van de GR. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De financiële middelen à € 297.000 worden na de overdracht door deze partijen gezamenlijk (90% gemeenten; 10% waterpartijen) en structureel ter beschikking gesteld aan de Stadsregio. Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 2 FTE) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van de thema's bij de Stadsregio, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met

de thema's die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij de richting die de Rijksoverheid is ingeslagen, waarbij de ondergrond meer structurerend wordt voor de ruimtelijke ontwikkeling, zoals verwoord in de kabinetsbrief 'Water en bodem sturend'. In de voorliggende begroting is bovenstaand overigens nog niet meegenomen.

7. Energietransitie: Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023. Dit bedrag zal naar schatting oplopen tot een jaarlijkse bijdrage van tussen de €8 miljoen en €10 miljoen euro. Middelen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd. In 2023 moet blijken hoe gelden aangewend kunnen worden voor regionale maar vooral ook voor gemeentelijke versterking.
8. Er is een tendens waarneembaar dat meer taken op regionaal niveau opgepakt worden. Voorbeelden van deze tendens zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie zoals benoemd bij voorgaande punten (6 en 7). Dit maakt de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. In dat kader is in een eerder stadium opdracht gegeven aan de secretarissen van de Parkstadgemeenten, de directeur van IBA en de directeur van SPL om advies uit te brengen over de organisatiekracht van de gemeenten.

Daarnaast zijn c.q. komen er fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden.
Op nationaal niveau o.a. het Volkshuisvestingsfonds (hiervoor heeft Parkstad onlangs € 36 miljoen toegekend en uitgekeerd gekregen door het Rijk; de Woningbouw-impuls), het RRF fonds, het EZK-retailfonds; kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.

Tenslotte zijn er nog de bestaande projecten zoals:

- Regio Deal 2019-2022: in november 2021 is nagenoeg de volledige € 40 miljoen geprogrammeerd. Hiermee zijn projecten gestart die op termijn het verschil moeten maken; in gezondheid, arbeidsdeelname, kansengelijkheid voor schoolgaande kinderen, wonen, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen. De focus zal in 2023 en verder met name liggen bij de verdere uitvoering van de projecten.
- De huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling (€ 3,9 miljoen per jaar voor de periode 2016-2020, waarvan 75% regionaal wordt ingezet) liep door tot 2020 en was gekoppeld aan het nationale Actieplan Bevolkingsdaling. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Hierdoor is de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling met een jaar verlengd tot en met 2021. In 2022 zijn de middelen voor bevolkingsdaling ter beschikking gesteld middels een specifieke uitkering (SPUK). De middelen lopen per 1 januari 2023 definitief af.

Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

De indeling van de begroting 2024 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2023-2026
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien

9. Mutaties reserves
10. Paragrafen
11. Geconsolideerde begroting
12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn drie bijlagen opgenomen:
1. Kadernota 2023-2026
2. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027
3. Lijst met afkortingen

2. Financieel Beeld 2024-2027

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2024-2027

De Kadernota 2024 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2024 en meerjarenramingen 2023-2027 voor Stadsregio Parkstad Limburg. De kadernota 2024 is integraal opgenomen in bijlage 1. In deze paragraaf zijn de uitgangspunten opgenomen. De begroting sluit aan op de Kadernota, met uitzondering van het volgende:

- In de begroting is een post opgenomen van € 30.000 voor extern advies. Dit o.a. vanwege de toenemende complexiteit van de projecten en van de verantwoording.
- Voor opleiding is een bedrag opgenomen van € 40.000. Voor een verdere professionalisering van de organisatie, wil SPL structureel ruimte creëren voor het volgen van opleidingen. Vanuit de medewerkers is ook een duidelijke behoefte en vraag naar opleiding. Invulling hiervan is in het kader van binden en boeien in de huidige moeilijke arbeidsmarkt nog belangrijker. Qua budget is aangesloten bij het berekend percentage van het Binnenlands Bestuur voor Gemeenten.
- In het kader van de verdere professionalisering wil SPL een verdere stap zetten in een betere ICT ondersteuning enerzijds en anderzijds voldoen aan de archief wet. Hiervoor is in 2014 incidenteel een bedrag opgenomen van € 27.000 voor het inrichten van systemen voor digitale handtekening en inkoopmanagement en het project archiefbewerking periode 2016-2023. Deze incidentele kosten worden gefinancierd door een bijdrage uit de reserve "Organisatie op orde" en zijn budgetneutraal. Structureel is een bedrag van k€ 42.000 opgenomen voor de jaarlijkse licentie kosten voor het archiefsysteem (dat in 2023 wordt geïmplementeerd), de digitale handtekening en digitaal vergaderen (iBabs).
- Inmiddels hebben VNG, de WSGO, FNV Overheid, CNV Overheid en PDO op 21 februari 2023 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten en de Cao SGO gesloten. HR heeft dit doorgerekend voor 2023 en de uitkomst is dat dit voor SPL tot een hogere personeelslast leidt van € 175.000 die natuurlijk ook in 2024 door werkt en als zodanig in de voorliggende begroting is meegenomen.
- De renteopbrengst van een eventueel 'spaarsaldo' bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma's waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

De begroting en meerjarenbegroting zijn structureel en reëel in evenwicht.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2024 - 2027*

Voor de begroting 2024 en de daarop volgende jaren worden in lijn de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.

3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2024 - 2027*

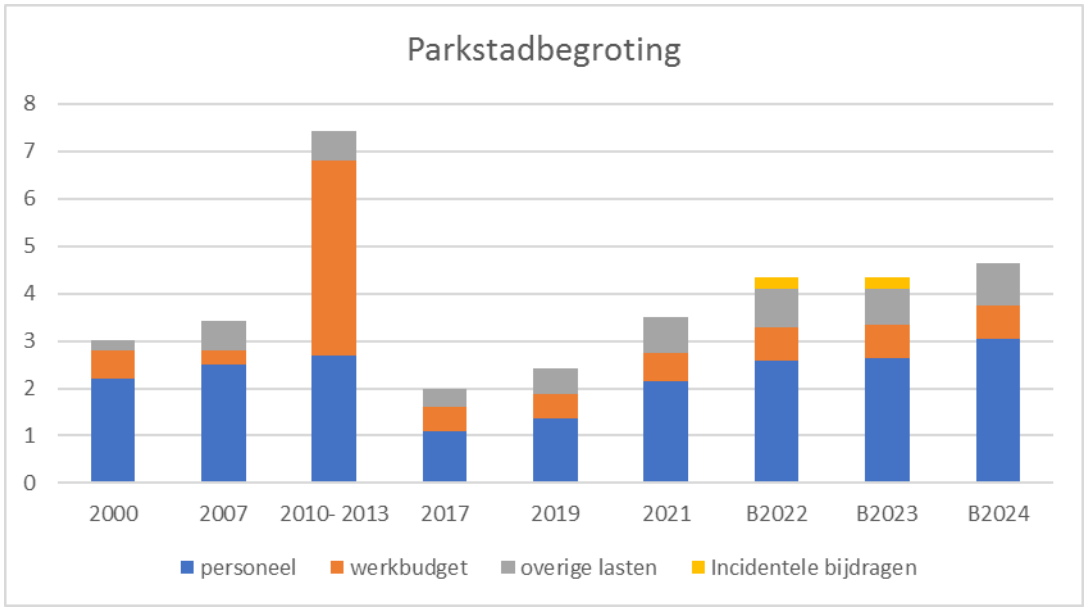
Omvang van het Bureau:

Tabel: Ontwikkeling bezetting Stadsregio Parkstad Limburg in fte (structureel)

	01/2006	01/2010	12/2013	01/2014	12/2014	01/2015	07/2015	01/2018	01/2021	01/2022	01/2023	01/2024
Parkstadbureau	26	30,5	29,5	26	19	15,5	11,5	13,7	20,3	26,3	26,8	26,8
GBRD	0	42	42,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAG/GEO	0	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	0	0	0	0	0	0
Totaal	**26**	**91,0**	**90,0**	**44,5**	**37,5**	**34,0**	**11,5**	**13,7**	**20,3**	**26,3**	**26,8**	**26,8**

NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Parkstadbegroting: in € miljoen.

NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Financiële kaders

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is een structureel werkbudget beschikbaar van k€ 720 per jaar. Dit is k€ 20 hoger dan in de begroting van 2023 vanwege de verschuiving van de contributie AG Charlemagne van “GROS”. Deze k€ 20 is dus specifiek gelabeld. Het overige werkbudget is al verschillende jaren k€ 700 en zal op enig moment verhoogd moeten worden.

2. In de begroting 2024 is het werkbudget ongesplitst. Op basis van het Jaarplan 2024 verdeelt het Algemeen Bestuur het werkbudget over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur.
3. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau over een vaste bezetting van 26,8 fte.
   Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van GROS/AG Charlemagne over te hevelen van het programma flexibele schil naar de kernformatie.
6. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
7. De prijsindexering van de materiële kosten (2,4,% voor 2024) en de salariskosten (3,9% voor 2024) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. Tevens is rekening gehouden met het voorliggende principeakkoord Cao Gemeenten. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijgingen is onvermijdelijk.
8. Medio 2022 is gestart met de uitvoering van het sectoraal functiebeschrijvings- en waarderingssysteem HR21 bij SPL. Met de invoering van HR21 wordt aangesloten bij de Parkstadgemeenten. De directe aanleiding voor de invoering HR21 bij de Stadsregio Parkstad Limburg is het achterstallige onderhoud op het functiegebouw. Vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap heeft dit geleid tot een onderhoudsronde op het functieloongebouw om zodoende de onderliggende verplichting uit de CAO te borgen; te komen tot actuele beloningsverhoudingen als uitgangspositie voor de medewerkers. Zodoende blijft Parkstad ook marktconform binnen de regionale (krappe) arbeidsmarkt.
   Binnen SPL wordt de komende tijd invulling gegeven aan de verdere procesgang, besluitvorming en de aanloop naar de inwerkingtreding (onder voorbehoud van goedkeuring) van de HR21 normfuncties. Onderstaande tabel illustreert de marsroute naar besluitvorming:

Datum/ Periode	Omschrijving
19 januari 2023	Portefeuillehoudersoverleg financiën
8 februari 2023	DB/AB voorgenomen besluit over producten van HR21
t/m begin maart 2023	Hoorbepaling vakorganisatie t.b.v. conversietabel (doorlooptijd 3 á 4 weken)
22 maart 2023	DB: definitief besluit HR21
april – juli 2023	Zienswijze gemeenteraden t.a.v. reguliere ontwerpbegroting (doorlooptijd 12 weken). De financiële consequenties van het HR21 traject zullen worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus van SPL. De gemeenteraden van Parkstad hebben in dat kader de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.
juli 2023	Brieven versturen aan medewerkers t.a.v. voorgenomen indelingsbesluiten (normfunctie HR21) inclusief inschaling.
juli 2023	Reactie medewerkers en inloopspreekuren (reactietermijn 2 weken)
augustus 2023	Definitief besluit (en eventueel geschillen)

Het functieonderhoud middels de HR21 systematiek zal in een aantal gevallen leiden tot hogere functieschalen dan de functieschalen waar betreffende functiehouders nu zijn ingedeeld. In afstemming met de PoHo's is de met HR21 samenhangende financiële impact nu meegenomen in de kadernota en de voorliggende begroting. Uitgaande van 1 januari 2023 als ingangsdatum van HR21 zullen indicatief de financiële consequenties in het eerste jaar maximaal €55.000 bedragen (waarvan €15.000 reeds is voorzien, door lopende salarisgaranties die worden gefinancierd via de frictiereserve. Eenmalig kunnen deze extra kosten door SPL gedekt worden. Voor de jaren na 2023 is een verhoging van de bijdragen van de gemeenten noodzakelijk om de effecten van HR21 op te vangen. Aangezien betreffende functiehouders pas in de loop van meerdere jaren in het maximum van hun nieuwe functieschaal worden ingepast, is het voorstel om de gemeentelijke bijdragen op basis van een reële

inschatting te laten ingroeien tot de benodigde structurele maximale jaarlijkse bijdrage van €200.000 (vanaf 2027).
Onderstaande tabel illustreert het ingroeimodel uitgaande van een personeelsbegroting van €2.677.000 in het jaar 2023.

Jaar	Personeels-begroting	Structurele stijging personeelsbegroting		Structurele stijging personeelsbegroting	
		t.o.v. voorgaand jaar		t.o.v. het jaar 2023	
2023	€ 2.677.000				
2024	€ 2.757.000	€ 80.000	2,99%	€ 80.000	2,99%
2025	€ 2.797.000	€ 40.000	1,45%	€ 120.000	4,48%
2026	€ 2.837.000	€ 40.000	1,43%	€ 160.000	5,98%
2027	€ 2.877.000	€ 40.000	1,41%	€ 200.000	7,47%

9. In 2023 wordt een beroep gedaan op de frictiereserve van € 15.000 voor de extra loonkosten van één medewerker, die op basis van het Sociaal Plan salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. De planning was dat deze kosten door zouden lopen tot en met 2026 (pensioendatum). Door de invoering van HR21 eindigt deze onttrekking na 2023. Verder worden de afschrijvingskosten inzake de verbouwing ten behoeve van extra werk/vergaderruimte van €7.000 per jaar uit de frictiereserve onttrokken.
10. Verder is de voor 2022 geplande onttrekking van de frictie reserve ad € 60.000 voor de implementatie van het nieuwe financieel systeem, de inrichting van het archief en de implementatie van de rechtmatigheids-verklaring, die oorspronkelijk via de eerste begrotingswijziging in 2022 was gepland, doorgeschoven naar 2023.
11. Parkstad heeft een structureel sluitende begroting. De bijdragen van de gemeenten daarin zijn opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2024:
    a. Een bedrag van € 4.652.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering; In dit bedrag is de bijdrage voor GROS (onderdeel AG Charlemagne) meegenomen.
       De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten. Gelden die vrijvallen bij projecten of anderszins middelen van de Bestuurscommissies/het DB blijven te allen tijde beschikbaar voor Parkstad en vloeien niet terug naar de gemeenten.
    b. Een bedrag van € 1.095.000 voor Regionale Initiatieven.
12. Er zijn geen ombuigingen, taakstellingen en of bezuinigingen opgenomen in de voorliggende planningsperiode.
13. De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma’s waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

Daarnaast worden op grond van bestuurlijk geaccordeerde afspraken/overeenkomsten bijdragen gevraagd voor kosten van tijdelijke projecten, zoals het Zonnepanelenproject. Deze zijn niet in deze begroting opgenomen.

Samenvatting financieel beeld 2024-2027

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget kernactiviteiten	700	700	720	720	720	720
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	95	95	82	69	55	42
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	2.627	2.627	3.031	3.190	3.349	3.516
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	544	604	488	468	474	483
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*551*	*611*	*495*	*475*	*481*	*490*
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting						
Totaal lasten	**4.342**	**4.402**	**4.632**	**4.758**	**4.909**	**5.071**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.955	3.955	4.244	4.401	4.557	4.759,27
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	356	356	408	417	426	399
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.311*	*4.311*	*4.652*	*4.818*	*4.983*	*5.159*
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Exploitatieresultaat	**19**	**-41**	**20**	**60**	**73**	**87**
Stortingen in reserves:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Onttrekkingen aan reserves:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Organisatie Op Orde			27			
Frictiereserve	22	82	7	7	7	7
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kernsamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een “mean and lean” bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda voor het thema GROS, onderdeel AG-Charlemagne.
3. Regionale initiatieven.
4. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds
5. Kernformatie.
6. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget:	700,0	700	720	720	720	720
Lobby subsidieverwerver	40,0	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingskosten Buitenring	264	264	264	264	264	264
Financieringskosten Buitenring	95	95	82	69	55	42
Flexibele schil/Grensoverschrijdende samenwe	50	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Totale lasten Kerntaken	**2.822**	**2.822**	**3.043**	**3.132**	**3.222**	**3.316**
Cofinanc. door derden kernactiviteiten/projectba	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten Kerntaken	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.822**	**-2.822**	**-3.043**	**-3.132**	**-3.222**	**-3.316**
Stortingen in reserves:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Frictiereserve	15	15	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**26**	**26**	**54**	**67**	**80**	**94**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.848**	**-2.848**	**-3.097**	**-3.199**	**-3.302**	**-3.411**

Verdeling van middelen (via balans)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo						

Verdeling van middelen (via balans)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2024 een werkbudget opgenomen van € 720.000. Dit is € 20.000 hoger dan 2023 door de verschuiving van de contributie AG Charlemagne van Grensoverschrijdende samenwerking naar het werkbudget en als zodanig gelabeld. Het overige werkbudget is verder niet geïndexeerd. Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.
In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2024 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2024.

Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städte Region Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR. In de begroting 2024 is het budget voor GROS, conform bovenstaand voor k€ 20 opgenomen in het werkbudget en k€ 35 onder loonkosten formatie.
Deze structurele bijdrage van Parkstad aan AG Charlemagne wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Vestigingenregister. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

In de begroting 2024 zijn op basis van de vigerende afspraken onderstaande ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Gemeente	BTM (STG)	BTM (C'magne)	Route-bureau	Vestigingen-register	Visit Zuid Limburg	Starters-centrum	Uitvoerings-programma Toerisme	Totaal Bedragen x € 1
Brunssum	8.898,0	4.517	2.721	8.459	79.378	11.963	2.519	118.455
Heerlen	25.773,0	13.085	10.871	24.973	258.252	37.447	9.353	379.753
Kerkrade	14.391,0	7.306	5.295	12.913	176.980	19.672	4.678	241.235
Landgraaf	8.831,0	4.483	6.918	10.597	121.061	16.101	5.510	173.501
Simpelveld	1.074,0	546	1.428	5.386	20.775	4.539	1.214	34.962
Voerendaal	1.308,0	664	1.106	4.237	25.912	5.364	1.042	39.633
Beekdaelen	4.726,0	2.399	3.057	14.380	65.594	15.453	1.750	107.359
Totaal	**65.000**	**33.000**	**31.396**	**80.945**	**747.951**	**110.539**	**26.066**	**1.094.900**
		Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW			

De bijdragen aan BTM, Starterscentrum en het Uitvoeringsprogramma Toerisme zijn identiek aan de bijdragen in 2023. In 2020 is aan BTM een begrotingspostsubsidie toegekend met een maximale bijdrage van € 65.000,- per jaar. Dit onder de voorwaarde dat de Parkstadgemeenten hun financiële bijdrage hiervoor blijven leveren. Het resterende beschikbare BTM-budget wordt gebruikt voor het verstrekken van opdrachten.

De bijdrage aan Visit Zuid Limburg is gebaseerd op het convenant voor de subsidiëring in de periode 2021-2026.
De bijdrage aan het Routebureau is gebaseerd op de bijdrage 2018-2019, geïndexeerd met 2%.
De bijdrage aan het Starterscentrum is gebaseerd op € 0,45 per inwoner. De bijdrage is ontleend aan de meerjarenbegroting van het Starterscentrum.
De bijdrage aan het Vestigingenregister bestaat uit 2 delen “Gemeenten aan het Werk” en “VRL-participatie”. De bijdragen zijn ontleend aan de meerjarenbegroting van het Vestigingenregister

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen danwel geldstromen uit nationale en internationale subsidies
In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Kernformatie
De kernformatie bestaat per 1 januari 2023 uit 26,8 fte. In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad (totaal 26,8 fte) gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering). In onderstaande tabel is de omvang van de kernformatie en de raming van de loonkosten opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027.

Totaal kernformatie	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
FTE kernformatie programma's	15,72	16,2	16,16	16,2	16,2	16,2
FTE kernformatie overhead	10,60	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
FTE kernformatie	**26,32**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Loonkosten kernformatie overhead	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Totaal	**2.642**	**2.642**	**3.031**	**3.190**	**3.349**	**3.516**

In de berekening van de loonkosten is uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers volgens de meest recente (september) circulaire 2022 van de algemene uitkering (3,9% voor 2024). Tevens is rekening gehouden met het voorliggende principeakkoord Cao Gemeenten

Zoals onder punt 7 van de financiële kaders gemeld worden de effecten van de implementatie van HR21 in de begroting meegenomen.
In 2023 wordt nog een beroep gedaan op de reserve frictiegelden voor de afdekking van de extra loonkosten van één medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. Deze kosten worden in 2023 geraamd op € 15.000. Deze kosten zouden normaliter doorlopen tot en met 2026. Met de implementatie van HR21 is

vanaf 2024 voor deze medewerker geen beroep meer nodig op de frictiekosten en vallen deze kosten binnen de reguliere loonkosten.

Financiering en afschrijving Buitenring
Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.
Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring, 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2024 € 81.810.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2024 ongeveer de helft van de afschrijvingslasten onttrokken. Het verschil tussen de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 400.000 per jaar) en de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en rentelasten (€ 81.810 voor 2023) wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd. In 2030 is de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget. Na 2030 zal aan het DB worden voorgesteld de oude situatie te herstellen en de bijdrage weer aan het werkbudget toe te voegen.

Frictiereserve
In de begroting van 2023 is een onttrekking aan de frictiereserve voorzien voor de hierboven onder kernformatie genoemde salarisgarantie conform het Sociaal Plan ad € 15.000. En tevens € 7.000 voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.
Voor 2022 was een onttrekking van € 60.000 meegenomen voor de herinrichting bedrijfsvoering, inhuur deskundigheid voor implementatie nieuwe financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring. Deze laatste onttrekking heeft niet plaatsgevonden en is nu als voorgenomen begrotingswijziging gepland voor 2023. De totale onttrekking voor 2023 zal dan k€ 82.000 bedragen.
Voor 2024 zal k€ 7.000 onttrokken worden voor de genoemde afschrijving.

4. Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.
Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Administratie zonnepanelen	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Stortingen in reserves						
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Onttrekkingen aan reserves						
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken
De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg van 1 mei 2021 - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie is verrekend. Voor de begroting 2024 is de Algemene Uitkering 2020 gehanteerd.

Gemeente	Verdeelsleutel 2023		Begroting 2023		Verdeelsleutel 2024		Meerjarenraming 2024-2027 (* € 1.000)			
	AU 2019 Basis	Aandeel gemeente	2023	2023 na 1e voorg. begr. wijz.	AU 2020 Basis	Aandeel gemeente	2024	2025	2026	2027
Beekdaelen	30.666	10,53%	443	443	30.939	10,54%	475	492	510	532
Brunssum	31.606	10,85%	450	450	31.577	10,76%	479	497	514	537
Heerlen	114.817	39,41%	1.436	1.436	115.693	39,41%	1.545	1.602	1.659	1.734
Kerkrade	54.120	18,58%	770	770	54.738	18,65%	827	858	888	927
Landgraaf	40.308	13,83%	571	571	40.613	13,83%	612	635	658	687
Simpelveld	9.544	3,28%	136	136	9.638	3,28%	146	152	157	164
Voerendaal	10.290	3,53%	149	149	10.368	3,53%	159	165	171	178
Totaal	**291.352**	**100,00%**	**3.955**	**3.955**	**293.567**	**100,00%**	**4.244**	**4.401**	**4.557**	**4.759**
Bod Heerlen *			**356**	**356**			**408**	**417**	**426**	**441**
Totaal			**4.311**	**4.311**			**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.200**

*** Bod Heerlen was niet opgenomen in de primaire begroting 2022. Dit betreft nog de formalisering van de besluitvorming rondom de takendiscussie zoals die in 2021 zowel bij de gemeenten als bij de Stadsregio heeft plaatsgevonden. Met de 1e begrotingswijziging is dit alsnog in de begroting 2022 verwerkt. Bod Heerlen wordt jaarlijks geindexeerd met de stijging van de loonkosten.**

Gemeentelijke bijdragen thema GROS, onderdeel AG Charlemagne

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.
De structurele bijdrage van Parkstad aan AG Charlemagne bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken tot en met de begroting van 2023 apart doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg. Vanaf de voorliggende begroting 2024 is conform besluit de contributie (€ 15.000) opgenomen onder het werkbudget en de personeelskosten (€ 35.000 onder loonkosten formatie. De contributie voor 2024 is daarnaast met € 5.000 verhoogd.

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	Na voorgenomen 2e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.361	4.361	4.361	4.652	4.818	4.983	5.159
Totale baten	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Stortingen in reserves							
Onttrekkingen aan reserves							
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4.361**	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**

6. Overhead en Bedrijfsvoering

Dit onderdeel is in overeenstemming met de BBV-voorschriften. Op dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead
In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead
De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2024 uit 10,6 fte.

In de begroting 2024 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.095.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.658	1.658	1.937	2.039	2.142	2.251
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	0	0	0	0
Loonkosten kernformatie overhead	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Totaal	**2.642**	**2.642**	**3.031**	**3.190**	**3.349**	**3.516**

Totaal formatie	Initiële begroting 2023	Na 1e begrotings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
FTE kernformatie programma's	15,72	16,2	16,16	16,2	16,2	16,2
FTE kernformatie overhead	10,60	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
FTE kernformatie	**26,32**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**	**26,8**

Indexering loonkosten
In de berekening van deze loonkosten is uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers volgens de meest recente (september) circulaire 2022 van de algemene uitkering (3,9%). Hieraan is de impact van HR21, voor 2024 € 26.400, voor de personele overhead, toegevoegd.

Bedrijfsvoering
Voor het onderdeel materiële kosten bedrijfsvoering was in de begroting 2023 voor 2023 € 551.000 als budget opgenomen. Middels een voorgenomen begrotingswijziging is dit budget verhoogd met € 60.000. Dit betreft de implementatie van het nieuwe financieel systeem, de inrichting van een archiefsysteem en de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring. Deze waren oorspronkelijk, via de eerste begrotingswijziging, in 2022 gepland, maar zijn nog niet uitgevoerd. Deze € 60.000 wordt, zoals gepland, bekostigd via een onttrekking aan de frictiereserve.
Voor 2024 was in de begroting van 2023 een budget opgenomen van € 356.000. Dit bedrag is opgebouwd uit € 349.000 reguliere kosten en € 7.000 voor de afschrijvingskosten verbouwing.

De reguliere kosten voor 2024 zijn aangepast op basis van de nieuwe indexatie conform de meest recente circulaire Gemeentefonds (september 2022) en gecorrigeerd voor de eerder opgenomen indexatie. Tevens is een bedrag opgenomen van € 40.000, € 30.000 en € 39.000 voor respectievelijk opleidingskosten, advieskosten en licentiekosten voor de systemen voor het archief, digitale handtekening en digitaal vergaderen (iBabs). Voor 2024 is verder nog eenmalige € 27.000 gebudgetteerd voor de het inrichten van de systemen voor digitale handtekening en inkoopmanagement en het op orde brengen van het archief voor de periode 2016-2023 in lijn met de vereisten van de archiefwet. Hiervoor wordt € 27.000 onttrokken aan de frictiereserve en is dus budgetneutraal.

Materiële kosten bedrijfsvoering (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 x € 1.000	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000
Budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting 2023	344	344	349	354	359	360
Prijsindex begroting 2023 1,5%			-5	-5	-5	
Prijsindex begroting 2024			8	8	7	7
Afschrijfvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7	7
Opleidingsbudget			40	41	42	43
Budget advieskosten			30	31	31	32
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23			27			
Structurele kosten archiefsysteem, digitale handtekening/iBabs			39	40	40	41
Incidentele kosten op orde brengen bedrijfsvoering	200	200				
Eenmalige kosten inrichten rechtmatigheid/Exact/Archief systeem		60				
Totaal budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting 2023	**551**	**611**	**495**	**475**	**481**	**490**

De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd, is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten.

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatielasten						
Kosten formatie	969	969	1.095	1.150	1.207	1.265
Bedrijfsvoering	551	611	495	475	481	490
Totale lasten Overhead	**1.520**	**1.580**	**1.589**	**1.626**	**1.687**	**1.755**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.520**	**-1.580**	**-1.589**	**-1.626**	**-1.687**	**-1.755**
Stortingen in reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
Frictiereserve	7	67	7	7	7	7
Saldo mutaties reserves Overhead	**7**	**67**	**7**	**7**	**7**	**7**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.513**	**-1.513**	**-1.582**	**-1.619**	**-1.680**	**-1.748**

7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

8. Onvoorzien

Er is geen post begroot voor onvoorziene uitgaven.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

9. Mutatie reserves & voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Stortingen in reserves kerntaken:						
- Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Totale stortingen	**197**	**197**	**219**	**241**	**266**	**293**
Onttrekkingen aan reserves						
- Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
- Organisatie Op Orde	0	0	27	0	0	0
- Frictiereserve	22	82	7	7	7	7
Totale onttrekkingen	**178**	**238**	**198**	**181**	**193**	**206**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-19**	**41**	**-20**	**-60**	**-73**	**-87**

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. Jaarlijks wordt € 0,4 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening (€ 82.000 voor 2024). Het verschil tussen de bijdragen van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030. De reserve is daarmee in 2030 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve

De meerjarige frictiekostenbudgetten vanaf 2014 waren modelmatig berekend en gebaseerd op een gelijkmatig gefaseerde afname. De afspraak is dat het verschil tussen de werkelijke kosten en het budget worden verrekend via de reserve frictiegelden. Door de snellere uitstroom van personeel van het Parkstadbureau dan voorzien, is het beroep op het frictiebudget in de afgelopen jaren lager dan het daarvoor beschikbare budget. De stand van de reserve per ultimo 2023 is naar verwachting € 90.000. In 2024 wordt de afschrijving van de verbouwing gedekt uit de frictiereserve. De salarisgarantie conform het Sociaal Plan ad € 15.000 eindigt in 2023 met de voorgenomen implementatie van HR21.
De onttrekking van € 7.000 voor de jaren 2024-2027 betreffen de afschrijving van de verbouwing. Eind 2028 is deze volledig afgeschreven.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur
De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan.
Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies” c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat - nihil.

Grensoverschrijdende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50.000. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2022 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is deze niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves
Aan het begin van 2024 is de verwachte omvang van de bestemmingsreserves € 5,9 miljoen. De reserve Ringwegen is het grootst met een saldo van € 3,8 miljoen.

De toename van de reservepositie na 2022 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen
In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd.

10. Paragrafen

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie ‘Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg’. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 is een geactualiseerde concept notitie “Risico’s en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg” opgesteld. Deze wordt met het DB en AB verder afgestemd.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico’s.
Door beheersmaatregelen afgedekte risico’s (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, incidentele begrotingsruimte, onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit van SPL uit de Algemene Reserve. De post onvoorzien structureel wordt op nihil geschat.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.
Parkstad houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.
Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverschrijdende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2024 is hiervoor k€ 30 opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een tot een weerstandsratio van 1,5. SPL streeft in principe naar een minimale

weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

Financiële kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

Kengetal	*Begroting 2023*	*Begroting 2024*	*Begroting 2025*	*Begroting 2026*	*Begroting 2027*	*Norm*
Netto schuldquote	*54,2%*	*44,4%*	*36,5%*	*28,8%*	*21,3%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*54,2%*	*44,4%*	*36,5%*	*28,8%*	*21,3%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*85,5%*	*89,2%*	*93,9%*	*99,2%*	*100,0%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

10.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasury statuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet	**2024**
Omvang begroting 2024 (m€)	*4,7*
Toegestane kasgeldlimiet %	*8,2%*
Toegestane kasgeldlimiet 2022	*€ 381.460*

Berekening Kasgeldlimiet 2022 (t-2) (bedragen * € 1.000)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Begrotingstotaal lasten	3.740	3.740	3.740	3.740
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het bgrotingstotaal met een minimum van € 300.000	307	307	307	307
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	307	307	307	307
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-56.636	-54.287	-55.914	-55.618
Ruimte (+) / overschrijding (-)	56.943	54.594	56.221	55.925

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal naar verwachting geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2024 tot en met 2027 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2023 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.

De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2024 € 2,1 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2027 tot € 0,7 miljoen. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm	2023 na voor-gestelde wijiziging	2024	2025	2026	2027
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**	**€ 0,3 miljoen**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 0,9 miljoen	€ 0,9 miljoen	€ 0,9 miljoen	€ 1,0 miljoen	€ 1,0 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,6 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 0,7 miljoen	€ 0,7miljoen

Gelet op het feit dat in 2024 geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang.

Schatkistbankieren
SPL maakt gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2024 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten
De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is in de baten en lasten geen rentebate opgenomen omdat de hoogte ervan op voorhand lastig is vast te stellen door de fluctuerende rente en uitstaande bedragen. Eventuele rentebaten zullen toegerekend worden aan de programma’s waar ze betrekking op hebben en dus toegevoegd worden aan de programmagelden.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2024 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2023 na voor-gestelde wijziging	2024	2025	2026	2027
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-41	20	60	73	87
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	5	5	5	5
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	13	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-23**	**38**	**78**	**91**	**105**

10.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (Woo) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking en actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid. De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd (bij Koninklijk Besluit), om organisaties de tijd te geven de openbaarmaking van deze categorieën in te richten.
Vanaf medio 2023 breidt SPL het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar wordt gemaakt, jaarlijks uit. Daarnaast is SPL druk doende om de documentaire informatievoorziening binnen de organisatie te professionaliseren, om er voor te zorgen dat informatie vindbaar, uitwisselbaar, te ontsluiten en te archiveren is.
In de Woo is opgenomen dat alle overheidsinformatie uiteindelijk verplicht gepubliceerd moet worden op een landelijk platform. Het is nog onduidelijk wanneer dit landelijk platform dermate ontwikkeld is dat bestuursorganen zich erop kunnen aansluiten. Vooruitlopend op dit landelijk platform, zal SPL informatie publiceren op haar website.

Geconsolideerde begroting

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	**6.475**	**6.204**	**5.933**	**5.662**	**5.390**	**5.119**
Immateriële Vaste activa	**6.412**	**6.148**	**5.883**	**5.619**	**5.355**	**5.091**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.412	6.148	5.883	5.619	5.355	5.091
Materiële Vaste activa	**63**	**56**	**49**	**42**	**35**	**28**
Investeringen met een economisch nut	63	56	49	42	35	28
Vlottende Activa	**56.590**	**56.438**	**56.431**	**56.453**	**56.474**	**56.496**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**56.338**	**56.187**	**56.180**	**56.201**	**56.223**	**56.244**
Vorderingen op openbare lichamen	532	532	532	532	532	532
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.807	55.655	55.649	55.670	55.691	55.713
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	7	7	7	7	7	7
Overlopende activa	**244**	**244**	**244**	**244**	**244**	**244**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:						
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	244	244	244	244	244
Totaal Activa	**63.065**	**62.642**	**62.364**	**62.114**	**61.864**	**61.615**

Passiva	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	**8.733**	**8.311**	**8.033**	**7.783**	**7.533**	**7.284**
Eigen vermogen	**6.355**	**5.933**	**5.953**	**6.013**	**6.086**	**6.174**
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.818	5.838	5.898	5.972	6.059
Gerealiseerde resultaat	343	0	0	0	0	0
Voorzieningen	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**
Voorziening verlofsparen	13	13	13	13	13	13
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.365**	**2.365**	**2.067**	**1.757**	**1.434**	**1.097**
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.365	2.067	1.757	1.434	1.097
Vlottende Passiva	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**	**54.332**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**650**	**650**	**650**	**650**	**650**	***650***
Banksaldi	197	197	197	197	197	197
Overige schulden	453	453	453	453	453	453
Overlopende Passiva	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**	**53.683**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	510	510	510	510	510
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	23	23	23	23	23	23
- Het Rijk	502	502	502	502	502	502
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	403	403	403	403	403
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.244	52.244	52.244	52.244	52.244	52.244
Totaal Passiva	**63.065**	**62.642**	**62.365**	**62.115**	**61.865**	**61.615**

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2023 en de meerjarenramingen voor 2025-2027. De geconsolideerde begroting 2024 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2024.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Initiële begroting 2023	Na voorgenomen 1st begrotigings-wijziging 2023	2024	2025	2026	2027
Lasten programma's						
Programma kerntaken	2.822	2.822	3.043	3.132	3.222	3.316
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	**2.822**	**2.822**	**3.043**	**3.132**	**3.222**	**3.316**
Baten programma's						
Programma kerntaken	0	0	0	0	0	0
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-2.822**	**-2.822**	**-3.043**	**-3.132**	**-3.222**	**-3.316**
Lasten divers:						
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Overhead	1.520	1.580	1.589	1.626	1.687	1.755
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totale lasten divers	**1.520**	**1.580**	**1.589**	**1.626**	**1.687**	**1.755**
Baten divers:						
Algemene dekkingsmiddelen	4.361	4.361	4.652	4.818	4.983	5.159
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totale baten divers	**4.361**	**4.361**	**4.652**	**4.818**	**4.983**	**5.159**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**2.841**	**2.781**	**3.063**	**3.192**	**3.295**	**3.404**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**-41**	**20**	**60**	**73**	**87**
Stortingen in reserves kerntaken:						
Reserve Ringwegen	197	197	219	241	266	293
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	**197**	**197**	**219**	**241**	**266**	**293**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:						
Reserve Ringwegen	156	156	165	174	186	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0	0
Frictiereserve	15	15	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:						
Organisatie Op Orde			27			
Frictiereserve	7	67	7	7	7	7
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**178**	**238**	**198**	**181**	**193**	**206**
Saldo mutaties reserves	**-19**	**41**	**-20**	**-60**	**-73**	**-87**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Saldo						

Verdeling van middelen (via balans)			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1000)	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	20	60	73	87
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-20	-60	-73	-87
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De commissie BBV heeft in 2018 de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten’ gepubliceerd.
De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking ‘Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten’ in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.
In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x 1000)	2024	2025	2026	2027
Ontrekking frictiereserve en reserve organisatie op orde	-34	-7	-7	-7
Incidentele baten	**-34**	**-7**	**-7**	**-7**
Verbouwing (afschrijving)	7	7	7	7
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23	27			
Incidentele lasten	**34**	**7**	**7**	**7**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:
- Onttrekking frictiereserve. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de afschrijving van de incidentele verbouwing.
- De afschrijving van incidentele verbouwing. In 2028 is deze verbouwing volledig afgeschreven.

SPL maakt gebruik van een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	2024	2025	2026	2027
Reserve Ringwegen	-197	-219	-241	-266
Totaal stortingen	-197	-219	-241	-266
Reserve Ringewegen	156	165	174	186
Totaal onttrekkingen	156	165	174	186
Totaal reservemutaties	**-41**	**-54**	**-67**	**-80**

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2024 en de meerjarenramingen 2025-2027 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van .. …. 2023.

drs. P.M. Bertholet
secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Kadernota 2024

DB 08 februari 2023
Bijlage 4.2.1

KADERNOTA Begroting 2024 Stadsregio Parkstad Limburg
(Algemene financiële en beleidsmatige kaders 2024-2027)

Inleiding
Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen, 9 juli 2014) algemene financiële en beleidsmatige kaders op te stellen, een zogenaamde Kadernota. Het doel van de Kadernota is om de betrokken gemeenteraden tijdig (vóór 30 april) over deze kaders te informeren, zodat raden tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de ontwerpbegroting. De kadernota moet een indicatie geven over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie.[1]

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021.

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de (nieuwe) strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:
- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme

[1] Het staat de gemeenteraden wel vrij om aan de hand van de kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn voor het opstellen van de begroting mee te geven aan de vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van Parkstad

- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2023

1. De afgelopen jaren is veel gepresteerd. Hieruit blijkt dat samenwerken loont. Voorbeelden hiervan zijn IBA Parkstad, Regiodeal 2019-2022 en het Volkshuisvestingsfonds (VHF).
2. De opgave is :
    a. groter
        - aanpak sociaal economische achterstanden/brede welvaart blijft en wordt opgevoerd en vraagt om integraliteit. Wat is opgestart wordt nu in uitvoering gebracht.
        - grote transities zoals de energietransitie
        - meer dan in het verleden kansen benutten, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar. Verder wordt vanuit het Rijk verwacht dat er gebiedsgerichte inzet komt voor de stedelijke vernieuwingsgebieden en de grens- en krimpregio's. Voor beiden worden financiële middelen verwacht.
    b. complexer (integraler en grensoverschrijdend)
3. Nieuwe strategische agenda
4. Meer geld dan ooit voor de realisatie van de strategische agenda
5. Voortzetting Regio Deal: Het is van groot belang om de ingezette lijn via de Regio Deal 2019-2022 voort te zetten, om daarmee een trendbreuk te realiseren in de samenhangende problematiek waarmee de regio kampt. Om die reden is in november 2022 door Stadsregio Parkstad Limburg, een aanvraag bij het Rijk ingediend voor Regio Deal 2023-2025. Het voorstel bedraagt het maximaal beschikbare bedrag van €40 miljoen. Vanuit de regio wordt minimaal eenzelfde bijdrage geleverd en is men actief opzoek naar meekoppelkansen die de bijdrage nog verder kunnen verhogen. Deze ontwikkelingen vergroten de opgave in omvang en complexiteit voor Stadsregio Parkstad Limburg. Hiermee zullen procesgeld en personele kosten gemoeid zijn.
6. Water en klimaatadaptatie: In 2023 worden, mits invulling kan worden gegeven aan de door het DB gestelde randvoorwaarden (zie DB besluit d.d. 23 november 2022), de thema's water en klimaatadaptatie toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en worden op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd, in eerste instantie middels het construct 'coalition of the willing' en vervolgens via een wijziging van de GR. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De financiële middelen à € 297.000 worden na de overdracht door deze partijen gezamenlijk (90% gemeenten; 10% waterpartijen) en structureel ter beschikking gesteld aan de Stadsregio. Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 2 FTE) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van de thema's bij de Stadsregio, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met de thema's die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij de richting die de Rijksoverheid is ingeslagen, waarbij de ondergrond meer structurerend wordt voor de ruimtelijke ontwikkeling, zoals verwoord in de kabinetsbrief 'Water en bodem sturend'.
7. Energietransitie: Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023. Dit bedrag zal naar schatting oplopen tot een jaarlijkse bijdrage van tussen de €8 miljoen en €10 miljoen euro. Middelen in de vorm van een

specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd. In 2023 moet blijken hoe gelden aangewend kunnen worden voor regionale maar vooral ook voor gemeentelijke versterking.

8. Er is een tendens waarneembaar dat meer taken op regionaal niveau opgepakt worden. Voorbeelden van deze tendens zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie zoals benoemd bij voorgaande punten (6 en 7). Dit maakt de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. In dat kader is in een eerder stadium opdracht gegeven aan de secretarissen van de Parkstadgemeenten, de directeur van IBA en de directeur van SPL om advies uit te brengen over de organisatiekracht van de gemeenten.

Daarnaast zijn c.q. komen er fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden.
Op nationaal niveau o.a. het Volkshuisvestingsfonds: hiervoor heeft Parkstad onlangs € 36 miljoen toegekend en uitgekeerd gekregen door het Rijk; de Woningbouw-impuls; het RFF fonds, het EZK-retailfonds; kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.

Tenslotte zijn er nog de bestaande projecten zoals:

- Regio Deal 2019-2022: in november 2021 is nagenoeg de volledige € 40 miljoen geprogrammeerd. Hiermee zijn projecten gestart die op termijn het verschil moeten maken; in gezondheid, arbeidsdeelname, kansengelijkheid voor schoolgaande kinderen, wonen, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen. De focus zal in 2023 en verder, met name liggen bij de verdere uitvoering van de projecten.
- De huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling (€ 3,9 miljoen per jaar voor de periode 2016-2020, waarvan 75% regionaal wordt ingezet) liep door tot 2020 en was gekoppeld aan het nationale Actieplan Bevolkingsdaling. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Hierdoor is de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling met een jaar verlengd tot en met 2021. In 2022 zijn de middelen voor bevolkingsdaling ter beschikking gesteld middels een specifieke uitkering (SPUK). De middelen lopen per 1 januari 2023 definitief af.

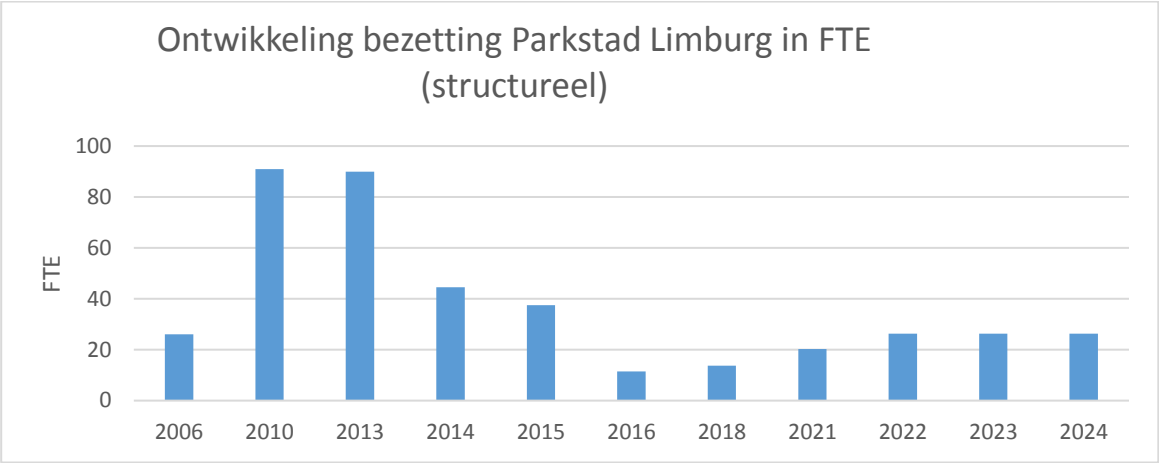
Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2024 - 2027*
Voor de begroting 2024 en de daarop volgende jaren worden in lijn daarmee de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de (nieuwe) Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2024-2027*
Omvang van het Bureau:

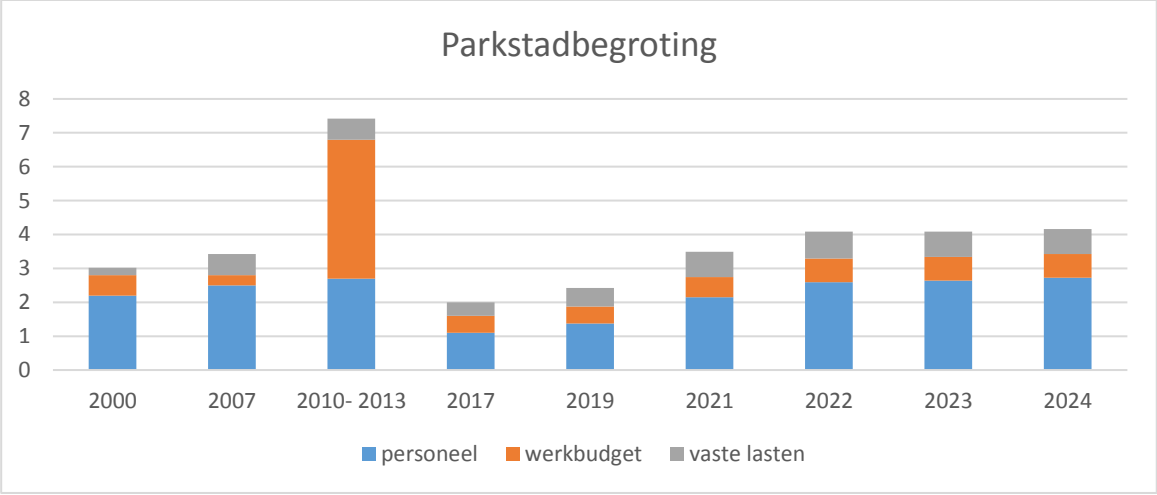
Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg.

Per 1 juli 2021 zijn er 3 fte naar aanleiding van de Takendiscussie bijgekomen. Daarnaast-zijn via het aanbod van de gemeente Heerlen in 2021 2 programmamanagers (Economie en Toerisme, SES) en 1 programmamedewerker GROS aangetrokken (€ 337.796 per jaar), die aan de lat staan voor de aanpak van de complexe opgaven waarvoor Parkstad staat.

Parkstadbegroting: in € 1 miljoen.

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is een structureel werkbudget beschikbaar van structureel € 720.000 per jaar.
2. In de begroting 2024 is het werkbudget ongesplitst. Op basis van het Jaarplan 2024 verdeelt het Algemeen Bestuur het werkbudget over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur.
3. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030.

5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau over een vaste bezetting van 26,3 fte.
6. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
7. De prijsindexering van de materiële kosten (2024; 2,4%) en de salariskosten (2024; 3.9%) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijging is onvermijdelijk.
8. In 2023 zal een functiewaarderingstraject (HR 21) worden uitgevoerd. Na de reorganisatie in 2014 is de organisatie afgeslankt en heeft er een onafhankelijk functiewaarderingstraject plaatsgevonden en zijn de functies afgeschaald. Nu is de situatie vergelijkbaar met de situatie van voor 2014 en is een functiewaarderingstraject weer opportuun.
   Uitgaande van 1 januari 2023 als ingangsdatum van HR21 zullen indicatief de financiële consequenties in het eerste jaar maximaal € 55.000 bedragen (waarvan € 15.000 reeds voorzien is middels een beroep op de frictiereserve). Eenmalig kunnen de kosten voor 2023 door het Regiobureau gedekt worden uit incidentele middelen. Voor de jaren na 2023 is een verhoging van de bijdragen van de gemeenten noodzakelijk om de effecten van HR21 op te vangen. Aangezien betreffende functiehouders pas in de loop van meerdere jaren in het maximum van hun nieuwe functieschaal worden ingepast, is het voorstel om de gemeentelijke bijdragen op basis van een reële inschatting te laten ingroeien tot de benodigde structurele maximale jaarlijkse bijdrage van €200.000 (vanaf 2027). Op basis van dit ingroeimodel is de structurele stijging van de personeelsbegroting voor 2024 ten opzichte van 2023 indicatief € 80.000.
9. In 2024 wordt een beroep gedaan op de frictiereserve van € 15.000 voor de extra loonkosten (€ 15.000) van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan 2014 salaris betaald krijgt op grond van de functie en bijbehorende waardering van voor de transitie. De kosten lopen door tot en met 2026. Indien het functiewaarderingstraject (HR21) wordt goedgekeurd in de loop van 2023 zal vanaf 2024 geen beroep meer worden gedaan op de frictiereserve voor deze extra loonkosten.
10. Ten tijde van de vierde begrotingswijziging 2022 is aangegeven dat Stadsregio Parkstad Limburg in gesprek is met de verhuurder over de stijging van de nutskosten. De uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend maar het is aannemelijk dat voor begrotingsjaar 2023 e.v. eveneens een stijging van de nutskosten is te verwachten. Op basis van de laatst afgegeven tarieven door de verhuurder, omhelst dit mogelijk een bedrag tot €50.000. Daarnaast heeft de verhuurder aangegeven dat de huurprijs voor de gehuurde kantoorruimte, voor 2023 met 10% zal stijgen. De impact van deze stijging bedraagt € 10.000 conform de beschikbare informatie in januari 2023. Stadsregio Parkstad Limburg is nog in overleg met de verhuurder, zodra er concreet zicht is op de exacte stijging van huur- en nutskosten in 2023, zal hiervoor een begrotingswijziging voorgelegd worden.
11. In verband met de ingang van de CAO SGO 2022 krijgen medewerkers de mogelijkheid spaarverlof op te bouwen. Voor de financiële verplichtingen die hieruit voortvloeien heeft Stadsregio Parkstad Limburg een voorziening verlofsparen ingesteld. Medewerkers kunnen in 2023 opnieuw kiezen of zij bovenwettelijk verlof om willen zetten in spaarverlof. De opbouw wordt geraamd op maximaal € 45.000. Later in 2023 zal een uitvraag plaatsvinden om deze geraamde opbouw te concretiseren. Op basis van deze uitvraag volgt mogelijk een begrotingswijziging.
12. Parkstad heeft een sluitende begroting. De bijdragen van de gemeenten daarin zijn opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2024:
    a. Een bedrag van € 4.362.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering;
       De algemene lijn die binnen Parkstad wordt gevolgd en jaren geleden als dusdanig is overeengekomen en wordt nageleefd is dat gelden die vrijvallen bij de bedrijfsvoering in beginsel (op basis van de reguliere verdeelsleutel) terugvloeien naar de gemeenten. Gelden die vrijvallen bij projecten of anderszins middelen van de bestuurscommissies/het DB blijven beschikbaar voor Parkstad en vloeien niet terug naar de gemeenten.
    b. Een bedrag van € 1.095.000 voor Regionale Initiatieven.

De financiële consequenties van bovenstaande ontwikkelingen bij punten 10 en 11 maken geen onderdeel uit van de samenvatting financieel beeld 2024-2027 op de volgende pagina. Deze ontwikkelingen bij punt 10 en 11 zijn op dit moment niet exact in te schatten.

Samenvatting financieel beeld 2024-2027

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Werkbudget kernactiviteiten	700	720	720	720	720
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	95	82	69	55	42
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0	0
Loonkosten formatie	2.627	2.849	2.999	3.149	3.303
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	0	0	0	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	544	352	361	368	375
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*551*	*359*	*368*	*375*	*382*
Totaal lasten	**4.342**	**4.315**	**4.460**	**4.602**	**4.751**
Bijdragen deelnemende gemeenten conform Kadernota	3.955	3.992	4.141	4.289	4.439
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	356	370	378	386	399
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.311*	*4.362*	*4.519*	*4.675*	*4.838*
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	**4.361**	**4.362**	**4.519**	**4.675**	**4.838**
Exploitatieresultaat	**19**	**47**	**59**	**73**	**87**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	197	400	400	400	400
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	156	346	333	319	306
Frictiereserve	22	7	7	7	7
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	2023	2024	2025	2026	2027
Regionale initiatieven	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Bijdragen regionale initiatieven	1.076	1.095	1.114	1.134	1.154
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Projecten per 1 november 2022 bedragen * € 1.000 Betreft reeds ontvangen bedragen minus de uitgegeven bedragen oftewel nog te realiseren projecten	**01/11/2022**
Businesscases Herstructurering	4
Projecten Bestuurscommissie RuMo	174
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	599
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	39.769
Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme	431
Projecten Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking	159
Projecten Regiofonds	227
Projecten Dagelijks Bestuur / GROS / Projecten DU-Bevolkingsdaling	3.603
Projecten Regio Deal	8.878
Projecten BDU	16
Totaal	**53.860**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Stadregio Parkstad Limburg als relatief kleine organisatie met een beperkte staat van baten en lasten een groot bedrag aan projecten onder handen heeft.

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2023-2027

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2027 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbestemming 2022.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2022	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	172		82			90
Ringwegen	3.790	197			156	3.831
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65		38			27
Totaal bestemmingsreserves	**5.897**	**197**	**120**	**0**	**156**	**5.818**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.012**	**197**	**120**	**-**	**156**	**5.933**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	90		7			83
Ringwegen	3.831	219			165	3.885
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	27		27			0
Totaal bestemmingsreserves	**5.818**	**219**	**34**	**0**	**165**	**5.838**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.933**	**219**	**34**	**-**	**165**	**5.953**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	83		7			76
Ringwegen	3.885	241			174	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.838**	**241**	**7**	**0**	**174**	**5.898**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.953**	**241**	**7**	**-**	**174**	**6.013**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	76		7			69
Ringwegen	3.952	266			186	4.033
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.898**	**266**	**7**	**0**	**186**	**5.972**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.013**	**266**	**7**	**-**	**186**	**6.087**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	69		7			62
Ringwegen	4.033	293			199	4.127
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	65					65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13					13
Werkbudget Dagelijks Bestuur	281					281
Werkbudget Bestuurscomm. SES	20					20
Werkbudget GROS	15					15
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	128					128
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	519					519
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	408					408
Werkbudget Regiodeal	9					9
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.972**	**293**	**7**	**0**	**199**	**6.059**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.087**	**293**	**7**	**-**	**199**	**6.174**

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen

AB	*Algemeen Bestuur*
AG	*Arbeitsgemeinschaft*
BBV	*Besluit Begroting en Verantwoording*
BC	*Bestuurscommissie*
BDU	*Brede Doeluitkering*
BIHTS	*Building Integrated High Tech Systems*
BNG	*Bank Nederlandse Gemeenten*
BsGW	*Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen*
BTM	*Stichting Bedrijventerreinmanagement*
BTW	*Belasting Toegevoegde Waarde*
BV	*Besloten Vennootschap*
BZK	*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*
DB	*Dagelijks Bestuur*
EFRO	*Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling*
EGTS	*Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking*
EU	*Europese unie*
EZ	*Ministerie van Economische Zaken*
FIDO	*Wet Financiering Decentrale Overheden*
GBRD	*Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst*
GR	*Gemeenschappelijke regeling*
GROS	*Grensoverschrijdende samenwerking*
IBA	*Internationale Bau Ausstellung*
ICT	*Informatie en communicatie technologie*
KOA	*Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt*
LED	*Limburg Economic Development*
LIOF	*Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij*
MKB	*Midden- en kleinbedrijf*
NEIMED	*Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp*
PALET	*Parkstad Limburg Energie Transitie*
PIOFA	*Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken*
PROVADA	*Professionele Vastgoed Dagen*
RCE	*Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed*
ROCK	*Regions of Connected Knowledge*
ROW	*Regionaal Overlegplatform Wonen*
RvS	*Raad van State*
RVVP	*Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan*
SES	*Sociaal Economische Structuurversterking*
SiSa	*Single information Single audit*
SPL	*Stadsregio Parkstad Limburg*
SVWZL	*Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg*
SVREZL	*Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
WNT	*Wet Normering Topinkomens*

gemeente Brunssum

Stadsregio Parkstad Limburg
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon de heer H. Schurgers
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Datum 12 juni 2023
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202300411/202304535

Onderwerp Zienswijze tegen eerste begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 Stadsregio Parkstad Limburg

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Op 12 april 2023 heeft de raad van de gemeente Brunssum de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenramingen 2025-2027 van Stadsregio Parkstad Limburg ontvangen. Op 17 april 2023 ontving de raad de concept jaarstukken 2022 en het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 van Stadsregio Parkstad Limburg. Daarbij is de raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen tegen het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024.

Op 12 juni 2023 heeft de raad besloten de volgende zienswijze in te dienen tegen het voorstel eerste begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 van Stadsregio Parkstad Limburg.

Zienswijze
Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel de Stadsregio Parkstad Limburg hier tegenaan loopt, maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als Stadsregio Parkstad Limburg uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

gemeentesecretaris

Behandeld in het
DB van 12 april 2023

Voorstel 1e begrotingswijziging 2023

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023	Voorstel 1e wijziging	Begroting 2023 na 1e wijziging
Lasten programma's			
Programma kerntaken	2.822	105	2.927
Programma flexibele schil	pm		pm
Totale lasten programma's	**2.822**	**105**	**2.927**
Baten programma's			
Programma kerntaken	0		0
Programma flexibele schil	pm		pm
Totale baten programma's	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-2.822**	**-105**	**-2.927**
Lasten divers:			0
Algemene dekkingsmiddelen	0		0
Overhead	1.520	70	1.590
Vennootschapsbelasting	0		0
Onvoorzien	0		0
Totale lasten divers	**1.520**	**70**	**1.590**
Baten divers:			0
Algemene dekkingsmiddelen	4.361	175*	4.536
Overhead	0		0
Vennootschapsbelasting	0		0
Onvoorzien	0		0
Totale baten divers	**4.361**	**175**	**4.536**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**2.841**	**105**	**2.946**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**0**	**19**
Stortingen in reserves kerntaken:			0
Reserve Ringwegen	197		197
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0		0
Totale storting in de reserves (last)	**197**		**197**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:			0
Reserve Ringwegen	156		156
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0		0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0		0
Frictiereserve	15		15
Onttrekkingen aan reserves overhead:			0
Organisatie Op Orde			0
Frictiereserve	7		7
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**178**	**0**	**178**
Saldo mutaties reserves	**-19**	**0**	**-19**
Gerealiseerd resultaat	**-0**	**0**	**-0**

* : dit zijn de te verkrijgen extra middelen van de gemeenten ter dekking van de onvoorziene stijging van de loonkosten t.g.v. de nieuwe CAO SGO in 2023.

Toelichting op de 1e begrotingswijziging 2023

Op woensdag 5 april jongstleden heeft het bestuur van de VNG het principe-akkoord m.b.t. de nieuwe CAO gemeenten en de nieuwe CAO SGO bekrachtigd. Daarmee zijn beide CAO' s definitief.
De CAO-stijging is mede door de hoge inflatie onverwacht hoog. Deze impact bedraagt voor de Stadsregio Parkstad Limburg € 175.000,- waarin de begroting 2023 niet voorziet. Met het oog op de rechtmatigheid (en omdat hierdoor de individuele bijdragen in 2023 van de deelnemende gemeenten zullen stijgen), wordt op advies van het portefeuillehoudersoverleg financiën van 29 maart 2023 hiertoe een voorstel tot 1e begrotingswijziging 2023 voorgelegd.